

ಜಿಂತನಾ ರಝರ

ಲೇಖನಾಂ ಸಂಗ್ರಹ್

ಎಸ್. ಜಯಶ್ರೀ ಶೆಣೈ,
ಬಂಟ್ವಾಳ

2014-17 ಆವೆಚೆಂ 49 ವೆಂ ಪುಸ್ತಕ್

ಎಸ್. ಜಯಶ್ರೀ ಶೆಣೈ, ಬಂಟ್ವಾಳ

ಚಿಂತನಾ ರುರ

ಲೇಖನಾಂ

ಪರ್ಗಟ್ಣಾರ್:

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಹಾನಗರ್ ಪಾಲಿಕಾ ಬಾಂದಪ್, ಲಾಲ್ ಭಾಗ್, ಮಂಗ್ಳೂರ್ 575 003.

ಇಮೇಲ್: kksa1994@gmail.com. ಫೋನ್: 0824-2453167

ವೆಬ್ ಸೈಟ್: www.konkaniacademy.org

ಚಿಂತನಾ ರಝರ : ಎಸ್. ಜಯಶ್ರೀ ಶೆಣೈ, ಬಂಟ್ವಾಳ ಹಿಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಲೇಖಿನಾಂಚೊ ಪುಂಚೊ.

ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಡಾ. ಬಿ. ದೇವದಾಸ ಪೈ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್, ಮಂಗ್ಳೂರ್ - 3 ಹಾಣಿಂ ಪರ್ಗಟ್ಣಾಂ ಆನಿ ಪ್ರಕಾಶ್ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್ & ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಕುದ್ರೋಳಿ, ಮಂಗ್ಳೂರ್ - 3 ಹಾಣಿಂ ಛಾಪುನ್ ಹಾಡ್ಲಾಂ.

ಪಯ್ಲೊ ಛಾಪೊ : 2016

ಹಕ್ಕಾಂ : ಪರ್ಗಟ್ಣಾರಾಚಿಂ

ಫೊರ್ ವಿನ್ಯಾಸ್ : ವಿಲ್ಸನ್, ಕಯ್ಯಾರ್

ಛಾಪ್ಯಾ ಸಹಕಾರ್ : ವಿಕ್ಟರ್ ಮತಾಯಸ್

ಪಾನಾಂ : viii + 64

ಪೇಪರ್ : 80 ಜಿಎಸ್‌ಎಮ್ ಎನ್‌ಎಸ್ ಮ್ಯಾಪ್ಲಿಥೊ

ಫೊರ್ : 220 ಜಿಎಸ್‌ಎಮ್ ಆರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್

Chintana Zor: Konkani articles by S. Jayashree Shenoy, Bantwala.

This book is published by Dr B. Devadasa Pai, Registrar, Karnataka Konkani Sahitya Academy, Lalbhad, Mangaluru-3 and printed at Prakash Graphics and Printers, Kudroli, Mangaluru - 3

First Edition : 2016

© : Publisher

Cover Design : Wilson, Kayyar

Co ordination : Victor Mathias

Pages : viii + 64

Paper : 80 gsm N.S. Maplitho, demi 1/8 size

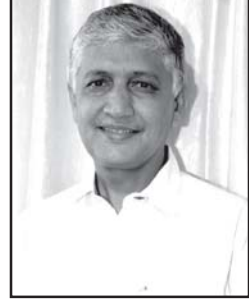
Cover : 220 gsm Art Card

ಮೋಲ್
Price

₹ 50/-

ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕಾಚ್ಯಾ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಆನಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ದಿಲ್ಲೊ ಸಂಸ್ಥೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿ ವಿವಿಧತಾ ಸಾಂಬಾಳುನ್, ಸರ್ವಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾತ್ಯಾ ಪಂದಾ ಎಕ್ವಟಾಂವ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಕಾಡೆಮಿಚಿ. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ 41 ಸಮುದಾಯಾಂಕ್ ವಳ್ಕುಂಚಿ, ತಾಂಚೆ ಥಂಯ್ ಪಾಂವ್ಚಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಥಂಯ್ ತಾಂಕಾಂ ವ್ಹಡಣ್ ಭೋಗಿಶೆಂ ಕರ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಅಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚ್ಯಾ.

ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಆವ್ಡೆಂತ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಪ್' ಹೊ ಧ್ಯೇಯ್ ದವರ್ನ್ ಆಮಿ ಆಮ್ಚಿ ಕಾರ್ಯಾ ಯೆವ್ಜಣ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲಿ. ಮಯ್ಯಾಕ್ ದೋನ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪರ್ಗಟ್ಲಿಂ, ತಿಂ ವಿಕುಂಕ್ ಮೊಬೈಲ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬಜಾರ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮುದಾಯ್ ಆಸ್ತೆಕಡೆ ವಚುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾರ್ಯಾಂ, ಯುವಜಣಾಂಕ್, ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಥಂಯ್ ಮೊಗ್ ವಾಡಂವ್ಚಿಂ ಕಾರ್ಯಾಂ ಆಸಾ ಕರ್ತಾವ್.

ಆಮಿ ಯೆವ್ಜಿಲ್ಲೆಂ ವ್ಹಡ್ ಸ್ವಪಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಪೀಠ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಾಂತ್ ಸುರ್ವಾತ್ಲಾಂ. ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಭಾಸಯಿಲ್ಲೊ ದೋನ್ ಕರೊಡ್ ರುಪಯ್ ಅನುದಾನ್ ಸಯ್ತ್ ದಿಲಾಂ. ಹ್ಯಾ ಪೀಠಾಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ಅಧ್ಯಯನಾತ್ಮಕ್ ವಾವ್ರ್ ಬಳಾಧಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಘಡೆಂ ವೆತಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಆಶೆತಾಂ.

ಘಡ್ಲ್ಯಾ ಆವ್ಡೆಂತ್ ಪಿಯುಸಿ ಆನಿ ಡಿಎಡ್/ಬಿಎಡ್ ವೆವಸ್ತೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹಾಡುಂಕ್ ಗರ್ಜೆಚೊ ವಾವ್ರ್ ಮುಕಾರುನ್ ವೆತಲೊ. ತಶೆಂಚ್ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ್ ಶಿಕ್ಷಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹಾಡ್ಚೊ ವಾವ್ರ್ ಚಲ್ತಲೊ.

ಶಿಕ್ಷಣ್ ಶೆತಾಂತ್ ವಾವುರ್ನ್ ನಿವೃತ್ತ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಜಯಶ್ರೀ ಶೆಣೈ, ಸದಾಂ ಜಿವಿತಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರಿ ಮಾಹೆತ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂದ್ಲಾರಿಂ ಸಮಾಜಿಕ್ ದೀವ್ನ್ ಆಸಾ. ತ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂಚೊ ಪುಂಜೊ 'ಚಿಂತನಾ ಝರ' ಪರ್ಗಟುಂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಂತೊಸ್ ಭೋಗ್ತಾ.

ಸರ್ವಾಂಕ್ ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ.

ರೊಯ್ ಕ್ಯಾಸೆಲಿನೊ

ಅಧ್ಯಕ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

2014-17 ಆವ್ದೆಚಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆನಿ ಸಾಂದೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ:

ಶ್ರೀ ರೋಯ್ ಕ್ಯಾಸ್ತೆಲಿನೊ, ಮಂಗ್ಳುರ್

ಸಾಂದೆ:

ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಶ್ಯಾನಭಾಗ, ಬಿಜಾಪುರ್
ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ್ ಕಾಸರಕೋಡು, ಹೊನ್ನಾವರ್
ಡಾ. ಚೇತನ ಎಸ್. ನಾಯಕ್, ಧಾರವಾಡ್
ಶ್ರೀ ಕಮಲಾಕ್ಷ ಶೇಟ್, ಉಡುಪಿ
ಶ್ರೀ ಶೇಖರ ಗೌಡ, ಬಜ್ಜೆ
ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮ್ ಸಿದ್ದಿ, ಯಲ್ಲಾಪುರ್
ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಶೇಟ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ
ಶ್ರೀಮತಿ ಮಮತಾ ಕಾಮತ್, ಮೈಸೂರ್
ಡಾ. ವಾರಿಜಾ ನಿರ್ಬೈಲ್, ಬಂಟ್ವಾಳ್
ಶ್ರೀ ಯಾಕೂಬ್ ಅಹ್ಮದ್‌ಜೀ, ಶೀರೂರ್
ಶ್ರೀ ಲುಲ್ಲುಸ್ ಕುಟಿನ್ಡಾ, ಬೆಂಗಳೂರ್
ಶ್ರೀ ಕೆ. ದೇವದಾಸ್ ಪೈ, ಮಂಗ್ಳುರ್
ಶ್ರೀ ಲೊರೆನ್ಸ್ ಡಿಸೋಜಾ, ವಾಮಂಜೂರ್

ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ:

ನಿರ್ದೇಶಕಾಚೊ ಪ್ರತಿನಿಧಿ:

ಶ್ರೀ ಬಲವಂತ್‌ರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್, ಬೆಂಗಳೂರ್

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್:

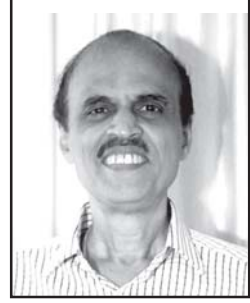
ಡಾ. ಬಿ. ದೇವದಾಸ್ ಪೈ

ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯ:

ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಹಾಸ್ ರೈ, ಮಂಗ್ಳುರ್

ಪ್ರಕಾಶಕಾಲೆ ಉತ್ತಾಂ

ಕೊಂಕಣಿಕ ಘರಾ ಭಿತರ್ಲೆ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಏಕ ಪೊರನೆ ಸ್ಥಾನಾದಾಕೂನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಗ್ಯ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ನ್ಹವೇ ಊಂಚ್ ಸ್ಥಾನಮಾನಾಕಾ ಪಾವೊಚೆ ತಸಲಿ ಮಸ್ತ್ ನಮೂನೆಚೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಚಳುವಳ್ ಘ್ಣುಡಲೆ ಧಾ ಪಂಚವೀಸ ವರಸಾದಾಕೂನು ಚಲತ ಆಸ. ಹ್ಯಾ ಆಂದೋಳನಾಂತು ಸಕಡ ಲಿಪಿ-ಬೋಲಿ-ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಂಗಡಾಂಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದಿತಚಿ ಆಮ್ಲೆ ಸಕಡಾಂಲೀ ಏಕ-ಕೊಂಕಣಿ ಮ್ಹಣಿಚೆ ಭಾವೈಕತಾ ಹಾಡಚಿ ಏಕ ಆಹ್ವಾನ ಆಮ್ಲೆ ಮುಕಾರಿ ಕೆದನಾಯ್ ಅಸತಾ. ಆನಿ ಸಕಡ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಂಚೆ ಮಧ್ಯೆ ಚಡ್ ಮಟ್ವಾನ ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಜಾಲೊ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಆಸತಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ಶ್ರೀಮಂತ ಕರಚಾಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಡ್ ಕೋರಕಾ ವ್ಹಯ್. ತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಶ್ರೀ ರೊಯ್ ಬಾಬ್ ಹಾಂಗಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷಪಣಾರ್ ಹರೇಕ ಮಹಿನ್ಯಾಂತು ದೋನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರಂತರ ಜಾವ್ನು ಪ್ರಕಟ ಜಾತಾ ಆಸೂನು, ಹೇ ಕೊಂಕಣಿ ಚರಿತ್ರೇಂತು ಏಕ್ ನ್ಹವೊ ದಾಖಲೊ ನಿರ್ಮಾಣ ಕರತಾ ಆಸ.

ಹ್ಯಾ ಬೂಕಾಂಚೆ ಪೈಕಿ ಪ್ರಧಾನ ಜಾವುನ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆನಿ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ್ ಪಂಗಡಾಂಚೆ (ಬೋಲಿ) ಚಡ್ ಅಸಲ್ಯಾರಿಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ತರಪೇನ ವಿಂಗಡ್ ಪಂಗಡಾಂಚೆ ಬರೊವ್ಪಿಯಾಂಕ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೇರಣ್ ದೀವ್ನು ಸಬಾರ್ ಬೂಕ್ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲೆ ಏಕ್ ಸಾಧನಯ್ ದಾಕಲ್ ಜಾಲಾ. ಮುಕಾರಿಯ್ ಕೊಂಕಣಿಚೆ ಹೆರ್ ಪಂಗಡ ಲೋಕಾಂಕಯ್ ಪೋತ್ನಾಹ ದೀವ್ನು ಸಕಡ ಸಮಾಜ ವರ್ಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಂತು ಭಾಗಿದಾರ ಜಾವ್ತೆ, ತಶೀ ಜಾವಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆ ಆತಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಂನಿ ಘಡಂ ಯೇವ್ನು ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ದಿವಚೆ ಹೇ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣ ಸೌಲಭ್ಯಚೆ ಉಪೇಗ ಕೊರಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಅಮಚೆ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾಡಯಿತನಾ ತಾಂತು ವೈವಿಧ್ಯ ವಿಷಯ ಪ್ರಕಾರಾಂಕ್ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದಿವಚೆಯ್ ಪೊಳವಕ ಜಾತಾ. ನಾಟಕ, ಕಾಣಿಯಾಂಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ತಿತಲೆ ವಿಜ್ಞಾನ, ಪ್ರವಾಸ, ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಆಮಕಾ ಮೆಳ್ಳೆನಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಆಜ್ ಏಕ ಶಿಕಚೆ ಭಾಸ್-ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಆನಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಹಂತಾಕ್ ಪಾವಲ್ಯಾ. 2007 ದಾಕೂನು ಶುರು ಕೆಲೆ ಪಾಠಪುಸ್ತಕ್ ರಚನಾ ಕಾಮ್ ಅತಾಂ, ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ, ಹಾತ್ ಪುಸ್ತಕ, ರಚನೆಕ್ ವಿಸ್ತಾರ್ ಜಾಲಾ. 6 ಥಾವ್ನು 10 ಕ್ಲಾಸ್ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಕೊರಚೆ ಕಾಮ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆ ಸಾಂಗಾತಾಂತ್ ಜಾತಾ. ಆನಿ ಅತಾಂ ಏಕ ವರ್ಸಾ ಥಾವ್ನು ಡಿಗ್ರಿ ಕೋರ್ಸಾಚೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಕೊರಚೆ ಕಾಮ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಕಾಣ್‌ಘೆತಲಾ. ಮುಕಾರಿ ಪಿಯುಸಿ ಕೋರ್ಸ್ ಬುಕಾಚೆ ಕಾಮಾಕ್

ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಸಾಂಗತಾ ಅಕಾಡೆಮಿಂತ್ ಪ್ರಧಾನ ವಾವ್ರ್ ಜಾವ್ನು ಆಸತಲೊ.
 ಕೊಂಕಣಿ ಕುಟಮ್ ವಿವಿಧತಾಯೆಚೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಗಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ,
 ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತಾರ್ ವ್ಹೊಡ ಆಸ. ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಲೋಕಶಾಯೆಚೆಂ ಫಾಟಿಭೂಂಯ್
 ಆಸ. ಇತ್ಲೆ ವೈವಿಧ್ಯ ಲೊಕಾಂಕ್ ವಯರ್ ದಾಕೂನ್, ಪೊಂದಾ ಥಂಯ್ ಆಸೂಚೆ
 ಸಕಡ ವರ್ಗಾಂಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ಪಾವಚೆ ಖಾತಿರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮ್
 ವಾಪರಚೆ ಗರ್ಜೆಚೆ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ. ವಿವಾದ್-ವಿಶಾದ-ಅಪವಾದ ಸಹಜ್. ಪೂಣ್
 ಪರಿಹಾರ್ ಕರಚ್ಚೆ ತಶೀ ಏಕ್‌ಮತ್, ಏಕ್‌ಮನ್ ಆನಿ ಎಕ್ವಟಿಚೆ ಯುಕ್ತ ವಾಟಿರಿ
 ಆಮಿ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂನಿ ಚಿಂತನ್ ಕರತಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಕಾಮ್ ಪ್ಸೂಡ್
 ಹೂರಂಯಾ.

ಹ್ಯಾ ಪಾವಟಿ ಆಮ್ಗಲೆ ಪ್ರಕಟಣೆಚೆ ಸರಣಿಂತು “ಚಿಂತನಾ ಝರ” ಪುಸ್ತಕಾಕ್
 ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂ ಮಧೆಂ ಅರ್ಪಣ ಕೊರಚಾಕ ಆಮಿ ಖೂಬ್ ಖುಶಿ ಪಾವತಚೆ.

ಮಂಗ್ಳುರ್
 07-04-2016

ಡಾ| ಬಿ.ದೇವದಾಸ ಪೈ
 ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಮೋನಿ ಉತ್ರಾಂ

‘ಚಿಂತನಾ ಝರ’ ಆಮಗೆಲೆ ಪರಿಸರಾಚೆ, ದೇಶಾಚೆ, ಅನುಭವಾಚೆ ವಿವಿಧ ಚಿಂತನಾ ವಿಚಾರ ದೀವಚೆ ಪುಸ್ತಕ. ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕಾಂತು ಚಡಾವತ ಜಾವನು ನೈತಿಕತಾ, ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯ ಚಿಂತನಾ ದಿಲ್ಲಾಂ. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಹತ್ವ ಸಾಂಗೂನು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ, ಅಹಿಂಸಾ ಆದಿಲೆಂ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನಾ ಸಾಂಗೂನು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯ ವಿಷಯಾರ ಉಜ್ವಾಡು ಘಾಲ್ಲಾ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯಾ ಜಾವನು ಆಶಿಲೆ ಚಿಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಉಣೆ ಜಾವಚೆ, ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಿದ್ಧತಾ ಕಶಿ ಕೊರಚೆ ಆದಿಲೆಂ ಬರಯಲಾ. ಹಾಂತುಲೆ ಚಡಾವತ ಚಿಂತನಾ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆ ವಯರ್ ಆಸಾ.

ಹಾಂವೇ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮಂಗಳೂರಾಂತು ‘ಚಿಂತನಾ’ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಆನಿ ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಣ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಯಾದು ಕೊರನು ಬರೋವಚಾಕ ಸಾಧ್ಯಾ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹೇಂ ಪುಸ್ತಕ ವಾಜಿಲ್ಯಾರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಸಮಾಜಾಚೆ ಸಕ್ಕಡ ವ್ಯಕ್ತಿಂಕ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಾಚೆ ಜ್ಞಾನ, ಮಾಹಿತಿ ಮೆಳತಲೆ ಮ್ಹಣಿಣು ಲೆಕತಾ. ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚೂನು ಪ್ರಬಂಧ್ ಬರೋವಚಾಕ, ಭಾಷಣ ಕೊರಚಾಕಯ ಅನುಕೂಲ ಜಾತಲೆ.

ಹಾಂವೇ ದೀಸ ರಾತ, ವಿವಿಧ ಪತ್ರಿಕಾ, ಅರ್ಥಕೋಶ ವಯರ್ ಸಕಲ ಕೊರನು ವಿವಿಧ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ ಕೊರನು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆನ ಬರಯಿಲೆ ಹೇಂ ‘ಚಿಂತನಾ ಝರ’ ಸಮಸ್ತ ಕೊಂಕಣಿ ಮೋಗಿಂಗಲೆ ಹೃದಯಾಂತು, ಮನಾಂತು ಮೆಳೊ ಮ್ಹಣಿಣು ಆಶೆತಾ. ಹೇಂ ಪುಸ್ತಕ ಬರಯತನಾ ಮೆಗೆಲೆ ನವರೊ ನ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶೆಣೈ ಆನಿ ಚರಡುವಾನ ಸಹಕಾರ, ಸಲಹಾ ದಿಲೆಲ್ಯಾಕ ದೇವು ಬರೆ ಕರೊಂ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಾಡೆಮಿ ತರ್ಪೆನ ‘ಚಿಂತನಾ ಝರ’ ಪ್ರಕಟಣೆಕ ಕಾರಣ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಆಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಸರ್ವ ಸಾಂದೆ ಆನಿ ದಪ್ಪರಾಂತು ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ ಕೊರಚಾಕ ವಾವ್ರ ಕಾಳ್ಳೆಲೆ ಸಕ್ಕಡಾಂಕ ಕೃತಜ್ಞತಾ ದಿತ್ತಾ.

– ಎಸ್. ಜಯಶ್ರೀ ಶೆಣೈ, ಬಂಟ್ವಾಳ

ಕಾಜಲ್’ 12-129/1,

ಬಿ.ಸಿ.ರೋಡ್,

ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು – 574219

ಫೊನ್: 9480016686

ಪ್ರಾರ್ಥನಾ / 01	
ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ / 03	
ವ್ಹಾರ್ಡಿಕ / 06	
ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಛುಚಿ ಹವ್ಯಾಸ / 08	
ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನಾ / 10	
ಅರ್ಹತಾ / 12	
ಅಂಧ ವಿಶ್ವಾಸ / 14	
ಅಭಿಮಾನ / 16	
ಮನ / 18	
ಸಂಸ್ಕೃತಿ / 20	
ಆಹಾರ-ಆರೋಗ್ಯ / 22	
ಆರ್ಥಿಕ ಸುಭದ್ರತಾ / 25	
ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಏಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡಾ / 28	
ಚೆಲಿಯೆಂಚೆ ಪ್ರಮಾಣ ಉಣೆ ಜಾತರಿ ಆಸಾವೆ? / 32	
ಭಾರತೀಯಾಂಲೆ ದೃಷ್ಟಿಂತು ಮಾನವ ಧರ್ಮ / 36	
ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತ - ನಿವಾರಣೋಪಾಯ / 39	
ವೈಶಾಖಾ ರಜೆಚೆ ಸದುಪಯೋಗ ಕೊರಚೆ / 43	
ಶಿಕ್ಷಣ ಆನಿ ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಚೆ ಕಾರ್ಯ / 47	
ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ / 51	
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ ಪರೀಕ್ಷೆಕ ತಯಾರಿ / 54	
ಅಹಿಂಸಾ / 57	
ಉದ್ಯಾನವನ ಆನಿ ಪರಿಸರ / 59	

ಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ಖಂಚಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಚೆ ಆರಂಭಾಂತು 'ಪ್ರಾರ್ಥನಾ' ಕೊರಚೆ ಸಮಾಜಾಚೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾವನ ಆಸಾ. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ 'ಮಾಗಣೆ' ಆರಾಧನಾ, ದೇವಾಲೆ ಸ್ತುತಿ ಕೊರಚೆ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ಸರ್ವಶಕ್ತ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಜಾವನ ಆಸುಚೆ ಪರಮಾತ್ಮಾಲಾಗಿ ಉಲ್ಲೊವಚೆ, ಸ್ತುತಿ ಕೊರಚೆ ಮ್ಹಣ್ಣು ಅರ್ಥ ಆಸಾ. ತಾಂಗ ತಾಂಗಲೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಾಂಕ ಫಲ ಮ್ಹಳುಂ ಮ್ಹಣ್ಣು ಭಕ್ತಾನ ವಿವಿಧ ರೀತಿನ ದೇವಾಕ ತೊಖಣಾಯ (ಸ್ತುತಿ) ಕೊರಚೆ ಸ್ತೋತ್ರ, ಪದ, ಭಜನ, ಕೀರ್ತನಾ ಆದಿಂಕ 'ಪ್ರಾರ್ಥನಾ' ಮ್ಹಣತಾತಿ.

ವೇದಾಕಾಲಾ ದಾಕೂನ ನಾನಾ ದೇವತೆಂಕ ಆರಾಧನ ಕೊರಚೆ ಆಚರಣೆಕ ಆಯಲಾ. ವೇದಾಂತು ಇಂದ್ರ, ವರುಣ, ಅಗ್ನಿ, ಸೂರ್ಯ, ವಾಯು, ವಿಷ್ಣು, ಉಷ್ಣ ಆದಿ ದೇವತೆಂಗೆಲೆ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಪಳಯತಾತಿ. ಪುರಾಣಾಂತುಯಿ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಾಂತುಯಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ದೇವತಾರಾಧನ ದಿಸತಾ. ಕ್ರೈಸ್ತ, ಬೌದ್ಧ, ಜೈನ, ಇಸ್ಲಾಂ, ಫಾರಸಿ, ಸಿಖ ಇತ್ಯಾದಿ ಧರ್ಮಾಚೆ ತಾಂಗ ತಾಂಗಲೆ ಇಷ್ಟಾ ದೇವಾಕ ತಾಂಗ ತಾಂಗಲೆ ರೀತಿನ ಪೂಜಾ ಕರತಾತಿ. ಸಾಧುಸಂತ, ಆಚಾರ್ಯತ್ರಯ, ದಾಸಶ್ರೇಷ್ಠ, ಕೀರ್ತನಕಾರ, ಕವಿ ಹಾನ್ನಿ ಸಕ್ಕಡಾನ ಜಾಯತೆಂ ಪರಮಾತ್ಮಾಲೆ ಸ್ತುತಿ ಕೆಲ್ಲಾ.

ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕರತನಾ ಅರ್ಥ ಸಮಜೂನ ಘೇವನ, ಭಾವ ಪೂರ್ಣ ಜಾವನು, ದೃಢವಿಶ್ವಾಸಾನ ಕೊರಕಾ. ಹಾಚೆನ ದೇಹ, ಮನ, ಆತ್ಮಾಂತ ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನ ಜಾತ್ಯಾ. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಆಮಗೆಲೆ ಅಲೋಚನಾ ಪರಿಶುದ್ಧ ಕರತಾ ಆನಿ ದೇವಾಲೆ ಕೃಪಾ ಘೇವಚಾಕ ಆಮಕಾ ಅವಕಾಶ ಕೊರಚೆ ಪವಿತ್ರ ಕ್ರಿಯಾ. 'ಮೂಕಂ ಕರೋತಿ ವಾಚಾಲಂ ಪಂಘುಂ ಲಂಘಹತೇ ಗಿರಿಂ' ಮ್ಹಣ್ಣು ಭಗವದ್ ಗೀತೆಚೆ ಧ್ಯಾನ ಶ್ಲೋಕಾಂತ ಭಗವಂತಾಲೆ ಕೃಪೆನ ಪೊಟಿಯಿ ಉಲಯತಲೊ, ಲಂಗಡೊ ಪರ್ವತ ಚಡತಲೊ' ಮ್ಹಣ್ಣು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಚೆ ಮಹತ್ವ ಸಾಂಗತಾ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಹತ್ವ ಅಪಾರ. ತಾಚೆ ಫಲ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಜನಾಂಗಾಚೆ ಗಡಿ (ದಾಂಟವುನು) ಮಿರವುನ ಆಸಾ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆನ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿ, ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಮಾನಸಿಕ ದೃಢಚಿತ್ತತಾ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಾಂತಿ ಮೆಳತಾ. ಕ್ಯಾನರ, ಕ್ರಯ, ಮಾನಸಿಕ ಖಿನ್ನತಾ ಆದಿ ರೋಗಾನ ವೇದನಾ ಭೋಗಾಚೆ ರೋಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆನ ಗುಣಮುಖಿ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಗ್ರಂಥಾನ ಕಳತಾ. ಕಷ್ಟಾರ ಆಶಿಲ್ಲಾಂಕ ಆಶ್ರಯ, ಬಲಹೀನಾಂಕ ಬಲ, ನಿರ್ಗತಿಕಾಂಕ ಸದ್ಗತಿ ದೀವಚೆ ದಿವ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಂತು ಆಸಾ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆನ ಆಮಗೆಲೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿ ಜಾತ್ಯಾ. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕೊರಚೆ ಸುಲಭ. ತಾಕ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾಲೆ ದುಡ್ಡು, ವಸ್ತುಚೆ ಅವಶ್ಯಕತಾ ನಾ. ಸ್ಥಳ, ಕಾಲಾಚೆ ನಿಯಮ ನಾ. ಸಕಾಳಿ ಉಟಾಯತನಾ, ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರತನಾ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕೊರಚೆ ದಾಕೂನ ಆಮಕಾ ಮಾನಸಿಕ ಜಾವನ ಕರ್ತವ್ಯ ಕೊರಚಾಕ ಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯ ಮೆಳತಾ. ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ

2 / ಚಿಂತನಾ ರುರ

ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಜೀವನಾಂಚೆ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗ ಜಾವನ ಆಶಿಲೆ. ದೇಹಾಕ ಆಹಾರ ಅವಶ್ಯ ಆಸಲ್ಲಾವರಿ ಆತ್ಮಕ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಅವಶ್ಯಕ. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಆತ್ಮ ಪರಿಶುದ್ಧ ಕೊರಚೆ ದಿವ್ಯ ಗಂಗೆ. 'ಹಾಂವ ಅನ್ನ, ಉದಕ ನಾಶಿ ವಾಂಚಚಾಕ ಜಾತ್ಲೆ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಆನಿ ದೇವು ನಾಶಿ ವಾಂಚಾಕ ಜಾಯಸನಾ' ಮ್ಹಣು ಗಾಂಧೀಜಿನ ಸಾಂಗ್ಲಾ. 'ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಅಂತಃಕರಣ ಪೂರ್ವಕ ಜಾವನು ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಪೂರಾಯಿ ಆಪೇಕ್ಷಾ ಪೂರ್ಣ ಜಾತ್ಯಾತಿ' ಮ್ಹಣು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದಾನ ಸಾಂಗಲಾ. 'ತುಮಗೆಲೆ ಬಾಪಯ ಭಗವಂತಾಕ ಅಂತರಂಗಾಂತ ಗೌಪ್ಯ ಜಾವನು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕರ್ಯಾತಿ' ಮ್ಹಣು ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತಾನ ಸಾಂಗಲಾ. 'ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕೊರಚೆ ವೇಳೆಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕರಾತಿ. ಪರಮಾತ್ಮ ಅಲ್ಲಾಕ ವಿಶ್ವಾಸ ದವರನ ಆಪಯ್ಯಾತಿ. ತ್ಯಾಜೇನ ಚಾಂಗ ಜಾತ್ಯಾ' ಮ್ಹಳೆಲೆ ಪವಿತ್ರ ಖುರಾನಾಚೆ ಉತ್ತರ.

ಖಂಚೆಯಿ ಸ್ವಾರ್ಥ ಭಾವನೆನ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕೊರಚಾಕ ನಜ್ಜ. ಆಮಗೆಲೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಋಷಿನ ವೇದಾಂತು ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವನೆನ ಪ್ರಾರ್ಥನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಖಂಚೆಯ್ ಏಕ ಧರ್ಮ, ಮತ, ಜನಾಂಗ ಯಾ ದೇಶಾಕ ಸಂಬಂಧ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ನ್ಹಯ್. ಸಗಲೆ ವಿಶಾಕ ಸಂಬಂಧ್ ಆಶಿಲೆ ದಾಕೂನ ತೇಂ ವಿಶ್ವ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮ್ಹಣು ಘೆತಲಾ. ಉದಾ : 'ಲೋಕಾ ಸಮಸ್ಯಾ; ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು' ಪ್ರಪಂಚಾಚೆ ಪೂರಾಯಿ ಜನ ಸುಖಿಜಾವೊ, 'ಧೀಯೋಯೋನ; ಪ್ರಚೋದಯಾತ್' - ಆಮಗೆಲೆ ಬುದ್ಧಿ ತೇ ದೇವು ಪ್ರಚೋದನ ಕೊರೊ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆಚೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ವೆಗಳೆ ವೆಗಳೆ ಧರ್ಮಾಂತು ದುಸರೆ ದುಸರೇ ರೀತಿನು ಆಸಾ. ಹೇಂ ಭೂಮಿಂತು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಸುಖಿ ಜಾವನು, ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನಾಕ, ಪಾವನು ಬೆಳೆ ಸಮೃದ್ಧಿಕ, ವಿಶ್ವ ಕಲ್ಯಾಣಕ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಆಸಾ. 'ದೇವು ಏಕಲೊ ನಾಂವ ದುಸರೆ ದುಸರೆ' ಹೇಂ ಆಮಗೆಲೆ ವಿಶ್ವಾಸು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಾಂತ ಪ್ರತಿ ಆಯತಾರ ಇಗರ್ಜಿಕ ವಚ್ಚೂನ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕರಚೆ, ಮುಸಲ್ಮಾನಂತು ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರು ಮಸೀದಿಂತು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕರಚೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಸಾ. ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆನ ಐಕ್ಯಮತ್ಯ, ದೈವೀಕ ಬಾಂಧವ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿ, ಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯ ವೃದ್ಧಿ ಜಾತಾ. ಭಜನ, ಕೀರ್ತನ, ಅಭಂಗ ಇತ್ಯಾದಿ ಒಟ್ಟು ಮಳನು ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಆತ್ಮಾನಂದ ಮೆಳತಾ. ರಥೋತ್ಸವ, ಮೇಳ, ಜಾತ್ರಾ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಪೂಜಾ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಚೆ ಏಕ ವಿಧ ಜಾವನು ಲೋಕಾಲೆ ಮನಾವಯರಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಭಾವ ಪಡತಾ. ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕ, ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿನ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥ ಜಾತ್ಯಾನಾ ಮೌನ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ, ಭಜನ ಕರನು ತಾಂಗೆಲೆ ದಿವ್ಯ ಆತ್ಮಾಕ ಸದ್ಗತಿ ಮಾಗಚೆ ರೂಢಿಂತು ಆಸಾ. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮೌನ ಜಾವನು ಮನಾಂತು ಕರವೆತ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆಚೆ ಅರ್ಥ, ಮಹತ್ವ ಸಮಜೂನ ಶೃದ್ಧೆನ, ಭಾವಪೂರ್ಣ ಜಾವನ ದೇವಾಲೆ ಸ್ಮರಣ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಬಾಹ್ಯ ಆನಿ ಆಂತರಿಕ ಶುದ್ಧಿ ಜಾತ್ಯಾ ಆನಿ ಆಮಗೆಲೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿ ಜಾವಚಾಂತು ಸಂಶಯನಾ.

ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ

‘ನಮಸ್ಕಾರು, ಸೌಖ್ಯವೆ?’ ಕಶ್ಮಿ ಆಸ್ನಾಂತಿ? ಮ್ಹಣಿಚೆ ಉತ್ತರ ಆಮ್ನಿ ಸಕಾಳ ದಾಕೂನ ಸಾಂಜೆ ಥಾಂಯ ಆಯಕತಾಂತಿ. ಮಾರ್ಗಾರ ವತ್ತನಾ ಆಮಗಲೆ ಒಳಕಾಚಾನ ಮೆಳ್ಳಾರ ಆಮ್ನಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಕರ್ತಾಂತಿ, ಹಾಸ್ತಾಂತಿ, ಪರಸ್ಪರ ಸುಖ ದುಃಖ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಕರ್ತಾಂತಿ. ಆಮಗಲೆ ಶೆಜ್ಜಾರಚೆ ಆತ್ಮೀಯ, ಮ್ಹಾಲ್ಗಡೆ ಯಾ ಧಾಕ್ಲಾನ್ ಮೆಳತನಾ ಆಮ್ನಿ ಉಲ್ಲೊವಚೆ ರೀತಿ, ನೀತಿ, ಚಲಚೊ ನಮುನೊ, ಗೌರವ ದೀವಚೆ, ಘೇವಚೆ ವೆಗಳೆ ವೆಗಳೆ ಆಸ. ಹಾಕ್ಯಾ ಆಮ್ನಿ ಪದ್ಧತ ಯಾ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ ಮ್ಹಣತಾಂತಿ.

ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ವರ್ತನಾ. ಪ್ರತಿ ಸಮಾಜಾಂತ ತಾಂಗೆಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ರೀತಿ ನೀತಿ ಆಸ್. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಾಂತ ದೋಸ್ತಿ, ಸಂಬಂಧಿಕ ಭೇಟಿ ಜಾಲ್ಯಾರ ಹಾತ ಹಾತ ಧೂರನ ಹಾಲಯತಾಂತಿ. ಹೇಂ ಅತ್ತ ಆಮಗಲೆ ದೇಶಾಂತ, ಸಮಾಜಾಂತುಯ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ದಿಸತಾ. ಏಕ ಸಮಾಜಾಂತುಲೆ ರೀತಿ ನೀತಿ ದೂಸರೆ ಸಮಾಜಾಚಾಂಕ ಚಾಂಗ ಜಾವನ ದಿಸಚಾಕ ಪುರೊ. ಏಕಯ ವಿಚಿತ್ರ ಜಾವನ ದಿಸಚಾಕಯ ಪುರೊ. ಯುರೋಪಾಂತುಲೆ ಕೆಲವು ದೇಶಾಂತ ದಾದಲೆ ಮನಶಾನ ಉಲಯತ ಬಸತನಾ ಬಾಯಲ ಮನಶಾನ ಆಯಲ್ಯಾರ ತಾನ್ನಿ ಉಟಾವನ ರಾಬಚೆ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ ಆಸಾ. ಆಮಗಲೆ ಸಮಾಜಾಂತುಯ ಧಾಕಲ್ಯಾನಿ ಉಲ್ಲೊವನ ಬಸತನಾ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾನ ಆಯಲ್ಯಾರಿ ರಾಬೂನ ಗೌರವ ದೀವಚೆ ತಾಂಕಾ ಬಸಚಾಕ ಸಾಂಗಚೆ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ ಆಸ. ಆನೇಕ ಸ್ತ್ರೀ ತಾಂಗೆಲೆ ನವ್ರಾಲೆ, ಮಾವಾಲೆ, ಮಾಯಂಗಲೆ ನಾಂವ ಸಾಂಗನಾಂತಿ. ವಿದೇಶಾ ಜನಾಂಕ ಹೆಂ ವಿಚಿತ್ರ್ ದಿಸತಾ. ಆನಿ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂಕ ‘ತುಮ್ಮಿ’ ಮ್ಹಣಿಣು ಆಪೊಚೆ ಆಸ. ಜಲ್ಯಾರ ಆತ್ತ ಆತ್ತ ಬಾಯಲ ತಾಂಗೆಲೆ ನೌರಾಕ ನಾವಾನ ಆಪೊವಚೆ ಆಯಕ ಪಡತಾ. ತೇಂ ಭಾರೀ ಪ್ರೀತೀನ, ಆತ್ಮೀಯತೆನ ಆಪೊವಚೆ ಮ್ಹಣತಾಂತಿ.

ಹಿಂದೂ ದೇಶಾಂತ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂಕ ಪಳಯಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಪಾಯ್ಕಾರ ಪೊಡಚೆ, ಆಶೀರ್ವಾದ ಘೇವಚೆ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ ಆಸಾ. ಘರಕಡೆ ಸೊಯರ್ಯಾನ ಆಯಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಕಾ ನಮಸ್ಕಾರ ಕೊರನ ಭಿತ್ತರ ಆಪೊವನ ಬಸೊಚೆ, ತಾನ್ನಿ ವಾಪಸ ವತ್ತನಾ ನಮಸ್ಕಾರ ಕೊರನ ಪೆಟೋವನ ದೀವಚೆ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ. ಇಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ಶಿಕ್ಷಕಾನ ಎತ್ತನಾ ವತ್ತನಾ ತರಗತಿಂತ ಆಸುಚೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನ ರಾಬೂನು ವಂದನ ಕೊರಚೆ ತಾಕ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಕಾನಯ ಪ್ರತಿವಂದನ ಕೊರಚೆ ಆಸ.

ರೀತಿ, ನೀತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯಾಕ ಸಂಬಂಧ ಆಸಚೆ ದೂಸರೆ ವಿಷಯ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ನ್ಹೆಸವಣ. ಆದಿಮಾನವ ಕಸ್ಲೇಯಿ ಫಾಲನಾಶಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಮುಕಾರಿ ಪಾವಸು, ಶಿಂಯ ಎತ್ತನಾ ಪಾನ, ರುಕ್ಯಾಚೆ ಸಾಲಿ (ವಲಕಲ) ಪ್ರಾಣಿಂಗೆಲೆ ಚಮಡಿ ನ್ಹೆಸಚಾಕ ಆರಂಭ ಕೆಲ್ಲೆ. ಮುಕಾರಿ ಕಾಪಸಾಚೆ ಕಾಪಡ ನ್ಹೆಸಚಾಕ ಲಾಗಲಿಂಚಿ. ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ಪಂಗಡಾನ ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ರಿತಿರ ನ್ಹೆಸಣ ಆರಂಭ ಕೆಲ್ಲೆ. ಶಿಕಾರಿಕ ವತ್ತನಾ, ಯುದ್ಧಾಕ ವತ್ತನಾ, ದೇವಾಲೆ ಪೂಜೆಕ, ಮಿರವಣುಕಾಕ, ಮರಣಾಂಕ

4 / ಚಿಂತನಾ ರುರ

ವತ್ತನಾ, ವ್ಹಾರ್ಡಿಕೇಕ ಆಶ್ರಿ ಸಂದರ್ಭಾಕ ಸಮ ಜಾವನ ತಾಂಗ ತಾಂಗಲೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಕ ತಕ್ಕ ನ್ಲೆಸವಣ, ತಾಚ್ಚೆ ರಂಗು ಆಸತಾ ಆಶಿಲೆ. ತೇಂಚಿ ಮುಖಾರಿ ಅನುಕರಣ ಕರತ ಆಯಿಲೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಾಂತ ಆನಿ ಅನೇಕ ಶ್ರೀಮಂತ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂತ ಥೋಡೆ ಲೋಕು ಸಕಾಳಿ ಏಕ, ಜಿವಣಾಕ ಅನೇಕ ರಾತ್ರಿ ವಿಂಗಡ ರೀತಿಚಿ ಪೋಷಾಕ ಫಾಲನ ಅಲಂಕಾರ ಕೊರನ ಘೆತ್ತಾತಿ. ಉತ್ತರ ಭಾರತ, ಬಂಗಾಳ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಾಚಿ ಕೆಲವು ಪಂಗಡಾನಿ ವ್ಹಕಲೆಕ ತಾಂಬಡೆ ಕಾಪ್ಪಡ ನ್ಲೆಸೊಚಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಸಾ. ಬಿಹಾರ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಾಂತ ಅಮ್ಮಮ್ಮಾನ ವ್ಹಕಲೆಕ ಹಳದಿ ರಂಗಾಚಿ ಲಗ್ನಾ ಕಾಪ್ಪಡ ದೀವಚಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಸ. ವ್ಹರೇತುಯಿ ಹಳದಿ ಧೋತಿ ನ್ಲೆಸತಾ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಂತು ಪಾಚವೆ ನವ್‌ವಾರಿ ಕಾಪ್ಪಡ ಕಾಸ ಮಾರನು ವ್ಹಕಲೆನ ನ್ಲೆಸಚಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಸ್ಸ. ಸಂತಾಲೆ ಆದಿವಾಸಿ, ಅಸ್ಸಾಂ ವ್ಹಕಲೆನ ಧವೆ ಕಾಪ್ಪಡ ನ್ಲೆಸಚಿ, ಮಲಯಾಳಿ ವ್ಹಕಲ ವ್ಹರೇತಾನ ಧವೆ ಆನಿ ಹಳದಿ ಆಸಚಿ ವಸ್ತ್ರ ನ್ಲೆಸಚಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅಸ್ಸ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಹೈಟಿ ದ್ವೀಪಾಂತ ಧವೆ ಪೋಷಾಕ ಫಾಲ್ಯಾರಿ ಚಾಂಗ ನ್ಲಯ್, ಕಾಳೆ ಕಪ್ಪಡ ಚಾಂಗ.

ಭಾರತಾಚಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಚಿ ನ್ಲೆಸವಣ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ದಾಡ್ಲೆನಿ ಧೋತಿ ನ್ಲೆಸಚಿ, ಮಾತ್ಯಾಕ ಮುಂಡಾಸ ಬಾಂದೊಚಿ, ಬಾಯಲ್ಯಾನಿ ಕಾಪ್ಪಡ ನ್ಲೆಸಚಿ. ಹೇ ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವಾಂತೊಚಿ ಆಶಿಲೆ ಮ್ಹೋಣು ಶಿಲ್ಪಕಲೆನ, ವರ್ಣಚಿತ್ರನ ಕಳತಾ. ವರಸ ವತ್ತಾ ವತ್ತಾ ಪದ್ಧತ ಬದಲತ ಗೆಲ್ಲೆ. ದುಸರೆ ದುಸರೆ ದೇಶ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿಕ ಅನುಕರಣ ಕೊರಚಾಕ ಲಾಗಲಿಂತಿ. ಚೊದಾ ಶತಮಾನಾಂತ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರ ಫ್ಯಾಷನ್ನಾಚಿ ಮುಖ್ಯ ನಗರ ಜಾಲ್ಲೆ. ಬಾಯಲಾಂಗಲೆ ಶೈಲಿ ಥಂಯ ದಾಕುನು ಆರಂಭ ಜಾಲ್ಲೆ. ದಾದಲ್ಯಾಲೆ ಫ್ಯಾಷನ್ನಾಕ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮಾದರಿ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಏಕ ಸಮಾಜಾಚಿ ಯಾ ಪಂಗಡಾ ಜನಾನ ಅನೇಕ ಸಮಾಜಾಚಾಂಕ ಅನುಕರಣ ಕರತನಾ ತೇ ಇತ್ಯಾಕ ಕೋರಕಾ, ಆಮಕಾ ಅವಶ್ಯ ಆಸ್ಸವೆ ಮ್ಹೋಣು ಅಲೋಚನ ಕೊರಕಾ. ದೇವಾಕ ಆರಾಧನಾ ಕೊರಚಿ ಕ್ರಮ, ಲಗ್ನಾಚಿ ರೀತಿ-ನೀತಿ, ದೂಸರೆ ಪರಬ ಆಚರಣ ಕೊರಚಿ ವಿಧಾನ ವೆಗಲೆ ವೆಗಲೆ ದೇಶಾಂತ ಧರ್ಮಾಂತ ಬದಲಾವಣ ಆಸ. ಹಿಂದೂ ದೇಶಾಂತ ಆನಿ ದುಸ್ರೆ ಮಸ್ತ ದೇಶಾಂತ ಭಾವನ ಆನಿ ಭಯಣಿಯಾನ ಲಗ್ನ ಕೊರನು ಘೇವಚಾಕ ನಜ್ಜ. ತೇಂ ಪಾಪ ಮ್ಹೋಣು ಲೆಕತಾಂತಿ. ಪ್ರಾಚೀನ ಈಜಿಪ್ಪಾಂತು ಭಾವಾಲೆ ಆನಿ ಭಯಣಿಲೆ ವಿವಾಹ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಶಿಲೆ. ಆಸ್ಸಿ, ಅಧಿಕಾರ ದೂಸರೆ ವಂಶಾಕ, ಕುಲಾಕ ವಚ್ಚಾಕ ನಜ್ಜ ಮ್ಹೋಣು ತಶ್ಚಿ ಆಶಿಲೆ ದಿಸತಾ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಆಸಲೆ ವ್ಹಾರ್ಡಿಕೆ ನಿಮಿತ ದೈಹಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಅಂಗ ಊನಾಚಿ ಚರಡುವ ಜಲ್ಮಲೆಲ್ಯಾನ ತಾಸಲೆ ವ್ಹಾರ್ಡಿಕೆ ನಿಷೇದ ಕೆಲ್ಲೆ.

ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ಧರ್ಮಾಂತು, ಸಮಾಜಾಂತು ವೆಗಲೆ ವೆಗಲೆ ರೀತಿ, ನೀತಿ, ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಏಕಯ ಜೀವನ ಸೂತ್ರ ಪಾಲನ ಕೊರಚಿ ಆಸಾ. ನೀತಿಚಿ ಆಧಾರ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಮನೋಭಾವನಾ. 'ಸರ್ವೇಜನಾ ಸುಖಿನೊ ಭವಂತು' ಮ್ಹೋಣು ಸಕ್ಕಡ ಜನಾಂಕ ಬರೆ ಮಾಗಚಿ ನೈತಿಕತಾ ಮ್ಹೋಣು ಘೆತ್ತಾ. ಹೇ ನೀತಿ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಬೈಬಲ್, ಖುರಾನ, ಗುರು ಗ್ರಂಥಾಸಾಹೇಬ ಆದಿ ಗ್ರಂಥಾಂತುಯಿ ಆಸಾ. ಬೌದ್ಧ, ಜೈನ ಆದಿ ಧರ್ಮಾಚಿ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವ ಶಾಂತಿ, ಪ್ರೀತಿ, ಆಹಿಂಸಾ. ಹೇ ಸಮಾಜಾಚಿ ಹಿತಾಕ ಭದ್ರ ನಾಂದಿ ಜಾವನ ಆಸಾ.

ಮ್ಹಲ್ಲಡ್ಯಾಂನಿ ಚಾಂಗ ರೀತಿ, ನೀತಿ, ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಆಚರಣ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಧಾಕಲೆಯಿ ತೇಂ ಪಳೊವನ ಶಿಕ್ತಾತಿ. ತಾನ್ನಿ ಸಮನಾತ್ಲಾರಿ 'ಮುಕಾವಯಿಲೆ ದೋಣಿಚೆ ಮಾಕಳಿ ದೂಸರೆ ದೋಣಿ ಚಮಕಲ್ಯಾವರಿ' ಜಾತ್ಯಾ. ಚರಡುವಾಂಕ ಸಾನದಾಕೂನ ದೇವಾಕ, ಮ್ಹಲ್ಲಡ್ಯಾಂಕ ಪಾಂಯ ಪೊಡಚೆ ಹಾತಿಪಾಯ ಧೂವನ ಖಾಣ ಖಾವಚೆ, ವೇಳೇರಿ ಶಾಲೆಕ ವಚ್ಚೆ, ಮ್ಹಲ್ಲಡ್ಯಾಂಕ ಮರ್ಯಾದ ದೀವಚೆ, ಧಾಕಲ್ಯಾಲಾಗಿ ಪ್ರೀತೀನ ವರ್ತನ ಕೊರಚಾಕ ಶಿಕೊವಕಾ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಾಂತು ಕಶಿ ಚೊಲಚೆ, ಬಸ್ಸಾರಿ, ರೈಲಗಾಡಿ ಆದಿ ಜಾಗ್ಯಾಂತು ಮ್ಹಲ್ಲಡ್ಯಾನಿ, ಅಂಗವಿಕಲಾನ ಆಯಲ್ಯಾರಿ ಜಾಗೊ ಸೊಣು ದೀವಚೆ ತಾಂಗೆಲಾಗಿ ಚಾಂಗ ವರ್ತನ ಕೊರಚಾಕ ಸಾಂಗೂಕಾ. ಚರಡುಂವ ಭಾರೀ ಸೂಕ್ಯೆ, ತಾನ್ನಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಮ್ಹಲ್ಲಡ್ಯಾಂಗೆಲೆ ಹಾಲಚಾಲ ಪಳಯತಾತಿ. ಸೊಯರ್ಯಾಲೆ, ದೋಸ್ತೀಲೆ ಘರಾ ಗೆಲ್ಯಾರಿ (ಥಂಚೆ) ತಾಂಗೆಲೆ ಟಿ.ವಿ, ಫಿಡ್ಲ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಆದಿ ವಸ್ತು ಆಪೊಡಚಾಕ ನಜ್ಜ. ಘರಕಡಚಾಲೆ ಅನುಮತಿ ಘೇವನು ವಾಪೂರಚೆ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರು.

ಖಾತ್ನನಾ, ಪಿತ್ತನಾ ದೂಸ್ತ್ಯಾಲೆ ಆಂಗಾರಿ ಉಸಲಾಯನಾಶಿ ಖಾವಚೆ, ಪೀವಚೆ ರೂಢಿ ಕೊರಕಾ. ದೂದ್ ಯಾ ಇತರ ಪಾನೀಯ ಪಿತ್ತನಾ ಶಬ್ದ ಕರನಾಶಿ ಪೀವಚೆ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರು. ಭೋಜನ ಜಾತ್ಯಾ ಪೂರಾಯ ಜನಾನ ಉಟಾಯತನಾಂಚೆ ಉಟಾಚೊ ಕ್ರಮು ಆಶಿಲೊ. ತಶಿಂಚಿ ಸಭೇರಿ ಬಸತನಾ ಮಧ್ಯಂತು ಉಟೊವನು ವಚ್ಚೆ ಏವಚೆ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ನ್ಹಂಯ. ಖಾಣ, ಫಲವಸ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ ಖಾತ್ನನಾ ಲಾಗಿ ಇತರ ಅಸಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಕಾ ದೀವನು ಖಾವಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಚರಡುವಾಂಕ ಸಾನ ದಾಕೂನು ಸಾಂಗೂನು ದಿಲ್ಯಾರಿ ಚಾಂಗ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಾಂತು ಕೊಣಯಿ ದೊನ್ ತೀನ ಜನಾನ ಉಲ್ಲೊವನು ರಾಬತನಾ ಥಂಯ ಅನೇಕ ಏಕಲ್ಯಾನ ಆಯಲ್ಯಾರಿ ತಾಗ್ಗೆಲೆ ವಳಕ ಆಶಿಲ್ಯಾನ ದುಸ್ತ್ಯಾಂಕ ಪರಿಚಯ ಕೊರನು ದೀವಕಾ ಆನಿ ಕೆಲವು ದೇಶಾಂತು ಜೆವ್ಣಾಕ ಬಸತನಾ ಮೇಚೆರಿ ಹಾತು ದವರಚಾಕ ನಜ್ಜ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಸ್ವಿಟ್ಟರ್‌ಲ್ಯಾಂಡಾಂತು ಮೇಜಾರಿ ಹಾತು ದವರಕಾ. ಜಾಂಗ್ಲೇರಿ ಹಾತು ದವರಚಾಕ ನಜ್ಜ. ಆಮಗಲೆ ನಿಮಿತ ದುಸ್ತ್ಯಾಂಕ ಬಾದ ಜಾಲ್ಯಾರಿ 'ಕ್ಷಮ ದೀ' ಮ್ಹಣಚೆ, ಬಂಧು ಮಿತ್ರಾಂಕ ಬಹುಮಾನ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸನ್ಮಾನ ಮೆಳ್ಳಾರಿ 'ಶುಭಾಶಯ' ಸಾಂಗಚೆ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ.

ಅಶೆಂ ಆಮಗಲೆ ಮ್ಹಲ್ಲಡ್ಯಾಂಗಲೆ ಅನೇಕ ರೀತಿ, ನೀತಿ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಆಮ್ನಿ ಅನುಕರಣ ಕರತಾತಿ. ಆತ್ತ ಆತ್ತ ವಿದೇಶಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆ, ಧರ್ಮಾಚೆ, ಪ್ರಭಾವನ ಆಮಗಲೆ ಆಚಾರು, ವಿಚಾರು, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬದಲ ಜಾತ್ಯಾರಿ ಆಸಾ. ವಿದೇಶಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪೂರಾಯ ವಾಯಟ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ಚಾಂಗ ಖಿಂಚೆ ವಾಯಟ ಖಿಂಚೆ ಮ್ಹೊಣು ಆಲೋಚನ ಕೊರನು ಆಮಗಲೆ ಜೀವನಾಂತು 'ಹಂಸಕ್ಷೀರ' ನ್ಯಾಯ ಘೇವಚೆ ಪ್ರಮುಖ ಜಾವನು ಆಸಾ.

ವ್ಹಾರ್ಡೀಕ

'ವ್ಹಾರ್ಡೀಕ' ಕುಟುಂಬ ಜೀವನಾಕ ಬುನಯಾದ. ವ್ಹಾರ್ಡೀಕ, ವಿವಾಹ, ಕಾಜರ, ಲಗ್ನ, ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ವಿಧಿ ವತ್ತ ಜಾವುನ ಬಾಯಲ ಬಾಮ್ಣಣ ಜಾವಚೆ. ಪತಿ, ಪತ್ನಿನ ಪರಸ್ಪರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ, ಸಂಸಾರಾಚೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಘೇವಚೆ. ವ್ಹಾರ್ಡೀಕೆನ ಕುಟುಂಬ, ಕುಟುಂಬಾನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಾ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆನ ಏಕಸ್ತೀ ಆನಿ ದಾದಲ್ಯಾನ ಒಟ್ಟು ಆಸೂನ ಚರಡುವ ಜಾವನು ಸಂತೋಷಾನ ತಾಂಗೆಲೆ ಸಮಾಜಾಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಕ ಸಮಜಾವನು ಸಹಜೀವನ ಆರಂಭ ಕರಚೆ. ಸಮಜಾಚೆ ಹೇಂ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಾವನು ಅಸಚಾಕ ಪುರೊ, ಕಾನೂನ ಪ್ರಕಾರಯ ಅಸಚಾಕ ಪುರೊ.

ಹಿಂದೂ ಕ್ರಮಾ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಹಾರ್ಡೀಕ ಆಗ್ನಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಜಾವನ ಜಾತ್ಯಾ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮಾಂತ ಇಗರ್ಜೆಂತು ಗುರುನ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥ ವಾಚ್ಚೂನ ಪರಸ್ಪರ ವ್ಹಕ್ಲ ಆನಿ ವ್ಹರೇತಾಲೆ ಕಬೂಲೆ ನಂತರ ಜಾತ್ಯಾ ಮುಸಲ್ಮಾನಾಂತು ವ್ಹಾರ್ಡೀಕ ಏಕ ಕರಾರ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಗುರು, ಮ್ಹಲ್ಲಡ್ಯಾಲೆ ಎದರಾಕ ಚೆಲ್ಲಿ ಆನಿ ಚೆಲ್ಯಾಲೆ ಪರಸ್ಪರ ಕಬೂಲೆನ ಜಾವಚೆ ವಿಧಿ. ಆಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿ ಜಾವನ ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ಇತರ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿನ ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಕಛೇರಿಂತ ಕಾನೂನ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಕರಚೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಮ್ಹಣ್ಣು ಅತ್ತ ಕಾನೂನ ಹಾಳ್ಳಾ.

ವ್ಹಾರ್ಡೀಕೆ ಆಚರಣ ಮನುಷ್ಯಾನ ನಾಗರಿಕ ಮ್ಹಣ್ಣು ಘೇವಚೆ ಪೂಡೆ ದಾಕೂನು ವಾಡ್ಣೂನು ಆಯಲಾ. ವೇದಾಕಾಲಾದಾಕೂನು ಆದರ್ಶ ದಾಂಪತ್ಯ ಆದರ್ಶ ಕುಟುಂಬ ಆಮಗಲೆ ಮ್ಹಲ್ಲಡ್ಯಾನಿ ಆರಾಧನ ಕರನ ಆಯಲ್ಯಾಂತಿ. ಪ್ರತಿ ದೇಶಾಂತು ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಪಂಗಡಾಂತು ತಾಂಗೆಲೆ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ವ್ಹಾರ್ಡೀಕೆಚೆ ರೀತಿ, ನೀತಿ, ನಿಯಮ, ಕಾನೂನು, ವಿಧಿ ವಿಧಾನಾ ಅಸಲ್ಯಾರಿಯ್ ಚೆಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಯಾಲೆ ಒಪ್ಪಿಗೆನ ಸಮಾಜಾಚೆ ಸಮ್ತಿನ ಏಕ ಜಾವಚೆ ಸರಳ, ಸುಂದರ ಸ್ವಂಧನ. ಭಾರತಾಚೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಾಂತು ಆಟ (8) ಪ್ರಕಾರಾಚೆ ವ್ಹಾರ್ಡೀಕೆ ನಮೂನ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ಬರಯಲಾ. ಬ್ರಾಹ್ಮ, ದೈವ, ಆರ್ಷ, ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯ, ಅಸುರ, ಗಾಂಧರ್ವ, ರಾಕ್ಷಸ, ಪೈಶಾಚ.

ಬ್ರಾಹ್ಮ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ವಿದ್ಯಾ, ಉತ್ತಮ ಗುಣ ಅಸುಚೆ ನ್ಹವರಾಕ ಚೆಲ್ಲಿಯಲೆ ಬಾಪಯೆನ ಆಮಂತ್ರಣ ಕರನ ತಾಕ್ಯಾ ವಸ್ತ್ರ ದೀವನ, ಪೂಜಾ ಕರನ್ ಕನ್ಯೆಕ ದಾನ ಕರಚೆ ಮ್ಹಣ್ಣು ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರಾನ ಸಾಂಗಲಾ. ದೈವಾಂತ ಯಜ್ಞಾಂತ ಭಾಗಿ ಜಾವಚೆ ಋತ್ವಿಜಾಕ ಸಾಲಂಕೃತೆ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಕನ್ಯೆಕ ದಾನ ಕರನ ದೀವಚೆ ವಿವಾಹ. ಅರ್ಷ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ನ್ಹವರಾಲಾಗೀಚಿ ನಿಮ್ಗನು ಗಾಯಿ ಬಯಲ ಘೇವನ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತು ಸಾಂಗಲ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ಣುಕೆ ಕನ್ಯಾದಾನ ಕರಚೆ. ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಧರ್ಮಬದ್ಧ ಜಾವನು ತುಮ್ಮಿ ದೊಗಯಿ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಕರಾತಿ ಮ್ಹಣ್ಣು ಆಶೀರ್ವಾದ ಕರನು ಪೂಜಾ ಕರಚೆ ವಿವಾಹ. ಅಸುರ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಕನ್ಯೆಕ ತಿಗ್ಗೆಲೆ ಆವಸು ಬಾಪುಸುಕ, ಸಂಬಂಧಿಕಾಂಕ ಧನ ದೀವನ ವ್ಹಾರ್ಡೀಕ ಕರನ ಘೇವಚೆ. ಕನ್ಯೆನ ಆನಿ ಚೆಲ್ಲಾನ ತಾಂಗೆಲೆ ಇಚ್ಚೇನ ಪರಸ್ಪರ ವ್ಹಾರ್ಡೀಕ ಕರನು ಘೇವಚೆ ಗಾಂಧರ್ವ ವಿವಾಹ ಮ್ಹಣ್ಣು ಘೆತ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸ ವಿವಾಹ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ವ್ಹಾರ್ಡೀಕೆಕ ವಿರೋಧ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಕನ್ಯೆಕ ತಿಗ್ಗೆಲೆ ಬಂಧು ಮಿತ್ರಾಂಕ ಮಾರನು ತಿಕ್ಯಾ ಬಲಾತ್ಕಾರಾನ ತಾಂಡೂನು ಘರಾ ದಾಕೂನ ವ್ಹರನು ಲಗ್ನ ಕರಚೆ

ರಾಕ್ಷಸ ವಿಧಿ. ಕನೈನ ನಿದ್ಧಿಲೆಲೆ ತೆದ್ದನಾ ಯಾ ಏಕಲೀ ಆಸ್ತನಾ ನ್ವವ್ವರಾನ ಪೀವನು ಪಿವನು ತಿಗೇಲೆ ಶೀಲ ಭಂಗ ಕರನು ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ಕರನು ಘೇವಚೆ ಪೈಶಾಚಿಕ ವಿವಾಹ ಮ್ಹೋಣು ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರಾನಿ ಮ್ಹಳ್ಳಾ, ಹೇ ಅತ್ಯಂತ ನಿಕೃಷ್ಟ ರಿತಿಚೆ ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ಮಾತ್ರ ನ್ವಯ್ ಅತೀ ಪಾಪಕಾರಕ ಮ್ಹೋಣು ಸಮಾಜಾಕ ಜಾಗೃತ ದಿಲ್ಲಾ.

‘ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ’ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷಾಲೆ ಜೀವನಾಂಚೆ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗ. ತಾಂತುಯಿ ಚೆಲ್ಲಿಯೆಲೆ ಸುಂದರ ಜೀವನ ಸುಂದರ ಸಂಸಾರ ಸೊಪನ ಆರಂಭ ಜಾತ್ತಾ. ಜೀವನಾಚೆ ಕಿತಲೆಕಿ ಪ್ರಶ್ನಾಂಚೆ ನವೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಆರಂಭ ಜಾತಾ. ವಿವಾಹ ದೋನಿ ಘರವಣ, ಕುಟುಂಬಾಕ ಮೆಳಯತಾ. ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ನೆವನಾರಿ ಬಂಧುಮಿತ್ರ ಗಡದ ಕರನ ಜೆವನು, ಖಾವನು ಗಮ್ಮತ ಕರನು ವತ್ತಾತಿ. ‘ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ಸ್ವರ್ಗಾಂತುಚಿ ಜಾತ್ತಾ’ ಮ್ಹೋಣು ಆಂಗ್ಲ ಗಾದಿ ಆಸಾ. ತಶಿಂಚಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆ ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ‘ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಾ’ ಸಂಬಂಧ. ದೈಹಿಕ ಸುಖ ಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯ ನ್ವಯ್ ಯಾ ತಾಜ್ಯೇ ಖಾತಿರಿ ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಜಾಲೆಲ್ಲೆ ನ್ವಯ್. ತಶಿಂಚಿ ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕಚೆ ಲಗ್ನಾ ವೆಳೇರಿ ‘ಧರ್ಮೇಚ, ಅರ್ಥೇಚ, ಕಾಮೇಚ ನಾತಿ ಚರಾಮಿ ನಾತಿಚರಾಮಿ’ ಮ್ಹೋಣು ಮಂತ್ರ ಪಠಣ ಕರಚೆ ಪರಂಪರಾ ಆಮಗಲ್ಯಾಂತ ಆಸಾ. ಮಾಂಗಲ್ಯ ಧಾರಣ ಪದ್ಧತಿ ಸತಿ ಪತಿಲೆ ಬಾಂಧವ್ಯಾ ಸಂಕೇತ.

ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ವ್ಯಕಲ ವ್ವರೇತಾಲೆ ಮಧುರ ಮೇಳಣವೆ? ದುಡ್ಡು ಭಾಂಗರಾ ಅಂತಸ್ತಾಚೆ ಪ್ರದರ್ಶನವೇ? ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚುಚಿವೆ? ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ಪ್ರಶ್ನಾ ಎತ್ತಾ. ಏಕ ದಿವಸಾ ಲಗ್ನಾ ಸಮಾರಂಭ ಕರಜಾಕ ಕಷ್ಟ ಭೋಗತಾಲೆ ಲೋಕು ಕಿತಲೆಕಿ ಅಸತಿ. ತಶಿಂಚಿ ಅಸತನಾ ಮೆಹಂದಿ, ಫೂಲಮುದ್ದಿ, ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ದಿವಸು, ಘರಭರಣ, ರಿಸೆಪ್ಷನ್, ಮ್ಹೋಣು ಚಾರಿ-ಪಾಂಚ ದಿವಸಾಚೆ ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕಚೆ ಸಮಾರಂಭ ಕರತಾಲೆ ಲೋಕುಯಿ ಅಸತಿ. ಪುರೋಹಿತ ವರ್ಗ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಜಾವನು ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರ ಕರತರಿ ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಧಿ ವಿಧಾನ ಕರತಾತಿ. ಥಂಯಿ ಲಾಗ್ನಿ ಆಶಿಲೆ ವ್ಯಕಲೆಕಿ ಜಾವೊ ವ್ವರೇತಾಕ ಕಸಲೆಕಿ ಆತಂಕ, ಲಜ್ಜೆ, ಮುಕಾರಸೂನು ಕಶ್ಚಿ ಸಂಸಾರ ಚಲತಲಕಿ ಮ್ಹೋಣು ಅಲೋಚನ ಎತರ ಆಸತಾ. ವ್ವರಾಲೆ ಆವಸು ಬಾಪಸೂಕ ಲಗ್ನ ಚಂದಾಯೇರಿ ಜಾವನು ಆಯಿಲೆ ಜನಾಂಕ ಜೆವಣ ಖಾಣ ಮೆಳನು ಖಂಚಿಯೆ ಲೋಪ ದೋಷ ನಾಂಶಿ ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ಜಾವೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ಭಾವನಾ ಎತ್ತರಿ ಅಸತಾ. ಚೆಲ್ಲಿ ವಾಡ್ಡಿಲೆ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ತಿಗ್ಗೆಲೆ ಆವಸು ಬಾಪುಸು ಯೋಗ್ಯ ಚೆಲ್ಲೊ ಖಂಯಚಿ ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ಸಭಾಗ್ರಹಾಂತು ದಿಸತಕಿ ಮ್ಹೋಣು ಸೊದ್ದಿತರಿ ಆಸತಾತಿ. ಅತ್ತ ಕಾಲಾಂತು ಚೆಲ್ಯಾಂಕ ಚೆಲ್ಲಿ ಸೊದ್ದೊಚೆ ಕಾಮ ಕಷ್ಟ ಜಾಲ್ಲಾ.

ಜಾಗತೀಕರಣಾಂಚೆ ಆಯಚೆ ಕಾಲಾಂತು ಚೆಲ್ಲೆ, ಚೆಲ್ಲಿಯೊ ತಾಂಕಾ ತಾಂಕಾ ಜಾಯ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿಯೆ ಪಳೊವನ ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ಕರನು ಘೇವಚೆ ಚಡ್ ಜಾತ್ತರಿ ಆಸಾ. ಬ್ಯಾಂಕಾ ಕಾಮಾಚೊ ಬ್ಯಾಂಕಾ ಕಾಮಾಚಿ ಚೆಲ್ಲಿಯೆಕ ಪಸಂದ ಕರತಾ, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಚೆಲ್ಲೊ ಸೊಪ್ಪವೇರ್ ಚೆಲ್ಲಿಯೇಕ್ ಸೊದ್ದಿತಾ. ಹಾಂಗಾ ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ದೋನಿ ಉದ್ಯೋಗಿಯೆಗಲೆ ಮಧ್ಯೆ ಜಾತ್ತಾ. ಒಟ್ಟುಚಿ ಸಾಂಗಚೆ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾನ ನಿಶ್ಚಯ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ವ್ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ಜಾವೊ, ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ ಕರನು ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಜಾವೊ, ವಾರ್ಡಿಕ್ಕ ಜಾತ್ತರಿ ಪ್ರಸ್ವರ ಅರ್ಥ ಕರನು ಜೀವನ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖ.

ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಛುಚಿ ಹವ್ಯಾಸ

ಹೇ ಪ್ರಪಂಚಾತುಲೆ ಜನಾಂಕ ಏಕ ನ ಏಕ ಹವ್ಯಾಸ ಆಸಾ. ಹವ್ಯಾಸ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಪುರಸತಿಂಚಿ ವೆಳಾರಿ ಕರಚಿ ಕಾಮ. ಏಕಲ್ಯಾಲೆ ಹವ್ಯಾಸ ಅನೇಕ್ಲ್ಯಾಕ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಚಿ ಕಾಮ ಜಾವಚಾಕಯ ಪುರೊ, ಉದಾಹರಣೆಕ ಭಾಯಾಚಿತ್ರ ಕಾಡಚಿ. ಬಾಗಾಕಾಮ, ಶಿಕ್ಲೊ ಸಂಗ್ರಹ ಕೊರಚಿ, ಪೊಸ್ವಾಚೊ ಸೆಲ್ ಸಂಗ್ರಹ, ಕಾಣಿಯೊ ಕವನ ಬರೊವಚಿ ಪುಸ್ತಕ ಪೇಪರ ವಾಚೊಚಿ ಆದಿಲೆಂ.

ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಛುಚಿ ಏಕ ಉತ್ತಮ ಹವ್ಯಾಸ. ಪ್ರತಿ ಎಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ತಾಗೆಲೆ ಬಾಲ್ಯಾ ತಾಕೂನ ಜೀವನಾಂತ ಥಾಂಯ ಸಂಗಾತಿ ಜಾವಚಾಕ ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತು ಪುಸ್ತಕ ಮ್ಹಣಿ ಸಾಂಗವೆತ. ಬಾಲವಾಡಿ, ಕಿಂಡರ್ ಗಾರ್ಟನ್ ದಾಕೂನ್ ಸ್ಕೂಲ್, ಕಾಲೇಜ, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚೊಚಿ ಅವಶ್ಯ ಆಸಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಪಾಠಪುಸ್ತಕ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ತಾಂಗ ತಾಂಗಲೆ ವಿರಾಮ ವೇಳಾರಿ ಮನಾಕ ಆವಡ್ಚೆ ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚೊಚಿ ಹವ್ಯಾಸ ಅನೇಕ ಲೋಕಾಂಕ ಆಸಾ.

ಪುಸ್ತಕಾಂತ ಸಬಾರ ವಿಧಾಚಿ ಪುಸ್ತಕ ಮೆಳತಾತಿ. ಪಾಠಪುಸ್ತಕ, ಕಾಣಿ, ಕಾದಂಬರಿ, ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ, ಆರೋಗ್ಯ, ಹಾಸ್ಯ, ರಾಂದಪ, ಸಂಗೀತ, ಖೇಳು, ರಂಗೋಲಿ, ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ವಿಜ್ಞಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇತ್ಯಾದಿ ಪುಸ್ತಕ ಆಸಾತಿ. ವಾರಪತ್ರಿಕಾ, ಪಾಕೆಕ, ಮಾಸಪತ್ರಿಕಾ, ವಾರ್ಷಿಕಾ ಪತ್ರಿಕಾ ಆಶಿ ವಿವಿಧ ಕಾಲಾಚಿ, ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಚಿ, ವಿವಿಧ ಅಭಿರೂಚಿಚಿ ಮ್ಯಾಗಜಿನ್, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣ ಜಾತಾ ಆಸಾತಿ. ಪುಸ್ತಕ ವಾಚೊಚಿ ನಿಮಿತ್ತ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಚಾರಾಂಚಿ ಜ್ಞಾನ ದಿತ್ತಾ, ಮನರಂಜನ ದಿತ್ತಾ ಆನಿ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಾಚಿ ಅಧ್ಯಯನಾಂಕ ಅವಕಾಶ ಕೊರನು ದಿತ್ತಾ. 'ಕೋಶ ಓದು, ದೇಶ ಸುತ್ತು' ಮ್ಹಣಿ ಕನ್ನಡ ಆದ್ಲೊ ಆಸಾ. ಕೋಶ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಛುಚಿ ಆನಿ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರನ ಘೇವಚಿ. ಪುಸ್ತಕ ಏಕ ಚಾಂಗ ಸಂಗಾತಿ. ಚಾಂಗ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಛುಚಿ ಹವ್ಯಾಸ ಕರನ ಘೆತ್ಲ್ಯಾರಿ ಚಾಂಗ ದೋಸ್ತಿ ಮೆಳ್ತಾವರಿ.

ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಛುಚಿ ಹವ್ಯಾಸ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಆಮಗಲೆ ವೇಳು ಕಶಿ ಗೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣಿ ಕಳನಾ. ಥೊಡೆ ಲೋಕಾಂಕ ವಾಚ್ಛುಚಿ ಹವ್ಯಾಸ ಕಿತ್ತಲೆ ಆಸಾ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಖಾತ್ರನಾ, ಪಿತ್ತನಾ, ಜಿವಣ ಕರತನಾ, ಬಸ್, ರೈಲಾರಿ ಪ್ರಯಾಣ ಕರತನಾ ತಾಂಕಾ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಚಿತರಿ ಆಸುಕಾ. ಖೊಬಶೀ ಚರಡುವಾಂಕ ಕುಶಾಲಿ, ಕಾಣಿಯೊ, ಚಿತ್ರಾ ಪುಸ್ತಕ, ಕಾಮಿಕ್ಸ್ ವಾಚ್ಚಿಲೆ ಆಸಾಕಾ. ಅನೀ ಥೊಡೆ ಲೋಕಾಂಕ ಪತ್ತೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಣಿಯೊ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ-ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಣಿಯೊ ವಾಚ್ಛುಚಿ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಪಂಚ ಪ್ರಾಣ. ತೇಂ ಪೂರ್ಣ ಜಾಲ್ಲೆ ಶಿವಾಯ ತಾನ್ನಿ ಪುಸ್ತಕ ಸಕಲ ದವರ್ನಾಂತಿ.

ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಛುಚಿ ಹವ್ಯಾಸ ಅಶಿಲೆ ಜನ ತಾಂಕಾ ಕಿತ್ತಿ ಕಷ್ಟ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ತಾಂಕಾ ಜಾವಕಾ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಪುಸ್ತಕ ತಲಾಶ ಕರನ ವಾಚ್ಚಿತಾತಿ. ಮೇಳನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಕ ವಚ್ಛುನು ವಾಚ್ಚಿತಾತಿ. ಆತ್ತ ಕಾಲಾಂತು ಇಂಟರ್ ನೆಟ್ನಾರಿ ವಾಚ್ಛುವೆತ ಯಾ ಪುಸ್ತಕ ಹಾಡೊವೆತ. ಲೋಕಾನಿ ಚಡ ಚಡ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಛುಕಾ ಮ್ಹಣಿ ಸರಕಾರನ ನಗರಾಂತು, ಪಟ್ಟಣಾಂತ, ಫಂಚಾಯತಿ ಸ್ತಳಾರ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನ

ಕೆಲ್ಲಾ. ತಾಜೈ ಒಟ್ಟು ಖಾಸಗಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಭೀ ಮಸ್ತಲೋಕಾಂಕ ವರದಾನ ಜಾಲ್ಲಾ. ಆಜಿ ಪುಸ್ತಕ ಘೆವಚೆ, ವಾಚ್ಚೊಚೆ ಸಂಗ್ರಹ ಕೊರಚೆ ಹವ್ಯಾಸ ಥಾಕೂನು ಪುಸ್ತಕಾಲಯ ಜಾವೊ ಸರ್ಕುಲೇಟಿಂಗ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕರನ ದುಡ್ಡು ಕಮಾವೆತ. ಹಾಜ್ಜೇನ ತರ್ನಾಟಾಂಕ, ಘರಾ ಆಸಚೆ ಬಾಯಲಾಂಕ ನೌಕರಿಯಿ ಜಾತ್ತಾ.

ಕಿತಲೆಕಿ ಲೋಕಾನ ಬರೆ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಚೊಚೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ತಾಂತುಲೆ ಪ್ರಮುಖಿ ವಿಷಯ ಮನನ ಕರನ ಚಿಂತನ ಕರಚೆಯಿ ಆಸಾ. ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಚೊಚೆ ಥಾಕೂನ ಆಮಗೆಲೆ ಜ್ಞಾನ ವಾಡತಾ. ಮಾತ್ ನ್ಹಯ್ ವಾಯಟ ಚಟ (ಧೂಮಪಾನ, ಮದ್ಯಪಾನ, ಜುಗಾರಿ ಖೆಳಚೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಥಾಕೂನ ಆಮಕಾ ದೂರ ಕರತಾ. ಆಜಿ ಮಸ್ತ ಲೋಕಾಂಕ ಕಶ್ಮಿ ಜೀವನ ಚಲೊವಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನಾಶಿ ಪದೇ ಪದೇ ವಾಟ ಚುಕ್ಕೂನ ಜೀವನಾಂತ ಕಷ್ಟ ಭೊಗತಾತಿ. ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಚೊಚೆ ಹವ್ಯಾಸ ಆಶಿಲ್ಯಾಕ ಹೇ ಸಮಸ್ಯಾ ಥಾಕೂನ ಪಾರ ಜಾವಚೆ ಉಪಾಯ ಕಳತಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಆಮ್ನಿ ಕಶ್ಮಿ ಜೀವನ ಚಲೊವಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಆಮಗೆಲೆ ಪುರಾಣ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತ ಆನಿ ವಿವಿಧ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಾಂತ ಋಷಿ ಮುನೀನ, ಮಹಾತ್ಮಾನ, ಸಾಧು ಸಂತಾನ ಬರೊನ ದವರಲಾ.

ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಚಿತನಾ ಚಾಂಗ ವಿಚಾರ ಅಸೂಚೆ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಚೊಚೆ ಚಾಂಗ. ಚರಡುವಾಂಕ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಚೊಚಾಕ ದಿತ್ತನಾ ಮ್ಹಲ್ಲಾಡ್ಯಾಂಗಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ತಾಂಗಲೆ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಾಕಯಿ ತಾನ್ನಿ ಮನ ದೀವಚೆ ತಶ್ಮಿ ಪಳೊವಕಾ. ಅಶ್ಲೀಲ, ಮಾರಚೆ ಪುರಚೆ, ಭಯಾನಕ, ಹಿಂಸಾ ಭರಲೆಲೆ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಚೊಚೆ ನಿಮಿತ ಆಮಗೆಲೆ ಮನ ಕುಸ್ತಡ ಜಾವಚಾಕ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ. ಆಮಗೆಲೆ ಪುಸ್ತಕ ದುಸ್ತ್ರಾಂಕ ವಚ್ಚೊಚಾಕ ದಿವಚೆ ಪೂಡೆ ಪರತ ಪರತ ವಿಚಾರ ಕರಕಾ. 'ಪುಸ್ತಕ, ಪೆನ್ನ, ಚೆಲ್ಲಿ' ಪರಕ್ಯಾಲೆ ಹಾತಾಂತ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಸಮಸ್ಥಿತಿರ ಏವಚೆ ನಾ ಮ್ಹೊಣು ಸುಭಾಷಿತಾಂತ ಆಸಾ. ತಶ್ಮಿ ಜಾವನ ಉಗಡಾಸಾನ ವಾಪಸ ಪುಸ್ತಕ ಘೆವಕಾ. ತಶ್ಮಿಂಚಿ ಪುಸ್ತಕಾ ಪಾನ್ನಾರಿ ಅಶ್ಲೀಲ ಶಬ್ದಿ ಬರೊಚೆ, ಕಾಗದ ಪಿಂದೂನ ಕಾಡಚೆ, ಚಿತ್ರವಿಕಾರ ಕರಚೆ ಲೋಕ ಆನಿಕಯ ಆಸ್ತತಿ. ಜಾಗ್ರತಿ ಕರಕಾ.

ಆಯಚೆ ಕಾಲಾಂತು ದೂರದರ್ಶನ, ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಧ್ಯಮಾ ನಿಮಿತ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಚೊಚೆ ಹವ್ಯಾಸ ಉಣೆ ಜಾತ್ತರಿ ಆಸಾ. ತಶ್ಮಿ ಜಾವನು ಮ್ಹಲ್ಲಾಡ್ಯಾಂನಿ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಚೊಚೆ ಹವ್ಯಾಸ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಚರಡುವ ತೇ ಪಳೊವನು ಹವ್ಯಾಸ ವಡ್ಚೊಚೆ ಸಾಧತಾ ಆಸಾ. ಸ್ಕೂಲ, ಕಾಲೇಜ್ ವಚ್ಚೆ ಚರಡುವಾಂಕ ಬಹುಮಾನ ದೀವಚೆ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕ, ಅರ್ಥಕೋಶ, ಪ್ರಬಂಧ ರಚನಾ, ಕುಳಾಲೆ ಪುಸ್ತಕ ದಿವಚೆ ರಿವಾಜ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಚಾಂಗ. ಪ್ರತೀ ಏಕ ಘರಕಡೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿ, ಕನ್ನಡ, ಕೊಂಕಣಿ, ಅರ್ಥಕೋಶ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ ಇತರ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಾ ಪುಸ್ತಕ, ಮಹಾತ್ಮಾಂಗಲೆ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರಾ, ಆಟ್ಲಾಸ್ ಸಂಗ್ರಹ, ಮಾತೃ ಭಾಷೆಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಆಸುಕಾ. ಹಾಜ್ಜೇನ ಜ್ಞಾನ, ಮನರಂಜನಾ ಉಜ್ವಾಡು ಮೆಳತಾ.

ಮನುಷ್ಯಾಕ ದುಡ್ಡು ಆಹಾರ ಕಶ್ಮಿ ಅವಶ್ಯಕಿ, ತಶ್ಮಿಚಿ ಜ್ಞಾನ ವಾಡೋಚಾಕ ಮನೋಲ್ಲಾಸಾಕ, ವೆಳು ಚಾಂಗ ರೀತಿರಿ ಕಾಡಚಾಕ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಚೊಚೆ ಹವ್ಯಾಸ ಅಗತ್ಯ ಆಸಾ. ಆಜೀಚಿ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚೊಚ್ಯಾಕ ಆರಂಭ ಕರಾ.

ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನಾ

ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವ ಮುಳ್ಳಾರಿ ಚಾಂಗ ವಿಚಾರ ಲೆಕಚೆ, ಚಾಂಗ ನಿರೀಕ್ಷಾ ಕರಚೆ, ಚಾಂಗ ಕಲ್ಪನೆ ಕರಚೆ ಮನಾ ಭಾವನಾ. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಆನಿ ಆಶಾವಾದ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನಾ. ಲಕ್ಷಣ. ಚಾಂಗ ಆಶಾ ಕರಿ, ಆಚರಣ ಕರ ತುಕ್ಕಾ ಚಾಂಗ ಜಾತ್ರೆಲೆ ಮ್ಹಣ್ಣು ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ, ಚಿಂತಕಾನಿ, ಮ್ಹಲ್ಲಗ್ಡೆ ಪೂಡೆ ಕಾಲಾದಾಕೂನು ಸಾಂಗತೆ ಆಯಲ್ಯಾಂತಿ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಆತ್ಮ ಹಾಕ್ಕಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಕ್ಷಾಧಾರಯಿ ಮೆಳ್ಳಾ.

ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವ ಕಶಿ ಅಭ್ಯಾಸಾರಿ ಹಾಡಚೆ? ತಾಕಾ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷಯ ಮನಾಂಕ ಹೊರಕಾ ಪಡತಾ. ತುಗೆಲೆ ಜೀವನಾಂತ ಏಕ ನಿಶ್ಚಿತ ಉದ್ದೇಶ ದವರಾ. ತೇಂ ಸಾಧನ ಕರಚಾಕ ತುಮಗೆಲೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮುಖ್ಯ. ಪ್ರತಿ ದಿವಸು ನಿಯಮಿತ ಜಾವನು, ಕ್ಲಪ್ತ ಸಮಯಾಂತು ಮನ ದೀವನು ಪ್ರಯತ್ನ ಕರಾ. ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನಾ ರೂಢಿರಿ ಹಾಸತನಾ ಎದರಾ ಏವಚೆ ಹೊಡೆ ಆಡಚೆಣ ಮುಳ್ಳಾರಿ ಉಣೆಪಣಾಚೆ ಭಾವನಾ. ತುಮಗೆಲ್ಯಾಕಯಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿ ಆಶಿಲ್ಯಾಂಕ ಆನಿ ತುಮಕಾ ತುಲನಾ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ತುಮ್ಮಿ ಉಣೆ ಮನಿಶ ಮ್ಹಣ್ಣು ಲೆಕಚಾಕ ನಜ್ಜ. ತುಮಗೆಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಾಂತು ಆಸುಚೆ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸದ್ಗುಣ ಕಸಲೆ ಮ್ಹಣ್ಣು ಅಲೋಚನ ಕರಾ. ತೆದನಾ ಖಂಡಿತ ನಿಷ್ಪಯೋಜಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣ್ಣು ಮನಾಂತು ಎತ್ತಾ.

ತುಮಗೆಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಚಾಂಗ ಅಲೋಚನ, ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನ ಹಾಡ್ಚಾಕಿ ತುಮಗೆಲೆ 'ಸ್ವಚಿತ್ರಾಕೆ' (self image) ಬಾದ ಜಾವಚೆ ಖಂಚಿಯಿ ಕಾಮ ಕರನಾಕ್ಕಾತಿ. ನೀತಿಯುಕ್ತ ಜೀವನ ಮುಖ್ಯ. ತುಮಕಾ ಉಣೆಪಣ ಕರಚೆ ಭಾವನಾ ಮನಾಂತ ದಾಕೂನು ಭಾಯರ ಫಾಲಕಾ. ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಲೋಚನ ಕರಚಾಕ ನಾ ಉಲ್ಲೊವಚಾಕ ನಾ. 'ಮಾಕ್ಕಾ ಹೇ ಕಾಮ ಜಾಯನಾ, ಹಾಂವ ಅಸಹಾಯಕ, ಅದೃಷ್ಟಹೀನ, ಉಪಯೋಗ ನಾತ್ತಿಲೊ, ಮಾಕ್ಕಾ ಜೀವನಾಂತ ಜಯ ನಾ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ಭಾವನಾ ಏವಚಾಕ ನಜ್ಜ, ಮ್ಹಣ್ಣುಚಾಕ ನಜ್ಜ, ನಿರಾಶಾ ಜಾವಚಾಕ ನಜ್ಜ. ಆಜಿ ನ್ಹಯ್ ಫಾಲ್ಯಾಕ್ ಚಾಂಗ ಜಾತ್ರೆಲೆ. ಜೀವನಾಂತ ಉಜ್ವಾಡಾ ಎತ್ತಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವ ಅಸೂಕಾ.

ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನಾ ಶಾಶ್ವತ ಜಾವನು ಭಾಯರ ಫಾಲಚೆ ಸುಲಭಾ ಕಾಮ ನ್ಹಯ್. ಮನಾಂತು ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನಾ ಆಯಲೆ ತಕ್ಷಣ ತಾಜ್ಯೆ ಧಾ ವಾಂಟ್ಕಾನ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನ ಮನಾಂತ ಹಾಡಚಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರಾ. ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನ ಆಯಲ್ಯಾರಿ ತಾಕಾ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯ ಅಲೋಚನ ಕರಕಾ. ಹೆಲ್ನ ಕೆಲ್ರ್ ದೊಳೆ ನಾಶಿ ಕಷ್ಟ ಭೊಗಲ ಜಲ್ಯಾರಿ ದೃಷ್ಟಿ ನಾ ಜಲ್ಯಾರಿಯಿ ಆಯಕನಾ ಜಲ್ಯಾರಿಯಿ ನಿರಾಶಾ ಜಾಯನಿ. ತೀಣೆ ಸಾಂಗಲೆ 'ಸುಯಾರ್ಲೆ ದಿಕ್ಕಾ ತೋಂಡ ಕರಾ. ತುಮಗೆಲೆ ಸಾವಳಿ ತುಮಗೆಲೆ ಮಾಕಶಿ ಪಡತ್ತಾ' ಸಮಸ್ಯಾ ಎತ್ತನಾ ತುಮಗೆಲೆ ಸೌಲಭ್ಯ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಳಯಾ, ಚಿಂತಾ, ಜೀವನಾ ಕೊಡಸಾಣು ಮಾಕಶಿ ಪಡತಾ.

ಸದಂಚಿ ಚರಡುವಾಂಗೆಲೆ ಮ್ಹಣ್ಣುಕೆ ಮುಗ್ಧ ಜಾವನು, ಸಂತೋಷಾನ, ಚಟುವಟಿಕೆರಿ ಅಸೂಚಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರಾ. ಚಿಂತಾ, ಭಯ, ದ್ವೇಷ, ಮನಾದಾಕೂನ ಭಾಯರ

ಧಾವಂಡಾಚಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರಾತಿ. ಆಮಕಾ ಏವಚಿ ಜಯಾಪಜಯ ಲಾಭ-ನಷ್ಟ, ಸುಖ ದುಃಖ ಆಮಗೆಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ತಾಂತು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಯಾ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನಾ ಏವಚಿ ತಶ್ಚಿ ಕರತಾ. ದೃಷ್ಟಿ ಮ್ಹಣಾಕೆ ಸೃಷ್ಟಿ ನ್ತಂಯವೆ? ಜೀವನಾಂತು ಎಕ್ಕಾ ಮಾಕಶಿ ಎಕ ಎವಚಿ ಸಾಫಲ್ಯ-ವೈಫಲ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಜಾವನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕರಚಿ ಅಸಾಧ್ಯ. ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರಚಿ ತುಮಗೆಲೆ ಹಾತ್ತಾಂತ ಆಸಾ. ತುಮಗೆಲೆ ವಿಷಯಾಂತ ಕೋಣಯಿ ಟೀಕಾ ಕೆಲ್ಲಾರಿ, ದೋಷ, ದೂಷಣ ಕೆಲ್ಯಾರಿಯಿ ತುಮ್ಮಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನಾ ಘೇವಕಾ. ತುಮಗೆಲೆ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ತೇ ಪರಿಹಾರ ಕರಚಕ ಪಳೊವಕಾ. 'ಹಾಂವ ಎಕ ಸಮರ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಚಾಂಗ, ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ, ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಜೀವನ ಕರತಾ, ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನಾ ಮೂಲಕ ಯಶ ಮೆಳಚಿ ತಶ್ಚಿ ಕರತಾ' ಮ್ಹಣ್ಣು ತಾತ್ವಳಿ ಮನಾಂಕ ಹೆಂ ಸೂಚನಾ ದೀವಕಾ.

ತುಮಕಾ ಪರಿಚಯ ಆಶಿಲೆ ಕೋಣಯಿ ಮೆಳ್ಳಾರಿ ತಾನ್ನಿ ತಿತಲೆ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ, ಬುದ್ಧಿವಂತ ನ್ಲಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಕಾ ಟೀಕಾ ಕರಚಿ, ನಿಂದಾ ಕರಚಿ ನ್ಲಯ್. 'ತುಮ್ಮಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರಾ, ತುಮಗೆಲೆ ಉದ್ದೇಶ ತುಮ್ಮಿ ಪೂರಾಯಿ ಕರವೆತ' ಮ್ಹಣ್ಣು ಉತ್ತೇಜನಾ ಉತ್ತ ಉಲ್ಲಯಾತಿ. ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ವಿಷಮ ಸನ್ನಿವೇಶ ತುಮಗೆಲೆ ಮುಖಾರ ಅಯಲ್ಯಾರಿ ಶಾಂತಿ, ಸ್ಥೈರ್ಯ ರಾಖಿಚಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಕರಾತಿ. ಕಷ್ಟ ಜಯಸೂನು ಭಾಯರ ಏವಕಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ತುಮ್ಮಿ ಲೆಕ್ಕುಕಾ, ಶಾಂತ ಜಾವನು ಬಯಸೂನು, ತರ್ಕಬದ್ಧ ಜಾವನು ಆಲೋಚನ ಕರನು ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಕರಚಾಂತು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತ ಜಾಯಾತಿ. ಕಿತ್ತೆಕಿ ಜನ 'ನಕಾರಾತ್ಮಕ' ಭಾವನೇನ 'ಹೇ ಜೀವನ ವ್ಯರ್ಥ, ಶೂನ್ಯ' ಮ್ಹಣ್ಣು ಲೆಕತಾತಿ. ತಶ್ಚಿ ಆಸತನಾ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನಾ ಸೋಣು ಚಾಂಗ ಖಿಂಚಿಯ್ ವಿಷಯ ಹವ್ಯಾಸ ವಾಡೊನು ಘೇವಕಾ. ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನಾ ವಾಡಯಲ್ಯಾರಿ ಮಾನಸಿಕ, ದೈಹಿಕ ರೋಗು ಎವಚಿ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ.

ಪ್ರತಿಪಂತಾ ತುಮಗೆಲೆ ಮನ ಅತ್ಯಪ್ಪಿಂತು, ಆಶಾಂತಿಂತು, ಬಿನ್ನತೆಂತು ಪಡತನಾ ತುಮಗೆಲಾಗಿ ಅಸೂಚಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಂಪತ್ತ ಉಡಗಾಸ ಕರಾತಿ. ದೃಢ ಶರೀರ, ಸುಸ್ಥಿತಿಚಿ ಅಂಗಾಂಗ, ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಪೂರ್ಣ ದೇಹ, ಮನ, ಆವಸು ಬಾಪಸು, ಬಂಧು ಮಿತ್ರ ಆಶ್ಚಿ ಅಸುಚಿ ಸಂಪತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮ್ಹಣ್ಣು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನಾ ಹಾಡ್ಯಾಂ. ತುಮಗೆಲೆ ಜೀವನಾ ಉದ್ದೇಶು ಮನಾಂಕ ವ್ಹರ್ಯಾತಿ. ತೆದ್ದನಾ ತುಮಕಾ ಜಯ ಮೆಳತಲೆ. ಜೀವನಾಂತು ಜಯ-ಅಪಜಯ, ಅಡ್ಡಿ-ಆತಂಕ, ಸನ್ಮಾನ-ಅವಮಾನ ಎವಚಿ ದಾಮಾಖನ ದವರಚಾಕ ಕೋಣಾಂಕಯಿ ಸಾಧ್ಯ ನಾ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಿಶಲೆಯಿ ನಿರಾಶಾದಾಯಾಕ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ಆಮಗೆಲೆ ಮನ ಚಾಂಗ ವಿಚಾರ ಕರಚಿ, ನಿರೀಕ್ಷಾ ಕರಚಿ ರೀತಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಜೀವನ ವಿಧಾನಾನ ಸಮ ಚಾತ್ತಾ.

ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವ ಯಾ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವ ಎವಚಾಕ ಆಮಗೆಲೆ ಆಮಗೆಲೆ ಮನಾಂಚಿ ಸ್ಥಿತಿಚಿ ಕಾರಣ. ಮನಾಚಿ ಪ್ರಸನ್ನತಾ, ಶಾಂತತಾ, ವಿಶ್ವಾಸ ಅಸ್ಸಲೆ ಭಾವನಾ ಶರೀರ ಸುಸ್ಥಿತಿರಿ ಆಸಚಾಕ ವಕದಾಕಯಿ ಚಡ ಸಹಾಯ ಕರತಾ. ಮನಾಂತ ಎವಚಿ ಯೋಚನ ಮ್ಹಳ್ಳಲೆ ದ್ರವ್ಯಾನ ವಿಷ ತಯಾರ ಕರವೆತ ಯಾ ಅಮೃತಯಿ ಕರವೆತ. ಆಶ್ಚಿ ಆಮಗೆಲೆ ಸಕ್ಕಡ ವ್ಯವಹಾರ, ನಡವಳಿಕಾ, ಉತ್ತ ಆಮ್ಮಿ ಪಳಯತ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಧಾರಾ ಪಾತ್ರಚಿ ಉದ್ದಾಕಾ ವಾಪರಚಿ ಮ್ಹಣ್ಣುಕೆ ವಾಪರಲಾರಿ ಆಮಗೆಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸುಧಾರತಾ ಆರೋಗ್ಯಾರಿ ಆಸಚಾಕ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ.

ಅರ್ಹತಾ

'ಅರ್ಹತಾ' ಏಕ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆ ಸ್ವಂತ ಸಂಪದನಾ. ಸಮಾಜಾಂತು ವ್ಯಕ್ತಿಕ ಮಹತ್ವ ಏವಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಕ್ಯಾ ಅರ್ಹತಾ ಆಸಾಕಾ. ತೇಂ ಮ್ಹಲ್ಲಡ್ಯಾ ನಿಮಿತ ಏವಚಾಕಯಿ ಚಡ್ ತಾಣೇಚಿ ಸಂಪಾದನ ಕರಕಾ, ವರೋನ ಘೆವಕಾ. ಅರ್ಹತಾ ಯಾ ಯೋಗ್ಯತಾ ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಂತ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಜಾವುನ ಆಸಾ. ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಭಿನ್ನ ವಿಭಿನ್ನ. ಆಸಕ್ತಿ, ಅಭಿರುಚಿ ವೆಗ ವೆಗಲೆ. ತಶ್ಚಿ ಜಾವನು ಅರ್ಹತಾಯಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಜಾತ್ಯಾ.

ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಮೂಲಭೂತ ಯೋಗ್ಯತಾ ಜಾವನು ಆಸುಚೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಗತ್ಯ ಆಸಾ. ಅರ್ಹತಾ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಾನ ಮೆಳಕಾ ಜಾತ್ಯಾ. ಏಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪದವಿ, ತರಬೇತಿ ಅರ್ಹತಾಪತ್ರ ಮೆಳಚೆ ತಶ್ಚಿ ಜಾತ್ಯಾ. ಖಿಂಚಿಯ್ ಸರಕಾರಾಂತು, ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಂತು ಕಾಮಾಂಕ ಮೇಳಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಅರ್ಹತಾ ಪತ್ರ ಅಗತ್ಯ ಜಾವನು ಆಸಾ. ತಶಿಂಚಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾವನು ವೈದ್ಯ ಜಾವಚಾಕ, ವಕೀಲ ಜಾವಚಾಕ, ಯಾ ಇಂಜಿನಿಯರ ಜಾವಚಾಕ ಅರ್ಹತಾ ಪತ್ರ ಜಾವಕಾ. ಕಿತ್ತೆಕಿ ಪಂತಾ ಆಮಗೆಲೆ ಸಾಧನ ಆಸುಚೆ ಅರ್ಹತಾ ಪತ್ರ ಘೇವಚೆ ಥಾಂಯ ಮಾತ್ರ. ಆಮಗೆಲೆ ಶೋಧನೆ ಅಸುಚೆ ಉದ್ಯೋಗಾಚೆ ಅನ್ವೇಷಣೂಂತು ಆಸುಚೆ ಥಾಂಯ.

ವ್ಯಕ್ತಿಲೆ ಅರ್ಹತೆನ ವೃತ್ತಿಕಯಿ ಗೌರವ ಎತ್ತಾ. ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಮಿತ ಕಾಮಾಂಕ, ಕಾಮಾ ನಿಮಿತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಕ ಗೌರವ ಎತ್ತಾ. ತಾಶಿಂಚಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಮಿತ ವೃತ್ತಿ ಗೌರವ ವಾಯಟ ಜಾವಚೆಯಿ ಆಸಾ. ಕೊಣಯ ಪರಿಪೂರ್ಣ ನ್ಹಯ್. ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜಾವಚಾಕ ಸಾಧ್ಯಯಿ ನಾ. ಖಿಂಚಿಯ ಕಾಮ ಕರತನಾ, ತೇ ಕಾಮಾಂತು ಪೂರ್ಣ ಜಾವನು ಜಾಗ್ಯತೆನ ಆಸುಕಾ. ತಶ್ಚಿ ಆಸತನಾ ಅರ್ಹತಾ ಎವಚಾಕ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ. ಅರ್ಹತೆಚೆ ಮಾನದಂಡ ಕಸ್ಲೆ? ಏಕ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ತರಬೇತಿ, ಘೆತ್ತಿಲೆ ಅಂಕ ಮಾನದಂಡ ಜಾವಕಾ. ಹಾಚ್ಯೇನ ಉದ್ಯೋಗ ಮೆಳತಾ. ತಶ್ಚಿ ಜಾತ್ಯಾವೆ? ಖಿಂಚಿ ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ಪಂಗಡ, ಕಿತಲೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಮ್ಹಣಿಣು ಅರ್ಹತಾ ಆಸಾ. ಅವಕಾಶಾಕಯಿ ದುಸ್ರ್ಯಾಲೆ ವಶೀಲೊ ಜಾವಕಾ. ದುಡ್ಡು ಜಾವಕಾ.

ಮೀಸಲಾತಿ ಅಸಲ್ಯಾರಿ ತೇಂ ಅರ್ಹತೆ ವಯರಿ ಆಸೊ. ವ್ಯಕ್ತಿನ ತಾಗ್ಲೆಲೆ ಬುದ್ಧಂತಕಾಯಿ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಧನೆ ವಯರಿ ಅರ್ಹತಾ ಸಂಪಾದನ ಕರನು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನ ಘೇವಕಾ. ಪೂರಾಯಿ "ಕಾಲಾಂತು, ಪೂರಾಯ ಜನಾಂಕ ತಾಂಗ ತಾಂಗಲೆ ಅರ್ಹತೆಕ ತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗ, ಅಧಿಕಾರ ಮೆಳತಾ ಮ್ಹಣಿಣಚಾಕ ಜಾಯ ನಾ. ಅರ್ಹತಾ ಅಸುಚಾಂಕ ಅನ್ಯಾಯ ಜಾಯನಾಶಿ ಪಳೊವನ ಘೇವಚೆ ಸಮಾಜಾಚೆ, ಸರ್ಕಾರಾಚೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಧರ್ಮ ಜಾವಕಾ. ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಅರ್ಹತೆಕ ಕಸಲೆ ಮಾನದಂಡ? ಕಾಮ ಕಿತಲೆ ಶೃದ್ಧಿನ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆನ ಸಕಲಾಂತು ಕರನು ಸೊಡತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ವಯರಿ ಅರ್ಹತಾ ಆಸತಾ. ಅಶ್ಚಿ ಕಾಮ ಕರತಲ್ಯಾಂಕ ಪಳೊವನು ತಾಂಗಲೆ ಅರ್ಹತೆಕ ತಕ್ಕ ಗೌರವ ದೀವಕಾ, ಮರ್ಯಾದ ಕರಕಾ. ಅರ್ಹತಾ ಆಶಿಲ್ಯಾಂಕ ಸೊದ್ವನು ಗೌರವ ಕರಚೆ ದಾಕೂನು ತಾಂಗಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಚಡತಾ. ಚಾಂಗ

ಕರನು ಕಾಮ ಕರತಾಲೆ, ವೃತ್ತಿಕ ಗೌರವ ಹಾಡತಾತಿ. ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ ಉತ್ತೇಜನ ದಿತ್ತಾ. ಅಸಲ್ಯಾಂಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೀವನು ಗೌರವ ಕರಕಾ.

ಆಯಚೆ ಕಾಲಾಂತು ಗೌರವ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸನ್ಮಾನ ಕಶ್ಚಿ ಚಲತಾ? ದುಡ್ಡು, ಅಂತಸ್ತ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಪಳೊನ ಮಾಣಯಿ ಘಾಲತಾತಿ. ಅನೇಕ ಜನಾಂಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಕ ಅರ್ಹತಾ ಆಸನಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಘೆತ್ತಾತಿ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕಶ್ಚಿ, ಖಂಚೆ ವಾಟ್ಕೇನ ಘೇವಕಾ ಮ್ಹಣು ತಾಂಕಾ ಗೊತ್ತು ಆಸಾ. ಕೊಣಾಲಾಗಿಂ ಉಲ್ಲೊವಕಾ, ಕಸಲೆ ಕೆಲ್ಲಾರಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಘೇವೇತ ಮ್ಹಣು ಗುಟ್ಟು ಘೇವನು ವಶೀಲೊ ಕರನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಘೆತ್ತಾತಿ. ಹೇ ಪ್ರಶಸ್ತಿನ ತಾಂಗೆಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ, ಅರ್ಹತಾ ಚಡ ಕರವೆತ ಮ್ಹಣು ತಾಂಕಾ ಗೊತ್ತು ಆಸಾ. ಕಿಲ್ಲೆಕಿ ಪಂತಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿಕ ಘಾಲಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮೇಳಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಲಂಚೆ ದೀವಕಾ ಪಡತಾ. ರಾತ್ರಿ ಫಾಲ್ಲೆ ಜಾವಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ನಾಂವ ಪ್ರಕಟ ಜಾವಚೆ ತಶ್ಚಿ ಕರಚಾಕ ಸಾಧ್ಯ ಜಾತ್ಯಾ. ಆನಿ ಕಿತಲೆಕಿ ಜನ ತಾನ್ವೀಚಿ ದುಡ್ಡು ದೀವನು ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ ಅಪೊವನ ಸಮ್ನಾನ ಘೆತ್ತಾತಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಕರತಾತಿ. ತಾಂಗೆಲೆ ಅವ್ಯವಹಾರ, ಅನರ್ಹತಾ ಧಾಂಪೂನ ಘಾಲಚಾಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುರಸ್ಕಾರ ಸಮ್ನಾನ ಅರ್ಹತಾ ಜಾವನು ಯೆತ್ತಾ.

ಸಮ್ನಾನ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುರಸ್ಕಾರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರ್ಹತೆಚೆ ಮಾನದಂಡ ಮ್ಹಣು ಲೆಕ್ಕುನು ಅನರ್ಹ ಜಾಲ್ಲೆಲೆಯಿ ತೇ ಘೇವಚಾಕ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಕರತಾತಿ. ಆಡ ವಾಯಿಟ ಧರತಾತಿ. ತಶಿ ಜಾವುನು ಬದ ಅರ್ಹತಾ ಆಸೂಚೆ ಥಂಯಿ ವರತಾತಿ. ತಶಿ ಜಾವನು ಆಯಚೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುರಸ್ಕೃತಾಂಗೆಲೆ ಅರ್ಹತಾ ಸಂಶಯಾನ ಪಳೊವಚೆ ತಶಿ ಜಾಲ್ಲಾ, ಅರ್ಹತಾ ಆಮ್ನಿ ಆಮಗೆಲೆ ಪ್ರಯತ್ನಾನ, ಪರಿಶ್ರಮಾನ, ಶೃದ್ಧಾ ಕಾಮಾನಾ ಮೆಳಚೆ ತಶಿ ಜಾವಕಾ. ಅರ್ಹತಾ ನಾತ್ಲಾರಿಯಿ ಆಯಚೆ ಕಾಲಾಂತು ಕಿಲ್ಲೆಕಿ ಜನ ಅರ್ಹತೆಚೆ ಮುಖವಾಡ ಘಾಲನು ಭೊಂವತಾಂತಿ. ದಿವಸಾ ಏಕ ರೀತಿ, ರಾತ್ರಿಚೆ ಅನೇಕ ಮುಖವಾಡ, ಘರಾ ಭಿತ್ತರಿ ಏಕ ಮುಖವಾಡ, ಘರಾ ಭಾಯರ ದುಸರೇಚೆ ಮುಖವಾಡಾ ಘಾಲನು ಭೊಂವತಾಂತಿ.

ಖಂಯಿ ಅರ್ಹತಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಸಕಿ, ಗೌರವ ಆಸಾಕಿ ತೇಂ ಸಮಾಜ ಉನ್ನತ ಜಾತ್ತಲೆ. ಖಂಯಿ ಅರ್ಹತೆಕ ತಕ್ಕ ಗೌರವ ನಾಂಕಿ ತೇಂ ಸಮಾಜ ಬಲಹೀನ ಜಾತ್ಯಾ, ಸತ್ಲಹೀನ ಜಾತ್ಯಾ.

ಅಂಧ ವಿಶ್ವಾಸ

ಖಿಂಚಿಯ್ ಏಕ ಕಾಮಾಕ ಬಾಯರಸರತನಾ ಖಿಯಿ ವತ್ತಾ ಮ್ಹಣಿಣು ನಿಮಗಿಲ್ಯಾರಿ ಧೊಡೆ ಜನ ಅಪಶಕುನ ಮ್ಹಣಿಣು ಲೆಕತಾತಿ. ಜಾಂಗ ಕಾಮಾಕ ವತ್ತನಾ ಮಾಜ್ಜರ ಎದರಾಕ ಆಯಲ್ಯಾರಿ, ವಿಧವೆನ ಮೆಳ್ಳಾರಿ ಕಾಮ ಜಾಯನಾ ಮ್ಹಣಿಣು ನಂಬಿಕಾ. ಮಡ್ಯಾ ಮೆರವಣಿಗಾ ಮೆಳ್ಳಾರಿ, ದೋನಿ ಅರ್ಚಕ ಮೆಳ್ಳಾರಿ ಶುಭ ಶಕುನ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ನಂಬಿಕಾ ಅಸುಚೆ ಲೋಕಾಂಕ ಆಮಿ ನಿತ್ಯ ಪಳಯತಾತಿ. ಅಶ್ಶೀ 'ಮೂಢನಂಬಿಕಾ' ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ವಿವೇಚನ ನಾತಿಲೇ ನಮಗೂಚೆ ಯಾ ಅಂಧ ವಿಶ್ವಾಸ ಮ್ಹಣಿಣು ಅರ್ಥ ಆಸಾ. ಖಿಂಚಿಯ್ ಭಾವನೆಕ, ಆಚರಣೆಕ ಆಧಾರ ಕಸಲೆ ಮ್ಹಣಿಣು ವಿಚಾರ ಕರನಾತಿ ಕಬೂಲ ಕರಚೆ ಮೂಢನಂಬಿಕಾ.

ಪ್ರಪಂಚಾಂತು ಮೂಢನಂಬಿಕಾ ನಾತಿಲೆ ದೇಶನಾ ಮ್ಹಣಿಣು ಸಾಂಗವೆತ. ಚರಡಾನ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ವೇಳಘಡಿ ಪಳೊವನು ಚಾಂಗ ಜಾತ್ತಾ ಯಾ ವಾಯಟಿ ಜಾತ್ತಾ ಮ್ಹಣಿಣು ಅಂಧ ವಿಶ್ವಾಸ ಕರಚೆ ಲೋಕು ಕಿತಲೆಕಿ ಆಮಗೆಲೆ ಮಧ್ಯೆ ಆಸತಿ. ಚರಡು ಮೂಲ ನಕ್ಲತ್ತಾಂತು ಜಲ್ಯಾರಿ ಬಾಪುಯೆಕ ವಾಯಟಿ ಜಾತ್ತಾ, ಭರಣಿ ನಕ್ಲತ್ತಾಂತ ಜಲ್ಯಾರಿ ಧರಣಿ ರಾಯು ಜಾತ್ತಾ ಮ್ಹಣಿಣು ನಂಬಿಕಾ ಆಸಾ. ಗ್ರಹಣ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಧೂಮಕೇತು ದಿಸಲ್ಯಾರಿ ರಾಯಾಂಕ ದೇಶಾ ಮುಖೇಲಾಂಕ ಅಪಶಕುನ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ನಂಬಿಕಾ ಆತ್ತಚೆ ಹೇ ವಿಜ್ಞಾನ ಯುಗಾಂತುಯಿ ಆಸಾ.

ಮಹಾಮಾರಿ (ಕಾಲರಾ), ಫ್ಲೇಗ್, ದೇವಿಚೊ ರೋಗ ಆದಿ ಮಾರಮ್ಹಾಲೆ ಕೋಪಾನ ಎತ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ನಂಬಿಕಾ ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಆಸಾ. ತಳೆ, ಬಾಂಯ ಕರತನಾ ಉದಕ ಮೆಳನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಬಲಿ, ನರಬಲಿ ದೀವಚೆ ಆಚರಣ ಭಾರತಾಂತ, ಆಫ್ರಿಕಾಂತುಯಿ ಆಸಾ. ತಾಂಕಾ ದ್ವೇಷ ಆಶಿಲ್ಲ್ಯಾಂಕ ವಾಯಟಿ ಜಾವಕಾ ಕಷ್ಟ, ನಷ್ಟ, ಮರಣ ಜಾವಕಾ ಮ್ಹಣಿಣು ಮಾಟಿ, ಮಂತ್ರ ಕರಚೆ ಮೂಢ ನಂಬಿಕಾ ಪ್ರಪಂಚಾಚೆ ಅನೇಕ ದೇಶಾಂತ ಆಸಾ. ಶತ್ರುಂಗೆಲೆ ಆಕೃತಿ ಕರನು ತಾಕ್ಕಾ ಮೊಳೊ ಮಾರಚೆ, ಪೆಸಕಾತಿ ಖೊಂಖಿಚೆ ನಂಬಿಕಾ ಭಾರತಾಂತ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಆಫ್ರಿಕಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಸ್ಕೊಟ್ಲೆಂಡ್ ಆದಿ ದೇಶಾಂತ ಆಸಾ.

ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಂಕ ಸಂಬಂಧಾಚೆ ಅನೇಕ ಅಂಧವಿಶ್ವಾಸ ಆಸಾ. ಸೂಣ್ಯಾನ, ಕಾಯಳ್ಳಾನ, ಶ್ವವಣ್ಯಾನ ಕರ್ಕಶ ಜಾವನು ರಳ್ಳಾರಿ ಅಪಶಕುನ. ಗುಗೂಮಾನ ಘರಾ ಮಾಡಾರಿ ಬಸಲ್ಯಾರಿ ಘರಾ ಯಜಮಾನಾಕ ಸಂಕಷ್ಟ ಮ್ಹಣಿಣು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಾಂತು ನಂಬಿಕಾ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಬಂಗಾಳಾಂತು ಘುಗೂಮಾ ಅದೃಷ್ಟ ಪಕ್ಷಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಲೆ ವಾಹನ ಮ್ಹಣಿಣು ಪಾಂಯ ಪಡತಾತಿ. ಸೊಕಣಿಚೆ ಶಕುನಯಿ ನಮಗೂನ ಎತ್ತಾತಿ. ಅಂಕಡೆ ಸಂಖ್ಯಾಚೆ ವಿಷಯಾರಿಯಿ ಮೂಢ ನಂಬಿಕಾ ಆಸಾ. ಕೆಲವು ದೇಶಾಂತ ತೇರಾ ಆಂಕೊ ಶುಭಶಕುನ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೇರಾ (13 ನಂಬರ) ಅಶುಭ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ ನಂಬಿಕಾಯಿ ಆಸಾ. ಸೊಪನಾಂತು ಮ್ಹಡೆ ಪಳಯಲ್ಯಾರಿ ಮರಣ, ಜೆವಣ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಅಸೌಖ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಧ ವಿಶ್ವಾಸ ಆಸಾ. ಅಮವಾಸ, ಪುನ್ನವ, ರಾಹುಕಾಲ, ಯಮಗಂಡಕಾಲ ಮ್ಹಣಿಣು ವೇಳ ಪಳಯತರಿ ವೇಳು ಕಾಡತಾತಿ. ಕಾಮ ಜಾವಚೆ ಅಸಲ್ಯಾರಿಯಿ ಚುಕತಾ.

ನಿತ್ಯ ಕ್ಷೌರಾಕ, ಆಂಗಾಕ ತೇಲ ಪುಸೂನು ನ್ಹಾವಚಾಕ ದೀಸ ಪಳೋಚಾಕ ಆಸ. ಸಾಸಮ (ಕಣ) ಪಾಡಯಲ್ಯಾರಿಯಿ ಲಡಾಯಿ ಜಾತ್ತಾ. ದೋನಿ ಸಾರನಿ ಒಟ್ಟು ದವರಲ್ಯಾರಿ ಅಪಶಕುನ, ಕನ್ನಡಿ, ಮಾತ್ಯೆ ಆಯದನ ಭೆತಲ್ಯಾರಿ ಆಶುಭ ಇತ್ಯಾದಿ ನಂಬಿಕಾ ಆಸಾ.

‘ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಾಂತು ಪಾವಸು, ಗುಡುಗುಡು, ಸಿಡಿಲಾಕ, ಉಜ್ಯಾಕ ಭೀವನು ರಕ್ಷಣೆ ಖಾತಿರ ಪ್ರಕೃತಿ ಪೂಜಾ, ದೇವಾಲೆ ಪೂಜಾ ಆರಂಭ ಕೆಲ್ಲೆ. ಮುಕಾರಿ ಹೇ ನಂಬಿಕಾ ಜಾಲ್ಲೆ. ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಲೆ ಬಾದ ಜಾಯನಾಶಿ ದೇವಾಂಕ ಪೂಜಾ ಕರಚೆ, ಫಲಪುಷ್ಟ ನೈವೇದ್ಯ ಆರ್ಪಣ ಕರಚೆ. ಯಜ್ಞ ಯಾಗ ಕರಚೆ,ಯಂತ್ರ, ತಂತ್ರ, ತಾಯತ, ಮಾಟ ಮಂತ್ರ ನರಬಲಿ ಪ್ರಾಣಿಬಲಿ ರೂಢಿರಿ ಆಯಲಿ. ಅನೇಕ ರೋಗಾಂಕ ವೈರಸ್, ರೋಗಾಣು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರಣ, ಮನಾಚೆ ಒತ್ತಡ, ಆಶಾಂತಿ ಕಾರಣ ಮ್ಹೊಣು ಲೆಕ್ಕನಾಶಿ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿ ಕಾರಣ ಮ್ಹೊಣು ಮಂತ್ರವಾದಿಂಕ ಆಪೊವನು ರೋಗಿಂಕ ಮಾರೊಚೆ, ಮಿರಸಾಂಗಿ ಹೋಗೊ ಫಾಲಚೆ, ಬಂದ ಖಣಿಂತು ಫಾಲಚೆ ದುಷ್ಟ ನಂಬಿಕಾ ಆಸಾ.

ಅಂಧವಿಶ್ವಾಸಾನ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮ ಜಾತ್ತಾ. ಭೀತಿ, ಆಶಾಂತಿನ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿ ಕುಂಠಿತ ಜಾತ್ತಾ. ಆರ್ಥಿಕ ಜಾವನು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾವನು ಶೋಷಣ ಜಾತ್ತಾ. ಮಾಂತ್ರಿಕ-ತಾಂತ್ರಿಕ, ಜ್ಯೋತಿಷಿ, ಆರ್ಚಕ ಆನಿ ಲೋಕು ಜನಾಂಕ ಲೂಟಿ ಕರತಾತಿ. ದೈಹಿಕ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಾಂಕ ಸಮಯಾ ತಕ್ಕ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕರನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ರೋಗು ಚಡ ಜಾವನ ರೋಗಿಲೆ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕ ಜಾತ್ತಾತಿ ಯಾ ಅಂತ್ಯ ಜಾತ್ತಾತಿ. ಸುಶಿಕ್ಷಿತಾನ ಅಸಲೆ ನಂಬಿಕೆದಾಕೂನ ದೂರ ಆಸಕಾ. ಕಸಲೆ ಆಚರಣ ಕರತನಾಯ, ವಿಶ್ವಾಸ ಕರತನಾಯ ತೇ ಸವಕೀ ಚೂಕಿಕಿ? ಇತ್ಯಾಕ ಆಚರಣ ಕರಚೆ ಮ್ಹೊಣು ವಿಚಾರ ಕರಕಾ. ಮೂಢ ನಂಬಿಕಾ ವಿಚಾರ ಪೂರ್ವಕ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನಾನ ಕಾಡೂನ ಫಾಲ್ಯಾರಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸುಖೀ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾವಚಾಂತು ಸಂಶಯ ನಾ.

ಅಭಿಮಾನ

'ಅಭಿಮಾನ' ಮನುಷ್ಯ ಸಹಜ ಸುಪ್ತ ಗುಣ. ಹೇ ವ್ಯಕ್ತಿಂತು ವೆಗ ವೆಗಳೆ ರಿಶೀನ ಪ್ರಕಟ ಜಾತ್ಯಾ. ಅಭಿಮಾನ ಥೊಡೆ ಲೋಕಾಂತ ಸುಪ್ತ ಜಾವನು, ಗುಪ್ತಜಾವನು ಆಸತಾ. ದರ್ಪ, ಅಹಂಕಾರ, ಗರ್ವ, ಆತ್ಮಗೌರವ ಹೇ ಪುರಾಯಿ ಅಭಿಮಾನಾಕ ಇತರ ಶಬ್ದಾರ್ಥ. ಹೇ ಪುರಾಯಿ ಆತ್ಮ ಗೌರವ ರಾಕಚೆ ಸಹಜ ಗುಣ. ಆತ್ಮಗೌರವ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್ ಹೇಂಚಿ ನ್ಲಯ ಅಭಿಮಾನಕ ಸದಭಿಮಾನ - ಆನಿ ದುರಭಿಮಾನ ಮ್ಹಣಿ ಪರಿಗಣನ ಕರವೆತ.

ಜಾವಕಾ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ತೆದ್ದನಾ ಅಸಚೆ ಘಮಂಡ, ಅಹಂಕಾರ, ಗೌರವ, ಆತ್ಮಗೌರವ ಸದಭಿಮಾನ. ಕೇವಲ ಪ್ರದರ್ಶನಾಕ, ದುರಭಿಮಾನ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಸುಕ್ಕೆ ಆತ್ಮಗೌರವ. ಅಭಿಮಾನ ಜಾವಕಾ ಜಲ್ಯಾರ ಸದಭಿಮಾನ ಜಾವಕಾ, ದುರಭಿಮಾನ ಜಾವಚಾಕ ನಜ್ಜ. ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಕುಲಾಭಿಮಾನ, ಮಾನಾಭಿಮಾನ, ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನ, ಧನಾಭಿಮಾನ, ಶಕ್ತಭಿಮಾನ, ಅಂತರ್ಗತ ಜಾವನು ಆಸಾ. ಮಾನಾಕ ಧಕ್ಕೆ ಜಾವಚೆ ಕಡೆನ ಹೇ ಪ್ರಗಟ ಜಾತ್ಯಾ. ಜಲ್ಯಾರಿ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನ, ಧನಾಭಿಮಾನ, ಶಕ್ತಭಿಮಾನ ಪ್ರಗಟ ಜಾಯನಾಶಿ ಆಸುಕಾ. ಹೇ ಪ್ರಗಟ ಜಾವಚೆ ಅಶೆಂ - ವಿದ್ಯಾ ವಿನಯ ಜಾವನು, ಧನ-ದಾನ ಜಾವನು, ಶಕ್ತಿ ರಕ್ಷೆ ಜಾವನು.

ಜ್ಞಾನಿ ತಾಂಕಾ ಮಸ್ತ ಜ್ಞಾನ ಆಸಾ ಮ್ಹಣಿ ದಾಕೊನ ದೀನಾಂತಿ. ದುಡ್ಡು ಆಶಿಲೆ ಆಸ ಮ್ಹಣಿ ಸಾಂಗನಾತಿ, ಶಕ್ತಿ ಆಸುಚೆ ಆಕ್ರಮಣಶೀಲ ಜಾಯ್ತಾತಿ. ಅಪ್ಪಣ ಜ್ಞಾನಿ, ಗೊತ್ತು ಆಶಿಲೆ ಮ್ಹಣಿ ಆಸೊ ಜಲ್ಯಾರಿ ಆಪಣ್ಯಾಕ ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾನ ಆಸಾ ಮ್ಹಣಿ ಅಹಂಕಾರ ಕರಚಾಕ ನಾ. ಕಿತುಲೆಕಿ ಜನಾಂಕ ಲಾಯೆಕಿ ಜ್ಞಾನ ಆಸಾ. ಜಲ್ಯಾರಿ ತಾನ್ನಿ ತೇಂ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕರನಾತಿ. ಆನಿ ಥೊಡೆ ಲೋಕು ತಾಂಕಾಚಿ ಪುರಾಯಿ ಗೊತ್ತು ಆಸಾ. ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ ಕಸಲೇಯಿ ಗೊತ್ತುನಾ ಮ್ಹಣಿ ದುರಭಿಮಾನ ಕರತಾತಿ. ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಜಲ್ಲೆಲೆ ತೇಂ ದವರನು ಘೇವಕಾ ಮ್ಹಣಿ ಲೆಕತಾ. ಆಪಣ್ಯಾಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣಿ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಯಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಆಸಾ ಮ್ಹಣಿ ಆರಂಭಾರಿ ಲೆಕುಕಾ. ಆಮಗಲೆ ಕಿಲ್ಲೆಕಿ ಸಂಘರ್ಷಾಕ, ಲಡಾಯೆಕ್ ದುರಭಿಮಾನ ಕಾರಣ. ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ ಅಪಮಾನ ಕರಚೆ, ತಾತ್ಕಾರ ಕರಚೆ, ನಿಕೃಷ್ಣ ಮ್ಹಣಿ ಲೆಕಚೆ ನಿಮಿತ ವಿನಾಶ ಆಪೊವನ ಘೆತ್ಲಾವರಿ ಜಾತ್ಯಾ.

ಅಭಿಮಾನ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷಾಂಕ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಆಶಿಲೆ ನಾತಿಲ್ಲಾಂತು, ಶ್ರೀಮಂತ ದುರ್ಬಲ್ಯಾಂತುಯಿ ಆಸಾ. ಮ್ಹಲ್ಲಾಂಕ ಮಾತ್ರ ಅಭಿಮಾನ ಆಸುಚೆ ನ್ಲಯ್ ಲ್ಲಾನ ಚರಡುವಾಂಕುಯಿ ಆಸಾ. ಲ್ಲಾನ ಚರಡುವಾಂಕುಯಿ ಅಭಿಮಾನ ಆಸಾ. ಮ್ಹಲ್ಲಾಂಕ ಜಾವನ ಆಸುಚೆ ಅಮ್ಮಿ ತಾಂಕಾ ಅಮಕಾ ಗೊತ್ತು ಆಸುನು ಯಾ ಗೊತ್ತುನಾಶಿ ಅಪಮಾನ ಕರತಾತಿ, ಅನಾದಾರ ಕರತಾತಿ. ದುಸ್ರ್ಯಾಲೆ ಎದರಾಕ ಚರಡುವಾಂಕ ಅಪಮಾನ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಕಾ ಸಹನ ಕರಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ತಾನ್ನಿ ಭಿತ ಭಿತ್ತರಿ ದ್ವೇಷ ಕರತಾತಿ. ಕಿತಲೆಕಿ ಚರಡಂವ ಹಟಮಾರಿ ಜಾವಚಾಕ ಕಾರಣ ತೇಂಚಿ. ಆನೆಕ್ಲಾಲೆ ಆತ್ಮ ಗೌರವಾಕ ದುಃಖ ಜಾಯನಾಶಿ ಚಲಚೆ ಸುಸಂಸ್ಕೃತಾಲೆ

ಲಕ್ಷಣ.

ಕಿತ್ತೆಕಿ ಕುಟುಂಬ ಜೀವನಾಂತು ಬಾಮುಣ-ಬಾಯಲ, ಆವಸು-ಬಾಪ್ಪುಸು ಚರಡುವ, ಭಾವು-ಭಯಣ್ಯಾಂತು, ಸಂಬಂಧಿಂತು, ಲಡಾಯಿ ಜಾವಚಿ ಅಭಿಮಾನಾಕ ಪೆಟ್ಟು ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ತೆದ್ದನಾ. ಬಾಯಲೆಕ ತಿಗ್ಗೆಲೆ ಕುಳಾರಚಿ ಜನಾಂಕ ದೂಷಣ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಅಭಿಮಾನಾಕ ಪೆಟ್ಟು ಜಾತ್ತಾ. ಅನೇಕ ಚರಡುವಾಂಕ ತಾಂಗಲೆ ಬಾಪ್ಪುಸ ಅವಸೂಲೆ ಎದರಾಕ, ಅವಸೂನ ಬಾಪ್ಪುಲೆ ಎದರಾಕ ದೂಷಣ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಜಾಯನಾ. ಶಿಕ್ಷಕಾನಿ ತರಗತಿಂತು ಚರಡುವಾಂಕ ದೂಷಣ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಅಪಮಾನ ಜಾವಚಿ ಉತ್ತ ಉಲಯಲ್ಯಾರಿ ಥೊಡೆ ಚರಡುವ ಮನಾಂಕ ವ್ವರನಾಂತಿ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚರಡುವ ತೇಂಚಿ ವಿಷಯ ಮಾತ್ಯಾಕ ವ್ವೊರನು ರಡತಾತಿ, ಖಿನ್ನ ಜಾತ್ತಾತಿ. ಏಕೆಕ ಪಂತಾ ಪ್ರಾಣಾಕ ಅಪಾಯ ಕರನ ಘೇವಚಿಯಿ ದಿಸತಾ.

ಕೆದನಾಯಿ ಪ್ರತಿ ಏಕ ವಿಷಯಾಂತ ಆತ್ಯಂತ ಚಡ ಅಂಕೆ ಘೇವನ ಏಕ ಪಂಥಾ ಅಂಕ ಉಣೆ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ತಸ್ಸಲೆ ಚರಡುವಾಂಕ ದೂಷಣ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಗಲೆ ಅಭಿಮಾನಾಕ ಪೆಟ್ಟು ಜಾತ್ತಾ. ತಾಗಲೆ ಚರಡುವಾಂಕ ಮುಕಾರಸೂನು ಪ್ರಯತ್ನ ಕರಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೀವಚಿ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಗಲೆ, ಮ್ಹೂಲ್ಲಡಾಂಗಲೆ ಕರ್ತವ್ಯ. ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ, ಉದ್ಯೋಗಾಂತ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿರಿ ಆಸೂನು ಸ್ಥಿತಿ ತಗವಲ್ಯಾರಿ, ವ್ಯವಹಾರ, ಕಾಮ ನಾತ್ಲ್ಯಾರಿ ಅಪಮಾನ ದಿಸತಾ. ಆತ್ಮ ಗೌರವಾಕ ಅಭಿಮಾನಾಕ ಧಕ್ಕೆ ಜಾತ್ತಾ. ತೆದನಾ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಜಾಯನಾಶಿ ಆಜಿ ಕಷ್ಟ ಆಯಲ್ಯಾರಿಯಿ ಮುಕಾರಸೂನ ಸುಖಿ ಮೆಳತಲೆ , ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಜಾತ್ತಲೆ ಮ್ಹೊಣು ಲೆಕ್ಕೂನು ಸಮಾಜಾಂತ ಎವಚಿ ಸಮಸ್ಯಾ ನಿವಾರಣೋಪಾಯಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರಕಾ.

ಗೌರವ ದೀವನು, ಗೌರವ ಘೇವುಕಾ. ಪ್ರೀತೀನ ಪ್ರಪಂಚ ಜಿಕ್ಕುವೆತ. 'ಅಲ್ವಾಲೆ ಸಂಗ ಅಭಿಮಾನ ಭಂಗ' ಮ್ಹುಳ್ಳೆಲೆ ಆದ್ಗತೊ ಆಸಾ. ಅಭಿಮಾನ ಜಾವಕಾ ಮ್ಹುಳ್ಳೆಲ್ಯಾನ ಉಗಡಾಸ ದವರಕಾ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಗಾದಿ. ತಶ್ಚಿ ಜಾವನು ದೋಸ್ತಿ ಕರತನಾ, ವ್ಯವಹಾರ ಕರತನಾ ಆಮಗಲ್ಯಾಕಯಿ ಉನ್ನತ ಜನಾಲ್ಯಾಗಿ ಮೇಳಕಾ. ಕಿತ್ತೆಕಿ ಪಂತಾ ದುರ್ಬಳಪಣ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಾಕ ಪೆಟ್ಟು ದಿತ್ತಾ. ಮಾತ್ಯೆ ಮೂಳಾಕ ಫಾಲನ ಜೀವನ ಕರಚಿ ತಶ್ಚಿ ಜಾತ್ತಾ. ಸ್ವಾಭಿಮಾನಾಂಚಿ ಕಿತ್ತೆಕಿ ದುರ್ಬಳೆ ಅಸತಿ. ತನ್ನಿ ಪೊಟ್ಟಾಕ ನಾತ್ಲಾರಿಯಿ, ಕಷ್ಟ ಆಸಲ್ಯಾರಿಯಿ ಕೊಣಾಲಾಗ್ಗಿಯಿ ಮಾಗ್ಗನಾತಿ. ದೇಹಿ ಮ್ಹಣಾಂತಿ. ಪೆಜ್ಜೆ ನಿಶೆ ಪೀವನ ಆಸತಾತಿ. ಉಪವಾಸ ಆಸೂನು ಪೊಟ್ಟಾರಿ ಥಂಡ ಆಮಗಲೆ ಫಾಲನು ನಿದ್ದತಾತಿ. ಮಹಾಭಾರತಾಂತು ಕುಚೇಲ ಬಾಯಲೆಲೆ ಉತ್ತರ ಆಯಕೂನು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಲಾಗಿ ಸಹಾಯ ನಿಮಗೂಚಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಥಂಯ ಸಾಂಗನಾಶಿ ವಾಪಸ ಚಮಕಲೊ. ಜಲ್ಯಾರಿ ತಾಗ್ಗೆಲೆ ವಿಚಾರ ಕಳನು ಕೃಷ್ಣನ ತಾಕ್ಕಾ ಜಾವಕಾ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ದಿಲ್ಲೆ. ಹೇಂ ತಾಗಲೆ ಹೃದಯವಂತಿಕಾ.

ನಿಜಾವನು ಅಭಿಮಾನ ವ್ವಡ ಸಂಪತ್ತು. ದೊಳ್ಳಾಕ ದಿಸನಾತ್ತಿಲೆ, ಲೆಕ್ಕಾಕ ಏನಾ ನಾತ್ತಿಲೆ ಸಂಪತ್ತು. ಅಭಿಮಾನ ಲ್ಲಾನ ಪ್ರಾಯೆಚಾಂಕುಯಿ, ವಿದ್ಯೆ ಆಶಿಲೆ, ನಾತ್ತಿಲ್ಲಾಲಾಗಿ, ದುಬಳೆ, ಸಿರಿವಂತಾಲಾಗ್ಗಿಯಿ ಆಸಾ. ಅಭಿಮಾನ ಸಂಪದ ಅಸಲ್ಯಾರಿ ಮಾತ್ಯೆ ನೀಟ ಕರನು ರಾಬವೇತ, ಭೊಂವೇತ. 'ಅಶ್ಚಿ ಹಾಂವ್ ಮ್ಹುಳ್ಳೆಲೆ ಅಹಂಕಾರ, ಮೆಗ್ಗೆಲೆ ಮ್ಹುಳ್ಳೆಲೆ ಮಮಕಾರ ಹೇ ದುಃಖಿಕಾ ಕಾರಣ' ಮ್ಹೊಣು ಉಡಗಾಸು ದವರ್ಲ್ಯಾರಿ ಸುಖಿ ಜೀವನ ಕರವೆತ.

ಮನ

ಆಮಗಲೆ ಶರೀರಾಂತುಲೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪಚೆ 'ಮನ' ಯಾ 'ಚಿತ್ತ'. ಮನಾಂಚೆ ಸ್ಥೂಲರೂಪ ಶರೀರ. ಮನ್ಯ ಸಮ ಆಸಲ್ಯಾರಿ, ಶರೀರ ಸಮ ಅಸಚಾಕ ಜಾತ್ಯಾ. ದೇಹ ಸಮ ಆಸಲ್ಯಾರಿ 'ಚಿತ್ತ' ಸಮ ಅಸಚಾಕ ಅವಕಾಶ ಆಸಾ. ಬಲಿಷ್ಟ ಶರೀರಾಂತು ಬಲಿಷ್ಟ ಮನ ಆಸಾ ಮ್ಹೊಣು ಆಂಗ್ಲ ಗಾದಿ ಆಸಾ.

'ಮನ' ಅತ್ಯಂತ ಚಂಚಲ ಹೇಂ ಮನ ಚಂಚಲ ಕರಚೆ ಅನೇಕ ಆಕರ್ಷಣೆ ವಿಷಯ ಬಾಹ್ಯ. ಭೌತ ಪ್ರಪಂಚಾಂತ ಆಸಾ. ಶಬ್ದ, ಸ್ಪರ್ಶ, ರೂಪ, ರಸ, ನಂದ ಆದಿ ಭೋಗ ಆಸಾತಿ. ಪಂಚ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಕಾನ, ಚಮಡ, ದೊಳೆ, ಜೀಖಿ, ನಾಂಕ ನಿರಂತರ ಜಾವನು ಆಕರ್ಷಣೆಕ ಪಡತಾತಿ. ಕೊಣಾಂಕ ಮನಾಚೆ ವಯರಿ ಅಂಕೂಶ ನಾಕಿ ತಾನ್ನಿ ಹಾಚ್ಯೆ ನಿಮಿತ ಚಿತ್ತ ಚಾಂಚಲ್ಯಾಕ ಪಡತಾತಿ. ತಶ್ಚಿ ಜಾವನ ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗಿ ತಪಸ್ವಿ ಸಂಸಾರ ದುಕೂನು ದೂರ ಅಸೊನು ರಾನಾಕ ವಚ್ಚೂನು ತಪಸ್ಯ ಕರತಾ ಆಶಿಲಿಂಚಿ 'ಮನ ಚಂಚಲ ಕರಚೆ ವಿಷಯಾಂಚೆ ಮಧ್ಯೆ ನಿರ್ವಿಕಾರನ ಅಸತಾಲೋಚಿ ಧೀರ ಮ್ಹೊಣು ಕುಮಾರ ಸಂಭವಾಂತು ಕಾಳಿದಾಸಾನ ಸಾಂಗಲಾ. ವಿಕಾರ ಆಸ್ತಶಿ ಮ್ಹಣೊಭೀವನು ಧಾಂವಂಚಾಕಯಿ ತಾಚ್ಯೆ ಮಧ್ಯಂತು ಅಸ್ಸನ ಯಶಸ್ವಿ ಜಾವಕಾ. 'ಈಸಬೇಕು, ಇದ್ನು ಜಯಿಸಬೇಕು, ಸಂಸರಾಕ್ಚೆ ಹೆದರಿ ಪಲಾಯನ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ' ಮ್ಹೊಣು ಪುರಂದರ ದಾಸಾನ ತಾಗ್ಲೆ ಕೀರ್ತನೆ ಮೂಲಕ ದುರ್ಬಲ ಮನಾಚಾಂಕ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ಕರಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಉಪದೇಶ ದಿಲ್ಲಾ.

ಹೊಳಚೆ ಉದ್ಧಾಕ ರಾಬೊಚಾಕ ಜಾತ್ಯಾ, ವೆಗಾನ ಏವಚೆ ವಾರೆ ರಾಬೊವೆತ ಜಲ್ಯಾರಿ ಚಂಚಲ ಮನ ಅಂಕುಶಾಂತ ದವರಚೆ ಕಷ್ಟ ಮ್ಹೊಣು ಏಕ ಕವಿನ ಸಾಂಗಲಾ. ತಶ್ಚಿ ಜಾವನು ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಾಕ ಬದಲಾವಣ ಜಾವಚೆ ಚಂಚಲ ಮನ ಅಂಕುಶಾಂತು ದವರನು ಮನುಷ್ಯಾನ ತಾಗ್ಲೆ ಕಾಮ ನಿರ್ವಹಣ ಕೊರನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಪಾದನ ಕರಕಾ.

ಮನಾಚೆ ವೇಗ ಪ್ರಪಂಚಾಚೆ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಕ್ಷಿಪಣಿ, ರಾಕೆಟಾಕಯಿ ಚಡ್ ಆಸಾ. ಮಹಾಭಾರತಾಂತು ಯಮಧರ್ಮಾನ ಯಕ್ಷಾಲೆ ರುಪಾರಿ ಧರ್ಮರಾಯಾಕ 'ಪ್ರಪಂಚಾಂತು ಅತೀ ವೇಗ ಖಂಚಾಕ ಆಸಾ?' ಮ್ಹೊಣು ನಿಮಗಿಲೆ ತೆದನಾ 'ಮನೋವೇಗ' ಅತ್ಯಂತ ವೇಗ ಜಾವನು ಆಶಿಲೆ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗಿಲೆ ಪೂರಾಯಿ ಕಾಲಾಕ ಅನ್ವಯ ಜಾತ್ಯಾ. ಆಮ್ಮಿ ಆಮಗಲೆ ಮನೋವೇಗಾಂತ ಆಮೇರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಚಂದ್ರಲೋಕ, ಮಂಗಳ ಗೃಹ ಆಶಿ ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ಕಡೆಕ ಸಂಚಾರ ಕರವೆತ.

ಮನುಷ್ಯಾಕ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನಾಕ ಜಾವೊ, ಮೋಕ್ಷಾಕ ಜಾವೊ, ಮನಂಚಿ ಕಾರಣ ಮ್ಹೊಣು ಭಗವದ್ ಗೀತೆಂತು ಸಾಂಗಲಾ. ಪ್ರತಿ ಎಕ್ಲ್ಯಾಲಾಂತುಯಿ ಚಾಂಗ ಮನ ವಾಯಟ ಮನ ಮ್ಹೊಣು ಆಸಾ. ಚಾಂಗ ಮನ ಚಾಂಗ ಕಾಮ ಕರಯತಾ ವಾಯಟ ಮನ ಪಾಪಾಚಿ ಕಾಮ ಕರಯತಲೆ. ಥೊಡೆ ಜನಾಲೆ ಮನ ದೃಢ ಆಸತಾ. ಆನಿ ಥೊಡೆ ಜನಾಲೆ ಮನ ಚಂಚಲ, ಬಲಹೀನ ಜಾವನು ಆಸಾ. 'ತೊಂಡ ಮನಾಚೆ ಕನ್ನಡಿ' ಮ್ಹೊಣು ಗಾದಿ ಆಸಾ. 'ಎಕೆ ಪಂತಾ ಮನಾಂತು ಆಸುಚೆ ಉತ್ತಾನ ಸಾಂಗನಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ

ತೋಂಡಾ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಯಿತ್ತಾ. ಆಮಗೆಲೆ ಮನಾ ಭಾವನಾ, ಸಮಸ್ಯಾ, ದುಃಖ ಆಮಗೆಲೆ ಆಪ್ತಾಂಗಲೈಯಾಗಿ ಸಾಂಗಲೈಯಿ ಸಮಾಧಾನ ಜಾತ್ತತಿ, ಮನ ಹಗುರ ಜಾತ್ತಲೆ.

ಆಮಗೆಲೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಾಚೆ ಪ್ರಚೋದನಾ ಕೇಂದ್ರ ಮನ. 'ಇಂದ್ರಿಯಾಣಾಂ ಮನಶ್ಚಾಸ್ತಿ', ಮನ ಸಂಚೆ ಇಂದ್ರಿಯ. ಪೂರಾಯಿ ಜಾವಕಾ ಮ್ಹಣಚೆ ಆಶೆಚೆ ಪ್ರೇರಕ. ದೇಹ ರಥ, ಆತ್ಮ ರಥಿಕ, ಬುದ್ಧಿ ಸಾರಥಿ, ಮನ ಅಂಕುಶ, ಬುದ್ಧಿ ಸಾರಥಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ಕಿತಲೆಕಿ ಪಂತಾ ಮನಾ ಇಚ್ಛಾ ಪ್ರಕಾರ ಆಸತಾ. ಮನ ಇಂದ್ರಿಯಾದ್ವಾರಾ ತಾಚ್ಚೆ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕರತಾ. 'ನ ಶಕ್ಯತೆ ಮನೋಜೇತುಮ್' ಮ್ಹಣುಣು ಮುಕ್ತಿ ಕೋಪನಿಷತ್ತು ಸಾಂಗತಾ. ಮನಾವಯರಿ ಅಂಕುಶ, ಮನ ಜಿಕ್ಕುವುಚೆ ಕಷ್ಟ. ಮನ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಬಲಶಾಲಿ, ವಾರೆ ಮ್ಹಾಣಕ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ. ವಾರೆ ದೋಳ್ಯಾಕ ದಿಸನಾ. ಜಲ್ಯಾರಿ ತಾಚ್ಚೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ದಾಕಯನಾಶಿ ಸೋಣಾ. ಆಮ್ನಿ ಆತ್ಮ ಪಳೊವಚೆ ಪೂರಾಯಿ ದೂಷಣ-ಶೋಷಣ, ಖೂನಿ, ಅನ್ಯಾಯ, ಅಕೃತ್ಯ, ಪೈಶಾಚಿಕ, ದಾನವೀಯ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಅಶ್ಚಿ ಸಗಳ ಅನಿಷ್ಟಾಂಕ ವಿಕೃತಿಂಕ ಮನಚೆ ಮೂಲ ಜಾವನು ಆಸಾ.

ಮನ ಸ್ವರ್ಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಕರತಲೆ; ನರಕಯಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಕರತತಿ. ನಿಯಂತ್ರಣಾಂತ ಅಸಲ್ಯಾರಿ ಸುಖ ಶಾಂತಿ; ಆನಿಯಂತ್ರಿತ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ದುಃಖ ಕ್ರಾಂತಿ ಮನಾಂತು ಸದಚೆ ಚಾಂಗ ವಿಚಾರ ಕರಕಾ ಆನಿ ಕಮಾಂತು ಮಗ್ನ ಜಾವಕಾ. 'ಆಳಶಿ ಮನ ಸೈತಾನಾಂಚೆ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಜಾತ್ತಾ' ಮ್ಹಣುಣು ಆದ್ಗತೊ ಆಸಾ. ಕಸಲೆಯ್ ಚಾಂಗ ಕಾಮ ಕರಿ. ನುತಚೆ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಮನಾಂತ ನಾಕ್ಕಾ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ವಿಚಾರ ಲಡಾಯಿ ಜಾತ್ತಾ ಮ್ಹಣುಣು ಏಕ ಕವಿನ ಸಾಂಗಲಾ. ಪೂರಾಯಿ ಸುಖ ಅಸಲ್ಯಾರಿಯಿ ಥೊಡೆ ಜನ ಮಾನಸಿಕ ಶಾಂತಿ ನಾಶಿ ತಳಮಳತಾಂತಿ. ತಾಂಗಲೆ ಆಶಾ ಆಕಾಂಕ್ಷಾ, ಉದ್ದೇಶ ಸಾಕಾರ ಜಾಯನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ತಾನ್ನಿ ಇಚ್ಛಾ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಮೆಳನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ದುಸ್ತ್ಯಾಲೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಳೊವಚಾಕ ಜಾಯನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ದ್ವೇಶ, ಅಸೂಯ, ಕೋಪ, ಜಾಳ, ಮತ್ಸರ ಆದಿ ಅಂಕುಶಾಕ ಹಾಡಚಾಕ ಜಾಯನಾ ಜಲ್ಯಾರಿ ಮನಾಂಚೆ ಅನಾರೋಗ್ಯಾಂತು ಪಡತಲಿಂಚಿ.

ಅತ್ತ ಕಾಲಾಂತು ಜನಜೀವನ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಜಾತ್ತರಿ ಆಸಾ. ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯ, ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ, ಆಹಾರ ಮಾಲಿನ್ಯಾನ ದೈಹಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಜಾವನು ಬಲಹೀನ ಜಾತ್ತರಿ ಆಸತಿ. ಕಾಮಾಚೆ ದಬಾವ, ಭಡ್ಡಿ, ದುಡ್ಡು, ನಾಂವ, ಅಧಿಕಾರು ಸಂಪಾದನ ಕರಚೆ ಸ್ಪರ್ಧಾನ ಮನಾಂಚೆ ಉದ್ದೇಗ ಚೊಡಚೆ ದಿಸತಾ. ಲ್ಲಾನ ಲ್ಲಾನ ಕಾರಣಾಂಕಯಿ ಮಾನಸಿಕ ದಬಾವ ಜಾವಚೆ ದಿಸತಾ. ಹಾಚ್ಚೇನ ದೈಹಿಕ ವ್ಯಾಧಿ ಎತ್ತಾ. ತಶ್ಚಿ ಜಾವನು ಕಸಲೆ ಕಷ್ಟ ಎವೊ ಸುಖ ಎವೊ ತೇಂ ಸಮಾನ ಜಾವನು ಘೇವಕಾ, ಸಮಾಜಾಂತು ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ, ಸಹಕಾರ, ಸಹನೆನ ತ್ಯಾಗಾ ಜೀವನ ಕರಚೆ ಚಾಂಗ. ಅತ್ಯಾಶಾ, ಮದ ಮತ್ಸರ, ದ್ವೇಷ, ಕೋಪು ಸೋಡನು ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನಾ ಜೀವನ ಕರವೆತ ಮ್ಹಣುಣು ಮನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾಂಗಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆಸಾ. ತೇ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಯೋಗಾಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಧ್ಯಾನ, ವ್ಯಾಯಾಮ, ಸತಸಂಗಾನ ದೈಹಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣ ಕರವೆತ.

ಸಂಸ್ಕೃತಿ

'ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮ್ಲೃಕ್ಕಾರಿ ಚಾಂಗ ಮ್ಲೋಣ ಏಕ ವಸ್ತು ಕಶ್ಚಿ ಅಸುಕಾಕಿ ತಶ್ಚಿ ಆಸುಕೆ. ಮ್ಲೃಕ್ಕಾರಿ ಏಕ ವಸ್ತು ಹಿತಚಿ, ಔಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣ ಜಾವನು ಆಸಚಿ ಜೀವನ ಆನಿಕಯಿ ಸುಂದರ, ಸರಳ ಕರನ ಘೇವಚಿ ವಿದಾನ. ಖರಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಬುದ್ಧವಂತಕಾಯಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನ್ಲಯ್. ಅಮಗೆಲೆ ನಡವಳಿಕಾ, ಉತ್ತ, ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ ಶುದ್ಧ ಜಾವನು ಆಸಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮನ ಘಸ್ಸನು ಶುದ್ಧ ಕರಚಿ ಕಾಮ ಕರಕಾ. ಆಮಗೆಲೆ ಜೀವನ ಸುಂದರ ಕರಚಿ, ವಿವೇಕ ವಿಜ್ಞಾನಾಚಿ ಸಮಾವೇಶ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪದಾಚಿ ವಸ್ತು . ವೇದ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಾಚಿ ತಿತಲೆ ಪುರಾತನ. ಸಮ್ಯಕ ಕರಣ' ಮ್ಲೃಕ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಕಾರ, 'ಸಮ್ಯಕ ಕೃತಿ' ಮ್ಲೃಕ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಾಂಗ ಕರಚಿ ಸಾಧನ ಸಂಸ್ಕಾರ ಜಲ್ಲಾರಿ ಚಾಂಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವ ಸೌಂದರ್ಯ ಮೋಲ ದೀವಚಿ ಪೂರಾಯಿ ಸುಸಂಗತ ವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಮನಶಾಂಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿವಂತ ಜಾವಚಾಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ಮೃತಿಕಾರಾನ 'ಸಂಸ್ಕಾರ' ಕರ್ಮ ಸಾಂಗಲಾ. ಘೋಡಶ ಸಂಸ್ಕರಾಂತು ದೀವಚಿ ಉಪದೇಶಾಂತ 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸ್ವರೂಪ ಆಸಾ. ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರು ಆನಿ ಭಾರತಾಚಿ ಯುದಿಷ್ಟಿರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚಿ ಗುಣ ಸಂಪನ್ನತಾಚಿ ಆದರ್ಶ ಪುರುಷ.

ಪೂಜಾ, ಧ್ಯಾನೋಪಾಸನಾ, ವೃತ, ಕಾವ್ಯ, ನಾಟಕ, ಸಂಗೀತ, ಶಿಲ್ಪ, ನರ್ತನ, ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ದೇಶ ವಿದೇಶಾ ಚರಿತ್ರಾ ಆದಿಲ್ಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮ್ಲೋಣ ಘೆತ್ತಾ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸರಳ ವಿಚಾರ ನ್ಲಯು. ತೇಂ ಹೋಡ ಗೋಳಿ ರೂಕಶೆ. ಹೇಂ ಲೋಕಾ ಜೀವನಾಕ ಜಾಯ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ. ಏಕ ದೇಶಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅನೇಕ ದೇಶಾಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಭಾವ ಫಾಲತಾ. ಆತ ಸ್ವಲ್ಪ ವರಸ ದಾಕೂನ ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ದೇಶಾಚಿ ಸಂಪರ್ಕ ಆಸೂಚಿ ದಾಕೂನು ಅನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಳಚಿ ತಶ್ಚಿ ಜಾಲ್ಲಾ. ಆಮಿ ಆಮಗೆಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ರಾಕೂನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರನು ಅನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆದರ ಕರನು ಪಳೊವನು ತಾಜ್ಜೆ ಅಗತ್ಯಾಚಿ ವಿಚಾರ ಘೇವಕಾ ಮ್ಲೋಣ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಾಂಗಲಾ.

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಮೂಲ ಜಾವನು, ಏಕ ಸಮಾಜ, ಏಕ ಜನಪದಾಚಿ ಮೂಲ ಜಾವನು ಜಲ್ಮಾಕ ಏವನು ಸಮಸ್ತ ಜನಾಂಕ ಸಂಪತ್ತ ಜಾತ್ತಾ. ವೆಗ ವೆಗಳೆ ಲೋಕಾಲೆ ವಾತಾವರಣ, ಗುಣ, ಬುದ್ಧಿ, ಸಿದ್ಧತೆಕ ತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಸ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಚಿ ಮೋಲ ಆಮ್ನಿ ಪಳಯಿಲೆ ದಾಕೂನು ತೇ ತಜ್ಜೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ರಾಕೂನು ಘೆತಲಾ. ಕಷ್ಟಾಂತು ಸಹನಾ, ನ್ಯಾಯ, ಶೃದ್ಧಾ, ಇಹಪರ ವಿಚಾರ ಆದಿಲ್ಲೆ ಗುಣ ಹಿಂದೂ ಜನತೆಂಕ ಹಜಾರ್‌ಗಟಾಲ್ಯಾನ ವರಸಾದಾಕೂನು ರಾಕಚಿ ರಕ್ಷಾ ಕವಚ. ಮನುಷ್ಯಾನ ಪ್ರಕೃತಿಂತ ವಯಲೆ ಸ್ಥರಾರ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾವೇರಿ ನ್ಲಯಿ ಪ್ರಕೃತಿ. ತಾಜ್ಜೆ ಉದ್ಧಾಕ ವಾಪೊರನು ಗಾದ್ಯಾಂತ ಕೃಷ ಕರಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿದ್ಯಾ, ಉತ್ತಮ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ನಾಗರಿಕತೆನ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮ್ಲೋಣನು ಘೆತ್ತಾ. ಆಶ್ಚಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷ ಒಟ್ಟು ಜಾವನು ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಆಮಗೆಲೆ ಉತ್ತರ, ಚಾಲ ಚಲೂಣಕಾಂತು ದೋಷ ದಿಸಲ್ಯಾರಿ ತೇಂ ಸಮ ಕರಚಾಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸೂಚನ ದಿಲ್ಯಾರಿ ಅಮ್ನಿ ಅಸಮಧಾನ ಕರನು ಮುಖಾರ ಉತ್ತರ ದಿಲ್ಯಾರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಮೊಣು ಘೇನಾ. ದೇಹಾ ರೋಗಾಕ ವಕ್ಕದ ಆಸಲ್ಯಾವರಿ, ಮನ, ಬುದ್ಧಿಚೆ ದೋಷ ಸಮಕರಚಾಕ ಆಸುಚೆ ಕ್ರಮ 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ'. ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಲೋಪ, ದೋಷ ಕಸ್ಸಲೆ ಮೊಣು ಪಳೊವನು ಸಮ ಕರನು ಘೇವಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ.

ಭಾರತೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಪಂಚಾಂತು ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ, ಗೌರವ ಆಸಾ. ಅಂತರಾತ್ಮ ಪಾರಮ್ಯ ಆನಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಚೆ ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರ - ಹೇ ದೋನಿ ತತ್ವಂ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆ ಅಂತಸ್ಸಾರ ಮೊಣು ಸಾಂಗವತಾ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆ ಮೂಲಸ್ಥಾನ ಅನೇಕ ಆಸಾ. ದೇವತಾ ಮತ ಧರ್ಮ, ಸಾಹಿತ್ಯಾದಿ ಸರಸಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ, ದೇಶ ವಿದೇಶಾ ಚರಿತ್ರಾ ಆನಿ ಮಹಾ ಪುರುಷಾಲೆ ವೃತ್ತಾಂತ, ಆತ್ಮ ಸಂಯಮ ಆದಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಏಕ ವ್ವಡ ಸಿದ್ಧಿ. ಸಮಾಜಾಂತು ವಿದ್ಯಾ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಅಸಲ್ಯಾರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತಾಜ್ಯೆ ಇತಲ್ಯಾಕ ವಾಡತಾ. ಕಷ್ಟ ಕಾಲಾಂತು ಸಹನಾ, ಅನ್ಯಾಯ ಮಧ್ಯೆಂತು ನ್ಯಾಯ ಶ್ರದ್ಧಾ, ಇಹಾ ವಿಚಾರಾ ಒಟ್ಟು ಪರಾಚೆ ಚಿಂತಾ ಹೇಂ ಗುಣ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಕ ಹಜಾರ ವರಸಾದುಕೂನು ರಕ್ಷಣ ದಿವನ ಆಯಲಾ. ತಶ್ಚಿ ಜಾವನು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವರನು ಆಯಲಾ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಜೀವನಾಚೆ ಖಿಂಚಿಯ್ ಏಕ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಚಡ ಜಾವನಶಿ ಆಸುಚೆ. ಪೂರಾಯಿ ಮಿತಿಂತು ಆಸುಚೆ.

ಮನುಷ್ಯ ಆನಿ ಪ್ರಕೃತಿಕ ಅವಿನಾ ಸಂಬಂಧ ಆಸಾ. ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಿ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಕ ವತ್ತನಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಶ್ರವಣ ಬೆಳಗೊಳಾಚೆ ಹೊಡ ಪರ್ವತ ಪ್ರಕೃತಿ, ತಾಜ್ಯೆ ವಯರಿ ಅಸೂಚೆ ಗೊಮ್ಮಟಾಲೆ ಮೂರ್ತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಕಾಪಸ ಪ್ರಕೃತಿ, ಕಾಪಡ, ಧೋತ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜಾಲೆಲೆ ಚರಡು ಆಶಿಲೆ ಮ್ಹಾಣಕೆ ಅಸಲ್ಯಾರಿ ಪ್ರಕೃತಿ. ವಿದ್ಯೆ, ನಾಗರೀಕತನ ತೊ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ. ಏಕ ಮನುಷ್ಯಾನ ಅನೇಕ ಮನುಷ್ಯಾಲೆ ಒಟ್ಟು ಪ್ರೀತೀನ ಒಟ್ಟು ಜಾವನು ತಾಗೆಲೆ ಬುದ್ಧಿ ಸಮಕರನು ಘೇವಚಾಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೊಣುವೆತ.

ವಿದೇಶೀಯಾನ ಭಾರತಾಕ ಎತ್ತಚಿ ಭಾರತೀಯಾಲೆ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಬದಲಾವಣ ಜಾತ್ತರಿ ಆಸಾ. ಐರೋಪ್ಯಾಲೆ ಪೋಷಾಕ, ಆಹಾರ ಶೈಲಿ, ಉತ್ತರ, ನಡವಳಿಕಾ ಭಾರತಾಚೆ ತರ್ನಾಟ್ಯಾವಯರಿ ಪ್ರಭಾವ ಪಳ್ಳೆ. ತಶ್ಚಿಂಚಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾನ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಸ್ಕಾರ, ಆಹಾರ, ಪೋಷಾಕ, ಆಮಗಲೆ ನಮೂನೊ ಶಿಕ್ಷಣನು ಅನುಕರಣ ಕರಚಾಕ ಆರಂಭ ಕೆಲ್ಲೆ. ಅಶ್ಚಿ ಭಾರತೀಯ ಆನಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಾಂಗಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಕಾ ವಯರಿ ಎಕಾನ ಪ್ರಭಾವ ಘಾಲ್ತೆ. ಭಾರತಾಚೆ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಾಂತು 'ಮಾತೃದೇವೋಭವ, ಗುರುದೇವೋಭವ, ಆಚಾರ್ಯದೇವೋಭವ, ಅತಿಥಿ ದೇವೋಭವ' ಮೊಣು ಜಲ್ಮದಿಲ್ಲೆಲೆ ಆವಸು, ವಿದ್ಯದೀವಚೆ ಗುರು, ಸಯರ್ಯಾಂಕ ದೇವು ಮೊಣು ಸತ್ಕಾರ ಕರಚೆ, ಗೌರವ ದೀವಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಾಡೂನು ಆಯಲೆ. ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂಕ ಭಕ್ತಿ ಗೌರವಾನ ಪಳೊವಚೆ, ಧಾಕಲ್ಯಾಂಕ ಪ್ರೀತೀನ ಆದರ ಕರಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭಾರತೀಯಾಂತು ರಕ್ತಗತ ಜಾಲ್ತಾ.

ಆಹಾರ-ಆರೋಗ್ಯ

ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆಂತು ಖಾಣ-ಜೀವಣ ಯಾ 'ಆಹಾರ' ದೇವು ಮ್ಲೋಣ ಲೆಕತಾಂತಿ. ತೈತ್ತಿರೀಯ ಉಪನಿಷತ 'ಅನ್ನಬ್ರಹ್ಮ ಮ್ಲೋಣ ಲೆಕ್ಕಕಾ' ಮ್ಲೋಣ ಪ್ರತಿಪಾದನಾ ಕರತಾ. ತಿರಸ್ಕಾರನ, ಕೋಪಾನ, ಆಹಾರ ಘೇವಚಾಕ ನಜ್ಜ. ಪ್ರಶಾಂತ ಮನಾನ ಆಹಾರ ಘೇವಕಾ. ಆಮಿ ಉತ್ತಮ ದೇಹಾರೋಗ್ಯ, ವಿದ್ಯಾ, ಸಂಸ್ಕಾರ, ಕಾರ್ಯ, ಉತ್ತಮ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಕಾಸ ವಾಟ್ಚೇರಿ ವಚ್ಚಾಕ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೊರಕಾ. ತಾಕ್ಯಾ ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ ಜಾವಕಾ.

ಶರೀರ ಆನಿ ಮನಾ ಆರೋಗ್ಯಾಕ ಆಹಾರ ಅವಶ್ಯಕ ಜಾವುನ ಆಸಾ. "ಏಕ ವೇಳಾರ ಜೆವತಾಲೊ ಯೋಗಿ, ದೋನಿ ಪಂಥಾ ಜೆವತಾಲೊ ಭೋಗಿ, ತಿನ್ನೀಯಿ ವೇಳಾರ ಜೆವತಾಲೊ ರೋಗಿ, ಚಾರಿಯಿ ಪಂಥಾ ಜೆವತಾಲ್ಯಾಕ ವ್ಹಾವನು ವ್ಹರಾಂತಿ", ಮ್ಲೋಣ ಮ್ಲಾಲ್ಲಡೆ ಸಾಂಗತಾತಿ. ಖಾವಚೆ ಆಹಾರಾಕ ಆನಿ ಆರೋಗ್ಯಾಕ ಲಾಗಿಚೆ ಸಂಬಂಧ ಆಸಾ. ಆಯುರ್ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಾಚೆ ಅಧಿದೇವತೆ ಧನ್ವಂತರಿ ಏಕ ಪಂಥಾ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೈದ್ಯ ಕೋಣು ಮ್ಲೋಣ ಪರೀಕ್ಷ ಕೊರಚಾಕ ಪಕ್ವಿಲೆ ರೂಪ ಘೇವನು, 'ರೋಗ ನಾತ್ತಿಲೊ ಕೋಣ? ಕೋಣ?' ಮ್ಲೋಣ ಧ್ವನಿ ಕರತಾ. ವೈದ್ಯ ವಾಗ್ಭಟಾನ 'ಹಿತಭುಕ್, ಮಿತಭುಕ್, ಋತಭುಕ್', ಮ್ಲಳ್ಳೆಂ. ಮ್ಲಳ್ಳಾರಿ ಹಿತಜಾವನು ಜೆವತಾಲೊ, ಮಿತಜಾವನು ಜೆವತಾಲೊ, ಕಾಲಾಕ ಸಮ ಜಾವನು ಜೆವತಾಲೊ ವಾಗ್ಭಟಾಲೆ ಉತರಾನ ಸಂತೋಷ ಜಾಲೆಲೆ ಧನ್ವಂತರಿನ ತಾಕ್ಯಾ ಆಯುರ್ವೇದ ರಚನ ಕೊರಚಾಕ ಆಜ್ಞಾ ದೀವನು, ಆಶೀರ್ವಾದ ಕೊರನು ಮಾಯಾ ಜಾಲ್ಯೊಕಯಿ. ಖಾಣ-ಜೀವಣ ಕಶ್ಮಿ ಕೊರಕಾ ಮ್ಲೋಣ ಗೊತ್ತಶಿಲ್ಯಾಕ ರೋಗು ನಾ. ಉಲೊವಚಾಕ ಗೊತ್ತಶಿಲ್ಯಾಕ ಝಗಡಾ ನಾ ಮ್ಲಳ್ಳೆಲೆ ಆದ್ಗತೊಂಯ ಹೇಂಚಿ ವಿಚಾರ ಸಾಂಗತಾ.

ಆಮಗಲೆ ಶರೀರಾಂತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪ 'ಮನ'. ಮನಾಂಚೆ ಸ್ಥೂಲ ರೂಪ ಶರೀರ. ಮನ ಸಮ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ದೇಹಾರೋಗ್ಯ ಸಮ ಆಸತಾ. ದೇಹ ಸಮ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಮನ ಸಮ ಆಸತಾ. ಚಡಾವತ ಜಾವನು ದೈಹಿಕ ರೋಗಾಕ ಕಾರಣ ಮನ. ಬಲಿಷ್ಠ ಶರೀರಾಂತು ಬಲಿಷ್ಠ ಮನ ಆಸತಾ. 'A sound mind in a sound body' ಮ್ಲೋಣ ಏಕ ಆಂಗ್ಲ ಗಾದಿ ಸಾಂಗತಾ. "ಶರೀರಂ ಆದ್ಯಂ ಖಿಲು ಧರ್ಮ ಸಾಧನಮ್" ಮ್ಲಳ್ಳಾರಿ ಆಮಗಲೆ ಪೂರಾಯ ಧರ್ಮ ಸಾಧನೆಕ ಶರೀರ ಮುಖ್ಯ. ಬಲಿಷ್ಠ ಶರೀರ, ಶುದ್ಧ ಮನ, ಬುದ್ಧಿ ಹೇಂ ಆಮಿ ಘೇವಚೆ ಆಹಾರನ ಯೆತ್ತಾ. ಪಾಪ ಆನಿ ಅನ್ಯಾಯಾಚೆ ಅನ್ನ ಸೇವನಾ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಆಮಗಲೆ ಮನ ಆಶುದ್ಧ ಜಾತ್ತಾ. ಆಮಿ ಖಾವಚೆ ಆಹಾರಾ ಮ್ಲೋಣಕೆ ಆಮಗಲೆ ಮನ ಚಿಕಲಾಚೆ ಜಾತ್ತಾ. ತಶ್ಮಿ ಜಾವನು ಮನ ಶುದ್ಧ ಜಾವಕೆ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಆಮಗಲೆ ಆಹಾರ ನ್ಯಾಯಯುತ ಕಮಾಯೆನ ಯೆವಕಾ.

ಭಗವದ್ ಗೀತೆಂತು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾನ ಆಹಾರಾಚೆ ವಿಷಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದಿಲ್ಲಾ. (ಶೃದ್ಧಾತ್ರಯ ವಿಭಾಗ ಯೋಗ). ಆಮಿ ಸೇವನ ಕೊರಚೆ ಆಹಾರ ಆನಿ ಗುಣಾಕ ಸಂಬಂಧ್ ಆಸಾ. ಆಯುಷ್ಯ, ಜ್ಞಾನ, ಬಲ ಆರೋಗ್ಯ, ಸುಖ, ಪ್ರೀತಿ ಹೇಂ ವೃದ್ಧಿ ಕೊರಚೆ ರಸಯುಕ್ತ ಶರೀರಾಂತು ಚಡ ವೇಳು ಆಸುಚೆ, ಮನಾಂಕ ಹಿತ ಜಾವಚೆ

ಆಹಾರ ಸತ್ತಗುಣಾಂಚಾಕ ಪ್ರೀತೀಚೆ ಜಾವನು ಆಸಾ. ವಿಭೀಷಣ ಸತ್ತ ಗುಣಾಂಚೊ. ತೊ ದೇವಾಲೊ ಭಕ್ತು, ಸಜ್ಜನ ವಾಯಟ ಕಾಮ ಖಂಡನ ಕರತಾಲೊ. ಪ್ರಜೆಂಗೆಲೆ ಹಿತಾ ಕಾರ್ಯಾಂತು ತಾಗೆಲೆ ಮನ ಆಶಿಲೆ. ಅಸಲೆ ಸಾತ್ವಿಕ ಗುಣಾಂಕ ಆಮಿ ಕಸಲೆ ಆಹಾರ ಸೇವನ ಕೊರಕಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥಾಂತು ಸಾಂಗಲಾ. ಆಮಿ ಖಾವಚೆ ಆಹಾರ ದೀರ್ಘ ಆಯುಶ್ಯ ದೀವಚೆ ತಶ್ಚಿ ಆಸುಕಾ. ಖಂಚಿಯಿ ರೋಗು, ಬಾಧಕ ಯೆವಚಾಕ ನಜ್ಜ, ತೆದನಾ ದೇಹಶಕ್ತಿ ನಜ್ಜ ಜಾಯನಾ. ಆಮೆಗೆಲ್ಯಾಂತು ಸತ್ತ ಗುಣ ವೃದ್ಧಿ ಜಾವಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಆಶುದ್ಧ ಮ್ಹಣ್ಣು ಘೆತ್ತಾ.

ಆಮೆಗೆಲೆ ಜಿಬ್ಯೇಕ ರುಚಿ ಜಾತ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ಗೊಡಶೆ ಖಾಣ ಜಾವೊ, ತಿಕಶೆ ಖಾಣ ಜಾವೊ, ಆಂಶೆ; ಮಿಟಶೆ ಖಾಣ ಹದ ಮಿಕ್ತುವುನು ಖಾವಚೆ ಆರೋಗ್ಯಾ ದೃಷ್ಟಿನ ಚಾಂಗ ನ್ಹಯ್; ಜೆವತಾನಾ, ಖಾತನಾ, ಘರಾ ಸದಸ್ಯಾನ ಸಕಡಾನ ವಾಂಗಡಾ ಬಯಸೂನು, ಸಂತೋಷಾನ, ಸುವಾದೇನ ಖಾವಕಾ. ದೂರದರ್ಶನ ಪಳಯತರೀ, ಚರ್ಚಾ ಕರತರೀ, ಪರಸ್ಪರ ನಿಂದಾ ಕರತರಿ ಜೆವಲ್ಯಾರಿ ಆರೋಗ್ಯಾಕ ಚಾಂಗ ನ್ಹಯ್. ಅತ್ತಾ ಕಾಳಾಂತು ಘರಾಂತು ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಖಾಣಾಂಕಯ ಚಡ ಭಾಯಲೆ ಖಾನಾವಳೀಚೆ, ಬೇಕರೀಚೆ, ಮಾರ್ಗಾಬದೀನ ವಿಕಚೆ ಖಾಣ ಘೇವ್ನು ಖಾವಚೆ ಆರೋಗ್ಯ ವಯರಿ ವಾಯಟ ಪರಿಣಾಮ ಕರತಾ. ಮಧುಮೇಹ, ಪೊಟ್ಟಾದೂಕಿ, ಕಾಮಲೆ ರೋಗು, ವಿಷಮಶೀತ, ಜ್ವರ ಆದಿ ರೋಗು ಯೆವಚಾಕ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ. ಆಮಿ ಖಾವಚೆ ಆಹಾರಾನ ಆಮಕಾ ಶಕ್ತಿ ಯೆವಕಾ. ದೇಹಾಲಸ್ಯ ಜಾವಚೆ ಆಹಾರ ಖಾವಚಾಕ ನಜ್ಜ. ದೇಹಾಂತ ಶಕ್ತಿ ಅಸಲ್ಯಾರಿ ಮಾತ್ರ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾತ್ತಾ. ಶರೀರ, ಮನಾರೋಗ್ಯ ಅಸಲ್ಯಾರಿ ಆಮಿ ಕಸಲೆಯ್ ಸಾಧನಾ ಕೊರವೆತ.

ಶುದ್ಧ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರಾನ ಆಮಕಾ ದೇಹಾಕ ಉಲ್ಲಾಸು ಯೆವಕಾ. ಆಹಾರ ರಸಯುಕ್ತ ಜಾವನು ರುಚಿಕರ ಆಸುಕಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಮಸ್ತ ಕೋಡ, ಆಂಶೆ, ಮಿಟಶೆ, ತಿಕಶೆ, ಉಷ್ಣಾಚೆ, ತಾನಿಯೆವಚೆ, ರಜೋಗುಣಚೆ ಆಹಾರ ಘೇವಚೆ ನಿಮಿತ ರಜೋಗುಣ ಯೆತ್ತಾ. ಉದಾಹರಣೆಕ ರಜೋಗುಣಾಚೆ ರಾವಣು ಸಮ ಖಂಚೆ- ಚೂಕಿ ಖಂಚೆ ಮ್ಹಣ್ಣು ಕೊಳಚೆ ವಿವೇಚನಾ ಶಕ್ತಿ ನಾಶಿ ತಾಣೆ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಸಮ ಮ್ಹಣ್ಣುಚೆ ಫಲ ಸ್ವಭಾವಾಚೊ. ರಜೋಗುಣಾಂಚಾಕ ಜಿಬ್ಯೆ ರುಚಿ ಚಡ. ರಜೋಗುಣ ಆಹಾರ ಘೇವಚೆ ದಾಕೂನ ಜೀರ್ಣ ಜಾವಚಾಕ ಅಡಖಿಳ ಯೆತ್ತಾ ಆನಿ ತಾತ್ಪವಳಿ ವಿವಿಧ ರೋಗು ಯೆತ್ತಾ.

ಶೆಳಶೀತ, ರೂಚಿನಾತ್ತಿಲೆ ಆಹಾರು, ದುರ್ವಾಸನೆಂಚೆ, ವಾಯಟ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ, ಕುಶಿಲೆ, ಕರ್ಪಲೆಲೆ, ಉಷ್ಣಾಚೆ, ಮಸ್ತ ಥಂಡ ಆಹಾರ ತಾಮಸ ಗುಣ ಜಣಾಂಕ ಪ್ರೀತಿಚೆ ಆಸತಾ. ಕುಂಭಕರ್ಣು ತಾಮಸಗುಣಾಂಚೊ ಆಶಿಲೊ. ತಾಕಾ ಕೆದನಾಯಿ ನೀದ ಆನಿ ಆಲಸ್ಯ ಆಶಿಲೆ. ತಮೋಗುಣ ಆಹಾರ ಖೆಲ್ಯಾರಿ ಜಠರವ್ಯಾಧಿ, ಉಡಗಾಸ ಶಕ್ತಿ ಉಣೆ ಜಾವಚೆ, ದುಃಖ, ಕಷ್ಟ ರೋಗು ಎತ್ತಲೆ. ಆಮೆಗೆಲೆ ಶರೀರ ಏಕ ದೇವ ಮಂದಿರ. ತೇಂ ನಿರ್ಮಳ ದವರಕಾ. ಶುದ್ಧ ಆಹಾರ, ಉದಾಕ ಘೇನಾ ನಾತ್ಲ್ಯಾರಿ ರಜೋಗುಣ ಆನಿ ತಾಮಸ ಗುಣ ಯೆತ್ತಲೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜಾವನು ಸಾತ್ವಿಕ ಆಹಾರ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ರಾಂದಯಕಾಯಿ, ಫಲವಸ್ತು, ಮುಂಗೊ ಆಯಿಲೆ ಧಾನ್ಯ, ವಾಳೆ ಭಾಜ್ಜಿ, ಪಾಲಕ್, ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಪಾಲ್ಲೊ, ಮೆತ್ತಿಪಾಲ್ಲೊ ಆದಿಲೆಂ. ಸುಕ್ತ ಆಹಾರ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಗೋಂವು, ಜೋಳು, ನಾಂಚಣೊ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ,

ತಾಂಖಾಡೆ ತಾಂದೂಲು (ವಾಪ ಆಶಿಲೆ). ಜಲ್ಯಾರಿ ಮೈದಾ, ಸೂರಯ ತಾಂದೂಲ, ಸಾಕ್ಕರ ಇತ್ಯಾದಿ, ತಶೈತಿ, ಭಾಜಿಲೆಲೆ ಆಹಾರ ಸತ್ವನಾಶಿ ಆರೋಗ್ಯಾಕ ಚಾಂಗ ನ್ವಯ್. ಹಾಜ್ಜೇನ ಮಧುಮೇಹ, ರಕ್ತ ಒತ್ತಡಾ ರೋಗು, ಮಾತ್ಯಾದೂಕಿ, ಪೊಟ್ಟಾ ದೂಕಿ, ಆದಿ ರೋಗು ಯೆವಚಾಕ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ. ತಶೈ ಜಾವನು ತಾಜಾ ಫಲವಸ್ತು, ರಾಂದಯಿ ಕಾಯಿ, ಮೊಳಕೊ ಆಯಿಲೆ ಧಾನ್ಯ ಆಮಗೆಲೆ ಆಹಾರ ಜಾವಕಾ.

ಪೊಟ್ಟಾ ಭೂಕನಾಶಿ ಜೆವನಾಕ್ಯಾಂತಿ, ಭೂಕ ಆಸತನಾ ಖಾಯನಾಶಿ ರಾಬೂನಾಕ್ಯಾಂತಿ. ವಾರಾಂತು ಏಕ ದಿವಸು ಯಾ ಮ್ಹಯ್ಶ್ಯಾಂತು ಏಕ ದಿವಸು ಉಪಾಸ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಆಮಗೆಲೆ ದೇಹ ಶುದ್ಧ ಜಾತ್ಯಾ. ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ಶಕ್ತಿ ಯೆತ್ಯಾ. ಜೆವತನಾ ಉದಾಕ ಮಸ್ತ ಪೀವಚಾಕ ನಜ್ಜ. ಖಾಣ-ಜೆವಣ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಫುಡೆ, ಜೆವಣಾ ಅರ್ಧ ಗಂಟ್ಯಾ ಮಾಗಿರಿ ಉದಕ ಪೀವಚೆ ಆರೋಗ್ಯಾ ದೃಷ್ಟಿನ ಚಾಂಗ. ಸಕಾಳಿ ಉಟಾಯಲೆ ತಕ್ಷಣ ದೋನಿ ಲೋಟೊ ಹದ ತಪ್ಪಯಿಲೆ ಉದಕ ಪಿಲ್ಯಾರಿ ರಕ್ತ ಸಂಚಾರಾಕ ಚಾಂಗ. ಯೋಗಾಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಕೊರನು ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣ ಕೊರವೆತ. ಯೋಗಾಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಕೊರನು ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣ ಕರವೆತ. ಯೋಗಾಸನ ಕೊರಚೆ ದೋನಿ ಗಂಟೊ ಫುಡೆ , ದೋನಿ ಗಂಟೊ ಮಾಗಿರಿ ಆಹಾರ, ಘೇವಕಾ ಮೆಣ್ಣಣು ಯೋಗ ಪರಿಣತ ಸಾಂಗತಾತಿ. ಮಸ್ತ ಹೂನ ಆಹಾರ, ಪಾನೀಯ ಸೇವನಾ ಕೊರಚೆ ಆಹಾರ ಶರೀರಾಕ ಚಾಂಗ ನ್ವಯ್. ಖಿಂಚಿಯಿ ಆಹಾರ ಸೇವನ ಕೊರಚೆ ಫೂಡೆ ಹಾತ, ಪಾಯ ಧೂವನು ಶುದ್ಧ ಜಾಗ್ಯಾರಿ ಬಯಸೂನು, ದೇವಾಕ ಆಟೋವ ಕೊರನು ಶುದ್ಧ, ಸ್ವಚ್ಛ ಮನಾನ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರ ಮೆಣ್ಣಣು ಸೇವನ ಕೊರಚೆ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪಳೊವೆತ. ಆಹಾರ ತಯಾರ ಕೊರಚೆ ಜಣಾಂಕ ಶುದ್ಧ ಜಾವನು, ಸ್ವಚ್ಛ ಉದಕ ವಾಪೊರನು, ಪರಿಶುದ್ಧ ಮನಾನ ತಯಾರ ಕೊರಚೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಸಾ.

ಆಹಾರ ಆರೋಗ್ಯಾ ವಿಷಯಾಕ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮಾತ್ರ ಉಲ್ಲೇಖಿ ಆಸುಚೆ ನ್ವಯ್. ಪ್ರಪಂಚಾಚೆ ಇತರ ದೇಶಾಂತುಯಿ, ಧರ್ಮಾಂತುಯಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತಾ ದಿಲ್ಲಾ. ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ, ದೇಹಾರೋಗ್ಯ, ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕಾರಾ ವಾಟ್ಕೇನ ವಚ್ಚಾಕ ಪ್ರತಿ ಏಕಲ್ಯಾನ ನಿರ್ಧಾರ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾವನು ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಜಾವಚ್ಯಾಂತು ಸಂಶಯ ನಾ.

ಆರ್ಥಿಕ ಸುಭದ್ರತಾ

‘ದುಡ್ಡು’ ಭಾರಿ ವ್ಹಡ ಸಾದನ. ದುಡ್ಡು ಜಾಗೃತನ ವಾಪರಲ್ಯಾರಿ ಪ್ರಗತಿ. ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊರನು ಖರ್ಚು ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಮಾತ್ಯೆ ಉಕಳನಾ ತಶಿ ದುರ್ಗತಿ. ದುಡ್ಡು ಜೀವನಾಂತು ಸಕಡ ದಿತ್ತವೆ? ದುಡ್ಡು ಭದ್ರ ಕೊರನು ದವರಕಾವೆ? ಕಸಲ್ಯಾಕ ದವರಕಾ, ಕಶ್ರಿ ದವರಕಾ? ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಪ್ರಶ್ನೋ ಯತ್ತಾ. ದುಡವಾನ ಸಕ್ಕಡ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ಸೌಭಾಗ್ಯ ಮೆಳನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ದುಡ್ಡು ಬಹು ಅವಶ್ಯಕ ಜಾವನು ಆಸಾ. ದುಡ್ಡು ವಿಷಯಾನ ತಾತ್ತಾರ ನಾಕ್ಕಾ. ದುಡ್ಡು ಸರ್ವಸ್ವ ಮ್ಹಣ್ಣು ವ್ಯಾಮೋಹ ಕೊರಕಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ನಾ . ದುಡ್ಡು ಜಾಗೃತನ ಖರ್ಚು ಕರನು, ಅವಶ್ಯಕತೇಕ ತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಕೊರನು ವರಲೆಲೆ ಬಚತ ಕೊರನು ವೇಳ ಅನವಶ್ಯಕ ವಾಯಟಿ ವಾಪರಲ್ಯಾರಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಭದ್ರತಾ ಮ್ಹಣ್ಣವೇತ.

ದುಡ್ಡು ಯಾ ಪೈಸೊ ಸಮರ್ಥ ಜಾವನು ಉಪಯೋಗ ಕರತರಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟಾಂತು ಪಣಾಶಿ, ಸಭ್ಯ, ಸಂತ್ರಪ್ತ ಜೀವನ ಕೊರಚಾಕ ಬುದ್ಧಂತ ಕಾಯ ರೂಢಿರಿ ಹಾಡಕಾ. ಲಕ್ಷ ದೀವನು ಕಾಮ ಕರನಾಶಿ ಸಂಪಾದನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ದುಡ್ಡು ಕೆದನಾಯಿ ಮಾತ್ಯಾಲಾಗಿ ಸರೋಪ ಆಸಲ್ಯಾವರಿ. ತೇಂ ಸಂತೋಷ ದೀನಾ. ಆಮಗೆಲೆ ಆದಾಯ ಕಿತಲೆ ಆಸಕಿ ತಿತಲೇಚಿ ಆಮಿ ಖರ್ಚು ಕೊರಕಾ. “ ಹಾಂತುಳ ಆಶಿಲೆ ತಿತಲೆ ಪಾಯು ಸೋಡಿ” ಮ್ಹಣ್ಣು ಆದ್ಗತೊ ಆಸಾ. ತುಮಗೆಲೆ ಆದಾಯ ಮಿತಿಂತು ತೃಪ್ತಿ ಜೀವನ ಕೊರಚಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೊರಕಾ. ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗಾ ಜೀವನ ರೀತಿ ಅನುಕರಣ ಕೊರನು ಫಟ್ಟಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ದಾಕೊವಚಾಕಯ್ ಆಮಗೆಲೆ ಹದ್ದಾರಿ ಸರಳ ಸುಂದರ ಜೀವನ ಕೊರನು ತೃಪ್ತಿನ ಜೀವನ ಕೊರಚೆ ಚಾಂಗ.

ತುಮಗೆಲೆ ಸಂಪಾದನಾ ಆಧಾರಾರಿ ಪ್ರತಿ ಮ್ಹೈನೊ ಆಯವ್ಯಯ ಬರೊವನು ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡು ಉಳಿತಾಯ ಕೊರನು ಖರ್ಚು ಕರ್ಯಾಂತಿ. ತುಮಗೆಲೆ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಬಚೆಚಾಂತು ಆಹಾರು ವಿಹಾರ, ದಾನ, ನೈಸ್ವಣ, ವಕದಾಕ, ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಖರ್ಚು, ಸಾಮಾನಾ ರಿಪೇರಿ ಆದಿ ಕೊರಚಾಕ ದುಡ್ಡು ಬಚತ ಕೊರಯಾ. ಸಗಳೆ ಮ್ಹೈನೊ ತುಮಗೆಲೆ ಬಚೆಚಾಕ ತಕ್ಕ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ರೂಪಿತ ಕರ್ಯಾಂತಿ. ಅಗತ್ಯಾಚಿ ವಿಷಯ ಘೇವನು ಸಂತೋಷ ಪಾವ್ಯಾಂತಿ. ಖರ್ಚು ವಾಡೊವಚಾಕ ಸೊಡನಾಶಿ ತುಮಗೆಲೆ ಬಚೆಚಾಂತು ಖಿಂಚಿಯಿ ವಿಷಯಾಕ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಜಾಯನಾಶಿ ವರಲ್ಯಾರಿ ತೇಂ ಖರ್ಚು ಕೊರನಾಕಾಂತಿ. ಉದಾರಣೆಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಖರ್ಚು ಜಾಯನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೇಂ ತಶಿಂಚಿ ದವರ್ಯಾಂತಿ. ಕೆದನಾಯ ಪುಣೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶುಲ್ಕ ದೀವಕಾ ಪಳ್ಯಾರಿ ತುಮ್ಮಿ ಸುಭದ್ರ ಕೆಲೆಲ್ಯಾಂತುಲೆ ಕಾಣು ದೀವಯೆತ.

ಆರ್ಥಿಕ ಸುಭದ್ರತೆಕ ಆರ್ಥಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾವಕಾ. ಮಿತವ್ಯಯಾನ ಜೀವನ ಕೊರನು, ದುಡ್ಡು ಉಳಿತಾಯ ಕರಾ. ದುಡ್ಡು ಉಳಿತಾಯ ಕರಚೆ, ಸಂಗ್ರಹ ಕೊರಚೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಲ್ಲಾನ ಆಸತಾನಾ ದಾಕೊನು ಯೆವಕಾ. ಲ್ಲಾನ ಚರಡುವಾಂಕ ಚಿಲ್ಲರೆ ದುಡ್ಡು ದೀವನು ತಾನ್ನಿ ‘ಪಿಗ್ಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಾಂತು’ ಬಚತ ಕೊರನು ದವರಚ್ಯಾಕ ಶಿಕ್ಷೋವಕಾ. ತಾನ್ಯಾನ್ಯಾನ್ ಆಂಗಾಂತು ತ್ರಾಣ ಆಸತನಾ ದುಡ್ಡು ಉಳಿತಾಯ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಮುಕರಸೊನು ವೇಳ ಅನಪತ್ಯಾಕ ಜಾತ್ತಾ. ಅತ್ತ ಸಂತೋಷ ಪಾವಚೆ ಸೋಡ್ನ್ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಾಂತು ಗಮತ ಕೊರಚಾಕ

ಸಾಧ್ಯವೆ? ಮ್ಹಣಿಸು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಕೊರಚೆ ಮನೋಧರ್ಮಾನ ಪೈಸೆ ಖರ್ಚು ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಮುಕಾರಿ ಕಷ್ಟ ಭೊಗುಕಾ ಪಡತಾ. ಥೊಡೆ ವೇಳಾರಿ ತಾಂಗಲೆ ಮನೋಧರ್ಮ ಸಮ ಮ್ಹಣಿಸು ದಿಸತಲೆ ಜಲ್ಯಾರಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಭದ್ರತೆ ಖಾತಿರ ಜಾಗೃತ ಕೊರಕಾ.

ಆನಾರೋಗ್ಯ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಆನಿ ಇತರ ಸಂಕಷ್ಟ ಜೀವನಾಂತು ಕೆದನಾ ಭೊಗುಕಾ ಪಡತಲೆ ಮ್ಹಣಿಸು ಸಾಂಗಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ಆಸಲೆ ಕಷ್ಟಾ ಕಾಲಾಕ ದುಡ್ಡು ಇಕ್ಕಟ್ಟ ಕರನಾಶಿ ರಾಖಿಚೆವೆ? ತುಮಗೆಲೆ ಸಾಂಬೊಳು, ಆದಾಯ ಕಿತಲೆ ಉಣೆ ಆಸೊ. ಇಕ್ಕಟ್ಟ ಕೊರನು ದವರಾ. ಥೆಂಬೊ, ಥೆಂಬೊ ಒಟ್ಟು ಜಲ್ಯಾರಿ ವ್ಹಡ ತಳೆ ಜಾತ್ತಲೆ. ದುಡ್ಡು ಉಳಿತಾಯ ಕೊರಚೆ ಖಾತಿರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ತ್ಯಾಗ ಕೊರಕಾ ಪಡತಾ. ಹಾಜ್ಜೇನ ವೇಳ ಅನಪತ್ಯಾಕ ಚಾಂಗ ಜಾತ್ತಲೆ. ದಿನನಿತ್ಯಾಚೆ ಜೀವನಾಂತು ಲ್ಹಾನ ಲ್ಹಾನ ಬದಲಾವಣ ಕೊರನು ದುಡ್ಡು ವರೊವೇತ. ವ್ಹಡ್ ವ್ಹಡ್ ಅಂಗಡಿಯೆ, ಮೊಲ್ಲಾಂತು (Mall) ವಚ್ಚೊನು ಏಕಾದೋನಿ ರುಪಯೊ ದೀವನು ಘೇವಚೆ ಪಶಿ ಸಾನ ಸಾನ ಅಂಗಡಿಯೆ ಸಾಮಾನ ಘೆಯ್ಯಾ. ಥೆಯಿ ಉಣೆ ದುಡವಾಕ ಚಾಂಗು ಮ್ಹಾಲು ಮೆಳತಾ. ತುಮಗೆಲೆ ಘರಾ ದಾಕೂನು ಲಾಗಿಚೆ ಖಿಂಚಿಯಿ ದುಕಾನಾಕ, ಸಾಂತೆಕ, ಮಾರ್ಕೆಟಾಕ, ವ್ಹಾರ್ಡಿಕೆ ಮುಂಜಿ ಮಾಂಟವೆಕ ವಚ್ಚಾಕ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಾಹನಾರಿ ವಚ್ಚಾಕಯಿ ಚಮಕೂನ ವಚ್ಚಾತಿ.

ಉಳಿತಾಯ ಕೊರಚೆ ರೂಪಯೊ (ದುಡ್ಡು) ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯಾ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಾಂತು ದವರಲ್ಯಾರಿ ಚಾಂಗ ವಾಡಿ (interest) ಮೆಳತಾ ಆನಿ ದುಡ್ಡಯಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಆಸತಾ. ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನಾ ವಿಷಯ ಜಾಣ ಆಶಿಲೆ ಹಿತ್ಯೆಷಿಯೆಗಲೆ, ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞಾಲೆ ಸಲಹಾ ಘೇವನು ಚಾಂಗ ಯೋಜನೆಂತು, ಬ್ಯಾಂಕಾಂತು ದುಡ್ಡು ದವರಾ. ಚುಕೊನ್ಯಾಯಿ ಚಡ ವಾಡ್ಯೆಚೆ ಆಶೇಕ ಚೀಟಿ ವ್ಯವಹಾರ ಯಾ ಖಾಸಗಿ ದುಡ್ಡು ಸಂಸ್ಥೆಂತು ದುಡ್ಡು ಫಾಲನಾಕಾತಿ. ಅಸಲೆ ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ದವರಲೆಲೆ ಬಂಡವಾಳಾಯಿ ನಾ ವಾಡಿಯಿ ನಾ, ಸಂಸ್ಥೆಯಿ ರಾತಾ ರಾತಿ ಬಂದ ಜಾವಚೆ ಆಮಿ ನಿತ್ಯಚಿ ಪತ್ರಿಕೆಂತು, ದೂರದರ್ಶನಾಂತು ಪಳೆಯತಾತಿ. ತಶಿ ಜಾವನು ಜಾಗೃತ ಕರಾ. ವೇಳ ವೇಳಾಕ ವಿದ್ಯುತ್, ದೂರಸಂಪರ್ಕ, ಉದಕಾಬಿಲ್, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲೋನ್, ಭರ್ಯಾತಿ. ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಕಂತು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನಾ ಆದಿಯೆ ದುಡ್ಡು ಭರ್ಯಾತಿ. ಹಾಜ್ಜೇನ ದಂಡ ದೀವನು ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿ ಕೊರಚೆ ವರತಾ. ಜಾಲೆಲೆ ತಿತಲೆ ತುಮಗೆಲೆ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಸರಳ ಆಸೊ. ದುಸ್ರ್ಯಾಲೆ ತೊಖಣಾಯೆಕ ಯಾ ಅಪಮಾನಾಂಕ ಕಾನು ದೀನಾಶಿ, ಮನಾ ವ್ಹರನಾಶಿ ತುಮಕಾ ಸಮ ಮ್ಹಣಿಸು ದಿಶಿಲೆ ವಾಟ್ಕೀರಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಾನ ಮುಕಾರಶಿಯಾ

ಥೊಡೆ ಜಣ ಆಯದನ, ಭಾಂಗರ, ಅಂಗವಲೆ, ದೂರದರ್ಶನ ಆದಿ ಸಾಮಾನ ಕಂತಾರಿ ಘೆತ್ಯಾತಿ. ತೆದನಾ ಸಂಪಾದನೆಚೆ ಚಡತೀ ವಾಂಟೊ ಕಂತು ಬಾಂದೂಚಾಕ ವತ್ತಾ. ಕಂತಾರಿ (instalment) ಘೆತಲ್ಯಾನ ವಾಡಿ ಸಮೇತ ಚಡತೆ ರೂಪಯ್ಯೊ ದೀವಕಾ ಜಾತ್ತಾ. ಸಾಬಾರ ಜನಾಂಕ ಸದಂಚಿ ಬಾಜಾರಾಕ ವಚ್ಚೊನು ಏಕ ನ ಏಕ ವಸ್ತು ಘೇವಚೆ ಪಿಶೆ ಆಸತಾ. ಅವಶ್ಯ ನಾತಿಲೆ ಸಾಮಾನಯ್ ಘರಾ ಹಾಣು ಫಾಲನು ದುಡ್ಡು ಲಗಾಡ ಕರತಾತಿ. ಆರ್ಥಿಕ ಸುಭದ್ರತೆಚೆ ದೂಸರೆ ಪ್ರಮುಖ ವಿಚಾರ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ರೀಣ ಕರನಾಶಿ ಜೀವನ ಕೊರಚೆ. ದುಸ್ರ್ಯಾನಿ ಕಾಡಚೆ ರೀಣಾಂಕ ಜಾಮೀನ ರಾಬನಾಶಿ

ಆಸುಚೆ ಬುದಂತಕಾಯ್ ವಾಪೊರಕಾ. ಬಂಧು ಮಿತ್ರಾಲಾಗಿಂ ರೀಣ ಘೆವಚೆ ಯಾ ದೀವಚೆ ವ್ಯವಹಾರಾ ತಾಕೂನು ಆಶ್ಯಾಂತಿ ದುಡವಾ ವ್ಯವಹಾರಾನ ಸಂಬಂಧಾಂತು ದೋಸ್ತೀಂತು ಆಡಖಳ ಯೆತ್ತಲೆ. ತಶಿಂಚಿ ತುಮಗೆಲೆ ದುಡ್ಡು ಆಸ್ತಿ ಸಂಬಂಧ ಆಶಿಲೆ ಪತ್ರಾಂಕ ಸಹಿ ಕೊರನಾಕ್ಕಾತಿ. ದುಡ್ಡುಚಿ ಸರ್ವಸ್ವ ನ್ಹಯ್. ಇತ್ಯಾಕೆ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಷೇರ್ಸ್ (shares), ಬಾಂಡ್, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್, ಟ್ರಾವೆಲರ್ಸ್ ಚೆಕ್, ಡಾಫ್ಟ್ ಆಸಾ, ದುಡವಾಚೆ ಹೇಂ ವಿವಿಧ ರೂಪ ಜಾಗ್ರತೇನ ಸಾಂಬೊಳಕಾ. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಜಾಲೆಲೆ ತಿತಲೆ ಉಣೆ ಉಪೇಗ ಕರಾ. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ನ ಅಗತ್ಯಾ ಸಾಮಾನ ಮಾತ್ರ ಘೇವಕಾ. ತೇಂ ವಾಪೂರತನಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಆಸೂಕಾ. ಅಂತರಜಾಲಾ ಮುಖಾಂತರ ವ್ಯಾಪಾರ ಕರತನಾ ಜಾಗ್ರತೆನ ವ್ಯವಹಾರ ಕರಾ. ತುಮಗೆಲೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತಾ ನಂಬರ, ಅಗತ್ಯಾ ಮಾಹಿತಿ, ಎ.ಟಿ.ಎಮ್ ಕಾರ್ಡ್ ಪಿನ್ ನಂಬರ್ ಆದಿಲೆಂ ಕೋಣೆ ನಿಮಗಿಲ್ಯಾರಿಯಿ ದೀವಚಾಕ ನಜ್ಜ. ತಾಚೆ ಪೂರಾಯಿ ಮಾಹಿತಿ ಘೇವನು ಫಟ್ಕಿತಲ್ಯಾಲೆ ಜಾಳ ಆಸಾ. ತುಮಗೆಲೆ ದುಡ್ಡು ಸಂಬಂಧ ಆಶಿಲೆ ಮಾಹಿತಿ ಇ-ಮೇಲಾಂತು ಜಾವೊ ಫೇಸ್-ಬುಕಾಂತು ಫಾಲನಾಕಾತಿ. ತುಮಗೆಲೆ ಪಗಾರ, ಉಳಿತಾಯ ಮಾಹಿತಿ ದೀವನಾಕಾತಿ. ತೆಂ ತುಮಗೆಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ. ಆದಾಯ ಕರ ಅಫೀಸಾಕ, ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಅಫೀಸಾಕ ದಿತ್ತನಾಯ್ ಸಮ ದಾಖಲಾ ದಿಯ್ಯಾತಿ.

ಆರ್ಥಿಕ ಸುಭದ್ರತಾ ಕರತನಾ ತುಮ್ಮಿ ದುಸ್ರ್ಯಾಲಾಗಿ ರೀಣ ಘೆತಲ್ಯಾರಿ ತೇಂ ಪಾವಯ್ಯಾತಿ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಜೀವನ ಕರಾತಿ. ದುಶ್ಚಟಾ ತಾಕೂನ ದೂರ ಅಸುಕಾ. ದುಸ್ರ್ಯಾಲೆ ದುಡುವಾನ ತುಮ್ಮಿ ಮಜಾ ಕೊರಚೆ ರಾಬಯಾತಿ. ಖಿಂಚೆಯಿ ರೂಪಾನ ಭ್ರಷ್ಟಪಾರ ಕೊರಚಾಕ ನಜ್ಜ. ದುಸ್ರ್ಯಾಲೆ ಸಾಮಾನ, ದುಡ್ಡುಚಿ ಪೊತಿ (purse) ತಾಂಗೆಲೆ ಅನುಮತಿ ನಾಶಿಲೆ ಕಾಡಚಾಕ ನಜ್ಜ. ಸ್ವಂತ ಕಾಮಕೊರನು, ಸಂಪಾದನಾ ಕೊರನು ಮಾತ್ಲೆ ಉಕಳೊನು ಜೀವನ ಕರಾ. ದುಡ್ಡು ಜೀವನಾಂತು ಅಗತ್ಯಾ ವಸ್ತು. ತೇಂ ಸುಭದ್ರ ಕರಾ. ದುಡ್ಡು ವಿಷಯಾರಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತಾ ಆಸೊ. ದುಡ್ಡು ಚಾಂಗ ವಾಟ್ಕೀನ ಕಮಾಯ ಕೊರಚಾಕ, ಉಳಿತಾಯ ಕೊರಚಾಕ, ಚಾಂಗ ಕಾಮಾಂಕ ಖರ್ಚು ಕೊರಚಾಕ ಆಜಿ ದಾಕೂನು ಮನ ಕರಾಂತಿ. ಸಂತ್ರಪ್ತ, ಸುಖೀ ಜೀವನ ಕರಾತಿ.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಏಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೀಡಾ

‘ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ’ ಮ್ಹಳೆಲೆ ಏಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೀಡಾ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಾಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ‘ಅನೀತಿ’ ಯಾ ನೀತಿ ನಾತ್ತಿಲೆ ಕಾಮ. ಹೇಂ ಪೂರಾಯ ದೇಶಾ ಜಣಾಂಕ ಅನುಭವಾಕ ಯೆವಚೆ ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯಾ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ‘ಲಂಚ’ ಯಾ ಕಾನೂನ ಬಾಹಿರ ಜಾವನು ಆಶಿಲೆ ಸಾಧನೆನ ಚೂಕೆ ಕಾಮ ಕೊರಚಾಕ ಮೆಳಚೆ ಪ್ರಚೋದನಾ. ಹೇಂ ಪೂರಾ ರಿತಿಚೆ ಜೌಪಚಾರಿಕ ನಿಯಮ ಬದಿನ ಕೊರನು ರಾಜಕೀಯ ಯಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಾನಾಚೆ ಅಧಿಕಾರಾಚೆ ದುರುಪೇಗ ಕೊರನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಥವಾ ಖಾಸಗೀ ಲಾಭ ಸಂಪಾದನಾಚೆ ರೀತಿ.

‘ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ’ ಆಧುನಿಕ ದೇಶಾಂತು ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಪ್ರಾಚೀನ ನಾಗರಿಕತೆಂತುಯ್ ಆಶಿಲೆ ಮ್ಹಣಿಣಚಾಕ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರ ಆಸಾ. ಪುರಾತನ ಈಜಿಪ್ಟ್, ಮೆಸಪಟೊಮಿಯಾ, ಗ್ರೀಸ್, ರೋಮ್ ನಾಗರಿಕತೆಂತು ಆಶಿಲೆ ಮ್ಹಣಿಣ ತೇಂ ಕಾಲಾಚೆ ಗ್ರಂಥಾನ ಕಳತಾ. ಭಾರತಾಂತೂಯ್ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಆಶಿಲೆ ಮ್ಹಣಿಣ ಪುರಾಣ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಾಂತು ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸಾ. ಮೌರ್ಯ ರಾಯಾಲೆ ಕಾಲಾಂತುಲೆ ಕೌಟಿಲ್ಯಾನ ತಾಗೆಲೆ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಾಂತು ಸರಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿನ, ಸೇವಕಾನ, ಇತರ ಕಾಮೆಲಿನ ಕೊರಚೆ ತಾಸಲೆ ಸುಮಾರು 40 ನಮೂನ್ಯಾಚೆ ಭ್ರಷ್ಟ ಆಚರಣೆ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಕೆಲ್ತಾ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಆನಿ ಬ್ರಿಟಿಷಾಲೆ ಕಾಲಾಂತುಯೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮುಖಾರಸೂನು ಆಯಿಲೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರಾ ನಂತರಯೆ ಹೇಂ ಉಣೆ ಜಾಯನಾಶಿ ಏಕ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗಾ ಮ್ಹಣಿಣಕೆ ಪಸರೂನ ಗೆಲ್ತಾ.

ನಿರಂಕುಶ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಕ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭ್ರಷ್ಟ ಕೊರಚಾಕ ಸಾಧ್ಯ ಆಸಾ. ಆಮಗೆಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಚೆ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಾಚೆ ಥೊಡೆ ಜನನಾಯಕ, ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಂಕ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಕೆಲ್ಯಾರ ಸುಮಾರ ವರಸ ದಾಕೂನು ಆಮಗೆಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನಾಂತು ಭ್ರಷ್ಟತಾ ಪಸರಲೆಲೆ ದಿಸಕಾ. ದೇಶಾ ನಾಯಕ, ಉನ್ನತ ಮರ್ಗಾ ಅಧಿಕಾರಿ, ಕಂತ್ರಾಕ್ಟದಾರ, ವೈದ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥಾ ಅಧಿಕಾರಿ, ಶಿಕ್ಷಕ ಹಾನ್ನಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕೆಲ್ಯಾರಿ, ಅವಕಾಶ ದಿಲ್ಯಾರಿ ಆಮಗೆಲೆ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಜಾವಚಾಕ ಸಾಧ್ಯ ನಾ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಆಮಗೆಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನಾಂಕ ಸಂಬಂಧ ಆಸುಚೆ ಏಕ ಅನಧಿಕೃತ ಆನಿ ಅಕ್ರಮ ಕೃತ್ಯ. ಹಾಂತು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ, ಅನ್ಯೈತಿಕತಾ ಆನಿ ಕಾನೂನಾ ವಿರೋಧಾ ಅಂಶಾ ಆಸಾ. ಹಾಂತು ನಿಗದಿತ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಮ ಅಥವಾ ಕರ್ತವ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕ ಜಾವನು ನಿಷ್ಕಾಳಜಿಪಣ (carelessness) ಕೊರಚೆ ದಿಸತಾ.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಾಕ ಏಕೆಕ ಪಂಥಾ ಭಾರಿ ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥ ದೀವನು ಖಿಂಚೆ ಆಚರಣ ಭ್ರಷ್ಟ ಖಿಂಚೆ ಭ್ರಷ್ಟ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣಿಣ ನಿರ್ಧಾರ ಕೊರಚೆ ಕಠಿಣ. ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಕ ಲಂಚ (ದುಡ್ಡು, ವಸ್ತು) ಘೇವಚೆ, ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾವಣ ಕೊರನು ದುಡ್ಡು ವಸೂಲಿ ಕೊರಚೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿ ದುರುಪಯೋಗ ಕೊರಚೆ, ತಾಗೆಲೆ ಸಾಂಬಳಾಕಯಿ ಚಡ ಸಂಪತ್ತು ಕೊರನು ದವರಚೆ, ಸರಕಾರಕ ಕರ ಭರನಾಶಿ ಆಸಚೆ, ಕಾನೂನಾ ವಿರೋಧ ಕಾಮ ಕರತಾಲ್ಯಾಕ ಮದತ ಕೊರಚೆ, ಘರ, ಜಾಗೊ, ಕಾಪಡ, ಭಾಂಗರ, ಆಯದನ

ಆದಿ ಘೇವಚಿ ಭ್ರಷ್ಟ ಆಚರಣ ಮೊಣು ಘೆತ್ತಾ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾಮಾಂತು ಆಸುನು ತೆಂ ಅಧಿಕಾರಾಕ ಸಂಬಂಧ ಆಶಿಲೆ ಏಕ ಕಾರ್ಯ ಕೊರನು ದೀವಚಾಕ ಸರಕಾರಿ ಯಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕಾನ ಏಕಲ್ಯಾನ ಪ್ರತಿಫಲ ನಿಮಗೂಚಿ ಯಾ ಸ್ವೀಕಾರ ಕೊರಚಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಜಾತ್ತಾ. ಉದಾಹರಣೆಕ ಸರಕಾರೀ ಆಸ್ತತ್ತೆಂತು ಕಾಮ ಕೊರಚಿ ವೈದ್ಯಾನ ಯಾ ದಾದಿನ ಆಸ್ತತ್ತೆಕ ಆಯಿಲೆ ರೋಗಿಂಗಲೆ ತಪಾಸಣೆಕ ತಾಂಗಲಾಗಿ ಕಾನೂನಾ ವಿರುದ್ಧ ಜಾವನು ದುಡ್ಡು, ವಸ್ತು ಘೇವಚಿ. ಮಾರ್ಗಾ ಬದಿನ ವ್ಯಾರು ಕೊರಚಿ ಲ್ಲಾನ ವ್ಯಾರೇಲಿಲ್ಯಾಂಗಲಾಗಿ ದುಡ್ಡು, ತರಕಾರಿ, ಫಲವಸ್ತು ಇನ್ನಿತರ ವಸ್ತು ವತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕ ಜಾವನು ತಾತ್ತವಳಿ ಅಧಿಕಾರಿನ ವಸೂಲಿ ಕೊರಚಿಯಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ. ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಾನಿ, ಅಧಿಕಾರಿನ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿನಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿನಿ ಕಛೇರಿ ವಾಹನ ತಾಂಗಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆನಿ ಕುಟುಂಬಾ ಪ್ರವಾಸಾಕ, ಬಾಚಾರಾಕ, ವಚ್ಚಾಕ, ಚರಡುವಾಂಕ ಶಾಲೆ ವ್ವರಚಾಕ ವಾಪೂರಲ್ಯಾರಿಯಿ ಆನೀತಿ ಯಾ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮೊಣು ಘೆತ್ತಾ. ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಘೋಷಣ ಕೆಲೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ದಾಕೂನು ಯೆವಚಿ ಆದಾಯಕಯ ಚಡತೆ ಕೀಮತಾ ಸಂಪತ್ತ ಆನಿ ಆದಾಯಾ ಮೂಲ ಆಸುಚಿ, ಸರಕಾರಿ ಕಛೇರಿಂತು ಸಾಧಾರಣ ಕಾರಕೂನ, ಅಧಿಕಾರಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಾ ನು ರೂಪಯೊ ಸಂಗ್ರಹ ಕೊರನು ದವರಚಿ, ಮಿಲಿಯಾಂತರ ರುಪಯೆಚಿ ಕಟ್ಟಣ, ಕೃಷಿ ಭೂಂಯ, ಖಾನಾವಳಿ, ಭಾಂಗರ ವಜ್ರಾ ಆಭರಣ ಸ್ತಂತ ನಾಂವಾರಿ ಯಾ ಕುಟುಂಬಚಿ ಇತರ ಸಾಂದೆಂಗಲೆ ನಾಂವಾಂತು ಆಸುಚಿಯಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಾನಾರಿ ಆಸತನಾ ಅಪಣ್ಯಾನ ಕೊರಕಾ ಜಾಲೆಲೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಕರನಾಶಿ ಕಾನೂನಾಕ ವಿರೋಧ ಜಾವನು ಕಾಮಕರತ್ಯಾಲಾಕ ಮದತ ದೀವಚಿ, ಗಿರೇಸ್ಥಾನ ಶೋಷಣ ಕರತನಾ ದುರ್ಬಲ್ಯಾನ ಫಿಯಾದ ಕೆಲ್ಯಾರಿಯಿ ತೇಂ ಘೇನಾಶಿ ರಾಖಿಚಿ, ದುರ್ಲಕ್ಷ ಕೊರಚಿ ಹೆಂವಯಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಾಚಿ ಏಕ ರೂಪ. ಕಟ್ಟಣ ಬಾಂದೋಚಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ದಾರಾಲಾಗಿ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಕಮಿಷನರ್, ಅರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಆನಿ ದೂಸರೆ ಅಧಿಕಾರಿನಿ ಮಸ್ತ ಮೊಲ್ಲಾಚಿ ಸಾಮಾನ, ದುಡ್ಡು, ಆದಿಲೆ ಉಡುಗೊರೆ ಮೊಣು ಘೇವಚಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮೊಣು ಜಾತ್ತಾ. ಕಿರಾಣಿ ದುಕಾನದಾರ, ರಾಂದಯಿಕಾಯಿ, ಮಾಸೋಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಫಲವಸ್ತು ಇತರ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ದೂಕಾನದಾರ, ರೇಶನ್ ದೂಕನಾಂಚಾನ ಸರಕಾರಕ ಕರ (Tax) ದೀನಾಶಿ ನಷ್ಟ ಕೊರಚಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ. ಸಾಮಾನ ದಿತ್ತನಾ ದೂಕಾನದಾರಾನ ವಜನ, ಮಾಪನ ಉಣೆ ದೀವಚಿ, ಸರಕಾರಿ ಸಂಘಾನ ನಿಗದಿ ಕೆಲೆಲೆ ಮೊಲ್ಲಾಕಯ ಚಡ ರೂಪಯೊ ಘೇವಚಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ. ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜ ಆದಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಂತು, ಸರಕಾರಿ ಕಛೇರಿ, ಬ್ಯಾಂಕ್, ಕಂಪೆನಿಂತು ಕಾಮ ಕರತಾಲ್ಯಾನಿ ಫ್ಯಾನ್, ವಿದ್ಯುತ್, ಉದಕಾ ಸೌಲಭ್ಯ ವಾಪಾರೂನು ಅಗತ್ಯನಾಶಿಲೆ ತೆದನಾ ಬಂದ ಕೊರನು ವಚನಾಶಿ ಆಸುಚಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಶಿಕ್ಷಕ, ಕಾಮೆಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿ ತಾಂಗಲೆ ಬೇಜಬ್ಬಾರಿ ಕಾಮಯ ಅನೀತಿ ಜಾತ್ತಾ.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ ಆನೇಕ ಕಾರಣ ಆಸಾ. ಹೇಂ ಸಕಡ ಕಡೆನ ಪಸರಲಾ. ಸಾಮಾನ ಆನಿ ಸೇವಾ ಉಣೆ ಆಸುಚಿ. ಆರ್ಥಿಕ ಅಭದ್ರತಾ, ಆದಾಯ ಕರ ಚಡ ಆಸುಚಿ, ಉಣೆ ಪಗಾರ, ಸಂಕೀರ್ಣ ಕಾನೂನ , ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ವಾಪೂರಚಾಕ ಕಾನೂನ ಬಾಹಿರ ಅವಕಾಶ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಾಕ ವಾಟ ದೀವಚಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥಾ, ಚುನಾವಣಾ ಖರ್ಚು, ಚಡತೆ ವಚ್ಚಿ, ಐಷಾರಾಮಿ ಜೀವನ, ಕಾಳೆ ಧನ ವಗಿ ವಗಿ ಗಿರೇಸ್ತಾ ಜಾವಕಾ, ಆಡಂಬರಾ

ಜೀವನ ಕೂರಕಾ ಮ್ಲಲೆ ಆಶೆನ ಜಣ ಭಷ್ಣ ಕಾಮ ಕರತಾತಿ. ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾಲೆಲ್ಲ್ಯಾನ, ದುರ್ಬಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆನಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆಕ ಸಂಘಟನಾ ಕರನಾಶಿ, ಆಕರ್ಶಕ ಜಾಹೀರಾತ, ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ದಿಮೆಂತು ಸ್ಪರ್ಧಾ ಆದಿಲ್ಯಾನ ಭಷ್ಣಾಚಾರ ಚಡತರ ವತ್ಯಾ. ಆಸಿ ಭಷ್ಣಾಚಾರ ಅರ್ಬುಡ (cancer) ರೂೇಗು ಆಸಲ್ಲ್ಯಾವರಿ. ಹೇಂ ಆರಂಭಾಂತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೂರಕಾ. ಹಾಜ್ಜೇನ ನೈತಿಕತಾ ವಾಯಟ ಜಾತ್ಯಾ ಆನಿ ರಾಷ್ಟ್ರ, ಸಮಾಜಾಚೆ ನಿಷ್ಠಾ ದುರ್ಬಲ ಜಾತ್ಯಾ. ಭಾರತಾಂತು ಜಾತೀಯತಾ, ಕೂೇಮುವಾದ, ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರಾಕ ಸ್ಪರ್ಧಾ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಝಗಡೆ ಹೇಂ ಪೂರಾಯ ಭಷ್ಣಾಚಾರಚೆ ವಾಯಟ ಪರಿಣಾಮ. ಹೇಂ ಪೂರಾಯ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕ ಆಡಖಿಳ. ಭಷ್ಣಾಚಾರಾ ಪರಿಣಾಮಾನ ಕಾಮ ಕರನಾಶಿ ಆಸೂಚೆ, ದುರ್ಲಕ್ಷ, ವೇಳು ಕೂರಚೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಂತು ದಾಕೂನು ನಿಸೂರ್ಚೆ, ಹಾಜ್ಜೇನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆನಿ ಪ್ರಗತಿ ಯೂೇಜನಾ ವಾಯಟ ಜಾತ್ಯಾ. ಪರಸ್ಪರ ಅಪನಂಬಿಕಾ, ಅತ್ಯಾಶಾ, ಅನೈತಿಕತೆಂತು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ನ್ಲಯ್ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಿರಕೂನ ಪಡತಾ.

ಭಷ್ಣಾಚಾರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನಾ ದುರ್ಬಲ ಕರತಾ ಆನಿ ಸಮಾಜ ವಿರೂೇಧಿ ಶಕ್ತಿಕ ಪ್ರೂೇತ್ಯಾಹ ದಿತ್ಯಾ. ಆಲಶಿ, ವಂಚಕ, ಕಾಳಸಂತೆಚೆ, ಚೂೇರ ಮ್ಹಾಲು ವಿಕತಾಲೆ, ಕರವಂಚನಾ ಕರತಾಲೆ, ಅನೈತಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ಕರತಾಲಾಲಿ ಸಂಖ್ಯಾ ಚಡ ಜಾವನು ತಾನ್ನಿ ಪ್ರಬಲ ಜಾವನು ನ್ಯಾಯಾರಿ, ನೀತೀನ ಚಲತಾಲ್ಯಾಂಕ ಸರಕಾರ, ಸಮಾಜಾಂತು ವಿಶ್ವಾಸು ನಾ ಜಾತ್ಯಾ. ಭಷ್ಣಾಚಾರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಣಾಲೆ ದುಃಖಿ ಚಡ ಕರತಾ. ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ, ಅದಕ್ಷತಾ, ಆಶಿಸ್ತು, ಪೂರಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಪಸರತಾ. ಕರ ದಿಲ್ಲೆಲ್ಯಾಂಗೆಲೆ (Tax payer) ದುಡ್ಡು ವಾಯಟ ಕಾಮಾಕಾ ವಾಪೂರತಾತಿ. ಭಷ್ಣಾಚಾರ ನಿಗ್ರಹಾಕ ಘಟ ಯಾ ಕಡಕ ಕಾನೂನ ಕರನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸಗಲೆ ಸಮಾಜಾ ಆರ್ಥಿಕತಾ ನಾಶ ಜಾವನು ದೇಶ ದುರ್ಬಲ ಜಾವಚೆ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ. ವಿದೇಶೀ ಬಂಡವಾಳ ಪ್ರಮಾಣಯ ಉಣೆ ಜಾತತಿ ಮ್ಹೂಣು ಥೂಡೆ ಅಧ್ಯಯನಾನ ದಾಕೂವನ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ.

ಭಷ್ಣಾಚಾರ ನಿವಾರಣೆಕ ಖಿಂಚೆ ಕ್ರಮ ಘೆತಲಾ ಕಶಿ ಕಾಣು ಉಡೂವೆತ ಮ್ಲಲೆಲೆ ವಿಚಾರ ಕೂರಚೆ ಮಹತ್ವಾಚೆ ಜಾವನ ಆಸಾ. ಭಷ್ಣಾಚಾರ ರಾಬೂವಚಾಕ ಭಾರತ ಸರಕಾರಾನ ಥೂಡೆ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮ ಘೆತಲಾ. 1947 ಇಸವಿಂತು ಪ್ರಥಮ ಜಾವನು ಭಷ್ಣಾಚಾರ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಕಾಯದೂ. ತಾಜ್ಜೆ ಪ್ರಕಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ, ಸರಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತೀಚೆ ಅಪರಾಧೀ ವರ್ತನಾ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ತಾಗೆಲೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೇಂ ಕಾಯದೆ ವಾಪೂರವೆತ. ಭಷ್ಣಾಚಾರ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಕಾಯದೂ, ಹೇಂ ಕಾಯದಾ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿ 'ನಾಗರಿಕ ಸೇವಕು' (Public Servent) ಮ್ಹೂಣು ಜಾಲೆ. ಹಾಜ್ಜೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಆನಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಉದ್ಯೂೇಗ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕಾ ನೂಕರ ಅಧಿಕಾರಿಂ, ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಆಯೂೇಗಾಚೆ ಉದ್ಯೂೇಗಿ, ಉಪಕುಲಪತಿ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ, ಶಿಕ್ಷಕ, ವಿಜ್ಞಾನಿ ಆದಿಲ್ಯಾನ ಹೇಂ ಕಾನೂನ ಉಲ್ಲಂಘನಾ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಶಿಕ್ಷಾ ಭೂಗುಕಾ ಪಡತಾ.

ಭಷ್ಣಾಚಾರ ಪ್ರತಿಬಂಧ್ ಕೂರಚಾಕ ಸರಕಾರಾನ ಚಾರಿ ಇಲಾಖಾ ಸ್ಥಾಪನ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಂ.

1. ಸಿಬ್ಬಂದಿಂ ಆನಿ ತಾಂಗೆಲೆ ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆಂತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಜಾಗೃತ ವಿಭಾಗ (A.V.D)
2. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಬೇಹುಗಾರಿಕಾ ಸಂಶೂೇಧನಾ ಘಟಕ, (BI)
3. ಸಚಿವಾಲಯ, ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖಾ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಂತು ಆಂತರಿಕ ಜಾಗೃತ ಘಟಕ
- 4.

ಕೇಂದ್ರೀಯ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗ ಸ್ಥಾಪನಾ. (Central Vigilance) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಾಂತು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಮ್ತುಳೆಲೆ ಏಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಯೋಗ ರಚನ ಕೆಲ್ಲಿ. ಲೋಕಪಾಲ ಕಾಯದೆ (The Lokpal Bill) ಭ್ರಷ್ಟ ಜಣಾಲೆ ವಿರುದ್ಧ ಕಡಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣ ಕೊರಚಾಕ ಸರಕಾರಾಕ ಸಹಾಯ ಕರತಾ. 1988 ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಾಯದಾ ಸುಧಾರಣ ಮಹತ್ವಾಚೆ ಜಾವನು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಪ್ರತಿ ಬಂಧಕ ಜಾತ್ತತಿ. ಆನಿ ಮುಖಾರ 'ದುಡ್ಡು' ಘೇವಚೆ ಮಾತ್ರ ನ್ವಯ್ ದೀವಚೆಯೆ ಅಪರಾಧ ಮ್ತುಣು ಶಿಕ್ಷಾ ದೀವಚೆ ಮ್ತುಣು ಕಾನೂನ ಕೆಲ್ಲಾಂ. ರಿಶವತ್ (bribe) ಘೆತಿಲ್ಯಾಕ ಮಾತ್ರ ನ್ವಯ್ ದಿತಾಲ್ಯಾಕಯಿ ಭಯ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಸಮಾಜಾಂತು ಬದಲಾವಣ ಜಾತಲೆ.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಕೊರಚಾಕ ಕಾನೂನು ಪ್ರಮುಖಿ ಜಾವನು ಜಾವಕಾ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಣಾಲೆ ಸಹಕಾರಾನ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ವಿರೋಧ ಕರವೆತ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಂಕ ಧೂರನು ದೀವಚೆ ಮುಖ್ಯ. ಸಾರ್ವಜನಿಕಾಂಗೆಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಾಚೆ ವಿಷಯಾಂತು ಘೇವಕಾ. ಚುನಾವಣ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಾಕ ಅವಕಾಶ ಕೊರನು ದಿತ್ತಾ. ತಶಿ ಜಾವನು ಚುನಾವಣ ಖರ್ಚಾವಯರಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಘಾಲಕಾ. ಚುನಾವಣ ಸಂದರ್ಭಾರಿ ದುಡ್ಡು, ಕಾಪಡ, ದೂರದರ್ಶನ ಆದಿಲ್ಲೆಂ ಮತದಾರಾಂಕ ದೀವನು ಆಶಾದಾಕಯತಾತಿ. ಹೇಂ ವಿರೋಧ ಕೊರಕಾ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಅಧಿಕಾರಿಂಕ, ರಾಜಕಾರಣಿಂಕ ಮಾನ್ಯ ಕೊರನು ಸನ್ಮಾನ ಕೊರಚೆ ಪರಂಪರಾ ಆಮಿ ವಾಪಸ ಆರಂಭ ಕೊರಕಾ. ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ನೈತಿಕತೆಚೆ ಪಾರು ಅಗತ್ಯ ಆಸಾ. ತಾತವಳಿ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಂಕಯಿ ನೈತಿಕತಾ ಮೆಳಚೆ ಅಗತ್ಯ ಆಸಾ. ಆಶಿ 'ರಿಶವತ್'ಯಾ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಕೊರನು ಸುಂದರ, ಸ್ವಚ್ಛ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ರಹಿತ ಸಮಾಜಾಚೆ ಸೊಪನ ಸಾಕಾರ ಜಾವಚೆ ತಶಿ ಜಾವೊ.

ಚೆಲಿಯೆಂಚೆ ಪ್ರಮಾಣ ಉಣೆ ಜಾತರಿ ಆಸಾವೆ?

ಭಾರತ ದೇಶಾಂತು ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣಾಚೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಆನಿ ಮಾನವ ಸಂಪತ್ತು ಆಸಾ. ದೀಸ ಪಶಿ ದೀಸ ಭಾರತಾಚೆ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ವ್ಹಾಡತ ಆಸಾ. ತಶ್ಚಿ ಜಾವನು ಸ್ವಾತಂತ್ರಾ ಪೂರ್ವಾಂತುಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರಾ ನಂತರಯ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಸ್ಯಾ ಯೆವನು ನಿವಾರಣೋಪಾಯ ಸೊದುಕಾ ಪಳೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯಾಂತು ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಚಡತ ವಚ್ಚೆ, ದುರ್ಬಳಪಣ, ಭಿಕ್ಷಾಟನ, ವರದಕ್ಷಿಣ ಪೀಡಾ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸಾಚಾರ, ಚೊರಪಣ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ, ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಗೆಲೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣ ಉಣೆ ಜಾವಚೆ ಆದಿಲೆಂ ಸಮಸ್ಯಾ ಆಸಾ.

ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಗೆಲೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣ ಉಣೆ ಜಾವಚೆ ಸಮಸ್ಯಾ ಏಕ ವ್ಹಡ ಸಮಸ್ಯಾ ಹೇಂ ಸಮಸ್ಯಾ ಭಾರತಾಂತು ಮಾತ್ ನ್ಹಯ್ ಏಷ್ಯಾಚೆ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಚೀನಾ, ಆಫಘಾನಿಸ್ತಾನಾಂತು, ಆಫ್ರಿಕಾಂತುಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂತುಯಿ ಉಣೆ ಜಾತರ ಆಸಾ. ಹಾಕಾ ಕಾರಣ ಇತ್ತೇ? ಹಾಚ್ಚೇನ ಜಾವಚೆ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮ ಕಸಲೆ? ಪರಿಹಾರ ಆಸವೆ? ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಗೆಲೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಉಣೆ ಜಾಯನಾ ತಶಿ ಕಸಲೆ ಕೊರವೇತ ಮ್ಹಣು ವಿಚಾರ ಕೊರಚೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಜಾವನ ಆಸಾ.

ಚೆಲ್ಲಿ 'ಉಭಯ ಕುಲದೀಪಿಕಾ' ಮ್ಹಣತಾತಿ. ತೀ ಜಲ್ಮಾ ಆಯಿಲೆ ಘರಾಕಯ್, ಲಗ್ನ ಜಾವನು ಗೆಲ್ಲೆಲೆ ಘರಾಕಯ್ ಉಜ್ವಾಡು ದಿತ್ತಲಿ ಮ್ಹಣತಾತಿ. ಜಲ್ಮಾರ ಕಿತ್ತೆಕಿ ದುರಾದೃಷ್ಟ ಚೆಲಿಯಾಂಕ ತಾಂಗೆಲೆ ಕುಳಾರಾಯ, ಬಾಮಣಾಲೆ ಘರಾಂತುಯ್ ನಾನಾ ರೀತಿಚೆ ಹಿಂಸಾ, ಯಾತನಾ, ಅಪಮಾನ ಭೊಗುಕಾ ಪಡತಾ. ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಕ ದೇವಿ, ಮಾತಾ ಮ್ಹಣು ಪೂಜಾ ಕೊರಚೆ ಭಾರತಾಂತು ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡಾಕ ಬೇಪರವಾ ಕೊರಚಾಕ ಕಾರಣ ಇತ್ತೆ? ತಾಂಕಾ ಪ್ರೀತೀನ ಪಳೊವನು ವಾಡಯನಾತಿ ಇತ್ಯಾಕ? ಮ್ಹಳೆಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಮಗೆಲೆ ಮನಾಂತು ಯೆತ್ತಾ. ಹೇಂ ಪ್ರಶ್ನಾಕ ಜವಾಬ ಕಠಿಣ ನಾ. ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡಾಕ ಪಳೊವನು ಘೆವಚಾಕ ಖರ್ಚು ಚಡ. ತಾಂಗೆಲೆ ರಕ್ಷಣ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವ್ಹಾರ್ಡಿಕ ಕೊರಚೆ, ವರದಕ್ಷಿಣ ಸಮಸ್ಯಾ ಎತ್ತಾ. ಕಿತಲೆ ಶಿಕವಣ ಆಸಲ್ಯಾರಯಿ ಲಗ್ನ ಕೊರನು ದೀವಕಾ ಮ್ಹಳೆಲೆ ವಿಚಾರ ಯೆತ್ತಾ. ಜಲ್ಮಾರಿ ಚೆಲೆ ಚರಡು ವಂಶೋದ್ಧಾರಕು. ಮ್ಹಾಂತಾರಪಣಾಂತು ಪಳೊವನು ಘೆತಾಲೊ, ಮೋಕ್ಷಾಕ ವಾಟದಾಕಯತಾಲೊ. ಚೆಲ್ಲೆ ಚರಡುನಾತ್ಲಾರಿ ಗತಿ ಮೆಳನಾ (ಅಪುತ್ರಸ್ಯ ಗತಿನಾಸ್ತಿ) ಮ್ಹಳೆಲೆ ನಂಬಿಕಾ ಪುರಾತನ ಕಾಲಾದಾಕೂನು ಜಣಾಲೆ ಮನಾಂತು ಬಸಲಾ.

ಆರ್ತಾಂಚಿ ಏಕ ಆಸ್ತೆಂತು ಏಕ ಬಾಳಾಂತಿಲೆ ಚೆಲ್ಯಾ ಚರಡಾಕ ವ್ಹರನು ಚೆಲ್ಲಿ ಚರಡು ದವರಲಾ ಮ್ಹಣು ದೂರದರ್ಶನ, ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕಾ ಆದಿಲೆಂ ಮಾಧ್ಯಮಾಂತು ಪ್ರಸಾರ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಸಲೆ ಘಟನಾ ಜಾತ್ತರಿ ಆಸಾಂ. ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡು ಜಾಲ್ಲೆ ಮ್ಹಣು ಸೂನ್ಯೇಕ ಘರಾ ದಾಕೂನ ಭಾಯರ ಘಾಲಚೆ, ಚರಡಾಕ ಹತ್ಯಾ ಕೊರಚೆ ತಾಸಲೆ ಕಾಳಜಿ ಕರಗುಚೆ ತಸಲೆ ಘಟನಾ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಾಂತುಯಿ ಗಾಂವಾಂತುಯಿ ಜಾತ್ಯಾ. ಆಸಲೆ ಘಟನೇನ ಕೊಳಚೆ ಕಸಲೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಚೆಲ್ಯಾ ಚರಡುವಾಂಗೆಲೆ ವ್ಯಾಮೋಹ, ಚೆಲಿ

ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಕಾಳಜಿಪಣ. ಅಶೀಚಿ ಚೆಲ್ಲೆ ಮಾತ್ರ ಪುರೊ ಚೆಲಿಯೊ ನಾಕ್ಕಾ ಮ್ಹೊಣು ವಧಾ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಏಕ ದಿವಸು ಹೇಂ ಭೂಂಯಂತು ನಾರೀ ಜಾತಿಚಿ ಆಸುಚೆ ನಾ. ಬಾಯಲ ಜಾತಿ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ದಾದಲ್ಯಾಲೆ ಜಲ್ಮ ಕಶ್ಮಿ ಜಾತಲೆ? ತೋ ಕಶಿ ಜೀವನ ಕರತಲೊ? ಚೆಲ್ಲೆ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ವ್ಯಾಮೋಹ ಆನಿ ಮ್ಯಗಜಲಾಂತು ಪೋಣು ಮಾನವ ಕುಲ ನಾಶ ಜಾತಲಿ.

ಭಾರತ ದೇಶ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ದೇಶ ದಾಕೂನು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯ ಕೊರಚಾಕ ಚೆಲ್ಲೆ (ಪೂತ) ಚರಡುವ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಬರೇ ಮ್ಹೊಣು ಚೆಲ್ಲೆ ಜಾವಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಆಶ ಕರತಾತಿ. ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ, ಉದ್ಯೋಗಾಕ, ತಾಂಗಲೆ ಕುಲಾ ಕಾಮ ಮುಕಾರಸೂನ ವ್ಹರಚಾಕ ಚೆಲ್ಲೊ ಜಾವಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಆವಸು ಬಾಪೂಸು ಪುತ್ರ ಸಂತಾನಾಕ ಅಪೇಕ್ಷಾ ಕರತಾತಿ. ಸಬಾರ ಕುಟುಂಬ ಪಿತ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಜಾವನು ಆಸಾ. ತಾಸಲೆ ಘರಣೆಂತು ಆಸ್ತಿ ಬಾಪ್ಪುಲೆ ನಂತರ ಪುತ್ಯಾಕ ಮೆಳತಾ. ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ದೂಸರ್ಯಾಲೆ ಹಾತ್ತಾಂತು ವಚ್ಚಾಕ ನಜ್ಜ ಮ್ಹೊಣು ಚೆಲ್ಲೆ ಚರಡುವ ಜಾವಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಇಚ್ಚಾ ಕರತಾತಿ. ಚೆಲೆ ಚರಡು ನಾಶಿ ಚೆಲಿಯೊ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೇಂ ಚೆಲಿಯಾಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಾಂಗಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ತಾಂತುಯಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಚೆಲಿಯಾನಿ ಮಸ್ತ ಕಷ್ಟ ಭೊಗುಕಾ ಜಾತ್ತಾ. ಹೇಂ ಸಮಸ್ಯಾ ಭಾರತಾಂತು ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡಾಂತುಲೆ ಇತರ ದೇಶಾಂತುಯಿ ಆಸಾ. ಪುರಾತನ ಚೀನಾಂತು ಸುರವೆ ಜಾಲೆಲೆ ಚೆಲ್ಲೆ ಚರಡಾಕ ಶಿಲೆ ಪಾಥರಾಕ ಮಾರನು ನ್ಹಯಂತು ಹೊಳಯತಾ ಆಶಿಲಿಂಚಿಂ. ಅತ್ತಕಾಲಾಂತುಯಿ ಥಂಯ್ ಚೆಲಿಯಾಂಗಲೆ ಸ್ಥಿತಿ ವಿಶೇಷ ಬದಲ ಜಾಯನಿ. ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡಾಕ ಬಲಿ ದೀವಚೆಯಿ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣ ಆಸಾ.

“ಪಿತಾ ರಕ್ಷತಿ ಕೌಮಾರೇ, ಭರ್ತಾ ರಕ್ಷತಿ ಯೌವನೇ, ರಕ್ಷಂತಿ ಸ್ಥವಿರೇ ಪುತ್ರಾ” - ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಚೆಲಿಯೆಕ ಬಾಲ್ಯಾಂತು ಬಾಪ್ಪೂನ ಪಳೊವಚೆ, ವ್ಹಾರ್ಡಿಕೆ ಮಾಗಿರಿ ಬಾಮಣಾನ ರಕ್ಷಣ ಕೊರಚೆ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಾಂತು ಪುತ್ರಾನ ಪಳೊವಚೆ ಮ್ಹೊಣು ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಂಗತಾ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಆಯಚೆ ಕಾಲಾಂತು ನಾನಾ ಕಾರಣಾನ ಕಿತಲೆಕಿ ಆವಸು ಬಾಪೂಸು, ಬಾಮ್ಹುಣು, ಪೂತು ಚೆಲಿಯಾಂಕ ಘರಾ ದಾಕೂನು ಭಾಯರ ಫಾಲಚೆ, ವಿಕಚೆ, ಮಾರಚೆ ಘಟಿನಾ ದೊಳೆದಾಕ ದಿಸತಾ. ಬಾಯಲ ಗುರ್ಭಿಣಿ ಮ್ಹೊಣು ಕಳ್ಳೆ ತಕ್ಷಣ ವೈದ್ಯಾಲಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಕ ವ್ಹರನು ಚರಡಾಲೆ ಲಿಂಗ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೊರೊನು ಬಾಯಲೆಕ ಇಷ್ಟ ನಾತಲ್ಯಾರಿಯಿ ಪೊಟ್ಟಾಂತು ಚೆಲ್ಲಿಯೆಲೆ ಗರ್ಭ ಅಸಲ್ಯಾರಿ ಕಾಡಯತಾತಿ. ಗುರ್ಭಿಣಿನ ಮಾನಸಿಕ, ದೈಹಿಕ ಯಾತನಾ ಭೊಗಚೆ ತಶಿ ಕರತಾತಿ. ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡಾಲೆ ಯಾ ಬಾಯಲೆಲೆ ಆರೋಗ್ಯಾ ಕಾಳಜಿ ಘೇನಾಶಿ ಆಸುಚೆ ನಿಮಿತ ಕ್ಷಯ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ, ಅಸ್ತಮಾ, ರಕ್ತ ಹೀನತಾ ಆದಿಲಿಂ ರೋಗಾನ ವೇದನಾ ಭೊಗುನು ಮೊರಚೆ ಪ್ರಸಂಗ ಆಸಾ. ಪುರಾತನ ಈಜಿಪ್ಪಾಂತು ಮಾತ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬಾ ಪದ್ಧತಿ ಆಶಿಲೆ. ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಆವಸು ದಾಕೂನು ಚೆಲಿಯಾಂಕ ವತ್ತಾ ಆಶಿಲೆ. ತೇಂ ದೂಸರ ಕುಲಾಕ ವಚ್ಚಾಕ ನಜ್ಜ ಮ್ಹೊಣು ಭಾವಂಡಾ ಒಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಕರಚೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಶಿಲೆ. ತಾಜ್ಯೇನ ಈಜಿಪ್ಪಾಂತು ‘ರಾ’ ಸಂತತಿ ಆಳವುನ ಗೆಲ್ಲೆ. ಸ್ವ-ಗೋತ್ರ ವಿವಾಹ ಭಾರತಾಂತು ನಿಷಿದ್ಧ, ತಾಕ್ಕಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣಯ ಆಸಾ. ಸ್ವ-ಗೋತ್ರ ವಿವಾಹಾನ ಸಂತಾನ ಹೀನ ಜಾತ್ತಾ ಏಕಯ ದೈಹಿಕ ವಿಕೃತಿ ಸಂತತಿ ಜಾವಚೆ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ.

ಯು.ಎನ್.ಓ (UNO) ಸಂಸ್ಥಾಚಾ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಾ ಪ್ರಕಾರ ಸದಂಚ 2000 ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡಾಲೆ ಗರ್ಭ ಕಾಡಯತಾತಿ. ತಶಿ ಜಾವನು ಗೆಲ್ಲೆಲೆ ಧಾ ವರಸಾಂತು 15 ಮಿಲಿಯಾಕಯಿ

ಅಧಿಕ ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡು ಜಲ್ಮಾ ಯೆನಾಶಿ ಜಾಲ್ಲೆ. ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ, ಆರೋಗ್ಯ ನಾತಿಲೆ, ರಾತ್ರಿ ಫಾಲ್ಲ್ ಘೋಳನು ಮಸ್ತ ಚರಡುವ ಪ್ರಾಯೇಕ ಯೆವಚೆ ಪೂಡೇಚಿ ಮರತಾಶಿ. ಬಾಳಾಂತಿಕ ಘರಾ ದಾಕೂನು ಭಾಯರ ಆಸುಚೆ ಆಶುದ್ಧ ಕೊಡಕ್ಕಾಂತು ಬಾಳಾಂತಿರೆ ಕೊರಚೆ, ವೈದ್ಯಾಲೆ ಸಹಾಯನಾಶಿ ಸೂಲಗಿತ್ತಿನ ಶುದ್ಧ ಶಸ್ತ್ರ ವಾಪೂರನಾಶಿ ಬಾಳಾಂತಿರೆ ಕೊರನು ನಂಜು ಜಾವನು ಬಾಳಂತಿನ ಚರಡಾನ ಮೊರಚೆ ನಿಮಿತ ಚೆಲಿಯಾಲೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಉಣೆ ಜಾತ್ತಾ. 2010 ಇಸವಿಂತು ಪ್ರಪಂಚಾ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಲೆಕ್ಕಾ ಪ್ರಮಾಣೆ 1000 ಚೆಲ್ಲೆ ಚರಡುವಾಂಕ 986 ಚೆಲಿಯೊ ಆಶಿಲಿಂಚಿ. ಮಾಗಿರಿ ಚೆಲಿಯಾಲೆ ಪ್ರಮಾಣ ಆನಿಕೆಯ ಉಣೆ ಜಾಲ್ಲೆ. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು 1000 ದಾದಲ್ಯಾಂಕ 968 ಬಾಯಲೊ, ಹರಿಯಾಣಾಂತು 1000 ದಾದಲ್ಯಾಂಕ 879 ಬಾಯಲೊ ಆಶಿಲಿಂಚಿ

ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಕ್ಷೀಣ ಜಾವಚೆ ನಿಮಿತ ಮನುಕುಲಾಚೆ ಮುಕಾ ವಯಲೆ ಪೀಳಿಗಾ ನಾಶ ಜಾವಚೆ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ. ಏಕ ಚೆಲಿಯೇಕ ದೋನಿ ತೀನಿ ಚೆಲ್ಯಾನ ಲಗ್ನ ಕೊರನು ಘೇವಚೆ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ. ತಾಜ್ಯೇನ ರೋಗ ಯೆತ್ತಲೆ. ಮಾನವ ಸಂತಾನ ಅಸಮತೋಲನ ಜಾತ್ತಾ. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಆರೋಗ್ಯಾ ಸಮಸ್ಯಾ ಚಡತ ವತ್ತಲೆ. ಸ್ತ್ರೀಯಾಲೆ ವಿರುದ್ಧ ಹಿಂಸಾಚಾರ, ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಾಧಾ, ಕಪಟ, ವಂಚನಾ ಆಶಿ ನಾನಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೀಡಾ ಸಮಾಜಾಚೆ ಪ್ರಗತಿಕೆ ಮಾರಕ ಜಾತ್ತತಿ.

ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಉಣೆ ಜಾಯನಾಶಿ ಕಸಲೆ ಕೋರಕಾ ಮ್ಹಳ್ಳಲೆ ಚಿಂತನಾ ಸಕಡಾನಯ ಕೊರಕಾ. ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಉಣೆ ಜಾವಚಾಕ ಕಾರಣ ಸೊದ್ದುನು ಪರಿಹಾರ ಕೊರಕಾ. ಹಾಂತು ಸರಕಾರನ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೇನ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಂಡಳಿನ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಘಾನ, ನ್ಯಾಯಧೀಶಾನಿ, ಸಮಾಜ ಸೇವಕಾನಿ, ಸಕ್ರಿಯ ಜಾವನು ಭಾಗಿ ಜಾವಕಾ. ಆಕಾಶವಾಣಿ, ದೂರದರ್ಶನ, ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕಾ, ಅಂತರ್ಜಾಲಾ ಮಾಧ್ಯಮಾ ಮೂಲಕ ಜಾಗೃತಿ ದೀವಕಾ.

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಗರ್ಭನಿವಾರಣ ಕಾನೂನ ಭೂಣ ಹತ್ಯಾ ರಾಬೊವಚಾಕ ಕಾನೂನ ಜಾವನು ಆಸಾ. ಲಿಂಗ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೊರನು ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡಾಲೆ ಗರ್ಭ ಕಾಡೊವಚೆ ನಿಷೇಧ ಕೊರಕಾ. 1975 ಇಸವಿಂತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ವರಸ ಮೆಣ್ಣು ಯುನೆಸ್ಕೊ (UNESCO)ನ ಘೋಷಣ ಕೊರನು ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಗಲೆ ಸ್ಥಾನಮಾನ ವಾಡೊವಚಾಕ, ತಾಂಗಲೆ ಸಮಸ್ಯಾ ಕೊಳನು ಪರಿಹಾರ ಕೊರಚಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ. ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ, ಗುರ್ಭಿಣಿಯಾಲೆ ಆರೋಗ್ಯಾ ದೃಷ್ಟೀನ ತಾಂಕಾ ಗೋಂವು, ತಾಂದೂಲು, ಮೂಗು ಆದಿಲ್ಲೆಂ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ದೀವಚೆ, ತಾತ್ಪವಳಿ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣಾ ಕೊರಚೆ ಯೋಜನಾ ಸರಕಾರಾನ ಅನುಷ್ಠಾನಾಕ ಹಾಳ್ಳಾ, ತಾಜ್ಯೆ ಸದುಪಯೋಗ ಕೊರನು ಘೇವಕಾ. 1995 ಇಸವಿಂತು ಬೀಜಿಂಗ್ ಜಾಗತಿಕ ಸಮಾವೇಶಾಂತು ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಕ ಸಂಬಂಧ ಆಶಿಲೆ ವಿಷಯಾರ ಚರ್ಚಾ ಕೊರನು ದುರ್ಬಳಪಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಹಕ್ಕು ಆದಿಲ್ಲೆಂ ವಿಚಾರಾರಿ ಉಜ್ವಾಡು ಘಾಲ್ಲ್ಯಾ. 1990 ಇಸವಿ ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡಾಲೆ 'ಸಾರ್ಕ್' ವರಸ ಮೆಣ್ಣು ಆಚರಣ ಕೊರನು ಚೆಲಿಯಾಂಕ ಸೌಲಭ್ಯ ದೀವಚೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಜಾಲೆಂ. 2001 ಇಸವಿಂತು ಮಹಿಳಾ ಸಶಕ್ತೀಕರಣ ವರ್ಸಾಚರಣ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಕ ತಾಂಗಲೆ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣ ಕೊರಚಾಕ ಸೂಕ್ತ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತ ಕೊರಚಾಕ ಅನುಕೂಲತಾ ಕೊರನು ದೀವಚೆ. ದಾದಲೆ ಮನುಷ್ಯಾಂಗಲೆ ತಿತುಲೆ ಅವಕಾಶ

ಸಮಾಜಾಂತು ಮೆಳಚಾಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೀವಚೆ ವಿವಿಧ ಕಾಮಾಂಕ ತರಬೇತಿ ದೀವನು 'ಸ್ವಸಹಾಯ' ಕೊರನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದಿತ್ತಾತಿ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ, ಮೆಳಚಾಕ ಚೆಲಿಯಾಂಕ ಅವಕಾಶ ಕೊರಚೆ. ಶುಲ್ಕ ನಾಲೆಲೆ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಂತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಾ ಅನುಕೂಲತಾ, ಸಮವಸ್ತ್ರ, ಪುಸ್ತಕ ಸೌಲಭ್ಯ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಪ್ರಾಡ ದೀವಚೆ ಯೋಜನಾ ಸರಕಾರನ ಚೆಲಿಯಾಂಕ ಕೆಲ್ಲಾಂ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಆನಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಾಕ, ದುರ್ಬಲ್ಯಾಂಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನಾ ಕೊರನು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ, ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೆಲ್ಲಾಂ. ತಾಂಕಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸ ಅನುಕೂಲತಾ ಸರಕಾರನ ಕೊರನು ದಿಲ್ಲಾಂ. "ಏಕ ಚೆಲ್ಲಿಯೇಕ ಶಿಕ್ಷಣ ದಿಲ್ಯಾರಿ ಸಗಲೆ ಸಮಾಜಾಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೆಳ್ಳಾವರಿ ಜಾತ್ತಾ"

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ದುರ್ಬಲ್ಯಾಲೆ ಕಾರ್ಡ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಆಶಿಲೆ ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಕ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಯೋಜನಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಆಶಾ. ಗುರ್ಭಿಣಿಕ, ಬಾಳಾಂತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಾಂತು ಉಚಿತ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣಾ, ವಕ್ರದ ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯ ಸರಕಾರಾನ ಕೊರನು ದಿಲ್ಲಾ. ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತಾನ ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಕ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ದೀವಚೆ, ವಿಟಮಿನ್ ಮಾತ್ರ ದೀವಚೆಯಿ ಸರಕಾರಾನ ಕೆಲ್ಲಾ.

"ಮನೆಯೆ ಮೊದಲ ಪಾಠ ಶಾಲೆ" ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಘರ ಆರಂಭಾಚೆ ಶಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ಣು ಕನ್ನಡ ಕವಿನ ಸಾಂಗಲ್ಯಾವರಿ ಪ್ರತಿ ಘರಾಂತು ಅವಸೂನ ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಕ ಪ್ರೀತ್ಯಾಧಾರನ ಪಳೆಯಲ್ಯಾರಿ ಕುಟುಂಬಚೆ ದೂಸರೆ ಸದಸ್ಯಾನಯಿ ಮೊಗಾನ ಪಳೊವಚೆ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ. 'ಸ್ತ್ರೀಕ ಸ್ತ್ರೀಚಿ ಶತ್ರು' ಮ್ಹಣತಾತಿ. ಚೆಲಿಯಾಂಕ ಬಾದ ದೀವಚೆ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕಿರುಕುಳೆ ದೀವಚೆ, ಚೆಲಿಯಾಂಕ ವಾಯಟ ಕಾಮಾಂಕ ಘಾಲಚೆ" ತಸಲೆ ಬಾಯಲ ಮನಷಾಂಕ ಶಿಕ್ಷಾ ದೀವಕಾ. ಚೆಲಿಯಾಂಕ ಉದ್ಯೋಗಾಕ ತರಬೇತಿ ದೀವನು ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗ ಕೊರಚಾಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೀವಕಾ ಚೆಲ್ಲಿ ಆನಿ ಚೆಲ್ಲೊ ದೊಗ ಜನಯ ಮಾನವ ಜೀವನಾಚೆ ಮಹತ್ವಾ ಭಾಗ. ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಉಣೆ ಜಾಯನಾಶಿ ಪಳೊವಚೆ ಆಮಗಲೆ ಕರ್ತವ್ಯ. ಖಿಯಿ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಕ ಪೂಜಾ ಕರತಾಂತಿಕೀ ಥಂಯ್ ದೇವತೆ ರಾಬತಾತಿ ತಶ್ಚಿ ಜಾವನು ಚೆಲಿಯಾಂಕ ಚಾಂಗ ಸ್ಥಾನ, ಮಾನ, ಗೌರವ, ರಕ್ಷಣ ದೀವನು ತಾಂಗಲೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಉಣೆ ಜಾಯನಾಶಿ ಪಳೆಯಲ್ಯಾರಿ ಮನುಕುಲಾಚೆ ರಕ್ಷಣ ಕೆಲ್ಯಾವರಿ ಜಾತ್ತಾ.

ಭಾರತೀಯಾಂಲೆ ದೃಷ್ಟಿಂಠು ಮಾನವ ಧರ್ಮ

ಧರ್ಮ ಢ್ಲಿಕ್ಕಾರಿ ಕಸಲೆ? ಧರ್ಮಾನ ಫಾಯದೊ ಕಸಲೆ? ಧರ್ಮಾಚೆ ಲಕ್ಷಣ ಕಸಲೆ? ಢ್ಲಿಕ್ಕಣ ಸಢಜೂನ ಫೇವಚೆ ಸುಲಭಾ ವಿಷಯ ನ್ಲಯ್. 'ಧರ್ಮ' ಢ್ಲಿಕ್ಕಣಚೆ ಶಬ್ದಾಕ ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥ ಆಸಾ. ತೇಂ ಕಸಲೆ ಢ್ಲಿಕ್ಕಣ ಪಳೊವಯಾಂ.

ಆಢಗಲೆ ಅಸಪಾಸ ಆಸುಚೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತಿ ಆನಿ ಜೀವನ, ಜೀವಾತ್ಮ ಹಾಜ್ಜೆ ಢೂಲ ಸ್ವರೂಪ, ಸೃಷ್ಟಿ ಕರ್ತ ಅಥವಾ ಪರಢಾತ್ಮಾಲೆ ವಾಂಗಡಾ ಆಸೂಚೆ ಸಂಬಂಧ - ಸಂಘಟನಾ ರಹಸ್ಯ ಸಾಂಗಚೆ ಧರ್ಮ. ಢನುಷ್ಯಾಕ ದೇವಾಲೆ ವಾಂಗಡಾ, ಆನಿ ಢನುಷ್ಯಾಕ ಢನುಷ್ಯಾಲೆ ವಾಂಗಡಾ ಐಕ್ಯ ಕರಯತಶಿ, ತೇಂಚಿ ಧರ್ಮ. ಖಂಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಲೋಕಾಚೆ ಚಾಂಗ ಸ್ಥಿತಿಕ ಸಾಧಕ ಜಾವನು, ಜೀವಿಂಕ ಇಹಲೋಕಾಂಠು ಯೋಗಕ್ಷೇಢ, ಪರಲೋಕಾಂಠು ಸದ್ಗತಿ ಸಂಪಾದನ ಕರತಕಿ ತೇಂಚಿ ಧರ್ಮ. ಬುದ್ಧಿ ಆಸುಚೆ ಢನುಷ್ಯ ಆನಿ ವಿಚಾರ ಶೀಲ ಢಾನವ ಸಢುದಾಯ ಧರ್ಮ ನಾಶಿ ವಾಂಚುಕ, ಜೀವ ಕೂರಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ಸಕ್ಕಡ ಯುಗಾಂಠು, ಕಾಳಾಂಠು ಧರ್ಮ ಆಶಿಲೆ ಆನಿ ಢುಕಾರಸೂನಯ ಧರ್ಮ ಆಸತಲೆ.

ಧರ್ಮಾಂಠು ಸಬಾರಾ ಇತ್ಲೆ ಪ್ರಭಾವಕಾರಿ ಆಂಶ ಆಸಾ. ಧರ್ಮಾಚೆ ಬಾಹ್ಯ ಸ್ವರೂಪ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಕೂರತೆ ಆಚಾರಾಂಕ, ಚಾಗ್ರತ ಢನಾವಯರಿ, ಪೂಜಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ರಸಭಾವಾ ವಯರಿ, ದರ್ಶ ಬುದ್ಧಿ ವಯರಿ ಪ್ರಭಾವ ಪೋಣು ತೆಂ ಧರ್ಮಾಚೆ ಅನುಯಾಯಿಂಕ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಕ ವ್ವರತಾ. ಧರ್ಮಾಕ ಏಕ ವೈಚಾರಿಕ ಬುನ್ಯಾದ ಆನಿ ತಾಜ್ಜೆ ವಿಚಾರಾಚೆ ವಿಧಿ ಆಸಾ. ಧರ್ಮಾಂಠು ವಿದಾಯಕ ಆನಿ ನಿಷೇಧಕ ಢ್ಲಿಕ್ಕಣ ದೋನಿ ಲಕ್ಷಣ ಆಸಾ. ಜಲ್ಮಾ ಆಯಿಲೆ ದಾಕೂನ ಢರಣಾ ಥಾಂಯ ಆಸುಚೆ ಜೀವನಾಂತ ಆಚರಣ ಕರಚೆ ಥೊಡೆ ವಿಶಿಷ್ಯ ವಿಧಿ, ಸದಾಚಾರ ಸಂಹಿತಾ ಆನಿ ನೈತಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಲೋಕಾಂಕ ಧರ್ಮ ಬೋಧನಾ ಕರತಾ. ತಾತು ಥೊಡೆ ನಿಷೇಧ, ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಜಾವನು ಆಸಾ. ಹೇಂ ಜಗತ್ಯಾಂಠು ಪವಿತ್ರ, ಅಪವಿತ್ರ, ವಾಯುಟ ಸಢ-ಚೂಕಿ, ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯ ಹಾಜ್ಜೆ ತಿಳುವಳಿಕಾ ದೀವನು ಪಾವಿತ್ರಾಕ ಪ್ರಾಢುಖ್ಯತಾ ದೀವನು, ಅಪವಿತ್ರತಾ ದಾಕೂನ ಢನುಷ್ಯಾಂಕ ದೂರ ಕೂರಚಾಕ ಧರ್ಮ ಯತ್ನ ಕರತಾ.

ಪ್ರಪಂಚಾಂಠುಲೆ ಸರ್ವ ಧರ್ಮಾಲೆ ಸಂದೇಶ ಏಕಚೆ ಆಹಿಂಸಾ, ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯು, ಚಾಂಗ ವಾಟ್ಕೇನ ಜೀವನ ಕೂರಚೆ, ಚೂರಿ, ದರೂಡೆ, ಕರನಾಶಿ ಚಾಂಗ ರೀತೀನ ಕಢಾಯಿ ಕೂರಚೆ, ದುಸ್ತ್ಯಾಂಕ ದುಡ್ಡು, ವಸ್ತು, ಆಹಾರ, ಧಾನ ಕೂರಚೆ, ಢ್ಲಿಕ್ಕಣ್ಯಾಂಕ, ಗುರೂಂಕ ಭಯ ಭಕ್ತಿನ ಪಾಂಯು ಪೋಡೆಚೆ, ಧಾಕ್ಲ್ಯಾಂಕ ಢೂಗಾನಿ ಪಳೊವಚೆ, ಅನಿಚಾರ, ವ್ಯಭಿಚಾರ, ಕರನಾಶಿ ಚಾಂಗ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಾನ ಜೀವನ ಕೂರನು ಉತ್ತಢ ನಾಗರೀಕು ಢ್ಲಿಕ್ಕಣ ಫೇವಚೆ. ಪರಸ್ಪೀಂಕ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಆವಸು ಯಾ ಭಯಣಿ ಢ್ಲಿಕ್ಕಣ ಗೂರವ ದೀವಚೆ, ಪರಪುರುಷಾಂಕಯಿ ಢರ್ಯಾದ ದೀವಚೆ. ಏಕ ಪತಿವೃತಾ, ಏಕ ಪತ್ನೀವೃತಾಚರಣ ಕೂರಚೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

'ಧರ್ಮ' ದೇವತಾ ಪೂಜಾ, ನೈತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಶಿಲ್ಪಕಲಾ, ಚಿತ್ರಕಲಾ, ನಾಟಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಆದಿಲ್ಲೆಂಕ ಉಗಢ ಸ್ಥಾನ ಜಾವನು ಆಸಾ. ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆ ವಾಹಕ

ಧರ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆ ಚೇತ ಚಡಕೊರನು, ಸಮಾಜಾ ಸದಸ್ಯಾಂಗಲೆ ರೀತಿ, ನೀತಿ ನಡವಳಿಕಾಕ ರೂಪ ದೀವನು, ತಾಂಗಲೆ ಮನಾಂಕ ಸಂಸ್ಕಾರ ದಿತ್ತಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಐಕ್ಯತಾ ಸಾಧನ ಕೊರನು, ಇಹಲೋಕಾಂತು ಉನ್ನತಿ, ಪರಲೋಕಾಂತು ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕರಯತಾ ಮ್ಹಳಲೆ ನಂಬಿಕಾ ಆಸಾ. ಲೋಭ-ಭೀತಿ, ಅಹಂಕಾರ-ಮಮಕಾರ ಸೋಲು, ಸಕಡಾಲೆ ಚಾಂಗಪಣಾಕ ಕಾಮಕೊರಚೆ ತಶ್ಚಿ ವ್ಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೀವನು, ಸಮಾಜಾಚೆ ಆಸ್ತಿತ್ವ-ಉನ್ನತಿಕ ಕಾರಣ ಜಾತ್ತಾ. ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿ ದಮನ, ಶಿಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಕ ವಾಡೋವಚೆ, ದುಃಖ-ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಬಂಧನ ಸೊಡಚೆ ವಿಷಯಾಂತು ಧರ್ಮ ಜಣಾಂಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದಿತ್ತಾ. ಮಾನವಾಂಕ ಸುಖ-ಆನಂದ ದೀವಚಾಕ ಧರ್ಮ ಅರ್ಥ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಸಾಧ್ಯ ಆಸಾ.

ಪೂಜಾ, ವೆಗವೆಗಳೆ ವಿಧಿ, ನಿಯಮ ಆಚರಣ ಕೊರಚೆ ಆದಿ ನಂಬಿಕಾ, ಶೃದ್ಧೆಂತು ವಿಶ್ವಾಸು ದವರನು, ನಿರಾಶಾ ಜೀವನಾ ದಾಕೂನ ಆಶಾ ಕಿರಣ ದೀವನು, ಆತ್ಮ ಘಾತುಕ ವಿಚಾರಾನ ಜಣಾಂಕ ವಿಮುಖ ಕೊರನು, ಮುಕ್ತ ಕೊರಚೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಾಂತು ಧರ್ಮಾಚೆ ಭೂಮಿಕಾ ವ್ಹಡ ಜಾವನು ಆಸಾ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯ, ದ್ರೋಹಾನಾಶ ಕೊರಚೆ, ಮಾನವತಾ ನೀತಿ, ನ್ಯಾಯ, ಜ್ಞಾನ, ಭೂಖ, ತಾನಿ, ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರೀತಿ, ದೇಹ ಶುದ್ಧಿ, ಮಾನಸಿಕ ಶುದ್ಧಿ, ಸ್ವ-ಶಿಸ್ತು, ಧ್ಯಾನ, ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಆದಿಲೆಂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನಾಂಚೆ ಆದರ್ಶ ಪುರಾಯ ಲೋಕಾಂತು ಯೆವಚೆ ತಶ್ಚಿ ಕೊರಚೆ ಧರ್ಮಾಚೆ ಕಾರ್ಯ ಅಸಾಮಾನ್ಯ. ಚಡ ಜೆವಣ, ನೀದ, ಭಯ, ಸ್ತ್ರೀಸಂಗ ಹೇಂ ಮನುಷ್ಯಾಂಕ ಸಾಂಗಿಲೆ ನ್ಹಯ್. ಧರ್ಮ ನಾತಿಲೆ ಮನುಷ್ಯ ಪಶುಂಕ ಸಮಾನ. ತಶಿ ಜಾವನು ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಾಂತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜಾವನು ಆಶಿಲೊ ಮನುಷ್ಯಾನ ಧರ್ಮಾಚೆ ಅರ್ಥ ಸಮರ್ಪಾನ ಆಚರಣ ಕೊರಕಾ. ನ್ಹಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೋ ಮೈಗಾಕ ಸಮಾನ ಮ್ಹೊಣವೆತ. ಧರ್ಮ, ಕರ್ಮ ಚೊಡಣ ಗೆತಿಲೆ ಮಾನವ ಧರ್ಮ ಧರ್ಮಾಕ ಬುನ್ಯಾದ. ಅರ್ಥ-ಕಾಮಾ ಚೋಡಣ ಜಾವನು ಮೋಕ್ಷಾಕ ವಾಟ ಜಾವಕಾ. ಧರ್ಮ-ಕರ್ಮ ಮಾನವಾಂಕ ದೋನಿ ದೊಳ್ಳಾ ಮ್ಹೊಣಕೆ. ಪರಲೋಕಾ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಸುಖಾಶಯ, ಇಹಲೋಕಾಚೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಆನಿ ತಾಜ್ಯೆನ ಮೆಳಚೆ ಆನಂದ ಮಹಾನ್. ಮನುಷ್ಯಾನ ತಾಗೆಲೆ ಕುಟುಂಬ, ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತಿರ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥಾನ, ಫಲಾಪೇಕ್ಷಾ ಕರನಾಶಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಕೊರಚೆ 'ಮಾನವ ಧರ್ಮ' ಮ್ಹೊಣ ಘೆತ್ತಾ.

ಮಾನವ ಧರ್ಮಾಂತು ಸಬಾರ ಲಕ್ಷಣ ಆಸಾ. ಚರಡಾಕ ಜಲ್ಮ ದೀವನು, ಸಮಾಜಾಂತು ಪ್ರಜಾ ಕೊರಚೆ, ಪೂತು-ಸೂನ, ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾ, ಜಾಂವಯಿ, ನಾತ್ರ ಆದಿಲ್ಯಾಂಕ ಸಮಾನ ಜಾವನು ಪಳೊವಚೆ 'ಮಾತಾ ಪಿತೃ ಧರ್ಮ'. ಆವಸು ಬಾಪೂಸೂಕ ಮಾತೃ ದೇವೋಭವು, ಪಿತೃ ದೇವೋಭವ ಮ್ಹೊಣು ಸೇವಾ ಕೊರಚೆ ಮುಖ್ಯ ಜಾವನು ತಾಂಗಲೆ ಮ್ಹಾಂತಾರಪಣಾಂತು ಭಕ್ತೀನ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥಾನ ಪಳೊವಚೆ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಧರ್ಮ. ಚಾಂಗ ಕೊರನು ಶಿಕಚೆ, ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನ ಕೊರಚೆ, ಮ್ಹೊಲ್ಯಾಂಕ ಗುರುಂಕ ಮರ್ಯಾದ ದೀವಚೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಧರ್ಮ. ಅಜ್ಞಾನಾ ದಾಕೂನ ಜ್ಞಾನಾಕ ಹಾಣು ಉಜ್ವಾಡ ದೀವಚೆ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ ಪಳೊವಚೆ ಗುರುಂಗಲೆ ಧರ್ಮ. ಬಾಯಲ, ಚರಡುವ, ಆವಸು, ಬಾಪೂಸೂಕ ಪಳೊವಚೆ, ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರ ಕೊರಚೆ, ಗ್ರಹಸ್ಥ ಧರ್ಮ. ದಾಸಿ, ಮಂತ್ರಿ, ಆವಸು, ಬಾಯಲ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಭೂಂಯೆಚೆ ಮ್ಹೊಣಕೆ ಕ್ಷಮಾಗುಣ ಆಸೂನ ಯಜಮಾನಾನ ವಾಟಚೊಕನಾಶಿ ಆದರ್ಶ ಜೀವನ ಕೊರಚೆ ತಶಿ ಪಳೊವನ ಘೇವಚೆ

ಬಾಯಲೆಲೆ ಧರ್ಮ. ಸ್ತ್ರೀ ಉಭಯ ಕುಲದೀಪಿಕಾ ಮ್ಹಣತಾಲೆ. ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಘರಾಕಯ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಘರಾಕಯ ಕೀರ್ತಿ, ಉಜ್ವಾಡು ಹಾಡಚಿ ಸದ್ಗುಣ ಚೆಲಿಯಾನ ಕೊರಚೆ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜಾಂತು ಪಳೊವೆತ.

ಬಾಲ್ಯಾಂತು ಬಾಪೂಸೂನ, ಯವ್ವನಾಂತು ನವರಾನ, ಮ್ಹಾಂತರಪಣಾಂತು ಪುತ್ರಾನ ಬಾಯಲ ಮನಶಾಂಕ ರಕ್ಷಣ ಕೊರಚೆ ಧರ್ಮ. ಜಲ್ಮ ಭೂಮಿಕ ಮೊಗು ಕೊರನು, ಪೂಜನ ಕೊರನು, ತಾಜ್ಯೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ರಕ್ಷಣೆಕ ಕಾಮ ಕೊರಚೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಧರ್ಮ. ರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜ್ಯಾಚೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತಿರ ಕಾಮ ಕೊರಚೆ ರಾಯಾಲೆ, ಸರಕಾರಾಚೆ ಧರ್ಮ. ಆಮಿ ಪೂರಾಯ ಏಕ ದೇಶಾಚೆ ಭಾವಡ, ಆಮಗೇಲೆ ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆದರ್ಶ ರಕ್ಷಣ ಕೊರಕಾ, ದೂಸರ್ಯಾಂಕ ಜಾಲೆಲೆ ತಿತಲೆ ಮಜತ ದೀವಕಾ, ದೂಸರ್ಯಾಲೆ ಮಜತಾಕ ಹೇಂ ಶರೀರ ಆಸೂಚೆ ಮ್ಹಣುಣ ಕಾಮ ಕೊರಚೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಕ ಧರ್ಮ ದಕ್ಷ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಜಾವನು, ಸತ್ಯ ನಿಷ್ಠೆನ, ಉತ್ಸಾಹಾನ ಕಾಮ ಕೊರನು ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಯಜಮಾನಾ ಖಾತೀರ ಕರ್ತವ್ಯ ಕೊರಚೆ ನೌಕರ ಧರ್ಮ. ನೌಕರಾಂಗೇಲೆ ಮನಾಂಕ ದೂಕಿ ಜಾಯನಾಶಿ ತಾಂಕಾ ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸಾನ ಪಳೊವನು ಘೇವನು, ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನ ಕೊರನು, ಸತ್ಯಾಶ್ರಾಂಕ ಆನಿ ಸತ್ಕಾರ್ಯಾಕ ಮೆಳಚೆ ತಶಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೊರನು, ದೇಶ ಸೇವಾ ದೇವಾಲೆ ಸೇವಾ, ಜಣಾಲೆ ಸೇವಾ, ಜನಾರ್ಥನ ಸೇವಾ ಕೊರಚೆ ಸಚಿವ ಧರ್ಮ. ಕಾನೂನಾಂಕ ವಿರೋಧ ಕರನಾಶಿ, ಉತ್ತಾಂಕ ಚುಕನಾಶಿ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಾಕ ಅವಕಾಶ ದೀನಾಶಿ ಪ್ರಶಾಸನ ಚಲೊವಚೆ ಸಚಿವ ಧರ್ಮ.

ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಏಕಸನಾಕ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಘಟಕಾಂಕ ಋಣಿ ಜಾವನು ಆಸೂಚೆ ದಾಕೂನ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ವಾಂಟ್ಕಾ ಕರ್ತವ್ಯ ಕೊರನು, ಸೇವಾ ಕೊರನು, ಋಣ ಮುಕ್ತ ಜಾವಕಾ ಜಾಲೆಲೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಹಾಕಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಮ್ಹಣತಾಶಿ. ದಯಾ, ನ್ಯಾಯ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತಾ, ಮಾನವೀಯತಾ, ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಸಮಾಜಾಂತು ವಾಡೂನ ಆಯಲ್ಯಾರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಉಜ್ವಾಡಾ ಎತ್ತಲೆ. ಹಾಕ್ಕಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಾಚೆ ಅವಶ್ಯಕತಾ ಜಾವಕಾ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನಾ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘತನೆಕ ಸಂಬಂಧ ಆಸಾ. ಏಕ ನಾತಲ್ಯಾರಿ ಅನೇಕ ಆಸಚಾಕ ಸಾಧ್ಯನಾ. ಸಕಡಾಂಕ ಹಿತ ಜಾವಚೆ, ಸಾಮುದಾಯಕ ಭಾವನಾ ಸಿದ್ಧಿ ಕೊರಚೆ, ಕಾಲಾಕ ತಕ್ಕ, ಅವಶ್ಯಕತೆಕ ಸಮಜಾವನು ಸುಧಾರಣ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಮಾತ್ರ ಧರ್ಮ ಜೀವಂತ ಜಾವನು ವೊರಚಾಕ ಸಾಧ್ಯ ಆಸಾ.

ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತ - ನಿವಾರಣೋಪಾಯ

ಆಯಚೆ ಚರಡುವ ಮುಕಾವಯಲೆ ನಾಗರಿಕ, ಚರಡುವ ಪುಲ್ಲಾ ಕಳಯಾ ಸಮಾನ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಸಾಬಾರ ಚರಡುವ ಸಮಾಜಾಂತು ಕಿತಲೆಕಿ ಸಮಸ್ಯೆಂತು ಪೋಣು ಕಷ್ಟ ಭೋಗಚೆ ದಿಸತಾ. ಭಾರತಾಮ್ತು ದುರ್ಬಳಪಣ, ಭಿಕ್ಷಾಟನ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯಾ, ವರದಕ್ಷಿಣ ಸಮಸ್ಯಾ, ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಊಣೆ ಜಾವಚೆ ಸಮಸ್ಯಾ ಆದಿಲ್ಲೆಂ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯಾ ಆಸಾ. ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಸಮಸ್ಯಾಯ ಸಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯಾಂತು ಏಕ ಜಾವನು ಆಸಾ. ಅಲ್ಲನ ಚರಡುವಾಂಕ ಶ್ರಮಾಚೆ ಕಾಮಾಂಕ ಫಾಲಚೆ ವರಸ ಪಶಿ ವರಸ ಚಡತ ಆಸಾ. ಚವದ ವರಸ ಜಾಯನಾ ನಾತ್ತಿಲೆ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಚರಡುವಾಂಕ ಕೃಷಿ, ಗಣಿಗಾರಿಕಾ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಮ್ತು, ಘರಾಂತು ಕಾಮ ಕೊರೊವಚೆ, ಆಹಾರ ದೀನಾಶಿ ಆಸುಚೆ ಹಾಜ್ಯೇನ ಬಾಲಕಾಂಗಲೆ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೀಣ ಜಾವಚೆ, ಅಕಾಲ ಮರಣ ಜಾವಚೆ ಸಮಸ್ಯಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯಾ ಚಾತ್ತಾ.

ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರೌಢ ಕಾರ್ಮಿಕಾಂಗಲೆ ಮ್ಹಣಿಕ ನ್ಹಯ್. ತಾಂಗಲೆ ಸಮಸ್ಯಾ ವಿಶಿಷ್ಟ. ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕಾಂಕ ರಾತ್ರಿ ಫಾಲ್ಲೆ ಆಂಗಮೋಣು ಕಾಮಕೊರನು ಭೌತಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾಳಜಿ ದಾಕಯನಾಶಿ ತಾಂಕಾ ಮಾರಚೆ, ಸೊವಚೆ, ಪೋಟ್ಟಾಕ ಖಾಣ-ಜೆವಣ ಫಾಲನಾಶಿ ಆಸುಚೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣ ಕೊರಚೆ ಚಲತಾ ಆಸುಚೆ ದಿಸತಾ.

ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಕಸಲೆ ಆನಿ ಕೋಣ ಮ್ಹಣು ಆನಿಕಯ ವಿಸ್ತಾರ ಕೊರನು ಸಮಜೂಯಾ. ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಕಾಮಕೊರಚೆ ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗಿ ಜಾವನು ಆಸುಚೆ ಬಾಲಕ ಯಾ ಬಾಲಕಿ ಮ್ಹಣು ಅರ್ಥ ಯೆತ್ತಾ. ಭಾರತಾ ಸಂವಿಧಾನಾ ಪ್ರಕಾರ (14) ಚೌದಾ ವರಸಾಕಯ ಊಣೆ ಪ್ರಾಯೆಚೆ ಚರಡು ಸಂಪಾದನಾ ದೃಷ್ಟಿರಿ ಕಾಮ ಕರತಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಕ್ಕಾ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮ್ಹಣಣವೇತ. 1990 ಇಸವಿ ಅಂದಾಜಾ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತಾಂತು 36% ಪ್ರಮಾಣ ಚೌದ ವರಸ ಪ್ರಾಯೆ ಚರಡುವ ಆಶಿಲಿಂಚಿ. ತಶಿ ಜವನು ಭಾರತಾಕ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ದೇಶ ಮ್ಹಣತಾಲೆ. ತಶಿಂಚಿ ಸಗಲೆ ಪ್ರಪಂಚಾಂತು ಅಶೀ ಚಡ ಸಂಖ್ಯೆಚೆ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಭಾರತಾಂತು ದಿಕ ಪಡತಾತಿ. ಹಾಂಗಾಚೆ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಚೆ 15% ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಆಸತಿ.

ಸಬಾರ ಸಂಘಟಿತ ಆನಿ ಅಸಂಘಟಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಕಾಮ ಕರತಾತಿ. ಭಾರತಾಚೆ 'ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗಾ'ಅಂದಜಾ ಪ್ರಕಾರ 1983 ಇಸವಿಂತು 10 ದಾಕೂನು 14ವರಸ ಪ್ರಾಯೆಚೆ ಸುಮಾರ 15.70 ದಶಲಕ್ಷ ಚರಡುವ ಕಾಮಕರತಾತಿ. ತಾಂತು 14.03 ದಶಲಕ್ಷ ಚರಡುವ ಗ್ರಾಮಂತರ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಆನಿ 1.67 ಚರಡುವ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಆಸತಿ. ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಜಾವನು ಚೆಲ್ಲೆ ಚರಡುವ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಯಿ ಕಷ್ಟ ಭೋಗತಾತಿ.

ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಸಮಸ್ಯಾಕ ಸಬಾರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವರೂಪ ಆಸಾ. ಬಾಲಕಾಂಕ ಕಾಮಾಂಕ ಫಾಲಚೆ ನಿಮಿತ್ತಾನ ಉದ್ಯೋಗ ಪತಿಕ ಭಾರೀ ಲಾಭ ಮೆಳತಾ. ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಆದಾಯಾ

ಖಾತಿರ ಆವಸು ಬಾಪೂಸು ಚರಡುವಾಂಕ ಕಾಮಾಂಕ ಲಾಯತಾತಿ. ಕಾಫೀ, ಚಾ ತೋಟಾಂತು ಕಾನೂನಾಂಕ ವಿರುದ್ಧ ಚಾವನು ಚೌದಾ ವರಸಾಕಯ ಉಣೆ ಪ್ರಾಯೆ ಚರಡುವಾನ ಕಾಮ ಕೊರಚೆ ದಿಸತಾ.

ಖೀಜ, ಭೂಯಂತು ದಾಕೂನು ಕಾಡತನಾ ಸುರಂಗಾಂತು ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಕರಾನ ಕಾಮ ಕರೈತಾತಿ. ಖಾನಾವಳೀಂತು, ದುಖಾನಾಂತು, ಗ್ಯಾರೇಜಾಂತು, ಪಟಾಕಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಂತು ಆನಿ ಇತರ ಕಾರ್ಖಾನೆಂತು, ಬೀಡಿ, ಊದಬತ್ತಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಂತು ಆಶೆ ವಿವಿಧ ಜಾಗ್ಯಾಂತು ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕಾಂಕ ವಾಪರತಾತಿ. ಫಾರಾ ಕಾಮ ಕೊರಚಾಕಯ ಬಾಲಕ, ಬಾಲಕಿಯಾಂಕ ಫಾಲನು ವಿವಿಧ ರೀತೀನ ಹಿಂಸಾ ದಿತಾತಿ. ದೆಹಲಿಂತು ಸಾಟೆಹಜಾರಾಕಯ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯಾ ಚರಡುವಾನ ದಾಬಾಂತು, ಹೊಟೆಲಾಂತು, ದಿವಸಾಕ 10-20 ರುಪಯೆ ಸಾಂಬಾಳಾಕ ಕಾಮಕೊರಚೆ ದಿಸತಾ. ಪ್ರಾಸ್ತಿಕ, ಲೊಕ್ಯಾಂಡ, ಶೀಂಸೊ (bottle) ಆದಿಲಿಂ ಏಕಟಾಂಯ ಕೊರಚೆ ಬಾಲಶ್ರಮಿಕ ನಗರ, ಪುರಸಭಾವ್ಯಾಪ್ತಿಂತು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯಾನ ದಿಸತಾತಿ.

ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಶೀಸೆ (glass) ಕಾರ್ಖಾನೆಂತು ಪನ್ನಾಸ ಹಜಾರಾಕಯ ಚಡ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಆಸಾತಿ. ಮೊರಾದಾಬಾದಾಚೆ ಪಿತಳಿ ವಸ್ತು ತಯಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಂತು, ತಮಿಳನಾಡಾಚೆ ಶಿವಕಾಶಿಂತು ಉಜ್ಜಾ ಪೇಟ, ಪಟಾಕಿಂ ಕಾರ್ಖಾನೆಂತು ಪೊಟ್ಟಾ ಕರ್ಮಾಕ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಕಾಮಕರತಾತಿ. ಆಂಧ್ರಾಂತು ಪಾಟೀ (slate) ತಯಾರಿಂತು, ಜೈಪುರಾಂತು ಫಾತ್ನೊರು ನಯ ಕೊರಚೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಂತು, ಅಲಿಫರ್ ಬೀಗ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಾಂತು, ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಚೆ ರತ್ನಗಂಬಳಿ ತಯಾರಿಕೆಂತು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೇರಳ, ತಮಿಳನಾಡಾ ಫರ ಫರಾಂತು ಆನಿ ಬೀಡಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಂತು ಆಚಿಕಿಯಿ ಚರಡುವಾನ ಘೊಳಚೆ ದಿಸತಾ. ಲ್ಲಾನ ಚರಡುವಾಂಕ ಗುಲಾಮಿಕ (Bonded labour) ಫಾಲಚೆ, ವಿಕಚೆ ಆವಸು ಬಾಪುಸೂಯಿ ಆಸಾತಿ.

ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕಾ ಸಮಸ್ಯಾಚೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವರೂಪ ಕಸಲೆ ಮ್ಹೊಣು ನದರ ಫಾಲಯಾ. ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕಾ ಸಮಸ್ಯಾ ಭಯಾನಕ ಜಾವನು ಆಸೂನು ಸಬಾರ ದುಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಜಾತ್ತಾ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ ಅಸಮತೋಲನ ಜಾತ್ತಾ. ಆವಸು ಬಾಪುಸೂಲೆ, ಭಾವಂಡಾಲೆ ಮಧ್ಯೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ ಊಣೆ ಜಾತ್ತಾ. ಚರಡುವ ಆದಾಯ ಹಾಡತಾತಿ ಮ್ಹೊಣು ಕಾಮ ಕರೊವನು ತಾಂಗಲೆ ಮನಾಂಕ ದೂಕಿ ಕರತಾತಿ. ಬಾಲಕಾಂಕ ಆಶಾದಾಯಕ ಭವಿಷ್ಯ, ಆಪೇಕ್ಷಾ ನಾ ಜಾತ್ತಲೆ. ಬಾಲಶ್ರಮಾ ನಿಮಿತ ತಾಂಗಲೆ ದೈಹಿಕ ಆನಿ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆನಿ ನೈತಿಕತಾ ವಯರ ಕಠಿಣ ದುಷ್ಟಪರಿಣಾಮ ಜಾತ್ತಾ.

ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕಾಂಕ ನ್ಯಾಯ ದೀವಚಾಕ ತಾಂಗಲೆ ಶೋಷಣೆ ರಾಬೊವಚಾಕ ಬಾಲಶ್ರಮಾ ಕಾನೂನ ಸರಕಾರಾನ ಕೆಲ್ಲಾಂ. ಚರಡುವಾಂಕ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕು ದಿಲ್ಲಾ. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನಾಚೆ 24 ವಿಧಿಚೆ ಪ್ರಕಾರ ಚೌದಾವರಸಾಕಯ ಊಣೆ ಪ್ರಾಯೆಚೆ ಚರಡುವಾಂಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಂತು, ಕೈಗಾರಿಕೆಂತು, ಫರಾಂತು, ಹೊಟೆಲಾಂತು ಕಠಿಣ ಕಾಮಾಕ ಫಾಲಚೆ ಅಪರಾಧ ಜಾತ್ತಾ. ಚೌದಾ ವರಸಾಂಕಯ ಉಣ್ಯಾ ಪ್ರಾಯೆ ಚರಡುವಾಂಕ ಉಚಿತ ಆನಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಲಭ್ಯ ದೀವಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗಲಾ. ದುರ್ಬಳಪಣ, ಅನಾರೋಗ್ಯ, ಅನಕ್ಷರತಾ, ಮುಖ್ಯ ಜಾವನು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಚರಡುವಾಂಕ

ಬಾಲಶ್ರಮಿಕ ಕೊರಚಾಕ ಕಾರಣ. ಕಮಾಂಕ ವಚನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ ಭೀಕಮಾಗಚೆ, ಖಾಂಪಚೆ, ಲೂಟಮಾರ ಕೊರನು ಪೋಟ ಭೊರಚೆ, ಗಮ್ತ ಕೊರಚೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯೆತ್ತಾ ಕುಟುಂಬಚೆ ಆರ್ಥಿಕ ದುರವಸ್ಥೆನ ಘರಾ ದಾಕೂನು ಧಾವನು ವಚ್ಚೂನು ಮುಂಬಯಿ, ದೆಹಲಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ ತಸಲೆ ಮಹಾನಗರೀಕ ಪಾವನು ವಾಯಟ ಜಣಾಲೆ ಒಟ್ಟು ಪೋಣು ವಾಯಟ ವಾಟ್ಕೀನ ಸಂಪಾದನ ಕೊರಚಾಕ ಪಡತಾತಿ. ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೆಟ್ ತಾಂಡೂಚೆ, ಜುಗಾರ ಖೆಳಚೆ, ಮಧ್ಯಪಾನ ದಾಸ ಜಾವಚೆ, ಪಾನ್ ಪರಾಗ್, ಗುಟ್ಟಾ ಸೇವನ ಕೊರಚೆ, ಗಾಂಜಾ, ಅಫೀಮ ಆದಿಲ್ಲೆಂ ಅವುಲು ವಸ್ತುಂಚೆ ದಾಸ ಜಾವನು ಸಮಾಜ ಘಾತುಕ ಕಾಮ ಕೊರಚೆ ದಿಸತಾ. ದುರ್ಬಳೆ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಚರಡುವ ತಾಂಗ ತಾಂಗಲೆ ಥಾಟಮಾಟಾ ಜೀವನೆಕ ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆಕ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಜಾತ್ವಾತಿ. ಚರಡುವಾಂಕ ಅಪಹರಣ (kidnap)ಕೊರನು ಗಿರೇಸ್ತಾಂಕ, ಉದ್ಯಮಪತಿಂಕ ವಿಕಚೆ ಸಮಾಜ ದ್ರೋಹಿ ಶಕ್ತಿನ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಚಡತಾತಿ. ಘರಾ ದುಸ್ಥಿತಿನ, ಶಿಕಚೆ ಆಕಾಂಕ್ಷಾನಾಸಿ ಶಿಕತನಾ ಕಾಮಾಕ ವಚ್ಚೂನು ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನ ಕೊರನು ದುಡ್ಡಾ ರುಚಿ ಲಾಗುನಯ ಕಾಮಾಕ ಮೆಳತಾತಿ.

ಬಾಲಶ್ರಮಿಕಾಂಕ ಬಾಲಶ್ರಮಾ ದಾಕೂನು ಕಶಿ ಮುಕ್ತಿ ಕೊರಚೆ? ತಾಂಗಲೆ ಸಮಸ್ಯಾ ಕಶಿ ನಿವಾರಣ ಕೊರಚೆ ಹೇಂ ವಿಷಯ ಆಮಿ ಆಲೋಚನ ಕೊರಕಾ. ಸಂವಿಧಾನಾಚೆ 24 ವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರ ಚೌದ ವರಸಾಕಯ ಲ್ಲಾನ ಚರಡುವಾಂಕ ಖಂಚೆಯಿ ಕಾರ್ಖನೆ ಯಾ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಘಟಕಾಂತು ಕಾಮಕ ನೆಮಣುಕ ಕೊರಚಾಕ ನಜ್ಜ. ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ಸೂತ್ರಾ ಪ್ರಕಾರ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಹಿತ ಸಂರಕ್ಷಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರಕ ಆಸಾ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಾರಾಭಾರಾ ವೇಳಾರಿ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕಾಂಗಲೆ ಹಿತಸಾಧನೆಕ ಥೊಡೆ ಶಾಸನ ಕೆಲ್ಲಾಂ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಪೂರ್ಣ ಅನುಷ್ಠಾನ ಜಾಯನಿ. 1881 ಕಾನೂನಾ ಪ್ರಕಾರ ಸಾತ ವರಸಾಕಯ ಲ್ಲಾನ ಚರಡುವಾಂಕ ಕಾಮಾಂಕ ಫಾಲಚೆ ಅಪರಾಧ. 14 ವರಸಾಕಯ ಉಣೆ ಪ್ರಾಯೆ ಚಾಂಕ ಜಹಾಜ ಬಂದರಾಂತು ಕಾಮಾಂಕ ಫಾಲಚೆ ಅಪರಾಧ ಜಾತ್ವಾ ಭಾರತಾಂತು ಕಾರ್ಖಾನೆ, ತೋಟ, ಗಣಿ ಆದಿಲ್ಲೆಂ ಕಾಯದಾ ಹಾಡೂನ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕಾಂಕ ಮುಕ್ತಿದೀವನು ರಕ್ಷಣ, ಶಿಕ್ಷಣ ದೀವಚೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಜಾಲ್ಲಾ. ಬಾಲಶ್ರಮ ನಿಷೇಧಾಕ 1986 ಇಸವಿಂತು ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಕಾಮಾಚೆ ನಿಷೇಧ ಆನಿ ನಿಯಂತ್ರಣಾಚೆ ಕಾಯದೊ ಜ್ಯಾರಿ ಹಾಳ್ಳಾ. ಚರಡುವಾಂಕ ಕನಿಷ್ಠ ಅವಶ್ಯಕತಾ ಕಸಲೆ ದೀವಕಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ವಿಷಯ ಸಾಂಗಲಾ. ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ರಾಜ್ಯಾಂತು ವೆಗ ವೆಗಲೆ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ನಿಷೇಧ ಕಾಯದೊ ಜ್ಯಾರಿ ಆಸಾ.

ಚರಡುವಾಂಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಂತು ದಾಕೂನು ಮುಕ್ತಿ ದೀವಚಾಕ 1993 ಇಸವಿಂತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾಪನ ಕೆಲ್ಲಾಂ. ಹಾಚೆ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರ ಪಂದ್ರ ಹಜಾರ ಚರಡುವಾಂಕ ಶಾಲೆಂತು ಫಾಲನು ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೆಲ್ಲಾಂ. ತಾಂಗಲೆ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂಕ ಪರಿಹಾರ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿಲ್ಲಾ. ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಪುನರ್ವಸತೀಕರಣ ಕಲ್ಯಾಣ ಸ್ಥಾಪನ ಕೊರಚಾಕ ಸರ್ವೋನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಲಯಾನ ಆಜ್ಞಾ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಂತುಲೆ ಬಾಲಶ್ರಮಿಕಾಂಕ ತಕ್ಷಣ ವಿಮೋಚನ ಕೊರಕಾ ಮ್ಹಣು ನಿರ್ದೇಶನ ದಿಲ್ಲೆಂ. ತೇಂ ಉಲ್ಲಂಘನಾ ಕೆಲೆಲೆ ಉದ್ಯೋಗಪತಿನ ಪ್ರತಿ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕಾಂಕ 2000/ - ರುಪಯೊ ಚುಕನಾಶಿ ದೀವಕಾ, ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕಾಲೆ ಶಿಕ್ಷಣಾಕ ವಾವೊರಕಾ ಮ್ಹಣು

ಆದೇಶ ದಿಲ್ಲೆಂ. ಅಪಾಯನಾಶಿಲೆ ಉದ್ಯೋಗಾಂತು ಗರಿಷ್ಟ ಸ ಗಂಟ್ಯಾ ಕಾಮ ಕೊರನು ದೀವಕಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ಆದೇಶ ಆಸಾ. ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕಾಂಗಲೆ ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಆನಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಾಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತಾ ದಿಲ್ಲಾ. ತಾಂಕಾ ಸಂಡಾಸ (Toilet), ಖಾನಾವಳಿ, ವಾಚನಾಲಯ ಮನೋರಂಜನಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೊರನು ಕನಿಷ್ಟ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ದೀವಚಾಕ ಕಾನೂನ ಕ್ರಮ ಹಾಡಚಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಜಾಲ್ಲಾ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಸರಕಾರಾನ ಹಾಳೆಲೆ ಯೋಜನಾ, ಸಮಸ್ಯಾಕ ಪೂರ್ಣ ಪರಿಹಾರ ಜಾಯನಿ. ಜಾಯತಿತಲೆ ಉದ್ಯಮಾಂತು ಕಾನೂನ ಪಾಲಕ ಆನಿ ಉದ್ಯೋಗಪತಿನ ಪರಸ್ಪರ ಶಾಮೀಲ ಜಾವನು ಶೋಷಣ ಕೊರಚೆ ದಿಸತಾ.

ಚರಡೂಂವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರಾಚೆ. ತಾಂಕಾ ಕಷ್ಟಾಚೆ ಕಾಮಾಂಕ ಘಾಲಚೆ ದಾಕೂನು ತಾಂಗಲೆ ಆರೋಗ್ಯ ವಾಯಟ ಜಾತ್ತಾ. ಜೀವಾಕ, ಮನಾಂಕ ಅಪಾಯ ಯೆತ್ತಾ ಆನಿ ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜಾಕ ದುಸ್ಥಿತಿ ಯೆತ್ತಾ. ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಸರಕಾರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಶಿಕೆ ಸಮಾಜಾ ಜಣಾನಯ ಜಾಗೃತ ಜಾವನು ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತ ನಿರ್ಮೂಲನಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೊರಕಾ. ಹರೇಕ (every) ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಾನ, ಶಾಳೆ ಕಾಲೇಜಾ ಶಿಕ್ಷಕಾನಿ ತಾಂಗ ತಾಂಗಲೆ ಘರಾಂತು ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕಾಂಕ ನೆಮಣೂಕ ಕರನಿ ಮ್ಹಣ್ಣು ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣ ಕೊರಕಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರಾನ ಠರಯಲಾ. ನಂವೆ ನಂವೆ ಶಾಸನ ಹಾಡಚಾಕಯ ಸಾಧ್ಯ ಆಶಿಲೆ ಶಾಸನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಕ ಜಾವನು ಜ್ಯಾರಿ ಹಾಡಚೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನ ಉಲ್ಲಂಘನ ಕೆಲೆಲ್ಯಾಂಕ ಶಿಕ್ಷಾ ದೀವಚೆ ಅವಶ್ಯಕತಾ ಆಸಾ. ಬಾಲ ಶ್ರಮಿಕಾಂಗಲೆ ನೋಂದ ಪುಸ್ತಕ (Register) ದವರುನು ತಾಂಗಲೆ ಪ್ರಾಯ, ಹಾಜರಾತಿ, ಸಾಂಬೊಳು, ಕಾಮಾ ವೇಳು ಆದಿಲೆಂ ದಾಖಲಾ ದವರಕಾ. ಬಾಲಕಾಂಗಲೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧನೆಕ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಘಟನಾ (WHO), ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ತುರ್ತು ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿ (UNICEF), ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಕ್ಕೂಟ (IUCW) ಸಂಘಟನಾ ಕಾರ್ಯ ಕರತಾತಿ. ತಾಂಗಲೆ ವಾಂಗಡಾ ಮೇಳೂನು ತಾಂಗಲೆ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ಘೇವನು ಬಾಲಕಾಂಗಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣ ಕೊರಚಾಕ ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರತಾ. ಬಾಲಕಾನಿ ತಾಂಕಾ ಶೋಷಣ ಜಾಲ್ಯಾರಿ 1098 ನಂಬರಾಕ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊರನು ತಾಂಗಲೆ ಸಮಸ್ಯಾ ಸಾಂಗಲ್ಯಾರಿ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿ ತಾಂಗಲೆ ಸಮಸ್ಯೆಕ ಸ್ವಂದನಾ ಕೊರಚೆ ಅನುಕೂಲತಾ ಆಸಾ.

ಅಂತಿಮ ಜಾವನು ಸಾಂಗಚೆ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಚರಡೂಂವ ದೇವಾಲೆ ಸಮಾನ. ತಾನ್ನಿ ದೇಶಾ ಸಂಪತ್ತು, ತಾನ್ನಿ ಆಮಗಲೆ ಮುಕಾವಯಲೆ ಜನತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ಉತರಾಕ ಮೂಲ ಮೆಳಚಾಕ ಸಮಾಜಾ ಜಣಾನ, ಸರಕಾರಾನ ಕಾಳಜಿ ಘೇವಕಾ. ಶಿಕ್ಷಕ ವರ್ಗಾನ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕಾನ, ಮಹಿಳಾ ಆನಿ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆನ, ತರ್ನಾಟ್ಯಾನ, ಆವಸು ಬಾಪ್ಲೂನ ಚಡ ಜಾಗೃತ ಜಾವನು ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಮಸ್ಯಾ ನಿವಾರಣೆಕ ಕೂರ್ತು ಬಿಗದೂನು ಸಕ್ಕಡ ಬಾಲಕಾನಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾವನು, ಸುಖಾನ, ಸಂತೋಷಾನ, ಆರೋಗ್ಯಾನ ಆಸಚೆ ತಶ್ಚಿ ಆಮಿ ಆಶಯ ಕೊರಯಾ.

ವೈಶಾಖಾ ರಜೆಚೆ ಸದುಪಯೋಗ ಕೊರಚಿ

ಶಾಲೆ ಚರಡುವಾಂಕ ಎಪ್ರಿಲ್, ಮೇ ಮೈನ್ಯಾಂತು ರಜಾ ಆಯಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಭಾರೀ ಖುಷಿ. ಜಾಲ್ಯಾರ ತಾಂಗಲೆ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂಕ ದಿಸತಾ, 'ಚರಡುವಾಂಕ ರಜಾ ಇತ್ಯಾಕ ಪುಣಿ ಮೆಳ್ಳೆ ಕೀಬಾ, ತಾಂಗಲೆ ಗೌಚಿ ಗಲಾಟೊ ಕಾಡಚೆ ಕಶಿಕಿ' ಮ್ಹೊಣು ದಿಸತಾ. ತಶಿ ಜಾವನು ವೈಶಾಖಾ ರಜೆಚೆ ಸದುಪಯೋಗ ಕೊರಚಿ ಕಶಿ ಮ್ಹೊಣು ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಆವಸು, ಬಾಪೂಸು, ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾನ, ಶಿಕ್ಷಕಾನಿಂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆನಿ ಚರಡುಂವಾಲಾಗಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಕೊರನು ಪೂರ್ವ ಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಗಲೆ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಜಾವಚಾಂತು ಸಂದೇಹನಾ. ರಜಾ ಚರಡುವಾಂಕ ಮಜಾ ಜಾವನ ಸಜಾ (ಶಿಕ್ಷಾ) ಜಾವಚಾಕ ನಜ್ಜ.

ಘರ ಚರಡಾಲೆ ಪ್ರಥಮ ಪಾಠ ಶಾಲಾ, ಜಲ್ಮಾ ದಿಲ್ಲೆಲಿ ಆವಸು ಪ್ರಥಮ ಗುರು ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ಕವಿ ವಾಣಿ ಆಸಾ. ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಚರಡಾಕ ಆರಂಭಾಚೆ ಶಾಲೆ ಘರ ಆನಿ ಆವಸು ಆರಂಭಾಚೆ ಗುರು. ಘರಾಂತು ಆವಸೂನ ಬಾಪೂನ ಚರಡುವಾಂಕ ರಜಾ ಸಜಾ ಜಾಯನಾಶಿ ರಜಾ ಚಾಂಗ ರೀತೀನ ಕಶಿ ಕಾಡಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಯೋಜನ ಕೊರಕಾ. ಥೊಡೆ ವರಸ ಫೂಡೆ ಜಲ್ಯಾರ ರಜೆಂತು ಚರಡುಂವ ತಾಂಗಲೆ ಅಮ್ಮಾಮಾಲೆ, ಅಜ್ಜಾಲೆ, ಪಾಚ್ಚಿ, ಬಾಪಾಲೆ ಘರಾಂತು ಆಶೆಂ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಿಕಾಲೆ ಘರಾ ವಚ್ಚೂನು ಮಜಾ ಕರತಾಲಿಂಚಿ. ನಗರ, ಪಟ್ಟಣಾಂತು ಆಶಿಲ್ಯಾಂಕ ಗಾಂವಾಂಕ (ಹಳ್ಳಿ) ವಚ್ಚೆ, ಥಂಯ ಭೊಂವಚೆ, ಆಂಬೊ, ಕಾಜು, ಪೂಣಸು, ಜಾಂಬುಳ ಆದಿಲೆಂ ಖಾವಚೆ, ವನಾಂತು, ಗಾದ್ಯಾಂತು ಭೊಂವಚೆ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಭಾರೀ ಮಜಾ ಆಶಿಲೆ. ಜಲ್ಯಾರ ಅತ್ತ ಸ್ಪರ್ಧಾಯುಗ, ದೂರದರ್ಶನ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಮೊಬೈಲ್ ಚಲನಚಿತ್ರ ವೀಕ್ಷಣ ಆದಿಲ್ಯಾನ ಚರಡುವಾಂಕ ಗಾಂವು ಇಷ್ಟ ಜಾಯನಾ. ತಾನ್ನಿ ಥಂಯ ವಚೊನ ರಾಬಚಾಕ ಇಚ್ಚಾ ಕರನಾತಿ. ತಶಿ ಜಾವನು ತಾನ್ನಿ ಆಶಿಲೆ ವಾತಾವರಣಾಂತು ವೈಶಾಖಾ ರಜೆಚೆ ಸದುಪಯೋಗ ಕಶಿ ಕೊರಕಾ, ಖಿಂಚೆ ತರಬೇತಿ ದೀವಕಾ ಮ್ಹೊಣು ತಾಂಗಲೆ ಅಭಿರುಚಿ ಪಳೊವನು ಯೋಜನಾ ಕೊರಕಾ.

ಹರವಕ ಚರಡಾಲಾಗಿ ತಾಗೇಲೇ ಬುದ್ಧಂತಕಾಯ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಪ್ರತಿಭಾ ಆಸಾ ದಾಕೂನ ನವೇ ನವೇ ವಿಚಾರ ಶಿಕ್ಷಾಕ ಕುತೂಹಲ ಆಸತಾ ಆನಿ ನವೇ ನವೇ ಯೋಜನಾಂಕ ಉತ್ಸುಕ ಜಾತ್ಯಾ. ಆತಾಂಚೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ, ಪರೀಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿಂತು ಚರಡುವಾಂಕ ಯೋಜನಾ (Project work) ಕೊರಚಾ ಆಸತಾ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಉಪಯುಕ್ತ ಉತ್ಪಾದನಾ (SUPW) ತಯಾರಿ ಕೊರಚೆ, ಮೌಖಿಕ ಉತರ (oral) ದೀವಚೆ, ಪ್ರತಿಭಾ ಕಾರಂಜಿ, ವಿವಿಧ ಸ್ಪರ್ಧಾ, ರಸಪ್ರಶ್ನೆ (quiz), ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತು ಭಾಗಿ ಜಾವ್ಚಾ ಜಾತ್ಯಾ. ತಶೆಂ ಜಾವುನು ಚರಡುವಾನ ರಜೆಂತು ವೇಳ ವಾಯಟ ಕರನಾಶಿ ವಿವಿಧ ಕುಶಲತಾಯೆಂತು ಮಗ್ನ ಜಾಲ್ಯಾರ ತಾಂಗಲೆ ಶಿಕ್ಷಣಾಕ ಆನಿ ಮುಖಾವಯಲೆ ಜೀವನಾಂಕಯ ಲಾಭ ಜಾತಲೆ. ವೈಶಾಖಾ ರಜೆ ಸದುಪಯೋಗಾಕ ಸಾಬಾರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರ ಆಸತಿ. ತೇಂ ಕಸಲೆ ಮ್ಹೊಣು ಪಳೊವಯಾ.

ಚರಡುವಾಂಕ ಚಿತ್ರ ಪಳೊವಚೆ, ಸೊಡವಾಚೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ ಪ್ರಾಣು. ತಶಿ ಜಾವನು ತಾಂಕಾ ವಿವಿಧ, ಚಿತ್ರ ರಚನೆಕ, ಬಣ್ಣ ಫಾಲಚಾಕ ಅವಕಾಶ ಕೊರಕಾ. ತಾಂಕಾ ಜಾಯಿ ಜಾಲೆಲೆ ಪುಸ್ತಕ, ಪೆನ್ನಿಲ್, ಬಣ್ಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಹಾಣು ದೀವನು ಉತ್ತೇಜನ ದೀವಕಾ. ತಾಂಗೆಲೆ ಗಾಂವಾಂತು ಕಲಾಶಾಲೆ ಅಸಲ್ಯಾರಿ ಥಂಯ ಪ್ರವೇಶ ಕೊರೊವಕಾ.

ವಿವಿಧ ರಂಗೋಲಿ ಸೊಡವಾಚೆ, ಬಣ್ಣ ಫಾಲಚೆ, ಪುಲ್ಲಾಚೆ, ತರಕಾರಿಚೆ ರಂಗೋಲಿ ಫಾಲಾಚಾಕ ಶಿಕಚೆ. ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರ, ವಿವಿಧ ದೃಶ್ಯ, ಪ್ರಕೃತಿ ದೃಶ್ಯ, ಕೊರನು ರಚ್ಯಾಕ ಆಂಟಸೂನ ಘರಾಂತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೊರಚೆ, ಶುಭಾಶಯ ಪತ್ರ ಕೊರಚೆ, ಕಾಗದಾನ ಗಾಳಿಪಾಟು, ಆಕಾಶ ದೀಪ, ಪುಲ್ಲಾ ಮಾಳಾ, ಅಲಂಕಾರ ವಸ್ತು ಕೊರಚೆ ಶಿಕೊವಚೆ ದಾಕೂನ ವೇಳಾ ಸದುಪಯೋಗ ಜಾತ್ತಾ. ವಿವಿಧ ದೈನಿಕ, ವಾರಪತ್ರಿಕಾ ವಾಚ್ಚೂನು ತಾಂತೂಲೆ ಅಗತ್ಯ ಮ್ಹಣ್ಣು ದಿಸಿಲೆ ಚಿತ್ರ ಕಾತರನು ಸಂಗ್ರಹ ಕೊರಚೆ, ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರ, ಹಾಸ್ಯಾ ಲೇಖನ, ವಿನೋದ, ಗ್ಯಾದಿ, ಹಮ್ಮಣೆ ಆದಿಲೆಂ ವಾಚೂನು ಸಂಗ್ರಹ ಕೊರಚೆ. ಶಿವಣೆ ಕ್ಲಾಸಾಕ ವಚ್ಚೆ, ಬೇಲಿ ಕೊರಚಾಕ ಶಿಕಚೆ, ಮಣಿಯೆಚೆ ಉಲ್ಲನಾಚೆ ಬೊಂಬೆ ತಯಾರ ಕೊರಚೆ, ಗ್ಲಾಸ ಪೇಯಿಂಟಿಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಶಿಕೂನು ರಚೆ ಸದುಪಯೋಗ ಕೊರವೆತ.

ಪ್ರತಿಭಾ ಕಾರಂಜಿಂತು ಮಾತ್ಯೇನಿ, ಮಾದರಿ ಕೊರಚೆ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಆಸಾ. ತಶಿ ಜಾವನು ಮೆಣ ಮಾತ್ರಿ ಹಾಣು ಶುದ್ಧ ಕೊರನು ಉದಾಕ ಫಾಲನು ಕಾಲೊವನು ವಿವಿಧ ಮೂರ್ತಿ, ವಸ್ತು ರಚನ ಕೊರವೇತ. ಮದರಂಗಿ ಕೋನ ತಯಾರ ಕೊರನು ವಿವಿಧ ನಮೂನೆಚೆ ನಕಸೊ ಹಾತ್ತಾರಿ, ಪಾಯ್ಕಾರಿ ಕೊರವೆತ, ಮುಖಾರಸೂನು ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆಯೆ ಕೊರವೇತ. ಘರಾ ಎದರಾಕ ಆನಿ ಮಾಕಶಿ ವಿಧವಿಧಾಚೆ ಪೂಲಾರ್ಯಾಡ, ಕ್ಲೊಟನ್, ತರಕಾರಿ, ವಕಾದಾ ರ್ಯಾಡ ವೊವಚೆ ಆನಿ ತಾಕ್ಯಾ ಉದಾಕ ಫಾಲಚೆ, ಲ್ಲಾನ ಲ್ಲಾನ ಕಾಣಿಯೊ, ಕವನ, ಚುಟುಕು, ಹುಮ್ಮಣ ರಚನಾ ಕೊರಚೆ, ಗ್ಯಾದಿ ಸಂಗ್ರಹ ಕೊರಚೆ, ಅಸಲೆ ಹವ್ಯಾಸಾನ ಜ್ಞಾನ ವಾಡತಾ. ಸಗಲೊ ದಿವಸು ದೂರದರ್ಶನ ಪಳೊವಚೆ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಖೇಳು ಖೇಳಚೆ, ಮೊಬ್ಯಾಲಾರಿ ಉಲವನು ಬಸಚೆ ಶರೀರಾಕ ಮನಾಂಕ ಚಾಂಗ ನ್ಹಯ್. ಮ್ಹಾಲ್ಗಡಾಂಗೆಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾರಿ ಥೊಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಳೊವೆತ. ದೂರದರ್ಶನ, ರೆಡಿಯೋರಿ ಪ್ರಸಾರ ಜಾವಚೆ ಸುದ್ದಿಚೆ ಮುಖ್ಯಾಂಶ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ (quiz) ಆದಿಲೆಂ ಬರೊವನು ದವರಲ್ಯಾರ ಜ್ಞಾನ ವಾಡತಾ ಆನಿ ರಚೆಚೆ ಸಮಯಾಚೆ ಸದುಪಯೋಗು ಜಾತ್ತಾ.

ತಳೆ, ನ್ಹಂಯಂತು ಉಪೊಂವಾಚಾಕ ಶಿಕಚೆ, ಸೈಕಲ ಸೊಡಚಾಕ ಶಿಕಚೆ, ಕರಾಟೆ, ಯೋಗಾಸನಾ ತರಬೇತಿ ಘೇವಚೆ ವೈಶಾಖಾ ರಚೆರಿ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಚಾಂಗ. ಹೇಂ ಪೂರಾಯ ಮುಖಾವಯಲೆ ಜೀವನಾಂಕಯ ಫಾಯದೊ ಜಾತ್ತಲೆಂ. ಘರಾಂತು ಕ್ಯಾರಮ್, ಚೆಸ್, ಲೂಡಾ, ಟ್ರೇಡ್, ಶಬ್ದ ಭಂಡಾರಾ ಖೇಳು ಖೇಳ್ವೇತ. ಗಜಗ್ಯಾ ಖೇಳು, ಗುರಪಾಳ್ಕಾ ಖೇಳು ಅತ ಕಾಲಾಂತು ಉಣೆ ಜಾಲ್ಲಾ. ಬ್ಯಾಡ್‌ಮಿಂಟನ್, ಟೆನ್ನಿಸ್, ತ್ರೋಬಾಲ್, ಫುಟಬಾಲ್, ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆದಿಲ್ಲೆಂ ಭಾಯರ ಮೈದನಾರಿ ಖೆಳ್ಕಾರಿ ದೇಹಾಕ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮೇಳನು ಸುದೃಢ ಜಾತ್ತಾ. ರಚೆ ದಿವಸಾಂತು ಹೇಂ ಪುರಾಯ ಖೇಳ ಶಿಕೊವಚಾಕ ಕೊರಚೆ ಆಸಾತಿ. ಖೆಳಾ ಶಿಬಿರ ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜಾಂತುಯಿ ಶುಲ್ಕ ಘೇವನು ಶಿಕೊವಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಆಸಾ.

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ, ಲಘು ಸಂಗೀತ, ಭಾವಗೀತೆ, ಭಜನ ಶಿಕಚೆ ವಿವಿಧ ಜಾನಪದ ಗೀತಿ, ಚಲನ ಚಿತ್ರ ಗೀತೆ ಶಿಕಚೆ ತರಗತಿ ಆಸಾ. ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ, ಚಲನಚಿತ್ರ ನೃತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿನ ಶಾರೀರಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ದೃಢತಾ ಯೆತ್ತಾ. ಚರಡುವಾಂಕ ಹಾಜ್ಯೇನ ಉಲ್ಲಾಸು ಯೇತ್ತಾ. ನಗರ ಆನಿ ಪಟ್ಟಣಾಂತು ತಸಲೆ ತರಬೇತಿ ದೀವಚೆ ಸಂಸ್ಥಾ ಅಳಂಬೊಶಿ ಕಿರಲೆಲ್ಯಾ. ಚರಡುವಾಂಕ ಪಿಕನಿಕಾಕ ವ್ವರಚೆ, ದೇಶಾಚೆ ಇತರ ಭಾಗಾಕ ಪ್ರವಾಸ ಕೊರಚೆ, ಕುಲದೇವಳಾ ವ್ವೆಲ್ಯಾರಿ ವಿವಿಧ ಪರಿಸರಾಚೆ ವಿಷಯ ಕಳನು ಜ್ಞಾನ ವಾಡತಾ. ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ಭಾಸ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮಾಚೆ ಜಣಾಲೆ ಪರಿಚಯ ಜಾತ್ತಾ. ಕುಟುಂಬಾ ಸಾಂದೆನ ಏಕಟ ಜಾವನು ವಚ್ಚೆ ನಿಮಿತ ಪರಸ್ಪರ ಮೋಗು, ಸಂಬಂಧ ಭದ್ರ ಜಾತಲೆ. ಥೊಡೆ ಗಾಂವಾಂತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಆಸಾ. ತಾಜ್ಯೆ ಸದಸ್ಯ ಜಾವನು ಚಾಂಗ ಪುಸ್ತಕ, ದೈನಿಕ, ವಾರಪತ್ರಿಕಾ, ಮೈನಾಳೆ ಆದಿಲೆಂ ವಾಚೊನು ಜ್ಞಾನ, ಭಾಸ, ವಾಡೊವೇತ. ವಾಚೊಚೆ ಹವ್ಯಾಸ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ವೇಳಾ ಸದುಪಯೋಗ ಜಾತಾ ಆನಿ ಉಬಗಣ ಜಾಯನಾ.

ಅತ್ತ ಥೊಡೆ ವರಸ ದಾಕೂನ ನಗರ ಪ್ರದೇಶ, ಪಟ್ಟಣಂತು ಕಿತ್ತೆಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥಾ, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥಾ ಚೆತ್ತಾ ಚಿಗುರ, ಅಂಕುರ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ಶಿಬಿರ, ಅಶಿ ಸಬಾರ ಚೈತ್ರ, ವೈಶಾಖಾಚೆ ಶಿಬಿರ ಚಲಾಯಿತಾಂತಿ. ಹಾಂತು ಧರ್ಮಾಕ ಶಿಕೊವಚೆಯಿ ಆಸಾ. ಶುಲ್ಕ ಘೇವನು ಶಿಕೊವಚೆ ಶಿಬಿರಯ ಆಸಾ. ಅಸಲೆ ಶಿಬಿರಾಂತು ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಾ ಖಾತಿರ ಖೇಳು, ವಿನೋದ, ಚರ್ಚಾಕೂಟ, ಮುಖವಟೊ ತಯಾರ ಕೊರಚೆ, ಸಂಗೀತ, ಚಿತ್ರಕಲಾ, ಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶನಾಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕರತಾಂತಿ. ಅಸಲೆ ಶಿಬಿರಾಂತು ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ವರ್ಗಾಚೆ, ಧರ್ಮಾಚೆ, ಭಾಷೆಚೆ, ಜಾತಿಚೆ ಚರಡುವ ಮೇಳನು ರಾಬಚಾಕ ಶಿಕತಾಂತಿ. ಥೊಡೆ ಶಿಬಿರಾಂತು ಚರಡುವ ಸಕಾಳಿ ದಾಕೂನ ಸಾಂಜೆ ಮಾತ್ರ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಕಡೆನ ಸಾತ-ಆಟ ದಿವಸು ಶಿಬಿರಾ ಸ್ಥಳಾಂತು ಆಸುಕಾ ಪಡತಾ. ಶಿಬಿರಾನ ಚರಡುವಾಂಕ ಮುಖೇಲಪಣ ತರಬೇತಿ, ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ, ಉಲ್ಲಾಸು, ದೈಹಿಕ ಆನಿ ಮಾನಸಿಕ ದೃಢತಾ ಮೆಳತಾ. ಆತಾಮ್ ದುಡುವಾ ಖಾತೀರಿಚಿ ಶಿಬಿರ ಕೊರಚೆ ದಿಸತಾ. ಆಟ ಧಾ ದಿವಸಾಂತು ಚರಡುವಾಂಕ ಕಸಲೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೇಳನಾ ಮ್ಹೊಣು ಅಭಿಪ್ರಾಯಯ ಆಸಾ. ವೇದ ಪಾಠ ಶಿಬಿರ, ದೇವಾಚಿ ಸ್ತೋತ್ರ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಪುರಾಣ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗಚೆ, ಭಜನ, ಓವಿಯೊ, ಹುಮಿಣಿಯೊ ಶಿಕೊವಚೆ ಶಿಬಿರಯ ಆಸಾ. ತಾಂತು ಆಸಕ್ತಿ ಆಸುಚೆ ಚರಡುವಾಂಕ ಥಂಯ ಪೆಟೊವೆತ.

“An idle mind is devil’s workshop” ಮ್ಹೊಣು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಆದ್ಗತೊ ಆಸಾ. ತಶಿ ಜಾವನು ರಜೆಂತು ಚರಡುವಾಂಕ ಕಸಲೆಯಿ ಕಾಮ, ಹವ್ಯಾಸನಾಶಿ ಬಸೋವಚಾಕ ನಜ್ಜ. ಚೆಲ್ಲಿ, ಚೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹೊಣು ಭೇದ ಕರನಾಶಿ ಘರಾ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕೊರಚೆ, ಆಯದನ ಧೂವಚೆ, ಆಮಗಾಲೆ ಉಂಬೋಳನು ಸುಕತ ಘಾಲಚೆ, ಇಸ್ತೀ ಮಾರುಕ ಶಿಕೊವಕಾ. ಸಾಂಜವಳಾ ಖೇಳನು ಯೆತ್ತರಿ ಹಾತ ಪಾಯ ಧೂವನು ಜಾತ್ತರಿ ದೇವಾಲಾಗಿ ದೀವೊ ಲಾವನು ದೇವಾಲೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಪದಣ ಕೊರಚಾಕ ಶಿಕೊವಕಾ, ತೆದನಾ ಮಾನಸಿಕ ದೃಢತಾ, ಏಕಾಗ್ರತಾ ಮೆಳತಾ, ಮುಖಾರಸೂನ ತಾಂಗಲೆ ಶಿಕವಣೆಂತು ಲಾಭ ಜಾತ್ತಾ.

ಅತ್ತ ಕಾಲಾಂತು ‘ಕಂಪ್ಯೂಟರ್’ ಶಿಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತಾ ಆಸ ದಾಕೂನ ಚರಡುವಾಂಕ

ರಜಿಂತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ ಶಿಕ್ಷಣಾಕ ಫಾಲಚಿ ಅವಶ್ಯಕತಾ ಆಸಾ. ಸೈಬರ್ ಸಂಟರಾಕ ವಚ್ಚೂನು ವಿವಿಧ ಕಂಪ್ಯೂಟರ ಖೇಳು ಖೇಳವೇತ. ಜಲ್ಯಾರಿ ತಾಚ್ಚೇಚಿ ಚಟ ಲಾಗನಾಶಿ, ದುಡ್ಡು ವಾಯಟ ಕರನಾಶಿ ಪಳೊವಕಾ. ಚರಡುವ ಥಂಯ ಕಸಲೆ ಕರತಾತಿ ಮ್ಹೊಣು ಪಳೊವಚಿ ಮ್ಹೂಲ್ಲಡಾಂಗಲೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಜಾವನು ಆಸಾ. ಇಂಟರನೆಟ್ಚಾರಿ ದಿನ ಪತ್ರಿಕಾ ವಾಚ್ಚೊವೇತ. ದೂಸರೆ ದೂಸರೆ ವಿಷಯ ಪಳೊವನು ಜ್ಞಾನ ವೃದ್ಧಿ ಕೊರವೆತ. ಚರಡುವಾಂಕ ಖಿಂಚಿಯಿ ಚಟುವಟಿಕಾ, ಶಿಬಿರಾಕ ಧಾಳ್ಕಾರ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಸಮಯಾಂತು ವಚ್ಚೂನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವೇಳಾಂತು ಫರಾ ಯೆವಚಿ ಸೂಚನಾ ದೀವಕಾ. ತಾನ್ನಿ ಥಂಯ್ ಕಸಲೆ ಕೆಲ್ಲೆ, ಶಿಕಲಿಂಚಿ ಮ್ಹೊಣು ಪಳೊವಕಾ. ತಾಂಗಲೆ ಅನುಭವ ಆಯಕೂನು ತಾಂಕಾ ಸಲಹಾ ಸೂಚನಾ ದೀವಚಿ, ತಾಂಗಲೆ ಕಾಮಾಂಕ ಪ್ರಶಂಸಾ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಕಾಯ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಯೆತ್ತಾ ಆನಿ ಚಡ ಚಡ ವಿಷಯ ಸಮಜೂನ ಘೇವಚಾಕ ಉಮೇದಿ ಯೆತ್ತಾ.

ಅಶೆಂ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಗಲೆ, ಮ್ಹೂಲ್ಲಡಾಂಗಲೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾನ ಚರಡುವಾನ ವೈಶಾಖಾ ರಜಿಚಿ ಸದುಪಯೋಗ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಚರಡುವಾಂಕ ರಜಾ ಮಜಾ ಜಾತ್ತಾ. ಶಿಕ್ಷಾ ಜಾಯನಾ. ರಜಿ ನಂತರ್ ಚರಡುವ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಾನ, ಉಮೇದಿನ ಶಾಲೆಕ, ಕಾಲೇಜಾಕ ವಚ್ಚೆ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ. ಹೇಂ ಚಟುವಟಿಕಾ ಕೇವಲ ವೈಶಾಖಾ ರಜಿ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ದೂಸರೆ ರಜಿ ದಿವಸಾಂತುಯ ನಿರಂತರ್ ಆಸುಕಾ. ತೆದನಾ ತಾನ್ನಿ ಶಿಕಲೆ ವಿಸರನಾ. ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಜಾವಚಾಕ ಆನಿ ಮುಖಾವಯಲೆ ಜೀವನಾಕ ಸಹಕಾರಿ ಜಾತ್ತಾ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಆನಿ ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಚೆ ಕಾರ್ಯ

“ಆಯಚೆ ಚರಡುವ (ಶಿಶು) ದೇಶಾಚೆ ಭವಿಷ್ಯ” ಜಲ್ಯಾರ ಹೇಂ ಭವಿಷ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನ ಶಿಕಚೆ ಶಾಲೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತು ನಿರ್ಧಾರ ಜಾತ್ನಾ ಮ್ಹಣು ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞಾಂಗಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯು. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥಾ ದೇಶಾಚೆ ಜ್ಞಾನ ದೇಗುಲ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆನಿ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯ ವಾಡೊವನು ಹಾಡಚೆ ತಸಲೆ ಆಕರ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರ ಜಾವಕಾ. ತೇನಂತ ಶಿಶುಂಗಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ಕೊರಚೆ ತಸಲೆ ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರಿತ ಜಾವಕಾ. ಶಿಕ್ಷಕ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು ಜಾವಚಾಕ ನಾ. ಚರಡಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ಘೇವನು ಭಾಯರ ಯೆತ್ತಾನಾ ತಾಗಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾವಕಾ. ಸಮಾಜಾಂತು ಅಪಣ್ಣಯ ಕಸಲೆ ಕೊರಕಾ, ಕಶಿ ಜೀವನ ಕೊರಕಾ ಮ್ಹಳೆಲೆ ವಿಚಾರು, ಧೈರ್ಯ, ಮನೋಬಲ ಯೆವಚೆ ತಸಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೇಳಕಾ. ತಾಜ್ಜೆ ಖಾತಿರ ಶಿಕ್ಷಕ, ರಕ್ಷಕ, ಪೋಷಕಾಂಗಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಬೋಧನಾ ಅವಶ್ಯ ಜಾವಕಾ. ತೇಂ ಕೇವಲ ಪಾಠಾ ವಿಷಯಾಂಕ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಂತುಯಿ ಅವಶ್ಯಕ ಜಾವನು ಆಸಾ. ಅತ್ತ ಆಮಗಲೆ ದೇಶಾಚೆ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಾಂತುಲೆ ಶಾಲೆಂತು ಸೆಮಿಸ್ಟರ ಪದ್ಧತ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಳ್ಕಾ ಆನಿ ತಾಂತು ಯೋಜನಾ ಪದ್ಧತ (Project work) ತೊಂಡಾನಿ ಕಾಣಿ, ಪದ್ಯ, ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಸಾಂಗಚೆ (oral works) ಕಾಗದಾನ ಆಮಗಲ್ಯಾನಿ ವಿವಿಧ ವಸ್ತು ತಯಾರ ಕರಚೆ, ವೆಗವೆಗಳೆ ನಮೂನ್ಯ ಶಿವಣ, ಬೊಂಬೆ ಆದಿಲೆಂ ಕೊರಚೆ, ಚಿತ್ರ ಸೊಡವಾಣು ಬಣ್ಣ ದೀವಚೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಾಂಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತಾ ದಿಲ್ಲಾಂ. ಮ್ಹಳ್ಯಾರ ಪಾಠಾ ವಿಷಯಾ ವಾಂಗಡಾ ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಚೆ ಅವಶ್ಯಕತಾ ಆಸಾ ಮ್ಹಣು ಕಳತಾ.

“No two individuals are alike” ಮ್ಹಣು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆನ ಮ್ಹಣಿಯೊ ಆಸಾ. ಮ್ಹಳ್ಯಾರ ಹರ ಎಕಲ್ಯಾಲಿ ಅಭಿರುಚಿ, ಸ್ವಭಾವ, ಬುದ್ಧಂತಕಾಯ, ಸೃಜನ ಶೀಲತಾ, ವಿಚಾರಧಾರು, ಚತುರತಾ ದೂಸ್ರಾಲಾಂಕಯ ಭಿನ್ನ ಜಾವನು ಆಸಾ. ಥೊಡೆ ಥೊಡೆ ಸಾಮ್ಯತಾಯ ಆಸಚಾಕ ಪುರೊ. ಏಕ ಚರಡಾನ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಜಾವನು ವಾಡೊಕಾ ಜಲ್ಯಾರ ತಾಕ್ಕಾ ಕೇವಲ ಆಹಾರ, ಪಾಠು, ಪರೀಕ್ಷಾ, ಖೇಳು ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ತಾಗಲಾಗಿ ನಾಯಕತ್ವಾ ಗುಣ, ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವನಾ, ಮೋಗು, ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಆದಿಲೆಂ ಗುಣ ಆಸುಕಾ. ಚರಡಾಲೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಜಾವಕಾ. ತಾಜ್ಜೆ ಖಾತಿರ ಶಾಲೆಚೆ ಪಾಠಾ ವಿಷಯಾ ವಾಂಗಡಾ ಸಹ ಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಚೆ ಅವಶ್ಯಕತಾ ಪ್ರಮುಖ ಜಾವನು ಆಸಾ. ಚರಡುವಾಂನ ಚಡ ಜಾವನು ಭಾಗಿ ಜಾವಕಾ. ಘರಾಂತು ಆರಂಭಾರಿ ಆವಸುಲಾಗಿ ಮಾಗಿರಿ ಬಾಪುಸು ಆನಿ ಇತರ ಸಾಂದೆಲಾಗಿ ಚರಡು ಅನೇಕ ವಿಚಾರ ಶಿಕತಾ. ಜಲ್ಯಾರಿ ತಿತಲೆ ಪಾವನಾ. ತಾಗಲೆ ಪ್ರತಿಭಾ ದೂಸರೆ ಚರಡುವ, ಶಿಕ್ಷಕ ಆನಿ ಸಮಾಜಾಚೆ ಎದುರಾಕ ಪ್ರಕಟ ಜಾವಚಾಕ ಶಾಲೆ/ಕಾಲೇಜ ಶಿಕ್ಷಣ ವಾತಾವರಣ ಮುಖ್ಯ. ಆನಿ ತಾಜ್ಜೆನ ತಾಂಗಲೆ ತ್ರಿಯಾಶೀಲತಾ ವಾಡೊನು ಯೆವಕಾ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆ ಶಿಕಚೆ ವರ್ಗಾಂತು (class) ಪುಸ್ತಕ ಧೋರನು ಪಾಠು ವಾಚಿತರಿ ವಚ್ಚೆ ಶಿಕ್ಷಕು ಚರಡುವಾಂಕ ‘ಶಿಕ್ಷಾ’ ಜಾತ್ನಾ. “ವರ್ಗಾಂತು ಕಸಲೆಯ ಶಿಕಯನಾಶಿ

ಆಸುಚೂ ಶಿಕ್ಷಕು ಅಧಮು, ಸ್ವಲ್ಪ ಶಿಕೂವಚೂ ಮಧ್ಯಮು, ಶಿಕೂವಕಾ ಜಾಲೆಲೆ ಶಿಕೂವಚೂ ಉತ್ತಮ, ಶಿಕೂವಕಾ ಜಾಲೆಲೆ ಪೂರಾಯ ಶಿಕಯನಾತ್ತಿಲೆ ಚರಡುವಾಂಕ ಕುತೂಹಲ, ಆಸಕ್ತಿ ಶಿಕಚೆ ಭೂಕ ತಾನಿ ಯೆವಚೆ ತಶಿ ಕೂರಚೂ ಅತ್ತುತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕು ಮ್ಹೂಣು ಘೆತ್ತಾ” ತಶಿ ಚರಡುವಾಂಕ ಶಿಕ್ಷಕು ದೂೇಸ್ತು, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಆನಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕು ಜಾವನು ಆಸುಕಾ. (Friend, Philosopher and Guide) ಚರಡುವಾಂಕ ಜಾಲೆಲೆ ತಿಶಲೆ ಜ್ಞಾನ ಧಾರ ದೀವನು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಜಾವಚಾಕ ಉಮೇದಿ ವಾಡೂವಕಾ. ಚರಡುವಾನಿ ಪಳಯಿಲೆ ಆಯಕಲೆಲೆ ಆನಿ ಅನುಭವ ಕೆಲೆಲೆ ವಿಷಯ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಕಾ ಉಡಗಾಸ ಆಸತಾ ಆನಿ ಶಿಕವಣ ಪರಿಣಮಕಾರಿ ಜಾತ್ತಾ.

ಹರವಿಕ ಚರಡಾಲಾಗಿ ತಾಗೆಲೇಚಿ ಮ್ಹುಳೆಲೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿಭಾ ಆಸಾ. ಂಕೇಕ ಪಂತಾ ತೇಂ ಸುಪ್ತ ಜಾವನು ಆಸತಾ. ತೇಂ ಪ್ರಕಟ ಕೂರಚಾಕ ತಾಕಾ ಅವಕಾಶ ಜಾವಕಾಃ ಂಕಲೂ ಪಾಠಾ ವಿಷಯಾಂತು ಮುಖಾರ ಅಸಚಾಕ ಪುರೂ. ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಂತು ತಾಕಾ ಉಮೇದಿ ನಾ ಅಸತಲೆ. ಆನೆಕಲೂ ಶಿಕಚಾಂತು ಮಾಕಶಿ ಅಸಲಾರಿಯಿ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಕವನ ಕಾಣಿ ರಚನೆಂತು, ಖೆಳಾಂತು ಆನಿ ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಂತು ಆಸಕ್ತಿ ದಾಕಯತಾತಿ. ತಾಂಕಾ ತಾಂತು ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿಭಾ ಅಸತಲೆ. ಆನಿ ಸಬಾರ ಚರಡುವ ಪಾಠಾಂತುಯ, ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಂತುಯಿ ಮುಖಾರ ಆಸುಚೆ ದಿಸತಾ. ತಶಿ ಜಾವನು ಚರಡುವಾಂಕ ತಾಂಗಲೆ ಪ್ರತಿಭಾ ದಾಕೂವಚಾಕ ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜ, ಆಕರ್ಷಣ ಜಾಗೂ ಜಾತಲೆ. ಸ್ಕೂಲಾಂತು ಪಾಠಾ ಸಿಲೆಬಸ್ ಆನಿ ಪಠ್ಯ ಪೂರಕ ಚಟುವಟಿಕಾ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಪ್ರಾಯಿಕ ಸಮಜಾವೂನ ಕೆಲ್ಯಾರ ಚಾಂಗ ಮ್ಹೂಣು ಸಬಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞಾನ ಸಾಂಗಲಾ ಆನಿ ತೇಂ ಥೂಡೆ ರಾಜ್ಯಾಂತುಯ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಾರ ಹಾಣು ಸಫಲ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ.

ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕಾ ಕಸಲೆ ಕಸಲೆ ಕೂರವೆತ ಮ್ಹೂಣು ಪಳೂವ್ಯಾಂ -

1. ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜಾಂತು ವಿವಿಧ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪನಾ ಕೂರಚೆಂ. ಕಲಾ ಸಂಘ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಭಾಷಾ ಸಂಘ, ಪರಿಸರ ಸಂಘ, ನಾಟಕ-ಯಕ್ಷಗಾನ ತರಬೇತಿ, ಖೆಳಾ ಸಂಘ, ಯೂೇಗ-ಧ್ಯಾನ ಆನಿ ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಆದಿಲೆಂ ಸಂಘ ರಚನಾ ಕೂರಚೆ.

2. ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ., ಸ್ಕೌಟ್ಸ್, ಗೈಡ್, ಬುಲ್-ಬುಲ್, ಸೇವಾದಳ, ತರಬೇತಿ

3. ಚರ್ಚಾ ಕೂಟ, ಶಾಲಾ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್, ಅಣಕು ಚುನಾವಣಾ, ಆಣಕಾರಾ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್

4. ವಿಜ್ಞಾನ ಗೂೇಷ್ಟಿ, ಸೆಮಿನಾರ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರ, ವಿಜ್ಞಾನ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ, ಪ್ರಯೂೇಗ ಕೂರಚೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೂರಚೆ

5. ಶಾಲಾ ಪ್ರವಾಸ ದವರನು ತಾಜ್ಜೆ ವಿಷಯ ಪ್ರಬಂಧ ಲೇಖನ, ಭಾಷಣ ಕರೂವಚೆ

6. ಸ್ವಂತ ಕಾಣಿ, ಕವನ, ಚುಟುಕು, ಚಿಂತನಾ, ವೈಚಾರಿಕ, ಲೇಖನ ರಚನಾ ಆನಿ ಶಾಲೆ ಹಾತ ಪುಸ್ತಕ ಕೂರಚೆ/ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಂಕ ಧಾಡೂನ ದೀವಚೆ

7. ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕಾ, ಶಾಲಾ ವಾಚನಾಲಯ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚೂನು ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ ಕೂೇರನು ಪುಸ್ತಕಾರಿ ಬರೂವನು ವಿಶೇಷ ಲೇಖನ, ಚಿತ್ರ ಶಾಲೆಚೆ ಪ್ರಕಟಣ

ಬೋರ್ಡಾಂತು ಫಾಲಚೆ.

8. ವಿವಿಧ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಯಕಾಲೆ ಜಲ್ಮದಿನೋತ್ಸವ, ರಾಷ್ಟ್ರಾ ಪರಬ ಆಚರಣ ಕೊರಚೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಗಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾಂತು ಚರಡುವಾಂಕ ದೀವಕಾ.

9. ಕಾಗದಾನ ವಿವಿಧ ವಸ್ತು (Paper craft)ತಯಾರ ಕೊರಚೆ, ಚಿತ್ರ ಸೊಡವನು ಬಣ್ಣ ದೀವನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೊರಚೆ, ವಿಜ್ಞಾನ -ಗಣಿತ ಪಾಠಾ ಸಂಬಂಧ ಆಶಿಲೆ ಮಾದರಿ (Model) ಕೊರಚೆ.

10. ಆಕಾಶವಾಣಿ, ದೂರದರ್ಶನಾಂತು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ದೀವಚೆ.

11. ಚರಡುವ ಸಭೆ ಎದರಾಕ ಯೆವಚಾಕ ಭಿತ್ತಾಂತಿ. ತಶಿ ಜಾವನು ತಾನ್ನಿ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚೂನು ಜ್ಞಾನ ವಾಡೂವನು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಯೆತನಾ ಚಾರಿ ಜಣಾಲೆ ಎದರಾಕ ಯೆವನು ರಾಬಚೆ, ಉಲೊವಚೆ ಧೈರ್ಯ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸು ಯೆತಲೆ.

12. ವಿವಿಧ ವಿಷಯಾರಿ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ (quiz) ತಯಾರ ಕೊರಚೆ. ಹಾಚ್ಚೇನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ ಚಡತಾ.

13. ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ ಅರ್ಥಕೋಶ ಕಶಿ ವಾಪೊರಚೆ ಮ್ಹೊಣು ತರಬೇತಿ ಘೆತಲ್ಯಾರಿ ಶಬ್ದ ಭಂಡಾರ ವಾಡತಾ ಆನಿ ತಕ್ಷಣ ಶಬ್ದಾರ್ಥ ಸೊದನ ಕಾಡಚಾಕ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ.

14. ಶಾಲಾ ಆಂಗಣಾಂತು ಪೂಲಾ ಝಾಡ, ತರಕಾರಿ, ಕೃಷಿ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ತಾಚ್ಚೆ ಸಂತೋಷ ವರ್ಣನ ಕೊರಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ಹೇಂ ತರಬೇತಿ ಚರಡುವಾಂಕ ದೀವಕಾ.

ಆಶೆಂ ಪಠ್ಯೇತರ ವಿಷಯಾ ಪಟ್ಟಿ ಕೊರಚಾಕ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಭಾರೀ ಲಾಂಬ ಜಾತ್ಲೆ. ಹೇಂ ಪೂರಾಯ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತಾನ ಗುರು ಶಿಷ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಾಂತು ಅನ್ಯೋನ್ಯತಾ ಎತ್ತಾ. ಚರಡುವ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಕ, ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂಕ ಅನುಕರಣ ಕರತಾಶಿ. ಶಿಕ್ಷಕಾನಯ ಚರಡುವಾಂಗಲಾಗಿ ಕಸಲೆ ಸುಪ್ತ ಪ್ರತಿಭಾ ಆಸಾ, ತಾಂಗಲೆ ಸೃಜನ ಶೀಲತಾ ಸೊದನು ಉಜ್ವಾಡಾಕ ಹಾಡಕಾ. ಹೇಂ ಕಾಮಕಾಜ್ ಚರ್ಚುವಾಂಗಲೆ ನಾಯಕತ್ವಾರಿ ಚಲನೊ ವ್ಹರಕಾ. ಹಾಕಾ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಗಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಜಾವಕಾಚಿ ಜಾವಕಾ. ಅವಸು ಬಾಪ್ಪೂಲೆಯ ಸಹಾಯ ಉಮೇದಿ ಅಗತ್ಯ ಆಸಾ. ಚರಡುವಾನಿಚಿ ತಾಂಗಲೆ ಶಾಲಾ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವಾ ಕಾರ್ಯಾವಳಿ ಯೋಜನ ಫಾಲನು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಕಾ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಯೆತ್ತಾ. ಹೇಂ ಕಾರ್ಯಾಂತು ಚೆಲ್ಲೆ ಚರಡುವಾಂಕ ಆನಿ ಚೆಲಿಯೆ ಚರಡುವಾಂಕ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಕೊರನು ದೀವಕಾ.

ಆತಂಚೆ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಪರೀಕ್ಷಾ ವಿಧಾನಾನ ಪಾಠ ಆನಿ ಪಠ್ಯೇತರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತಾ ಒಟ್ಟು ಒಟ್ಟು ಚಲತಾ. ಹಾಕಾ ಶಾಲೆ ಆನಿ ಘರಾಂತು ವಾತಾವರಣ ಜಾಂಗ ಜಾವಕಾ, ಚರಡುವಾಂಕ ಜಾಯ ಜಾಲೆಲೆ ಕಾಗದ, ಪುಸ್ತಕ ಲೇಖಿನಿ, ಬಣ್ಣ ಪೆನ್ಸಿಲ, ಚಿತ್ರಾ ಪುಸ್ತಕ, ಆಮಗಾಲೆ, ಸೂತ್ತ ಸೂವ್ಲ, ಗೋಂದ (gum) ಆದಿಲೆಂ ವಸ್ತು ಘೆವುನು ದೀವಚೆ ಜವಬ್ದಾರಿ ಅವಸು ಬಾಪ್ಪೂಲೆ. ಆಮಗಲೆ ಚರಡುವಾಂಕ ಮಸ್ತ ದೇಣಗಿ (donation) ದೀವನು ಶಾಲೆಕ ಧಾಡತೆ ಆಸಂತಿ. ಆಮಗಲೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ಪಗಾರ ಘೇವಚೆ ಶಿಕ್ಷಕಾನ, ತಾನ್ನೀಂಚಿ ಸಕ್ಕಡ ಶಿಕೋವಕಾ, ತಾನ್ನೀ ಜವಾಬ್ದಾರ ಮ್ಹೊಣು ಅವಸು ಬಾಪ್ಪೂನ ಕಾಂಯ್ ಕರನಾಶಿ ಬಸಚಾಕನಾ. ಶಿಕ್ಷಕಾಂಕಯ ಜಾಯ ಜಾಲೆಲೆ ಪ್ರಶಿಕ್ಷಣ

(Training) ಜಾವಕಾ. ತಾನಿ ನಿತ್ಯ ಉಲ್ಲಾಸಾನ, ಸಂತೋಷಾನ, ವಾಚೂಚಿ, ಬರೂವಚಿ ಹವ್ಯಾಸ ಕೂರನು ಘೇವಕಾ ಆನಿ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಪ್ರಶ್ನಾಕ ಸಮಾಧಾನೇನ ಉತರ ದೀವನು ತಾಂಗಲೆ ಸಂಶಯ ನಿವಾರಣ ಕೂರಕಾ. ದಿವಸ ದಿವಸ ಚೂಲಚಿ ಘಟನಾ, ಪತ್ರಿಕೇರಿ ಯೆವಚಿ ವಿಷಯ ಆದಿಲೆಂ ವಾಚೂನು ಸಂಗ್ರಹ ಕೂರನು ಸಾಂಗೂಕಾ ಆನಿ ಚರಡುವಾಂಗಲಾಗಿಯಿ ನಿಮಗೂಕಾ.

ಚರಡುವಾಂಕ ಪಠ್ಯಕಮಾ ವಾಂಗಡಾ ಆರೂಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣ ಕೂರಚಿ, ಪ್ರಾಣಿದಯೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರ ದಿಲ್ಯಾರಿ, ವೇಳು ವಾಯಟ ಕರನಾಶಿ ಚಾಂಗ ಹವ್ಯಾಸು ಕಶ್ಚಿ ವಾಡೂವಚಿ ಮ್ಹೂಣು ಸಾಂಗೂನು ದಿಲ್ಯಾರ ಶಾಲೆ ಶಿಕ್ಷಾ ಜಾಯನಾ. ಪಾಠ್ಯಕಮ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತಾಕ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಮೆಲ್ಯಾರ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಘಟ್ಟಿ ಜಾವನು ತಾಂಗಲಾಗಿ ನಾಯಕತ್ವಾ ಗುಣ, ಸದ್ಭಾವನಾ, ಶಿಸ್ತು, ಸ್ವ-ಚಿಂತನಾ, ಸಹಕಾರ ಭಾವನಾ, ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಆದಿಲೆಂ ಉದೇವನು ಚಾಂಗ ನಾಗರೀಕ ಜಾವನು ದೇಶಾಚಿ ಉನ್ನತಿಕ ಕಾರಣ ಜಾತ್ತಾತಿ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಧಾರ ಜಾವಚಿ ಶಾಲೆಂತು ದಾಕೂನು ಪೂರಾಯ ಜಣಾನ ಚರಡುವಾಂಗಲೆ ಸರ್ವತೂಮುಖಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೂರಕಾ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ

ರಾಷ್ಟ್ರ ಮೃಲ್ಯಾರ್ಥ ಏಕ ಭೂಂಯಾಚಿ ಭಾಗ, ನ್ವಯಿ, ಡೊಂಗರ, ಫಾಥೊರ್ ಯಾ ರಾನ ನ್ವಯ್. ತೇಂ ಏಕ ಮಹಾನ್ ತತ್ವ ತೇಂ ತತ್ವಾಕ ಆಮಿ ದಾಕೊವಚಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕಪಣ 'ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ'. ಆಮಗೆಲೆ ಭಾರತ ದೇಶ ಅಪಾರ ಉನ್ನತ ತತ್ವಾ ಸಮೂಹ. ಏಕತಾ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸತ್ಯ, ಅಹಿಂಸಾ, ತ್ಯಾಗ, ಬಂಧುತ್ವ ಆದಿಲೆಂ ಮಹಾನ್ ತತ್ವಾ ಬುನ್ಯಾದಿರ ಆಮಗೆಲೆ ದೇಶ ಆಸಾ. ಆಮಕಾ ಆಶ್ರಯ, ಆದಾರ ಆನಿ ವಾಂಚೊನು ಆಸಚ್ಯಾಕ ಅವಕಾಶ ಸಹಜ ಜಾವನು ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಆಮಗೆಲೆ ದೇಶಾವಯರ ಆಮಿ ಭಕ್ತಿನ ಆಸುಚೆ, ರಕ್ಷಣ ಕೊರಚಿ ಆತ್ಮಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಖಂಚಿಯಿ ಆಶ್ರಯ ನಾತಿಲೆ ಲೋಕಾನ ಆಶ್ರಯಾಕ ಮಾಗಚಿ ಸ್ಥಿತಿ ಏಕ್ ಪಂಥಾ ಪಳಯಾ. ತೆದನಾ ಆಮಗೆಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಕ ಆಮಿ ನಿಷ್ಠೆನ ಆಸುಚಿ ಅಗತ್ಯ ಆಸಾ ಮ್ಹಣುಣು ಕಳತಾ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ ಆಸುಚಿ ಜಣಾನ ತಾಗೆಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾ ಖಾತಿರ ದಕ್ಷ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸೇವಾ ಕೊರಕಾ. ಉದ್ಯೋಗಾಂತು ನಿಷ್ಠೆ ನಾಶಿ ಆಸುಚೆ, ಕಾಮ ನಿಧಾನ ಕೊರಚಿ, ದೇಶ ದ್ಯೋಹ ಕೊರನು ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನ ಕೊರಚಿ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಾಂತು ಬುಡಚಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಾಪರಬ ಆಚರಣ ಕರನಾಶಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರೀನ ಭೊಂವಚಿ, ಪರದೇಶಾ ಪ್ರವಾಸಿಂಕ ವಂಚನ ಕೊರಚಿ, ವಿದೇಶಾಕ ವಚ್ಚೊನು ಥಯಿ ಅಪರಾಧ ಕೊರನು ದೇಶಾಕ ಅಪಮಾನ ಕೊರಚಿ, ಆಮಗೆಲೆ ದೇಶಾ ಸೌಲಭ ಘೇವನು ವಿದೇಶಾಕ ವಚೊನ ಥಯಿಚಿ ರಾಬಚಿ ಹೇಂ ಪೂರಾಯ ನಾಗರಿಕಾಂಕ, ದೇಶಪ್ರೇಮಿಂಕ ಸಾಂಗಿಲೆ ವರ್ತನವೆ? ಮ್ಹಳೆಲೆ ಪ್ರಶ್ನಾ ಎತ್ತಾ. ಆಮಗೆಲೆ ರಗತಾಂತು ದೇಶ ಪ್ರೇಮ ಖಂಡಿತ ಆಸಾ ಮ್ಹಣುಣು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಾನ ಸಾಂಗಚಿ ತಾಸಲೆ ಕಾಮ ಕೋರಕಾ.

ಆಮಗೆಲೆ ಕಾಳಿಜಾಂತು ದೇಶಪ್ರೇಮ ಖಚಿತ ಜಾವನು ಆಸಾ ಮ್ಹಣುಣು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಾನ ಸಾಂಗಚಿ ತಶಿ ಜಾವಕಾ. ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮಾ ಮಹತ್ವ ಆಮಿ ಸಮಜೊನ ಘೇವನು ದುಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಂಕಯ ತಿಳುವಳಿಕಾ ದೀವಕಾ. ಆಮಕಾ ಜಲ್ಮ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಆಶ್ರಯ ದಿಲ್ಲೆಲೆ, ಜೀವನ ಕೊರಚಾಕ ಅವಕಾಶ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಆಮಗೆಲೆ ದೇಶ ಪ್ರೇಮ ಆರೋಗ್ಯದಾಯಕ ಜಾವನು ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಆನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಾ ವಿಷಯಾಂತು ಚಾಂಗ ಭಾವನಾ ಆಮಗೆಲ್ಯಾಂತು ಉದ್ಯೇತಾ. ಆಮಗೆಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಚಿ ಉಣೆಪಣ, ದೇಶಚಿ ಜಣಾಲೆ ವಾಯಟ ವರ್ತನಾ ಪಳೊವನು, ಅನುಭವಾಕ ಯೆವನು, 'ಹೇಂ ದೇಶಾನ ಮಕ್ಕಾ ಕಸಲೆ ಕೆಲ್ಲಾ? ತಾಜ್ಯೆ ಖಾತೀರ ಮಾಕ್ಕಾ ಇತ್ಯಾಕ ಮೋಗು ವಾಡೂಕಾ?' ಮ್ಹಣತಾಲೆಯ ಆಸಂತಿ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಸದ್ಗುಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಕೊರಕಾ ಮ್ಹಣುಣು ಯೊಚನಾ ಕರತಾಲ್ಯಾನ ಆಸಲೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನಾ ಸೊಡಕಾ. ಹರವಕ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂತು ಸಜ್ಜನ ಅಸಲ್ಯಾವರಿ ದುರ್ಜನಯ ಅಸತಾತಿ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಖಂಚಿಯಿ ವ್ಯಕ್ತಿಲಾಕಯ ಮಹಾನ್. ಆಮಗೆಲೆ ದೋಷಾನ ರಾಷ್ಟ್ರಾಕ ನಿಂದನಾ ಕೊರಚಿ ಮೂರ್ಖಪಣ ಮ್ಹಣುಣುವೇತ. ಖಂಚಿಯಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪೂರಾಯ ವಿಷಯಾಂತು ಪರಿಪೂರ್ಣ ನ್ವಯ್. ತೇಂ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಕೊರಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಾಜ್ಯೆ ನಾಗರಿಕಾಂಗೆಲೆ ಜಾವನು ಆಸಾ. ದೂಸರೆ ದೇಶಾಂತು ಕಿತಲೆ ಸಂಪತ್ತು, ನಾಂವ್ ಅಸಲ್ಯಾರಿಯಿ ಜಲ್ಮ ದಿಲ್ಲೆಲೆ

ದೇಶಾಕ ವಿಸೂರಚಾಕ ನಜ್ಜ.

ಆಮಗಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಜೀವನ ಯಶಸ್ವಿ ಜಾವಕಾ ಜಲ್ಯಾರಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ ಅವಶ್ಯ ಆಸುಕಾ. ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಆಮಗಲೆ ಕಾಳೀಜಾ ದಾಕೂನು ಯೆವಕಾ. ದೇಶ ಭಕ್ತಿ ಉಜ್ಜಲ ಜಾವಕಾ ಆನಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಜಾವಕಾ. ಹರಏಕಲ್ಯಾಂಕು ದೇಶ ಪ್ರೇಮ ಅಸಲ್ಯಾರಿ ಆಮಗಲೆ ದೇಶಾ ವೈಭವ ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರಾಂತು ಬರೂವಚೆ ತಸಲೆ ಯುಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಚಾತಲೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ ರೂಢಿರಿ ಹಾಡಚಾಕ ಕಸಲೆ ಕೂರವೇತ? ದೇಶ ಪ್ರೇಮ ಆಮಗಲ್ಯಾಂತು ಆಸುಕಾ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಪ್ರಮುಖ ಮೌಲ್ಯ. ಹೇಂ ಕಶಿ ಹಾಡಚೆ? ಆಮಿ ಖಂಚಿಯಿ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಕಾಮ ಕರತರಿ ಆಸಲ್ಯಾರಿಯಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಜಾವನು, ನಿಷ್ಠೆನ, ಸತ್ಯಾನ, ನ್ಯಾಯಾನ ಕಾಮ ಕೂರಕಾ. ಸರಳ, ಸಜ್ಜನಿಕಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಜಾವಕಾ. ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನ ಕೂರನು ಜೀವನಾಂತು ಮೌಲ್ಯಯುತ ವಿಷಯ ಶಿಕೂನು ಅನುಷ್ಠಾನಾಕ ಹಾಡಚೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೂರಕಾ. ಹರಏಕ ಜಣಾನ ದಕ್ಷತನ, ಕೌಶಲಪೂರ್ಣ ಜಾವನು, ದುಸ್ತ್ರಾಂಕ ಅನುಕೂಲ ಜಾವಚೆ ತಶಿ ಕಾಮಕೂರಚಾಕ ಶಪಥ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಆಮಗಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಜಾವಚಾಂತು ಸಂಶಯ ನಾ. ಆಮಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣ ಕರತನಾ ದೂಸರೆ ದೂಸರೇ ವೃತ್ತಿಚೆ ಜಣಾಲೆ ವಾಂಗಡ ಕಾಮ ಕೂರಕಾ ಯಾ ಸಂಬಂಧ ದವರಕಾ ಪಡತಾ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಕ ಹೇಂ ಆತ್ಯಂತ ಗರಜೇಚೆ. ನಂವೇ ವಿಷಯ ಶಿಕೂನ ಕಾಣು ಆಮಗಲೆ ದೇಶಾಂತು ಪೂಡೆ ದಾಕೂನು ಆಯಿಲೆ ಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನಾಂತು ಚಾಂಗ ಸೂದುನು ನಿರಾಕರಣ ಕರನಾಶಿ ಅತ್ತಂಚೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವನಾ ನವೀನ ದೃಷ್ಟಿರಿ ಪಳೂವಕಾ. ಹರಏಕಲ್ಯಾನ ಪರಿಶುದ್ಧ ಅಸೂನು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಖಾವನು, ವ್ಯಾಯಾಮ, ಯೋಗಾಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಕೂರನು ಸುದೃಢ ಜಾವನು ಶಾರೀರಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಾಕೂನು ಆಯಲ್ಯಾರಿ ಕಷ್ಟ ಕಾಣು ಕಾಮ ಕೂರಚಾಕ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ. ಆಮಗಲೆ ದೇಶಾಕ ಸಂಕಷ್ಟ ಆಯಿಲೆ ತೆದ್ದನಾ ದೇಶ ಸೀಮಾ ರಕ್ಷಣೆಕ ಸಹಾಯ ಜಾತ್ತಾ. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಆಪತ್ತ ಆಯಿಲೆ ವೇಳಾರಿ ದುಃಖಿಂಕ, ರೋಗೀಂಕ, ಕಷ್ಟಾರಿ ಆಶಿಲ್ಯಾಂಕ ಪಳೂವನ ಘೇವೇತ ಜಲ್ಯಾರಿ ಖಂಚಿಯಿ ಕಾರಣಾನ ಆಮಗಲೆ ಬಲ ವಾಯಟ ಕಾಮಾಂಕ ವಾಪೂರಚಾಕ ನಜ್ಜ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣ, ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕಾಂಗಲೆ ಜಲ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆ ಆದಿಲೆಂ ರಾಷ್ಟ್ರ ವಿಶೇಷ ದಿವಸು ಹರೆಕ ದೇಶಾ ಜಣಾನ ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮ, ಭೇದ ಕರನಾಶಿ ಭಾಗಿ ಜಾವಚೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ ದಾಕಯತಾ. ಆಮಗಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಚೆ ತ್ರಿವರ್ಣ ಧ್ವಜಾಕ ಗೌರವ ದೀವಕಾ, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ, ದೇಶ ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆ ಸ್ವಷ್ಟ ಜಾವನು ಸಾಂಗುಕಾ. ಧ್ವಜವಂದನ ಕೂರಕಾ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಖಾತಿರ ಸಂಘರ್ಷ, ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನ, ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ದೇಶ ಭಕ್ತಾಂಗಲೆ ಉಡಗಾಸು ಕೂರಚೆ ಆಮಗಲೆ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಕ ಬುನಯಾದ ಜಾವನು ಆಸುಚೆ ಮತದಾನಾಂತು ಮತದಾನ ಕೂರಚೆ, ಆದಾಯಕರ ಸಮಯಾಕ ಸಮ ಜಾವನು ಬಾಂದುಚೆ, ಕಾನೂನ ಪಾಲನಾ ಕೂರಚೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಾ ವರ್ಜನ ಕೂರಚೆ, ಸಮಾಜಾಂತು ಶಾಂತಿ, ಸೌಹಾರ್ದಾ ಆಸಚೆ ತಶಿ ವರ್ತನ ಕೂರಚೆಯಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮ ಆಮಗಲೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಮಾರಕ ಆನಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪತ್ತು ರಕ್ಷಣ ಕೂರಚೆ, ದೂಸರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂತುಯಿ ಭಾರತಾಕ ಗೌರವ ಯೆವಚೆ ತಶೆಂ ಕೂರಚೆ, ದೇಶಾಕ ಅಪಾಯ ಜಾವಚೆ ತಸಲೆ ವಾಯಟ ಖಬರ ಪಸರಣ ಕೂರಚಾಕ

ನಜ್ಜ ವಿದೇಶೀ ಪ್ರವಾಸಿಂಕ ಯಾ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರವಾಸಿಂಕ ಗೌರವ ದೀವಚಿ, ಚೆಲಿಯಾಂಕ, ಬಾಯಲ ಮನಶಾಂಕ ಮ್ಹಲ್ಲಗ್ಡಾಂಕ ಮರ್ಯಾದ ದೀವನು ಉಲೊವಚಿ ಆದಿಲೆಂ ಆಮಗಲೆ ದೇಶ ಪ್ರೇಮ ದಾಕೊವಚಿ ಸರಳ ವಾಟ ಆಸಾ.

ಆಮಗಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾ ಇತಿಹಾಸ ಆಮಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೊರಕಾ. ಧನಾತ್ಮಕ ಅಂಶ ಕಸಲೆ, ಆಮಗಲೆ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಕಸಲೆ? ತೇಂ ಕಶಿ ನಿವಾರಣ ಕೊರಚಿ ಮ್ಹೊಣು ಚಿಂತನ ಕೊರಕಾ. ದೂಸರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂತುಯಿ ಮಸ್ತ ಇಲ್ಲೆ ಸಮಸ್ಯಾ ಆಸಾ. ಆಮಿ ಸಂತೋಷ ಪಾವಚಿ, ಅಭಿಮಾನ ಪಾವಚಿ ಚಾಂಗ ಆಂಶಯಿ ಆಮಗಲೆ ದೇಶಾಂತು ಆಸಾ. ಆಮಗಲೆ ದೇಶಾಂತು ದುರ್ಬಳಪಣ, ನಿರುದ್ಯೋಗ, ವರದಕ್ಷಿಣ, ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತ, ಬಿಕ್ಕುಟಣೆ ಆದಿಲ್ಲೆಂ ಸಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯಾ, ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಆದಿಲೆಂ ಸಮಸ್ಯಾ ಆಸಾ. ತಾಜ್ಜೇ ನಿವಾರಣೋಪಾಯಾಕ ಚಿಂತನ ಕೊರನು ನಿವಾರಣ ಕೊರಚಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೊರಚಿ ಆಮಗಲೆ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅತ್ತಂಚಿ ತರ್ನಾಟ್ಯಿ ವಿದೇಶಾಚಿ ರೀತಿ, ನೀತಿ, ಆಹಾರ, ವಿಹಾರ, ವಸ್ತ್ರ, ಉತ್ರ ಅನುಕರಣ ಕೊರನು ಆಮಗಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲಕ್ಷ ದೀನಾಂತಿ. ಜಲ್ಯಾರ ಆಮೇರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಜಪಾನ್, ಯುರೋಪ್ ಆದಿಲೆಂ ದೇಶಾಚಿಂ ಜಣ ಆಮಗಲೆ ದೇಶಾಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನೈಸರ್ವಣ, ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿ, ಧರ್ಮಗ್ರಂಥ, ತತ್ವ ಆದಿಲೆಂ ಅನುಸರಣ ಕೊರಚಿ ಉದಾಹರಣ ಆಸಾ. ಆಮಗಲೆ ದೇಶಾಂತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಜಾಗರೂಕ ಆಸುಚಿ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ, ಮಹಾನ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರಾ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಆದಿಲೆಂ ಅಂಶ ಆಸೂನು ಸಮೃದ್ಧ ಜಾಲ್ಲಾ. ಆಮಗಲೆ ಭಾರತ ದೇಶ “ಸರ್ವ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗಣರಾಜ್ಯ ದೇಶ”. ಆಮಗಲೆ ದೇಶಾಂತು ಷಡ ಲಿಖಿತ ಸಂವಿಧಾನ ಆಸಾ.

ದೇಶಾಚಿ ಹರವಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನಾ ವಾಂಗಡಾ ರಾಷ್ಟ್ರಾ ಕಲ್ಯಾಣಾ ಖಾತಿರ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಜಾವನು ಕಾಮ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಅದ್ಭುತ ಫಲಿತಾಂಶ ಮೆಳತಲೆ. ಅಮೇರಿಕಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾನ ಸಾಂಗಲ್ಯಾವರಿ “ದೇಶ ತುಕ್ಕಾ ಕಸಲೆ ಕರತಾ, ದಿತ್ತಾ ಮ್ಹೊಣು ಪಳೊವನಾಕಾ, ತೂಂ ದೇಶಾಕ ಕಿತೆಂ ಕರತಾ? ಮ್ಹೊಣು ಚಿಂತನ ಕರಿ”. ಆಮಗಲೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸಜ್ಜನಿಕಾ, ಸಶಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಾಂತು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಜಾವನು ಆಸಾ. ಹರವಿಕಲ್ಯಾನ ಸಭ್ಯ, ಸಜ್ಜನ, ಸಮರ್ಥ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಾವನು ದೇಶಾ ಹಿತಾಕ ಮಾರ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ದೇಶಾಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ಶುದ್ಧ ಜಣಾಲೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಚಡ್ ಜಾತಲೆ. ತಶೆಂ ಜಾವನು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಆನಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯ ಕೊರನು ಆಮಗಲೆ ದೇಶ ಪ್ರೇಮ ವಾಡೊಯಾ. ಆಮಗಲೆ ಜಲ್ಮಭೂಮಿ, ಉದಾಕ, ಬಂಧು ಬಾಂಧವಾಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊರಚಾಕ ಶಪಥ ಘೇವಯಾ. ರಾಮಾಯಣಾಂತು ಮರ್ಯಾದಾ ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಂಕ ಲಂಕಾ ದೇಶ ಮೆಳತರಿ ತಾಗಲೆ ಧಾಕಲೆ ಭಾವಾನ ಥಂಯಿಚಿ ರಾಬಚಿ ಇಚ್ಛಾ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಜಲ್ಯಾರಿ ರಾಮಾನ ಸಾಂಗಲೆ, “ಜನನೀ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಶ್ಚ ಸ್ವರ್ಗಾದಪಿ ಗರೀಯಸೀ”. ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಆಮಕಾ ಜಲ್ಮ ದಿಲೆಲೆ ಜಲ್ಮಭೂಂಯ ಸ್ವರ್ಗಾಕಯ ಮಹಾನ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗಲೆ ಆನಿ ಆಯೋಧ್ಯಾಕ ವಾಪಸ ಆಯಲೊ.

ತಶೆಂ ಆಮಗಲೆ ಆವಸು, ಜಲ್ಮಭೂಮಿ ಪವಿತ್ರ ಮ್ಹೊಣು ಲೆಕೂನು ಕರ್ತವ್ಯ ಕೊರನು, ದೇಶ ಸೇವಾ ರಕ್ಷಣ ಕೊರನು ಜಾಗತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಜಾವಚಿ ಪಳೊವನು ಆನಂದ ಭೋಗುಯಾ. ದೇಶಾಕ ಮೋಗ ಕೊರನು, ಪೂಜಾ ಕೊರನು, ತಾಜ್ಜೇ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಕ ತನು ಮನ ಧನ ಸಮರ್ಪಣ ಕೊರಚಿ “ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ”. ರಾಷ್ಟ್ರ ಆಮಗಲೇಚಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಆಮಿ ಸುಖೀ ಜಾವನು ಜೀವನ ಕೊರವೆತ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ ಪರೀಕ್ಷೆಕ ತಯಾರಿ

‘ಪರೀಕ್ಷಾ’ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಾಚಿ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ. ವಾಚೂಚಿ ಶಿಕಚಿ ಹಾಕಾ ಕೊರಚಿ ಪ್ರಯತ್ನ ದೂಸರೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಕ ಬರೊವಚಾಕ ಕೊರಚಿ ತಯಾರಿ, ಪ್ರಯತ್ನ ದೂಸರೇಂಚಿ. “ಚಿಂತನೀಯಾ ಹಿ ವಿಷದಾರಿ ಆದಾವೇವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ನಕೂಪಖಿನನಂ ಯುಕ್ತಂ ಪ್ರದೀಪ್ಯೇ ವಹ್ನಿ ನಾಗೃಹೇ” ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಸಂಕಷ್ಟ ಯೆವಚಿ ಪೂಡೇಚಿ ಉಪಾಯ ಚಿಂತನ ಕೊರಕಾ. “ಘರಾಕ ಉಜ್ಜೊ ಲಾಗೂನು ಜಳತರಿ ಆಸತನಾ ಬಾಂಯಿ ಖೊಂಡುಚಿ ನ್ಹಯ್” ಮ್ಹಣುಣು ಹೇಂ ಸುಭಾಷಿತ ಜಾಗ್ರತಾ ಸಾಂಗತಾ. ಆಮಿ ಖಿಂಚೇಯಿ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಜಾವನು ಸಫಲ ಜಾವಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕಾರ್ಯಯೋಜನಾ, ಪ್ರಯತ್ನ ಅವಶ್ಯ ಜಾವನು ಆಸಾ. ಮುಖಾವಯಲೆ ಭವಿಷ್ಯಾಚಿ ಆಲೋಚನಾ ಕರನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಪಶ್ಚತಾಪ ಭೋಗುಕಾ ಪಡತಾ.

ಪರೀಕ್ಷೆಕ ಸಜ್ಜ (ತಯಾರಿ) ಕೊರಚಿ ಕಶಿ? ಪರೀಕ್ಷೆಂತು ಬರೊವಚಿ ಕಶಿ? ಹೇ ವಿಚಾರಾರಿ ಉಜ್ವಾಡು ಘಾಲಯಾ. ಜಿವಣ-ಖಾಣ, ಖೇಳಾಂತು ಮಗ್ನ ಜಾವನು ಪರೀಕ್ಷಾ ಲಾಗಿ ಎತನಾ ಭೀವಚಿ, ಆತಂಕ ಚಿಂತಾ ಕೊರಚಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನ ಸುರವೇರಿಚಿ ಜಾಗೃತೆನ ಶಿಕೊನು, ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸ ಕೊರನು ಪ್ರಯತ್ನ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಗಲೆ ಭವಿಷ್ಯ ಉಜ್ವಲ ಜಾತ್ತಲೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಖಾತೀರ ವಾಚೂಚಿ, ಬರೊವಚಿ ಏಕ ಕಲಾ. ನಿರಂತರ ಪರಿಶ್ರಮ, ಸೊಂತೀಕಪಣ (patience) ಸಹನಾ ಆನಿ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಕ ದೃಢ ಜಾವನು ಶಿಕಲ್ಯಾರಿ ಹೇಂ ತ್ರಾಸ ಉಣೆ ಜಾತ್ತಲೆ. ಆಲಸ್ಯ, ವೇಳು ಕಾಳು ಪಳಯನಾಶಿ ಖೇಳನು, ಭೋವನು ಆಶಿಲ್ಯಾಂಕ ಕಷ್ಟ ಜಾತ್ತಾ.

ಪರೀಕ್ಷೆಕ ವಾಚೂಚಾಕ, ಅಭ್ಯಾಸ ಕೊರಚಾಕ ಸಾಬಾರ ವಿಧಾನ ಆಸಾ. ಪರೀಕ್ಷೆಂತು ಬರಯತನಾಯ ಕ್ರಮ ಆಸಾ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ತಾಂಗಲೆ ಶಿಕ್ಷಕಾನ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾನಯ ಥೊಡೆ ನಿಯಮ ಪಾಲನ ಕೋರಕಾ. ಆರಂಭಾರಿ ದೇವಾಕ ಸ್ಮರಣ ಕೊರನು ವಾಚಿಯಾ.

ವಾಚಿತನಾ ತಯಾರಿ -

1. ತುಮ್ಮಿ ಬರಯಿಲೆ ಪೂರಾಯಿ ವಿಷಯಾಚಿ ಪುಸ್ತಕ, ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಆದಿಲೆಂ ತಯಾರ ಕೋರನು ದವರಾ. ಪೂಡೆ ಪರೀಕ್ಷೆಚಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಗ್ರಹ ಕರಾ.

2. ತೇ ತೇ ದಿವಸಾ ಪಾಠ ತೇ ತೇ ದಿವಸು ವಾಚೂನ ಅರ್ಥ ಕರಾತಿ.

3. ಪರೀಕ್ಷೆಂತು ಕಷ್ಟಾ ಪ್ರಶ್ನಾ ಎತ್ತಲೆಕಿ? ಆಯಲ್ಯಾರಿ ಕಶಿ ಜವಾಬ ಬರೋವಚಿ? ಹಾಂವೆ ವಾಚಿಲೆಲೆ ವಿಸರೂನ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಕಸಲೆ ಕೊರಚಿ ಮ್ಹಳಲೆ ಚಿಂತಾ ಕೊರನಾಕಾತಿ. ಆಮಗಲೆ ಮೆಂದೊ (brain) ಕ ಅದಭುತ ಶಕ್ತಿ ಆಸಾ. ಕಷ್ಟ ಕೊರನು ಶಿಕಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಪಳಯಿಲೆ ತಕ್ಷಣ ಉಡಗಾಸ ಯೆತ್ತಾ.

4. ಅರ್ಥ ವರಸ, ಯಾ ವರಸ ಪೂರ್ತಿ ವಾಚಿಲೆಲೆ ದೊನಿ-ತೀನಿ ಗಂಟ್ಯಾಂತು ಉತ್ತರ ಕೊರಚಿಯಿ ಬುದ್ಧಂತ ಕಾಯ.

5. ಥೊಡೆ ಜನಾಂಕ ಗಟ್ಟಿ ವಾಚಿಲ್ಯಾರ ಅರ್ಥ ಜಾತ್ತಾ. ಆನಿ ಥೊಡೆ ಜಣಾಂಕ

ಮನಾಂತು ವಾಚಿಲ್ಯಾರಿ ಕಳತಾ. ತುಮಕಾ ಖಿಂಚೆ ವಿಧಾನ ಸೂಕ್ತಕೇ ತೇಂಚಿ ಕರಾತಿ.

6. ಪ್ರತಿ ಶಬ್ದ, ವಾಕ್ಯ ಅರ್ಥ ಕೊರನು ಶಿಕೂಕಾ. ವಾಚೀತನಾ ಏಕ ಪಂತಾ ಪುಸ್ತಕ ಧಾಂಪೂನ ದವರುನ ತುಮ್ಮಿ ಕಸಲೆ ಶಿಕಲ್ಯಾಂಚಿ ಮ್ಹಣ್ಣು ಚಿಂತನ ಕೊರಕಾ. ಕೊಣಿಯಿ ಗೊತ್ತು ಆಸಿಲೆ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಸಹಾಯ ಘೆಯ್ಯಾತಿ.

7. ಪ್ರಶ್ನೋ ಖಿಂಚೆ ಮಾದರಿಂತ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ಫೂಡೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಪಳೊವನು ಸಮಜೂಕಾ. ನಂವೇ ಸಿಲೆಬಸ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಗೆಲ್ಯಾಗಿ ನಿಮಗಿಯಾ.

8. ನಾಕಾ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಪಂಚಾದಿಕ, ಖೇಳು, ಮೊಬ್ಯಾಲಾಂತು ಖೆಳಚೆ, ಅನಾವಶ್ಯಕ ಬಾಜಾರಾಕ ವಚ್ಚೊನ ಭೊಂವಚೆ ತುಮಗೆಲೆ ಏಕಾಗ್ರತಾ ವಾಯಟ ಕರತಾ.

9. ತಯಾರ ಆಶಿಲೆ ಗೈಡಾಚೆ ಗುಲಾಮ ಜಾವನಾಕಾತಿ. ತಾಂತು ದೋಷ ಆಸತಾ. ವರ್ಗಾಂತು ಆಯಕಲೆಲೆ ಪಾತು ಶಿಕ್ಷಕಾನ ಸಾಂಗಿಲೆ ಉತ್ತರ ಮನಾಂಕ ಧರ್ಮಾತಿ.

10. ಕೋಷ್ಟಕ, ಸೂತ್ರ, ನಿಯಮ, ಪ್ರಮೇಯ, ಪದ್ಯ, ಶ್ಲೋಕ ಬಾಯಿಪಾಠ ಕರ್ಯಾತಿ. ವಿಷಯ ಅರ್ಥ ಕೊರನು ವಾಪಾಸ ವಾಪಸ ಗಟ್ಟಿ ಕರ್ಯಾತಿ. ಬರೊವನು ಶಿಕಲ್ಯಾರಿ ಸುಲಭ. ತೆದನಾ ಪರೀಕ್ಷೆಂತು ಬರೋವಚಾಕ ಸುಲಭ.

11. ಪರೀಕ್ಷಾ ಲಾಗಿ ಯೆತನಾ ನೀದ ಜೆವಣ ಕರಾತಿ. ಸಾತ ಗಂಟೊ ಪುಣೆ ನೀದ ಜಾವಕಾ. ಮನ ಪ್ರಶಾಂತ ಜಾವಚೆ ತಶ್ಚಿ ಪಳೊವಕಾ.

12. ಸಕಾಳಿ ಉಟಾವನು ದೋನಿ ಲೋಟೊ ಉದಾಕ ಪೀವನು ವಾಚೂಚಾಕ ಬಸಲ್ಯಾರಿ ಆರೋಗ್ಯಾಕ ಚಾಂಗ. ವಾತಾವರಣ ತೆದನಾ ಶಾಂತ ಆಸತಾ.

13. ಪರೀಕ್ಷೆಕ ವಾಚ್ಚೊಚೆ ರಜಾ ಮೆಳತನಾ ತುಮಗೆಲೆಲೆಚಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಕೊರನು ದವರಾ. ಪ್ರತಿ ವಿಷಯಾಕಯ ಸಮಾನ ಸಮಯ ದವರಾ. ವಾಚೂನು ಆಯಾಸ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಥೊಡೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಘೆಯ್ಯಾ.

ಪರೀಕ್ಷಾ ಆರಂಭ ಜಾತ್ತರಿ ಕೊರಕಾ ಜಾಲೆಲೆ ಕ್ರಮು:

1. ಪರೀಕ್ಷೆ ಫೂಡೆ ದಿವಸು ಹೆರ ದಿವಸಾಕ ಸಂಬಂಧ ಆಶಿಲೆ ವಿಷಯ ವಾಚೂಚೆ ನಿಮಿತ ಪರೀಕ್ಷೆಕ ಬರಯತನಾ ಉಡಗಾಸು ಯೆತ್ತಾ.

2. ಪರೀಕ್ಷೆ ದಿವಸು ಸಹನೇನ, ಧೈರ್ಯಾನ ವಚ್ಚೊನು ಬರಯಾ.

3. ವಾಟ್ಕೀರಿ ವತ್ತನಾ, ಬಸ್ಸಾರ ವಾಚೂಚೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೊರನಾಕಾತಿ. ಗಡಿಬಿಡಿನ ವಾಚ್ಚಿತನಾ ಗೊಂದೊಳು ಜಾತ್ತಾ.

4. ಪರೀಕ್ಷೆಕ ವಚ್ಚೆ ಫೂಡೆ ಸಹಪಾಠಿನ ತೇಂ ಮುಖ್ಯ, ಹೇಂ ಮುಖ್ಯ ನ್ಹಯ ಮ್ಹಣ್ಣು ಸಾಂಗಲ್ಯಾರಿ ಮಾತ್ತೆ ವಾಯಟ ಕೊರನು ಘೇನಾಕಾತಿ. ಹಾಂವೆ ವಾಚಿಲೆಲೆ ಚಾಂಗ ಕೊರನು ಜವಾಬ ಬರೊವನು ಯೆತ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ಧೃಢ ವಿಶ್ವಾಸ ಕರಾ.

5. ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಹಾತಾ ಮೆಳ್ಳೆ ತಕ್ಷಣ ಸಮಾಧಾನೇನ ವಾಚಿಯಾಂತಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಷ್ಟ ಮ್ಹಣ್ಣು ದಿಸಲ್ಯಾರಿ ಗಲಿಬಿಲಿ ನಾಕ್ಯಾ ಮಾಗಿರಿ ಸುಲಭ ಪ್ರಶ್ನಾಕಯ ಉತ್ತರ ಬರೋವಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ಅತ್ತ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ, ಪಿ.ಯು.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಕ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕಾ ವಾಚೂಚಾಕ 15 ನಿಮಿಷ ದಿತಾಂತಿ.

6. ಸುಲಭ ಮ್ಹಣ್ಣು ಮನಾ ಆಯಿಲೆ ಪ್ರಶ್ನಾಕ ಉತ್ತರ ಬರೊವನು ಕಠಿಣ ಪ್ರಶ್ನಾಂಕ ಜವಾಬ ಕರಾ.

7. ನಿಢಗಿಲೆಲೆ ಪ್ರಶ್ನಾಕ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಬರಯಾ.

8. ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೂರಡಿಂತು ಹೆಕಡೆ ತೆಕಡೆ ಪಳೂವಚೆ, ದುಸ್ತ್ಯಾಲೆ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕಾ ಪಳೂವಚೆ, ಉಲೂವಚೆ, ಕೂರನು ತುಢ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಢೇಲ್ವಿಚಾರಕಾಂಗಲೆ ಕೂಪಾಕ ಪಾತ್ರ ಚಾವನಾಕಾತಿ.

9. ಖಿಂಚೆಯಿ ಪ್ರಶ್ನಾಕ ಉತ್ತರ ಬರಯನಾಶಿ ಬಸಚಾಕ ನಾ. ಸಕ್ಕಡೆ ಪ್ರಶ್ನಾಕ ಸಢಯ ನಿಗದಿ ಕೂರಕಾ. ನಾ ಚಾಲ್ಯಾರಿ ಥೂಡೆ ಜವಾಬ ಬರೂವಚಾಕ ವೇಳು ಢೇಳನಾಶಿ ಅಂಕ ಢೇಳನಾ.

10. ಜವಾಬ ಸ್ವಷ್ಟ, ಸುಂದರ ಅಕ್ಷರಾನ ಬರಯಾತಿ. ಢೂಲ್ಯಢಾಪಕಾಂಕ್ ತುಢ್ನಾ ವಯರಿ ಚಾಂಗ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯೆತ್ತಾ.

11. ಉತ್ತರ ಬರೂವನು ಚಾತರಿ ಬರಯಿಲೆ ಸಢ ಆಸಾಕಿ ಪಳಯಾತಿ. ಅಕ್ಷರ ಚೂಕಿ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಸಢ ಕೂರನು ಬರಯಾ.

12. ಪರೀಕ್ಷಾ ಚಾತ್ತರಿ ಬರಯಿಲೆ ಉತ್ತರ ಸಢ ಆಸಾಕಿ ಢ್ಲೂಣು ಪಳಯಾ. ಚೂಕಿ ಅಸಲ್ಯಾರಿ ತೇಂ ಢಸ್ತ ಢನಾಂಕ ಫರನಾಶಿ ಢುಖಾವಯಲೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಚಾಂಗ ಕೂರನು ಬರೂವಚಾಕ ತಯಾರ ಚಾಯಾ.

ಢ್ಲೂಡ್ಯಾಂಕ, ಶಿಕ್ಷಕಾಂಕ ಥೂಡೆ ಸುಚನಾ:

ಶಿಕ್ಷಕಾನಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಫೂಡೆ ಪಾಠ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೂರನು ತಾಕ್ಯಾ ಚಾಯ ಚಾಲೆಲೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಶಿಕೂವನ ದೀವಕಾ. ಹರ ಏಕ ಶಿಕ್ಷಕಾನಿ ನಿತ್ಯಾಚೆ ಕ್ಲಾಸ ಚಾತ್ತರಿ ಯಾ ಆರಂಭ ಚಾವಕಾ ಜಲ್ಯಾರಿ ಚರಡುವಾಂಕ ವಿಶೇಷ ಬೂೂಧನಾ ಕೂರಕಾ. ಶಿಕಚಾಂತು ಢುಖಾರಿ ಆಶಿಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕ ನಾಯಕ ಕೂರನು ಸಾನ ಸಾನ ತಂಡ ಕೂರನು ಶಿಕೂವಚೆ, ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ನಿಢಗೂಚೆ ನಿಢಿತ ಚರಡುವಾಂಕ ವಿಷಯ ಅರ್ಥ ಚಾತ್ತಲೆ. ಹಾಕ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಗಲೆ ಢಾರ್ಗದರ್ಶನ ಚಾವಕಾ.

ಘರಾಂತು ಚರಡುವಾಂಕ ವಾಚೂಚೆ ಪರಿಸರ ನಿಢಾರ್ಣ ಚಾವಕಾ. ತೇಂ ವೇಳಾರಿ ಘಡೇ ಘಡೇ ಆಪೂವನು ಕಾಢ ಕೂರಚಾಕ ದೀವಚಾಕ ನಜ್ಜ. ಪರೀಕ್ಷೆಕ ಬಸಚಾಕ ಧೈರ್ಯ, ಆತ್ಢ ವಿಶ್ವಾಸ ಯೆವಚೆ ತಶ್ಚಿ ಉಢೇದಿ ದೀವಕಾ. ತಾಂಕಾ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಕೂರಚೆ, ಖಿಂಚೆಯಿ ಕಾಢಾಕ ಪ್ರಯೂೂಜನ ನಾ ಢ್ಲೂಣು ನಿರುತ್ತಾಪ ಕೂರಚಾಕ ನಾ. ಚಾಂಗ ಕೂರನು ಚೆವಚೆ, ನೀದ ಕಾಡಚೆ, ಆರೂೂಗ್ಯಾ ಕಾಳಜಿ ಘೇವಚೆ ತಶ್ಚಿ ಕೂರಚೆ ಆವಸು, ಬಾಪೂಸು, ಪೂೂಷಕಾಂಗಲೆ ಕರ್ತವ್ಯ. ದೂರ ದರ್ಶನ, ಅಂತರಚಾಲ, ಢೂಬಾಯ್ಲೆ ಆದಿಲೆಂ ಥೂಡೆ ದಿವಸು ದೂರ ದವರಕಾ. ಢ್ಲೂಡ್ಯಾನಿ ಪಳಯತ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ ಚರಡುವಾಂಕ ಬಾದಾ ಚಾತ್ತಲೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕ ಗೂೂಜಿ, ಗೂೂದೂೂಳು ಚಾಯನಾಶಿ ಸಹನೇರಿ ಆಸೂಕಾ.

ಪರೀಕ್ಷಾ ವಾಚಿಲೆಲೆ ಉಡಗಾಸು ಕೂರನು ಬರೂೂವಚೆ ಹಂತ ಢಾತ್ರ ನ್ಲಯ ತೇಂ ಭವಿಷ್ಯಾಚೆ ಬುನ್ಯಾದಿ. ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ಉದ್ದೇಗ, ಭಯ್ಯಾನ ದೂರ ಚಾವನು ಶ್ರದ್ಧಾ, ಸಹನೆನ, ಆತ್ಢ ವಿಶ್ವಾಸಾನ ಹರ ಏಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನ ಪರೀಕ್ಷೇಕ ಬರಯಲ್ಯಾರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆ ಭವಿಷ್ಯ ಉಜ್ಜಲ ಚಾವಚಾಂತು ಸಂಶಯ ನಾ. ಉತ್ತಢ ಫಲಿತಾಂಶ ಢೇಳನು ತಾಂಗಲೆ ಕುಟುಂಬಾಕ, ಬಂಧು ಢಿತ್ರಾಂಕ, ಶಾಲೆಕ, ಗಾಂವಾಕ ಚಾಂಗ ಕೀರ್ತಿ ಢೆಳತಲೆ.

ಅಹಿಂಸಾ

‘ಅಹಿಂಸಾ’ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಹಿಂಸಾ ಕರನಾಶಿ ಆಸಚೆ. ‘ಅಹಿಂಸಾ ಪರಮೋ ಧರ್ಮ’ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಅಹಿಂಸಾ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧರ್ಮ ಮ್ಹಣ್ಣು ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತು ಸಾಂಗಲಾ. ಹಿಂಸಾ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಕೇವಲ ದೈಹಿಕ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್, ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸಾಯ ಜಾತ್ತಾ. ಅಹಿಂಸಾ, ಸತ್ಯ, ಅಕ್ರೋಧ, ತ್ಯಾಗ, ಶಾಂತಿ, ದಯಾ, ಭಕ್ತಿ ಆದಿಲೆಂ ದೈವೀ ಸಂಪತ್ತು ಮ್ಹಣ್ಣು ಭಗವದ್ಗೀತೆಂತು ಸಾಂಗಲಾ. ತಶ್ಚಿ ಜಲ್ಯಾರಿ ಹಿಂಸಾ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ? ಮಾರಲ್ಯಾರಿ ಚಿರಲ್ಯಾರಿ ಮಾತ್ರ ಹಿಂಸಾ ನ್ಹಯ್. ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ ಹೀನ ಕೆಲ್ಯಾರಿಯಿ ಹಿಂಸಾ, ತೇಂ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಜಾವಚಾಕ ಪುರೊ. ಶರೀರಾಕ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ದೂಕಿ ಥೊಡೆ ಕಾಳ ಆಸತಲೆ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸಾ ಮರಣಾ ಥಯ ಮ್ಹಣತಾಂತಿ. ಕಾಯೇನ, ವಾಚಾ, ಮನಸಾ ಜಾವನು ಅಹಿಂಸಾ ಉಪಾಸಕ ಆಮಿ ಜಾವಕಾ.

ದೊಳೆ ಗುರಗುರಾನ ಪಳೊವಚೆ, ತೊಂಡ ತಿರಪುಚೆ, ಹಾತ್ತಾನ ಯಾ ಪಾಯ್ಯಾನ ಲಕೊವಚೆ, ನಿಂದಾ ಕರಚೆ ಹಿಂಸಾ ಜಾತ್ತಾ. ಆಶಿ ತ್ರಿಕರಣಾನ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಾನ ಹಿಂಸಾ ಜಾಯನಾಶಿ ಜಾಗೃತಾ ಕೊರಕಾ. ಜೈನ ಧರ್ಮಾಂತು ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ ಜಾತ್ತರಿ ಜೆವಣ ಖಾಣ ಕೊರಚೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಾ. ಕಾರಣ ದಿವೊ ಲಾಯತರಿ ದಿವ್ಯಾ ಸುತ್ತು ಕ್ರಿಮಿಕೀಟ ಘೂವನು ಮೊರನು ಆಹಾರಾಂತು ಪಡತಾತಿ. ತೇಂ ಹಿಂಸಾ ಜಾತ್ತಾ. ಹಿಂಸಾ, ಅಕ್ರಮ, ಅನ್ಯಾಯ ಆದಿಲ್ಲೆಂ ಆನಾಚಾರ ಪತಿಭಟನಾ ಕೊರಚೆ ಆಲೋಚನಾ ಗಾಂಧೀಜಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾಂತು ಆಸತನಾ ಕೆಲ್ಲೆ. ತಾಕ್ಯಾ ತಾಣೆ ಅಹಿಂಸಾ ಆನಿ ಸತ್ಯ ಮ್ಹಳೆಲೆ ದೋನಿ ಆಯುಧ ವಾಪೂರಲೆ. ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ರೈಲಾಗಾಡಿಂತು ಪ್ರಯಾಣ ಕೊರಚಾಕ ಗಾಂಧೀಕ ವಿರೋಧ ಕೆಲೆಲ್ಯಾನ, ಕೋರ್ಟಾಂತು ‘ಪೇಟಾ’ (ಮಾತ್ಯಾ ಮುಂಡಾಸ) ಧಾರಣ ಕೊರಚಾಕ ಅವಕಾಶ ಮೇಳನಾಶಿ, ಮಾತ್ಯಾ ಕೇಸ ಕಾಪಚಾಕ ಹಜಾಮಾನ ನಿರಾಕರಣ ಕೆಲೆಲ್ಯಾನ ಗಾಂಧೀಜಿನ ಸತ್ಯ, ಅಹಿಂಸಾ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ ವಾಪರಲೆ.

ಅಹಿಂಸೆಚೆ ಅನ್ವರ್ಥಕ ನಾಂವ ಪ್ರೇಮ. ಸಕ್ಕಡ ಜೀವಿಂತು ಆಸುಚೆ ಜೀವು ಏಕಚೆ. ಸಕ್ಕಡ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ಸಸ್ಯವರ್ಗಯಿ ಹಾಂತು ಯೆತ್ತಾ. ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ ವರ್ಗಾ ಮ್ಹಣ್ಣುಕೆ ಸಸ್ಯವರ್ಗಾಂತುಯಿ ಜೀವು ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ಖ್ಯಾತ ಸಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಭೋಸಾನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಯೋಗಾನ ದಾಕೊವನ ದಿಲ್ಲಾ. ಯಜ್ಞ ಯಾಗಾಕ ರಾಕೂಡ, ಸಮಿತ್ತು ಅವಶ್ಯಕ. ತರನೆ ರೂಕಾಚೆ ಪಾಲ್ಲೆಂ, ವಲ್ಕಲ, ಮೂಳ-ಪಾಳ, ಕಾಂದೊ, ಕಾಂಡೊ ಕಾಡತನಾ “ಲೋಕೋಪಕಾರಕ ತುಗೆಲೆ ಸ್ವತ್ತು ಕಾಡತಾ, ದೂಕಿ ಜಲ್ಯಾರ ಕ್ಷಮಾ ಕೊರಕಾ” ಮ್ಹಣ್ಣು ಮಾಗಚೆ ಯಜ್ಞಾ ಮಂತ್ರಾಂತು ಆಸಾ. ಆಟಂಬಾಂಬಾಕಯ್ ಅಹಿಂಸಾ ಪ್ರಬಲ ಅಸ್ತ. ಅಹಿಂಸಾಚೆ ಬುನಯಾದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ. ಸ್ವಯಂ ಸಂಕಟ ಪಾವನು ಶತ್ರುಲೆ ಕಾಳಿಜಾ ಪರಿವರ್ತನೆಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರತಾ.

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಾಂತ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಕ್ರೈಸ್ತ, ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಜೈನ, ಬೌದ್ಧ, ಫಾರಸಿ, ಸಿಖ್ ಆದಿಲೆಂ ಧರ್ಮಾಂತುಯಿ ಪ್ರೀತಿ, ಅಹಿಂಸಾ, ಸತ್ಯಾಚೆ ಅನುಸರಣ ಕರಚೆ

ಭೋಧನ ಆಸಾ. ಮಹಾಭಾರತಾಂತು ಧರ್ಮರಾಯು ಚಮಕೂನ ವತ್ತನಾ ಪಾಯ್ತು ಪಾವಲಾ ಮೂಳಾ ಮೂಂಯ್ ಪೋಣು ಮರನಾ ತಶಿ ಪಳಯತಾ ಆಶಿಲೊ. ಬುದ್ಧಾಲೆ ಪೂರ್ವ ಜಲ್ಮಾ ಕಾಣಿಯೆಂತು ಬುದ್ಧಾನ ಸೊಸೊ ಜಾವನು ಆಶಿಲೆ ತೆದನಾ ಸೊಸ್ಯಾನ ಸೊಯರ್ಯಾಂಕೆ ಉಜ್ಯಾಂತು ಪೋಣು ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಮಾಸ ಸಿಜೊವನ ದೀವಕಾ ಆಶಿಲೆ. ಸೊಸೊ ಉಜ್ಯಾಂತು ಪೊಡಚಿ ಪೂಡೆ ತಾಜ್ಯೆ ಆಂಗ ಫಾಪುಡತಾ. ತಶಿ ಇತ್ಯಾಕ ಕರತಾ ಮ್ಹೊಣು ಸೊಯರಾನ ನಿಮಗಿತನಾ ಸೊಸೊ ಸಾಂಗತಾ, “ಮೆಗೆಲೆ ಆಂಗಾರಿ ಆಶಿಲೆ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟ ಮೆಗೆಲೆ ವಾಂಗಡ ಇತ್ಯಾಕ ಮೊರಕಾ? ಹಾಂವೆ ಕಸಲ್ಯಾಕ ಹಿಂಸಾ ಕೊರಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಆಲೋಚನಾ ಕೆಲ್ಲೆ.” ಹೇಂ ಕಸಲೆ ನಮುನ್ಯಾಚಿ ಅಹಿಂಸಾ ಭಾವನಾ ಆನಿ ತ್ಯಾಗ ಮ್ಹೊಣು ಆಲೋಚನ ಕರಾ. ಗೌತಮ ಬುದ್ಧಾನ ಭಯಂಕರ ನರರಾಕ್ಷಸ ಅಂಗುಲಿಮಾಲಾಕ ಪರಿವರ್ತನ ಕೊರನು ಅಹಿಂಸಾ ವಾಟ ಧೊರಚಿ ತಶಿ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಪೂರಾಯಿ ಲೋಕಾಂಕ ಗೊತ್ತು ಆಸಾ.

ಏಸು ಕ್ರಿಸ್ತಾಕ ಶಿಲುಬೆರಿ ಚಡಾವನು ತಾಕ್ಯಾ ಶತುನ ಬಾಧಾ ದಿತ್ತನಾ ತಾಣೆ ದೇವಾಲಾಗಿ ಮಾಗ್ಗೆ, “ದೇವಾ ತಾನ್ನಿ ಕಸಲೆ ಕರತಾಂತಿ ಮ್ಹೊಣು ತಾಂಕಾ ಗೊತ್ತು ನಾ. ತಾಂಕಾ ಕ್ಷಮಾ ಕರಿ”. ಆಶೆಂ ಆಪಣ್ಯಾಕ ಹಿಂಸಾ ಜಲ್ಮಾರಿಯಿ ಶತುಂಕ ನಾಶ ಜಾವೊ ಮ್ಹೊಣು ಲೆಕನಾಶಿ ಏಸು ಕ್ರಿಸ್ತ ದೇವಾಲೆ ಸ್ಥಾನರಿ ಪಾವಲೊ. ಮಹಾತ್ಮೆ ಗಾಂಧೀಜಿಕ ನಾಥೂರಾಮ ಗೋಡಶೆನ ಗುಂಡು ಫಾಲನು ಮರಣ ಹಂತಾರಿ ಅಸತನಾ, ‘ಹೇ ರಾಮ್’ ಮ್ಹಣ್ ಪ್ರಾಣ ತ್ಯಾಗ ಕೆಲ್ಲೆ. ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಅಹಿಂಸಾ, ದೇವಾಲೆ ನಾಮಸ್ಮರಣ ಕೊರನು ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಆಮಕಾ ಮರಣ ಕಾಲಾಂತು ಚಾಂಗ ಉತರ ಜಿಬ್ಬೆಂತು ಯೆತ್ತಾ. ಹಿಂಸಾ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ತಾಕ್ಯಾ ವಾಪಾಸ ಹಿಂಸಾ ಕೊರಚಿ ನ್ಹಯ್. ಪ್ರೀತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಕರಣೆನ, ಅಹಿಂಸೆನ ಜಗತ್ಯೆ ಜಿಕವೇತ ಮ್ಹೊಣು ಭಾರತಾಚಿ ರಾಯು ಅಶೋಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿಲೆ ಉದಾರಣ ಆಸಾ. ಕಳಿಂಗ ಯುದ್ಧಾಂತು ಹಜಾರ ಗಟ್ಟಾನ ಜಣಾಂನಿ ಮೆಲ್ಲೆಲೆ, ರಗತ ಹೊಳತ ಆಶಿಲೆ ಪಳೊವನು ಆಶೋಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿಲೆ ಕಾಳಿಜ ಕರಗೂನು ಆನಿ ಮುಖಾರಿ ಯುದ್ಧ ಕರನಾ ಮ್ಹೊಣು ತಾಣೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಕೆಲ್ಲೆ. ಆನಿ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಸ್ವೀಕಾರ ಕೊರನು ಜಣಾಲೆ ಹಿತಾಚಿ ಕಾಮ ಕೆಲ್ಲೆಂ.

“ಹಿಂಸ್ತಿ ಇತಿ ಹಿಂಸಾ” ಮ್ಹಳ್ಳಾರ ಕೊಣಾಂಕಯ ಹೀನ ಕೆಲ್ಯಾರಿ, ಶಾರೀರಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಜಾವನು ದೂಕಿ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಹಿಂಸಾ ಮ್ಹೊಣು ಜಾತ್ತಾ. ತಶಿ ಜಾವನು ತೇಂ ಪೂರಾಯ ಸೋಡುನ ಆಮಚ್ಯಾನ ಜಾಲೆಲೆ ತಿತಲೆ ಆಮಿ ದುಸ್ತ್ಯಾಂಕ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ದೀವನು ಶರೀರಾಕ, ಮನಾಂಕ, ದೂಕಿ ಕರನಾಶಿ ಪ್ರೀತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಉತರಾನಿ ಅಹಿಂಸಾ ಪಾಲನ ಕೊರಯಾ. ಆಮಿಯ ಸುಖ ಶಾಂತಿನ ಜೀವನ ಕೊರಯಾ, ದೂಸರ್ಯಾನಿಯ ಶಾಂತಿನ ಆಸಚಾಕ ಆಸ್ವದ ಕೊರನು ದೀವಯಾ.

ಉದ್ಯಾನವನ ಆನಿ ಪರಿಸರ

ಉದ್ಯಾನವನಾ ವಿಷಯ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಬೈಬಲ್, ಕುರಾನ್ ಆದಿಲ್ಲೆಂ ಗ್ರಂಥಾಂತು ಉಲ್ಲೇಖಿ ಆಸಾ. ಸ್ವರ್ಗಾ ಉದ್ಯಾನವನ ಈಡನ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಭಾರೀ ಸುಂದರ. ಬೈಬಲ್ಲಾಂತು ಆನಿ ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ಗ್ರಂಥಾಂತು ಹಾಚ್ಚೆ ವರ್ಣನಾ ಆಸಾ. ದೇವಾನ ತಾಕಾ ಉಬಗಣಿ ಜಾತ ಮ್ಹಣು ಸುಂದರ ವನ ಸೃಷ್ಟಿ ಕೊರನು ತಾಂತು ಆದಮ್ (Adam) ಆನಿ ಈವ್ (Eve) ಕ ಸೃಷ್ಟಿ ಕೊರನು ರಾಬಯಲೆ ಆನಿ ಥಂಚೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೂಕಾಚೆ ಫಲ ಖಾವಚಾಕ ನಜ್ಜ ಮ್ಹಣು ಆದೇಶ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಸಯತಾನಾಲೆ (Saturn) ಪ್ರೇರೇಪಣಾನ ತಾನ್ನಿ ತೇಂ ರೂಕಾಚೆ ಫಲ ಖಾವನು ತಾಂಗಲೆ ಮನ, ದೇಶ ಕಲುಷಿತ ಜಾಲ್ಲೆ. ತೆಂ ಕೊಳನು ದೇವಾನ ತಾಂಕಾ ಭೂಲೋಕಾಂಕ ಘಾಲ್ಲೆ. ತಾನ್ನಿ ಸಕ್ಕಡ ಮಾನವಾಲೆ ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ.

ಗೌತಮ ಬುದ್ಧಾಲೆ ಕಪಿಲವಸ್ತುಂತ ಸುಮಾರ ಪಾಂಯಶಿ (500) ಉದ್ಯಾನವನ ಕೊರನು ಸಾಂಬಾಳಲೆ ಮ್ಹಣು ಬೌದ್ಧ ಗ್ರಂಥಾನ ಕೊಳನು ಯೆತ್ತಾ. ಬಿಂಬಸಾರ, ಅಶೋಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಯಿ ಉಪವನ ಕೆಲೆಲೆ ಮ್ಹಣು ಚರಿತ್ರನ ಕಳತಾ. ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮೌರ್ಯಾಲೆ ಕಾಲಾಂತು ಉದ್ಯಾನವನಾಂತು ಸುಂದರ ಪೂಲ, ಸುವಾದೆಚೆ ಫಲಾಂ ರೂಕ ಆಶಿಲೆ ಆನಿ ಮೋರ, ಕೀರ ಇತರ ಪಕ್ಷಿ ಭೊಂವತಾಲಿಂಚಿ. ಕೌಟಿಲ್ಯಾನ ಉದ್ಯಾನವನ, ರಾನಾಚೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತೀರ ವಿವಿಧ ಅಧಿಕಾರಿಂಕ ನೇಮಣುಕ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ. ಆರೋಗ್ಯಾ ದೃಷ್ಟಿ ಆನಿ ಮನೋರಂಜನೆ ಖಾತೀರ ಉದ್ಯಾನವನ ಆಸಿಲೆ.

ಬೌದ್ಧಾಂಗಲೆ ಕಾಲಾಂತು ವೇಣುವನ, ಅಂಬಾವನ, ಮಹಾವನ, ಚೆಕವನ, ಆದಿಲೆಂ ವನ ರಾಯಾಂಕ ಮನೋರಂಜನೆ ಆಸಿಲೆ. ಮಾಗಿರಚೆ ಕಾಲಾಂತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಣಾಂಕ ಆನಿ ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಷುಂಕಯ ಪ್ರವೇಶ ಮೆಳ್ಳೆ. ಬೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿ ಮಠಾಕ ಸಂಬಂಧಾಚೆ ಉದ್ಯಾನವನ ಆಸಿಲೆ. ನಳಂದಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಾಕ ಭೇಟಿ ದಿಲೆಲೊ (ಕ್ರಿ.ಶ. 630) ಚೀನೀ ಯಾತ್ರಿ ಹುಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗಾನ ಸಾಂಗಲೆ “ದೇವಳ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಮೇಘಾಕಯಿ ವಯರ್ ಗೆಲ್ಯಾಂತಿ. ಉದ್ಯಾನವನ ನಿತಳ ಉದಕಾ ತಳೆಂ, ಕಮಲಾ ಪೂಲ ಝಗಮಗೇತಾ, ಗಂಧಾರೂಕ ಆನಿ ಆಂಬ್ಯಾವನ ಸುತ್ತೂ ಆಸಾ.

ಮೊಗಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಬಾಬರ್, ಹುಮಾಯೂನ್, ಅಕ್ಬರ್, ಷಾಜಾಹಾನ್, ಜಹಾಂಗೀರ್ ರಾಯಾನ ಭಾರತ ದೇಶಾಂತು ಉದ್ಯಾನವನ, ಉಪವನ ವಾಡಯಲಾಂ. ‘ಮೊಗಲ್ ಉದ್ಯಾನವನ’ ಬಾಬರಾಲೆ ಉಡಗಿರೆ, ನ್ಹಂಯಚೆ ಬದಿನ ‘ಚಾರ್‌ಬಾಗ್’ ಸುಂದರ ಉದ್ಯಾನವನ. ಸ್ವರ್ಗ ಕಸಲೆ ಭೂಂಯಚೇರಿ ಆಯಲಾವೆ? ಮ್ಹಣು ಆಚ್ಚರ್ಯ ಜಾವಚೆ ತಶಿ ಆಶಿಲೆ. ತಾಣೆ ಪಾಣಿಪತ್ ಯುದ್ಧಾಂತು ಜಯ ಮೆಳತರಿ ಗೋಪುರ ಬಾಂದೂಚೆ ಬದಲಾಕ ಉದ್ಯಾನವನ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಮೊಗಲಾಂಕ ತಾಂಗಲೆ ರಾವಳಾರಾ ಆವರಣಾಂತು ಪೂಲ, ಪೂಲಝಾಡ, ಭರಲೆಲೆ ಉದ್ಯಾನವನ ಪಳೊವಚಾಕ ಆನಂದ ದಾಯಕ ಆಶಿಲೆ. ಬಾಬರಾಕ ಫಲವಸ್ತು ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಭಾರೀ ಮೋಗು ಆಶಿಲೆ. ತಾಗಲೆ ದಿನಚರಿಂತು ತಾಣೆ ಬರಯಲಾ, “ಹಾಂಗಾ ಕರಬೂಜನಾ, ದ್ರಾಕ್ಷಿಕೆ ಗೊಡಸಾಣಿನಾ, ಪೆರ ಉಣೆ ಗುಣಾಚೆ”.

ತಶಿ ಜಾವನು ತಾಣೆ ತಾಗೆಲೆ ದೇಶಾದಾಕೂನ ರುಧಾಡ ಹಾಡಯಲೆಂ. ಜಮುನಾ ನ್ಲಯಚಿ ತಟಾರಿ ಉಜಕಾ ಖಾರೀಜ (channel) ಬಾಂದಯಲೆ. ಪಶಿಯನ್ ಚಕ್ರ ವಾಪರುನು ಮಾತ್ತಿ ಕಳಶ್ಯಾನ ಬಾಂದಯಚಿ ಉದಕ ಖಾರೀಜಾಂತು ಹೊಳವನು ಉದ್ಯಾನವನಾಂಕ ಉದಕ ಮೆಳತಾಲೆ. ಉದ್ಯಾನವನಾಂಕ ವೆಗವೆಗಳೆ ನಾಂವ ದವರಲೆಲೆ. ಪ್ರಥಮ ವನಾಂಕ 'ಆರಾಮ ಬಾಗ್' ದೂಸರೆ 'ರಾಮಬಾಗ್'.

ಹುಮಾಯೂನ್ ರಾಯಾಲೆ ಗೋರಿ ಸುತ್ತು ಉದ್ಯಾನ ಆಸೂನು ತಾಜ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆಂತು ಖಾರೀಜ ಆಶಿಲೆ. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಫಲಾ ರೂಕೂಯ ಆಶಿಲೆ. ತೆ ಕಾಲಾಂತು ಪ್ರತಿ ಶ್ರೀಮಂತಾನ ಫಲ್ಲಾಚಿ ಆನಿ ಫಲಾಚಿ ಉದ್ಯಾನವನ ಕೊರಚಿ ಆಶಿಲೆ. ತಾಗೆಲೆ ಮರಣ ಉಪರಾಂತ ಥಯ್ಲಿ ತಾಗೆಲೆ ಸಮಾಧಿ ಬಾಂದೂವಚಿ ಆಶಿಲೆ (ತಾಗೆಲೆ ಸಂಬಂಧಿಕಾನ). ರಾಯಾಕ ಜಾಗೊ ದೀವಚಿ ಬದಲ ಆಶೆಂ ಕರತಾಲಿಂಚಿ. ಅಕ್ಷರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಕ ಕಾಶ್ಮೀರಚಿ 'ನಾಸಿಮ್' ಉದ್ಯಾನವನ ಪಳೊವನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ ಕಯ. ಚರಿತ್ರಕಾರ ಸಾಂಗತಾತಿ ಏಕ ಕಾಲಾಂತು 'ದಾಲ್' ಸರೋವರಾಚಿ ಚಾರಿ ಸುತ್ತಾನಯ್ 700 ಉದ್ಯಾನ ಆಶಿಲೆ. ಚಾಂಗ ಜಾತಿಚಿ ಚೆರಿ, ಆಪ್ತಿಕೋಟ್, ಪಿಯರ್, ಅಪಲ್ ಆದಿಂ ರುಧಾಡ ಹಾಡೂವನು ರೊಯಲಾ. ಜಹಾಂಗೀರ ರಾಯಾಲೆ ಕಾಲಾಂತು ಉದ್ಯಾನಾಂತು ಸಾಂಜೆ ಥಯ್ ಥಯ್ ದಿವೊ ಲಾವುನು ದವರತಾಲಿಂಚಿ. ರಾಯಾಕ ತಾಗೆಲೆ ಸಿಂಹಾಸನಾರ ದಾಕೂನು ಪುಲ ರುಧಾಡ ದಿಸೂಕಾ ಆಶಿಲೆ ಆನಿ ಪುಲ್ಲಾ ಪರಮಳು ಯೆವಕಾ ಆಶಿಲೆ. 'ಶಾಲಿಮಾರ್' ಆನಿ 'ನಿಶಾತ್' ಮ್ಹಳೆಲೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಉದ್ಯಾನವನ ತಾಗೆಲೆ ಕಾಲಾಂತು ಕರಯಲೆ. ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆಚಿ ಅಡೊ ರಾಯಾಕ ರಾವಳಾರಾ ದಾಕೂನು ಪಳೊವಚಾಕ ಜಾತ್ತಾಲೆ.

ಆಶೆಂ ಉದ್ಯಾನವನಾಂಕ ಆನಿ ದೇವಳಾಂಕ ಪೂಜೆಕ ಸಂಬಂಧ ಆಸಾ. ಉದ್ಯಾನವನ, ಪ್ರಕೃತಿ, ವಾರೆ, ಉದಾಕ ಭೂಯಂಕ ಸಂಬಂಧ ಆಸಾ. ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿ, ಆರೋಗ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗು ಅಲೆ ಏಕಾ ಏಕ ಮೇಳನು ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಹೇಂ ಭೂಯಂಕ ರಕ್ಷಣ ಮೆಳತಲೆ, ಪರಿಸರ ವಾಡತಲೆ. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ರಾಕೂರಾನ ಶಾಂತಿವನಾಂತು ರುಕ್ಕಾ ಮುಳಾಂತು, ಉದ್ಯಾನವನಾಂತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ ಶಿಕ್ಷಣ ದೀವಚಿ ಆಶಿಲೆ. ಚಿತ್ರಕಾರಾಂಕ, ವರ್ಣಚಿತ್ರಕಾರಾಂಕ, ಕವಿಂಕ, ಸಾಹಿತಿಂಕ ತೇಂ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಜಾಗೊ ಜಾವನು ಆಶಿಲೆಂ. ಉದ್ಯಾನವನ ಪುರಾತನ ಕಾಲಂತು ದಾಕೂನು ಕವಿಂಕ, ಚಿತ್ರಕಾರಾಂಕ, ಸಾಹಿತಿಂಕ, ಸಂಗೀತಗಾರಾಂಕ, ಕರಕುಶಲ ಕರ್ಮಿ, ಶಿಲ್ಪಿಂಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಚಿಂತನಕಾರಾಂಕ, ಉತ್ಸಾಹ, ಉತ್ತೇಜನ ಜ್ಞಾನ ದೀವಚಿ ಜಾಗೊ. ಬಾಲಕಾಂಕ, ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂಕ, ವೃದ್ಧಾಂಕ, ಸಂತೋಷಾನ, ಶಾಂತೀನ ಭೊಂವಚಾಕ, ಪಕ್ಷಿಂಗೆಲೆ ಕಿಲಕಿಲನಾದ ಸಂವಾದ ಆಯುಕುಚಾಕ ಉದ್ಯಾನವನಾಂತು ಅವಕಾಶ ಮೆಳತಾ. ಥೊಡೆ ಕಡೆನ ಪಾಥರ ವಿವಿಧ ರೂಪಾನ ಬಾಂದೂನು ಥಯ್ಲಿ ಉದಕಾ ರುಧಾರ ಯೆವಚಿ ತಶಿ ಕೊರನು ಉದ್ಯಾನವನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ದಿಸತಾ.

ಆಶೆಂ ಉದ್ಯಾನವನ, ಉಪವನ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣ ಕರತಾ. ಪೂಲ, ಫಲ, ವಕದಾ ಮೂಲಿಕಾ ದಿತ್ತಾ ಮಾತ್ರ ನ್ಲಯ್ ಗಾಂವಾಚೆ ಚಂದಾಯ ವಾಡಯತಾ. ಜೀವನೋಪಾಯಾಕ, ದೇವಾಲೆ ಪೂಜೆಕ ಅನುಕೂಲ ಜಾತ್ತಾ. ಮನರಂಜನ ಶಾಂತಿ ದೀವಚಿ ಆರೋಗ್ಯದಾಯಕ, ವಿಹಾರಾಯೋಗ್ಯ ಜಾವನು ಮಾನವ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಂಗೆಲೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆಂತು ಉದ್ಯಾನವನ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ಘೆತಲಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಪರ್ಗಟ್ಲಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ

1. ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಲೇಖನ್ ಮಾಳಾ: (18)

ಕ್ರ.ಸ.	ಪುಸ್ತಕಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಬರೊವ್ಪಿ	ಮೋಲ್
1	ಉವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ವಸ್ *	ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ	10.00
2	ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವರಾವ್ *	ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ	10.00
3	ಎ.ಟಿ.ಲೋಬೊ *	ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ	10.00
4	ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್	ಸಿದ್ಧಾಪುರ ವಾಸುದೇವ ಭಟ್	10.00
5	ಉಳ್ಳಾಲ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ಮಲ್ಯ *	ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ್ ಶೆಣೈ	10.00
6	ಅಮ್ಮೆಂಬಳ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪೈ *	ಸಂಧ್ಯಾ ಶೆವಗೂರ್	10.00
7	ಬಾ. ಫ್ರಾ. ದ.ಕೋಸ್ತ *	ವಿಕ್ಟರ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ	10.00
8	ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ *	ನಾಗರಾಜ ಜವಳಿ	10.00
9	ಪಂಡಿತ ತಾರಾನಾಥ *	ಸಂಧ್ಯಾ ಶೆವಗೂರ್	10.00
10	ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ *	ವಾಸುದೇವ ಶ್ಯಾನುಭಾಗ್	10.00
11	ಎಮ್.ಎನ್. ಕಾಮತ್ *	ಲೀಲಾ ಭಟ್	10.00
12	ಹಿರಿಯಡ್ಕ ರಾಮರಾಯ ಮಲ್ಯ *	ಇಂದಿರಾ ನಾಯಕ್	10.00
13	ಕರ್ನಾಟಕ ಗಾಂಧಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್ *	ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ	10.00
14	ಡಾ.ಟಿ.ಎಮ್.ಎ.ಪೈ *	ಸಿದ್ಧಾಪುರ ವಾಸುದೇವ ಭಟ್	10.00
15	ರಂಜಾಳ ಗೋಪಾಲ ಶೆಣೈ *	ಅನಿತಾ ಜಿ.ಶೆಣೈ	10.00
16	ಬಿಡಾರಾಂ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ *	ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಬಾಳಿಗಾ	10.00
17	ಮೊನ್ನಿ, ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಮಿನೇಜ್ *	ಲಿಯೊ ಸೋಜ್	10.00
18	ಕುಡ್ಡಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಶೆಣೈ *	ಜಯಶ್ರೀ ಬಾಳಿಗಾ	10.00

2. ಅಕಾಡೆಮಿ ದಶಮಾನೋತ್ಸವಾಂ ಪರ್ಗಟ್ಲಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ: (7)

ಕ್ರ.ಸ.	ಪುಸ್ತಕಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಬರೊವ್ಪಿ	ಮೋಲ್
19	ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾವ್ಯಾಂ *	ಹೆಚ್ ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್/ ಆನಿ ಸ್ಪೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರೆಸ್	20.00
20	ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ಲೊ ಮುಟೊ ಕಥಾ *	ಡೊಲ್ಫಿ, ಕಾಸ್ಸಿಯಾ	20.00
21	ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಅಣ್ಕಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ *	ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಡಿಕುನ್ಯಾ, ಕಾರ್ನಾಡ್	20.00
22	ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಲ್ಹಾನಾಂ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ *	ಪ್ರವೀಣ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್	20.00
23	ಕೊಂಕಣಿ ರಂಗಭೂಮಿ *	ವಾಸುದೇವ ಶ್ಯಾನುಭಾಗ್, ಶಿರಸಿ	20.00
24	ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಗೀತ್ ಆನಿ ತಾಂತ್ಲೆ ಪ್ರಕಾರ್	ಎಲ್ ಎನ್ ರೇಗೊ, ಬೆಂದೂರ್	20.00
25	ಕೊಂಕ್ಣಿ ನೆಮಾಳಿಂ *		20.00

3. ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೆವ್ವಣೆ ಖಾಲ್ ಪರ್ಗಟ್ಟಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ: (12)

ಕ್ರ.ಸ. ಪುಸ್ತಕಾಚಿಂ ನಾಂವ್	ಬರೊವ್ಪಿ	ಮೋಲ್
26 ದಿನಕರಾಲಿ ಕವನಾಂ *	ಕೂಡ್ಲ ಆನಂದ ಶ್ಯಾನುಭಾಗ್	50.00
27 20 ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ವಾಚೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮ್ಹಾನ್ ಮನಿಸ್	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ	200.00
28 ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್	ಮಾ. ರಿಚಾರ್ಡ್ ರೇಗೊ	200.00
29 20 ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ವಾಚ್ಯೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಣಿಯೊ	ವಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್	200.00
30 ಸಾಶ್ವಿಲೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ *	ವಿಕ್ಟರ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ	50.00
31 ತಿಚ್ಯಾ ಮೊರ್ನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್	ಫಾ ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕ್	50.00
32 ಮಹಾಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ *	ಸುವರ್ಣ ಗಾಡ	50.00
33 ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ *	ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಆಳ್ವಾ	ಉಚಿತ್
34 ಸಂಸ್ಕಾರ್	ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಆಳ್ವಾ	50.00
35 ವೆಲ್‌ಕಮ್ ಟು ಕೊಂಕಣಿ	ಸ್ವೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್	250.00
36 ಶಾಳಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಏಕ್ ಜಯೆವಂತ್ ಸಾಹಸ್	ಸ್ವೀವನ್ / ವಿತೊರಿ	30.00
37 ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್(ವಿಸಿಡಿ) ಫಾ ರಿಚಾರ್ಡ್ ರೇಗೊ		

4. ಅಕಾಡೆಮಿ ಥಾವ್ನ್ ಪರ್ಗಟ್ಟಲಿಂ ಹೆರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ: (29)

ಕ್ರ. ಸ. ಪುಸ್ತಕಾಚಿಂ ನಾಂವ್	ಬರೊವ್ಪಿ	ಮೋಲ್
38 ಕವಿತಾಮೃತ್ *	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	20.00
39 ಗೊಂಯ್ ಸೊಡುನ್ ಆಯ್ಲಿ ಮಾಂಯ್ *	ಜೊಕಿಮ್ ಪಿರೇರಾ	30.00
40 ಕೊಂಕಣ್ಯಾಲಿ ಕಾವಿ ಕಲಾ *	ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಕಾಮತ್	100.00
41 ಕುಡ್ಯಾಲಿಂ ಗುಮ್ಮಾಂ ಆನ್ನಿ ತೊಣಿಯಾ ಪದಾಂ	ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	40.00
42 ಬಾಕಿಬಾಬ ಬೊರಕಾರ್ *	ಪ್ರಕಾಶ ಥಳಿ (ಲಿಪ್ಯಾಂತರ್)	60.00
43 ಫಾ ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ಪೈ *	ವಿಲಿಯಮ್ ಮಾಡ್ಡಾ	20.00
44 ಕೊಂಕಣಿ ಕಳೊ	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	100.00
45 ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಂತರ ಶಬ್ದಕೋಶ್ *	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	500.00
46 ಅಮ್ಕೆಲೊ ಕಾರಂತು *	ಹೆಚ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್	20.00
47 ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗ್ರಂಥಾ ಸೂಚಿ	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	50.00
48 ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದ ಕೋಶ್ *	ಸ್ವೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್	250.00
49 ಹಾಸುನ್ ನಾಚುನ್ ಗಾವುಯಾಂ (ಸಿ.ಡಿ)	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	100.00
50 ಹಾಸುನ್ ನಾಚುನ್ ಗಾವುಯಾಂ (ಕೆಸೆಟ್)	ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ್	35.00
51 ಸಿದ್ಧಿ ಲೋಕ್‌ಗೀತ್ ಸಂಗ್ರಹ್ *	ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಹಾರ್ನೊಡಕರ್	50.00
52 ಖಾರ್ವಿ ಲೋಕ್‌ಗೀತ್ ಸಂಗ್ರಹ್ *	ಸುರೇಶ್ ತಾಂಡೇಲ	50.00
53 20 ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ವಾಚ್ಯೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕವಿತಾ	ಮೆಲ್ವಿನ್ ರೊಡಿಗಸ್	100.00
54 ಭಾಯ್ಲಾನ್ ಆಯ್ಲೊ ವ್ಹೊರ್	ಐರಿನ್ ರೆಬೆಲ್ಲೊ	30.00
55 ಕುಡ್ಡಿ ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹ	ಡಿ.ವಿ.ಪ್ರಕಾಶ್/ಎ.ವಿ ನಾವಡ	50.00
56 ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊಂವ್ಪಿ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೀತ್	ಫಾ ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯಕ್	30.00

57	ಆರ್.ಎಸ್.ಬಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ *	ಪುಂಡಲೀಕ ಮರಾಲೆ	20.00
58	ಯೆಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕುಯಾಂ	ಸ್ವೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್	40.00
59	ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ	ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್	170.00
60	ಕೊಂಕಣಿ ಚಲನಚಿತ್ರಾಂ	ವಾಸುದೇವ ಶಾನ್ಭಾಗ್	250.00
61	ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೊಂಕಣಿಗರು	ಪ್ರೇಮಾನಂದ ಗಡಕರ	80.00
62	ಕುಡುಬಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗಾದಿ	ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	50.00
63	ಗುಮಟ್	ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	100.00
64	ಬಾಲ್ಯಾ ತೂ ವಚೂನಾಕಾ	ಕೃಷ್ಣ ಭವಾನಿ ಶಂಕರ ಭಟ್ಟ	75.00
65	ನಾಂಕೂಟಾಲೆ ಲಗ್ನ ಆನ್ನಿ ಇತರ ನಾಟಕ	ಬಂಟ್ವಾಳ ಅನಂತ ನಾಯಕ್	150.00
66	ವ್ಹಾರ್ಡಿಗ್	ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	200.00

5. 2014-17 ಆವ್ಡೆಂತ್ 2014-15 ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತ್ ಪರ್ಗಟ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ: (25)

67	ಫೂಲ್ ಆನ್ನಿ ಕಾಂಟೊ (ಕವಿತಾ)	ಕೊಚ್ಚಿ ಅನಂತ್ ಭಟ್	40.00
68	ಮೇಘದೂತ (ಅನುವಾದಿತ್ ಕಾವ್ಯಂ)	ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಶ್ಯಾನುಭಾಗ	30.00
69	ಅಸ್ತಮಾನ (ಕಾದಂಬರಿ)	ಕೆ. ಶಾರದಾ ಭಟ್	75.00
70	ಪುಷ್ಪಮಾಳ (ಬಾಳ್ ಗಿತಾಂ)	ಡಾ. ವಾರಿಜಾ ನಿಬೈಲ್	50.00
71	ಭಾಂಗ್ರಾಚಿ ಗೊದ್ದಡಿ (2 ನಾಟಕ)	ದೆ. ವಾಸುದೇವ ಶೆಣೈ	75.00
72	ಸುಮತಿ (ಕಾಣಿಯೊ)	ಹೇಮಾಚಾರ್ಯ	75.00
73	ಸರ್ಣಿತಾಂ (ಕಾದಂಬರಿ)	ಜೊಯೆಲ್ ಪಿರೇರಾ	100.00
74	ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿ (ಲಿಪ್ಯಾಂತರಿತ್ ಮ್ಹಾ ಕಾವ್ಯಂ)	ಮಧುಕರ್ ಚಂದಾವರ್ಕರ್	125.00
75	ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಪದ (ಶಿಕೊವ್ಪಾಂಕ್ ಹಾತ್ ಪುಸ್ತಕ್)	ವೆವೆಗೈ ಶಿಕೊವ್ಪಿ	60.00
76	ಅಪಹರಣ್ (ಅನುವಾದಿತ್ ಕಾಣಿಯೊ)	ಜೆ. ವಿ. ಕಾರ್ಲೊ, ಹಾಸನ್	75.00
77	ಚಾಲ್ತಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ (ಮುಳಾವಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಹೆತ್)	ದೆ. ಜೊರ್ಜ್ ಪೀಂತ್ ಆಯ್ಕೊ	50.00
78	ಬಾಯ್ಲಿ ಮೆಗೆಲಿ ಕುಳಾರ್ ಗೆಲಿ (3 ನಾಟಕ)	ದೆ. ಗಣೇಶ ಶರ್ಮಾ, ಉಡುಪಿ	75.00
79	ರತ್ನಗಿರಿಚೊ ಸರ್ದಾರ್ (3 ನಾಟಕ)	ಜೊನ್ ಎಮ್. ಪೆರ್ಮನ್ಸೂರ್	75.00
80	ಭಾಂಗಾರಾಚೊ ಕೀರ್ (ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ)	ಜೆ.ಎಫ್. ಅತ್ತಾವರ್	75.00
81	ಜಾದೂ ಡೋಲ್ (ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚ್ಯೊ ಅನುವಾದಿತ್ ಕಾಣಿಯೊ)	ಗೌರಿ ಮಲ್ಟಿ	75.00
82	ಉಣ್ಯಾ ಭಾವಾಡ್ತಾಚೆ (1008 ಪಾನಾಂಚಿ ಕಾದಂಬರಿ)	ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ. ಎಫ್. ಡಿಸೊಜಾ	750.00
83	ಆಯೆರಾಚೊ ಬೂಕ್ (ಕವಿತಾ)	ಕ್ಯಾಂಡ್ರೂ ಎಲ್. ಡಿಕುನ್ಹಾ	75.00
84	ಖಾಂದಿ ಖುರಿಸ್ (ಕತಾ ಪುಂಜೊ)	ವಲ್ಲಿ ವಗ್ಗ	75.00
85	ತಸ್ವೀಂತ್ (ತಸ್ವೀಂ ಆನಿ ಕವಿತಾ)	ವಿಲ್ಸನ್ ಕಯ್ಯಾರ್/ವಿಲ್ಸನ್ ಕಟೀಲ್	250.00
86	ರಾಮರಸಾಳೊ (ಲೋಕವೇದ್ ಸಂಗ್ರಹ್)	ರಾಜೇಶ್ ಯು. ಮರಾಠಿ	50.00
87	ಗಾಬಿತ್ (ಕೊಂಕಣಿ ಫಲೊಶಿಫ್)	ವಿತ್ತಿ ಬೆಂಗ್ಕಾರ್	100.00
88	ನೈಸರ್ಗಿಕ್ ಭಲಾಯ್ಕಿ (ಬಯೊಸರಾಮಿಕ್ ಉಪಚಾರ್)	ಡಾ ವಿಶೆಂತ್ ದೊಮೆಲ್	50.00
89	ವಿಂಚ್ಣಾರ್ ಸಾಂಗ್ಲೊ (ಸಾಂಗ್ಲೊ)	ವಿಲ್ಹೆಡ್ ಡಾಯಸ್	30.00
90	ರಂಗೋಲಿ (ಕೊಂಕಣಿ ಫಲೊಶಿಫ್)	ವಿದ್ಯಾ ನಾಯಕ್	100.00
91	ಗ್ಯಾನ್ ವಿಗ್ಯಾನ್ (ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ಮಾಹೆತ್)	ಪ್ರಮೋದ್ ರೊಡಿಗಸ್	100.00

6. 2014-17 ಆವ್ದೆಂತ್ 2015-16 ವ್ಯಾ ವರಾಂತ್ ಪರ್ಗಟ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ:

92	ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕಾಚಾರಾಂ (ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾಹತ್) ಹೆರೊಲ್ವಿಯುಸ್	75.00
93	ಲೊಸುಣ್ ಲೂಸಿ (9 ನಾಟುಳಿ)	ಮುಂಡ್ರೆಲ್ ಸಿರಿಲ್ 75.00
94	ಅಧ್ಬುತ ಲೋಕಾಂತು ಆಲಿಸ್ (ಅನುವಾದ)	ಪದ್ಮಾ ಬಾಳಿಗಾ/ವಿದ್ಯಾ ಶೆಣೈ 60.00
95	ಉತ್ತಾಂ ಆನ್ನಿ ಮೌನ (ವೈಚಾರಿಕ್ ಲೇಖನಾಂ)	ಬಿ.ಪಿ. ಶಿವಾನಂದ ರಾವ್ 75.00
96	ಮೇಸ್ತ (ಕೊಂಕಣಿ ಫೆಲೊಶಿಫ್)	ರಮಾನಾಥ ಮೇಸ್ತ 100.00
97	ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸ (ಅನುವಾದ)	ಡಾ. ಗೀತಾ ಶೆಣೈ 60.00
98	ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿ (ಮ್ಹಾ ಕಾವ್ಯೆಂ ನಾಗರಿಂತ್)	ಮಧುಕರ್ ಚಂದಾವರ್ಕರ್ 500.00
99	ಬ್ರಹ್ಮಾಲಿ ಗಾಂಟಿ (2 ನಾಟಕಾಂ)	ಕೆ. ಶಾಂತಾರಾಮ ಹೆಗಡೆ 75.00
100	ಪಯ್ಲೆ (ಮೊಟ್ಟೊ ಕಾಣಿಯೊ)	ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪಿಂಟೊ, ನೀರುಡೆ 100.00
101	ಗುಲ್‌ಮೊಹರ್ (ಕವಿತಾ ದೇವನಾಗರಿಂತ್)	ಫಿಲೊಮಿನಾ ಸಾಂಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ 75.00
102	ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ (ವ್ಯಾಕರಣ್)	ಫಾ. ವಾಲೆರಿಯನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡ್ 100.00
103	ಅನಾಮಿಕಾ (ಮೊಟ್ಟೊ ಕಾಣಿಯೊ)	ಭಕ್ತಾ ಆರ್. ಕಾಳಾಂಗಾಡ್ 50.00
104	ರಗ್ತಾಚಿ ಸಾಕ್ಸ್ (3 ಅನುವಾದಿತ್ ನಾಟಕ)	ಫಾ. ಆಲ್ವಿನ್ ಸೆರಾವೊ 100.00
105	ಗೊಂಯ್ ಸಾಂಡುನ್... (ಗುಮ್ತಾಂ ಪದಾಂ, ದುಸ್ರೊ ಛಾಪೊ)	ಜೊಕಿಮ್ ಪಿರೇರಾ, ಇಜಯ್ 50.00
106	ಕರ್ವಾಲೊ (ಅನುವಾದಿತ್ ಕಾದಂಬರಿ)	ಲಿಲ್ಲಿ ಮಿರಾಂದಾ, ಜೆಪ್ಪು 100.00
107	ವಾಸರಿಂತು ಹಾಂವ್ (ಠಾಂದಾಂ)	ಗೀತಾ ಸಿ ಕೀಶಿ 100.00
108	ಆಮಾಶೆಚಿ ಆದ್ಲಿ ರಾತ್ (ಮೊಟ್ಟೊ ಕಾಣಿಯೊ)	ರೊನ್ ಮಾಯ್ಕಲ್, ಆಂಜೆಲೊರ್ 75.00
109	ಭಾಡ್ಯಾಚಿ ಬಾಯ್ಲೆ (ಪಾಂಚ್ ನಾಟುಳಿ)	ಸಿಜೆಸ್ ತಾಕೊಡೆ 75.00
110	ಮ್ಹಾಕಾ ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ಸೊಡಾ (ಕಾದಂಬರಿ)	ರೊನ್ ರೊಚ್ ಕಾಸ್ತಿಯಾ 200.00
111	ವಿದೂಷಕ್ (ವಿಡಂಬನಾಂ)	ರಿಚ್ಚಿ ಜೊನ್ ಪಾಯ್ಸ್ 75.00
112	ಕುಡ್ಯಾಲಿಂ ಗುಮ್ತಾಂ ಆನಿ... (ಸುಧಾರಿತ್ ದುಸ್ರೊ ಛಾಪೊ)	ಎಮ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ 100.00
113	ಕೊಂಕಣಿ ಗಮಕ (ಗಮಕ ಗಿತಾಂ ಆನಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್)	ವಿಶ್ವನಾಥ ಶೇಟ್, ಹಾರ್ಸಿಕ್‌ಚ್ಚಾ 75.00
114	ಸುಕಿದಾಡ್ (ಕಾದಂಬರಿ)	ಲ್ಯಾನ್ಸಿ ಪಿಂಟೊ ನಾಯಕ್ 100.00
114	ಚಿಂತನಾ ಝರ (ಲೇಖನಾಂ)	ಜಯಶ್ರೀ ಶೆಣೈ, ಬಂಟ್ವಾಳ 100.00

* = ಪ್ರತಿಯೊ ಮುಗ್ಡಾಲ್ಯಾತ್

ಎಸ್. ಜಯಶ್ರೀ ಶೆಣೈ,
ಬಂಟ್ವಾಳ

ಜಯಶ್ರೀ ಶೆಣೈ, ಬಂಟ್ವಾಳ ಎಸ್.ವಿ.ಎಸ್. ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಂತ್
ಮುಖೆಲ್ ಶಿಕ್ಷಕಿ ಜಾವ್ನ್ ವಾವುರ್ನ್ ನಿವೃತ್ ಜಾಲ್ಯಾ.

ಪಂಚಾಧಾಯಿ, ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರಭಾ, ಜೈ ಕೊಂಕಣಿ, ಕೊಡಿಯಾಲ ಖಬರ,
ಗೋವಾ ದರ್ಪಣ ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಾಂನಿ ತಶೆಂಚ್ ಸುಧಾ,
ತರಂಗ, ಮಂಗಳ, ಕರ್ಮವೀರ, ಉದಯವಾಣಿ, ವಿಜಯಕರ್ನಾಟಕ,
ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭಾ ಪತ್ರಾಂನಿ ತಿಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ, ಕಾಣಿಯೊ, ಕವಿತಾ
ಪರ್ಗಟ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್.

ಕಾಮ್ರೇಡ್ ಶಾಂತಾರಾಮ ಪೈ, ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ, ರಾಮಧ್ಯಾನ
ಚರಿತ್ರೆ ತಿಚಿಂ ಪ್ರಕಟಿತ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ.

ಗುಂಡಾಲೆಂ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್, ದುಬಾಯ್ ಜಾಂವಯಿ ನಾಟಕಾಂಕ್
ನಿರ್ದೇಶನ್ ದಿಲಾಂ.

ಆಕಾಶ್‌ವಾಣಿಂತ್ ವಿವಿಧ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂ ದಿಲ್ಯಾಂತ್. ಕೊಂಕಣಿಕ್
ಲಗ್ತಿ ಜಾಥಾ, ಚರ್ಚಾಗೋಷ್ಠಿ, ಕವಿತಾ ವಾಚನ್, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಾಂನಿ
ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲಾ. ಸಬಾರ್ ಬಹುಮಾನಾಂ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾಂತ್.

ತಿಕಾ 2012 ವ್ಯಾ ವರ್ಸ್ 'ವಿಮಲಾ ವಿ ಪೈ ಉತ್ತಮ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಕಿ
ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಮೆಳ್ಳ್ಯಾ.

₹ 50/-